ശബ്ദതാരാവലി

(രണ്ടാം പതിപ്പ്, രണ്ടാം വാല്യം)

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി പത്മനാഭപിള്ള

വ

ശബ്ദതാരാവലി.

വ്യുൽപത്തി ചരിത്രപ്രയോഗങ്ങൾ മുതലായവ അടങ്ങിയ ഒരു

മലയാളനിഘണ്ടു.

കൂടുതൽ വാക്കുകളും വിവരണങ്ങളും ചിത്രങ്ങളും

മററും ചേർത്തു പരിഷ്കരിച്ച

രണ്ടാം പതിപ്പ്.

രണ്ടാം വാല്യം.

ധ മുതൽ ഴ വരെ

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി. പത്മനാഭപിള്ള.

പ്രകാശകൻ

പി. ചന്ദ്രശേഖരൻനായർ.

—:o:—

പ്രതി ൧൦൦൦.

"ഭാസ്കര"പ്രസ്സ് — തിരുവനന്തപുരം.

൧൧൦൩.

വില ബ്രി. രൂപ 7.

(പകർപ്പവകാശം പ്രകാശകനിലും മററും)

☞ ഒന്നാംവാല്യത്തിന്റെ ആദ്യവും രണ്ടാംവാല്യത്തിന്റെ ഒടുവിലും പ്രസാധകന്റെ മുദ്രയില്ലാത്ത പുസ്തകം വ്യാജനിർമ്മിതമാകുന്നു.

വ

വ—ഹല്ലുകളിൽ ഇരുപത്തൊമ്പതാം അക്ഷരം.

('വ') എന്ന വൎണ്ണം ചില മലയാള പദങ്ങളിൽ 'ക' എന്നു മാറുന്നുണ്ട്. ഉ-ം. പോവുന്നു = പോകുന്നു. ആവു ന്നു = ആകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ 'വബ യോൎന്ന ഭേദം' എന്നതനുസരിച്ച് വ, ബ ഇവയ്ക്കു ഭേദം ഇല്ല. ഉ-ം സ്വയം വരം = സ്വയംബരം. വിന്ദു = ബിന്ദു).

വ-വി. ശക്തിയുള്ള.

വ-അ. പോലെ.

വഃ-൧. കട്ടവാ. ൨. കടൽ. ൩. താമര ക്കിഴങ്ങ്. ൪. വരുണൻ. ൫. വരുണ ന്റെ വാസസ്ഥലം. ൬. രാഹു. ൭ കാ റ്റ്. ൮. ഭുജം. ൯. ഭവനം.

വക-൧. തനത്. ൨. സമ്പത്ത്. ൩ മാതിരി. ൪. ജാതി. ൫. വീതം. ൬. കാ രണം. ൭. സംബന്ധം.

വകക്കാരൻ-൧. സമ്പത്തുള്ളവൻ. ൨. ദേശക്കാരൻ.

വകക്കാരി-ദേശക്കാരി.

വകച്ചൽ -൧. മണ്ണിളക്കിത്തടമാക്കുക. ൨. ചില കവിതകൾ എഴുതിയുണ്ടാക്കുക.

വകതിരിക്കുന്നു -കൂടിക്കലൎന്ന വസ്തുക്ക ളെ വേർതിരിക്കുന്നു.

വകതിരിവ്- കാലദേശാവസ്ഥകളേയും യോഗ്യായോഗ്യങ്ങളേയും തിരിച്ചറിയുന്ന ബുദ്ധി.

വകത്തല-ആദായം.

വകധൂപം-തിരുവട്ടപ്പശ.

വകപുഷ്പം- ൧. കൊക്കമന്ദാരം ൨. വകവൃക്ഷത്തിന്റെ പൂവ്.

വകഭേദം-൧. ഒരു ജാതിയിൽതന്നെയു ള്ള പല വസ്തുക്കൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാ സം. ൨. വേറൊരുതരത്തിലുള്ള അവാ ന്തരജാതി,

വകം-൧. ഒരു പക്ഷി, കൊക്ക്. ൨. ഒരു വൃക്ഷം, കൊക്കമന്ദാരം.

വകമാററം-ഒന്നിനൊന്നുമാറുക.

വകയാകുന്നു-ഒരുവന്റെ സ്വന്തമാകുന്നു

വകയാക്കുന്നു-൧. ചെലവിന്നായിട്ട സ മ്പാദിക്കുന്നു. ൨. ചെലവിടുന്നു.

വകയിടുന്നു-൧. പലിശകൊണ്ടു ചെല വുകഴിയാൻ തക്കപോലെ നിലം പുര യിടങ്ങൾ പണയമായിട്ടു എഴുതിവാങ്ങി യുംകൊണ്ടു പണം കൊടുക്കുന്നു. ൨. വിഭാഗിക്കുന്നു.

വകയുന്നു-൧. കവിതയുണ്ടാക്കുന്നു. ൨. വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് തടമുണ്ടാക്കുന്നു.

വകയോല—ക്ഷേത്രസംബന്ധമായ ദ്ര വ്യത്തു് കൈവശക്കാൎക്ക കൊടുക്കുന്ന ഒരു പ്രമാണം.

വകവാട്ട്-പങ്ക്.

വകവെയ്ക്കുന്നു-ആദരിക്കുന്നു, ഗൌനി ക്കുന്നു.

വകുക്കുന്നു-൧. പകുക്കുന്നു, പകിടുന്നു. ൨. തരംതിരിക്കുന്നു.

വകുപ്പ്-൧. പകുപ്പ്, പങ്ക്. ൨. ഖ ണ്ഡിക,

വകു(ക്രു)ളം-ഒരു വൃക്ഷം, ഇലഞ്ഞി.

വകുളാ-കടുരോഹിണി.

വകേരുകാ-വെള്ളിപ്പക്ഷി.

വക്ക്- ൧. വിളുമ്പ്. ൨. ഒരു തൈ, ചണം. ൩. പന്നികളുടെ കട്ടാകോപം.

വക്കം-ആനയെക്കൊണ്ടു തടി പിടിപ്പിക്കു ന്നതിനുള്ള കയറോ വള്ളിയോ.

വക്കകെട്ടുക-ചൂതുകളിയിലും മററും ഇ രുഭാഗക്കാരും മുൻകൂറായി മദ്ധ്യസ്ഥനെ പണം ഏല്പിക്കുക.

വക്കത്തഴമ്പ്-വക്ക പിടിച്ചാൽ ആനയുടെ തുമ്പിക്കൈയിലും മററും ഉണ്ടാകുന്ന തഴമ്പ്.

വക്കനാര്-ചണനാര്.

വക്കയിടുന്നു-വക്ക കോർത്തുകെട്ടുന്നു.

വക്കൽ-തീയുടെ ജ്വാലകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന കരിവ്.

വക്കാണം-൧. യുദ്ധം. ൨. വഴക്ക്, വ്യവഹാരം.

'വക്കാണത്തിനു വട്ടംകൂട്ടി'
(ശീലാവതി ഓട്ടൻതുള്ളൽ)

വ്യാഖ്യാനം എന്നതാണ് 'വക്കാണം' ആയത്.

വക്കാണിക്കുന്നു-൧. യുദ്ധംചെയ്യുന്നു. ൨. വ്യവഹരിക്കുന്നു.

വക്കാർ-പണ്ടകശാല, ചരക്കുകളെ വയ്ക്കുന്ന പുര.

വക്കാലത്ത്-അധികാരപത്രം, പ്രതിനിധിയായി വ്യവഹാരം നടത്തുവാനുള്ള അധികാരം. (അറബി ഭാഷ).

വക്കീൽ-ആളാംപേരായിട്ടു വ്യവഹാരം പറയുന്നവൻ. (അറബിഭാഷ).

വക്കീൽമര്യാദ-വക്കീലിനു കൊടുക്കുന്ന ശമ്പളം.

വക്കുന്നു-തീയുടെ ജ്വാലകൊണ്ടു കരിയുന്നു.

വക്തവ്യ-വി. ൧. പറയപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായുള്ള. ൨. നിന്ദിക്കത്തക്ക. ൩. അധീനമായുള്ള

വക്തവ്യം-൧. ചട്ടം, പ്രമാണം. ൨. വാക്ക്.

വക്താവ്-൧. പറയുന്നവൻ. ൨. വാക്സാമർത്ഥ്യമുള്ളവൻ.

വക്തൃ-വി. ൧. പറയുന്ന. ൨. വാക്സാമർത്ഥ്യമുള്ള, ബുദ്ധിയുള്ള. (ക്താ, ക്ത്രീ, ക്തൃ).

വക്ത്രചഞ്ചു-തത്ത.

വക്ത്രദൂഷണം-വലിയ വെള്ളുള്ളി.

വക്ത്രം-൧. മുഖം. ൨. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വക്ത്രവാസം-നാരകം.

വക്ര-വി. ൧. വളഞ്ഞ. ൨. ക്രൂരതയുള്ള. ൩. ചതിവുള്ള.

വക്രഗതി-൧. വളഞ്ഞുനടപ്പ്. ൨. ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ചില സമയത്തുണ്ടാകുന്ന വിപരീതഗമനം.

വക്രഗം-പാമ്പ്.

വക്രഗാമിനി-നദി.

വക്രഗ്രീവം-ഒട്ടകം.

വക്രത-൧. വളവ്. ൨. വളഞ്ഞമനം. ൩. നേരില്ലായ്മ. വക്രത> <ഋജുത.

വക്രതുണ്ഡം-കഴുവൻ.

വക്രദംഷ്ട്രം-പന്നി.

വക്രദൃഷ്ടി-വി. ൧. കോങ്കണ്ണുള്ള. ൨. അസൂയയുള്ള.

വക്രൻ-൧. ചൊവ്വാ. ൨. ഒരസുരൻ. ൩. ശനി. ൪. ശിവൻ.

വക്രനക്രാ-തത്ത.

വക്രനാസികാ-മൂങ്ങ.

വക്രപുച്ഛം, വക്രപുച്ഛിക-പട്ടി, നായ്.

വക്രഭാവം-വഞ്ചന.

വക്രം-൧. ആററിന്റെയും മററും വളവ്. ൨. തകരം. ൩. വളഞ്ഞത്. (വക്രം> <ഋജു).

വക്രമം-തിരിഞ്ഞുപോക.

വക്രലാംഗൂലം-നായ്.

വക്രവാലധി-നായ്.

വക്രാംഗം-ഒരുവക അരയന്നം.

വക്രി-വി. ൧. വ്യാജം പറയുന്ന, വ്യാജമുള്ള. ൨. ചതിവുള്ള. ൩. വളവുള്ള. (ക്രീ, ക്രിണി, ക്രി).

വക്രിക്കുന്നു-൧. വളയുന്നു. ൨. തിരിച്ചു പോകുന്നു.

വക്രോക്തി-ഒരലങ്കാരം. ശ്ലേഷ, കാകു മുതലായവയെക്കൊണ്ടു വേറെ അൎത്ഥത്തെ കല്പിക്കുന്നതു്. കവിതകളിലും മററും ഒരു വാക്കിനു മറെറാരു ഗൂഢാൎത്ഥം കൂടെ വിചാരിച്ചുംകൊണ്ടു പറയുന്ന ഒരു പ്രയോഗം.

'കൈകേകോകനന്മയിൽപക്ഷം
പീലിയാൽഫലമെന്തുമെ'

വംക്ഷണം-കടി. കൂടിച്ചേൎന്നിരിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം (കഴലപ്പാട്ടു് എന്നും പറയുന്നുണ്ടു്).

വക്ഷണം-൧. മാറിടം. ൨. അഗ്നി.

വക്ഷസ്സ്-മാൎവിടം, മാറിടം. കൂട്ടിപ്പിടിക്കുമുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം.

വക്ഷസ്ഥലം-മാൎവിടം.

വക്ഷിക്ക-കൂട്ടുക. 'വക്ഷരോഷ സംഘാതയിത്യേകേ' എന്നു സിദ്ധാന്തകൌമുദി.

വക്ഷോജം-മുല.

വക്ഷോരുഹം-മുല.

വക്ഷ്യമാണ-വി. പറയപ്പെടുവാനിരിക്കുന്ന.

വങ്കു്-൧. എലിയുടെ മാളം മുതലായതു്. എലി, പാമ്പു് മുതലായവ ഇരിക്കുന്ന ദ്വാരം. ൨. വിള്ളമ്പു്. ൩. ഇരിക്കുന്നതിനായിട്ടു് മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു സാധനം.

വങ്കട-ഒരുവക മത്സ്യം.

വങ്കാന, വങ്കാനം-൧. കാടു്. ൨. വക്കാണം. ൩. അന്ധകാരം.

വങ്കത്തരം-വങ്കന്റെ സ്വഭാവം അല്ലെങ്കിൽ പ്രവൃത്തി.

വങ്കൻ-൧. മൂഢൻ ൨. ഏഭ്യൻ. ൩. തടിയൻ.

വങ്കം-൧. വളവു്. ൨. ആററിന്റെ വളവു്. ൩. (മ) ഈയം. ൪. ബങ്കാള രാജ്യം. വംഗം എന്നതിന്റെ തത്ഭവം.

വങ്കർ-ബങ്കാളികൾ.

വങ്കസിന്ദൂരം-ഈയം പുടം വെച്ചുട്ടത്തഭസ്മം.

വങ്കാള-വി. ൧. ബംഗാള രാജ്യസംബന്ധമായ. ൨. വലിയ.

വങ്കി-കട്ടാരി (കട്ടാരം) എന്ന ആയുധം.

വഗാഹം-മുങ്ങൽ. (അവഗാഹം എന്നതിലെ അകാരം ലോപിച്ചുണ്ടായതു്).

വംഗജം-സിന്ദൂരം.

വംഗജീവനം-വെള്ളി.

വംഗം-൧. വെള്ളീയം. ൨. കരുത്തീയം. ൩. ഒരു ദേശം. (ബങ്കാളത്താണ്). ൪. പഞ്ഞി. ൫. മുക്കാരിവഴുതിന. ൬. കരുപ്പരുത്തി. ൭. കയിൽ. (വംഗം = ബംഗാളം).

വങ്ങൽ-൧. തീയുടെ ജ്വാലകൊണ്ടു കരിയുക. ൨. ചെറിയ കാടുകളും മററും വെട്ടുക.

വങ്ങുന്നു-൧. ചെറിയ കാടുകളും മററും വെട്ടുന്നു. ൨. തീയുടെ ജ്വാലകൊണ്ടു കരിയുന്നു.

വച-൧. ഒരങ്ങാടിമരുന്നു്, വയമ്പു്. ൨. പഞ്ചവൎണ്ണക്കിളി.

വചനം-൧. വാക്കു്. ൨. ചൊക്കു്. ൩. (വ്യാകരണത്തിൽ) നാം എന്തെങ്കിലും ഒരു വസ്തുവിനെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുമ്പോൾ ആ വസ്തു ഒന്നോ അതിലധികമോ എന്നു കാണിപ്പാൻ അതിനെ പറയുന്ന ശബ്ദത്തിനു ചെയ്യുന്ന രൂപഭേദം. (വചനം ൨. ഏകവചനം. ബഹുവചനം.) ൪. ഗുണദോഷം.

വചനിക്കുന്നു-സംസാരിക്കുന്നു.

വചനീയ-വി. ൧. പറയപ്പെടേണ്ടുന്ന. ൨. കുററപ്പെടുത്തേണ്ടുന്ന.

വചനേസ്ഥിത-വി. പറഞ്ഞതു കേട്ടു നടക്കുന്ന.

വചാ-തത്ത.

വചൻ-സൂര്യൻ.

വചരാ-കോഴി.

വചസാംപതി-ബൃഹസ്പതി.

വചസ്സ്-വാക്ക്. (വാക്ക് എന്നതു നോക്കുക).

വചിക്കുന്നു-പറയുന്നു.

വചോഗുണങ്ങൾ-മാധുര്യം, അക്ഷരവ്യക്തി, പദസ്ഫുടത, സുസ്വരം, ധൈര്യം, ലഘുത.

ഇവ ന്യ-ം.

വചോഗുപ്തി-വാക്കുകളെ മറയ്ക്കുക.

വച്ചിതാവൃ-വച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു ബലമായി (ഞാൻ) ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

വച്ചിരവെകിറൻ-രാവണൻ.

വജ്ര-വി. കടുപ്പമുള്ള, ഉറപ്പുള്ള.

വജ്രകണ്ടകം-൧. ചതുരക്കള്ളി ൨. വയൽച്ചുള്ളി.

വജ്രകന്ദം-വലിയ ചേന.

വജ്രകാലികാ-ശാക്യമുനിയുടെമാതാവു.

വജ്രകീലം-ഇടിവാൾ.

വജ്രകൂട -വജ്രപർവതം.

വജ്രകേതു-നരകാസുരൻ.

വജ്രക്ഷാരം-ഒരു മാതിരി കാരം, നവസാരം.

ചുമ, ജ്വരം, ഗുല്മം, മഹോദരം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. മലയാ. ഇളക്കം. ത-നവച്ചാരം. സം.-നരസാരം. ഇം-Ammonium chloridum, Chloride of Ammonium.

വജ്രചർമ്മാ-വാൾമാൻ.

വജ്രജിത്ത്-ഗരുഡൻ.

വജ്രതുണ്ഡം-൧) കഴുവൻ. ൨. ചതുരക്കള്ളി.

വജ്രദന്തം-൧ പന്നി. ൨. എലി.

വജ്രദശനം-൧. പന്നി. ൨. എലി.

വജ്രദ്രു-ചതുരക്കള്ളി.

വജ്രനിഷ്പേഷം-ഇടിവെട്ടുക, വജ്രസംഘട്ടനശബ്ദം.

വജ്രൻ-ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പൌത്രനായ അനിരുദ്ധന്റെ പുത്രൻ.

കൃഷ്ണൻ തന്റെ മരണത്തിനു കുറച്ചു മുമ്പു വജ്രനെ യദുക്കളുടെ രാജാവാക്കി. സുഭദ്രയുടെ പുത്രനെന്നും ഉഷയുടെ പുത്രനെന്നും അഭിപ്രായങ്ങൾ കാണുന്നു.

വജ്രനാഭം-കൃഷ്ണന്റെ പ്രസിദ്ധ ചക്രം.

ഖാണ്ഡവദാഹം ചെയ്തപ്പോൾ ഇന്ദ്രനെ തോല്പിപ്പാൻ സഹായിക്കയാൽ അഗ്നി കൊടുത്തതാണ്.

വജ്രനിർഘോഷം— വജ്രസംഘട്ടനശബ്ദം, അശനിയുടെ ശബ്ദം. (വജ്രനിഷ്പേഷം, വജ്രനിർഘാതം). (ഇടി എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

വജ്രപാണി-ദേവേന്ദ്രൻ.

വജ്രപുഷ്പം-എള്ളിൻപൂവ്.

വജ്രപുഷ്പ-ശതകുപ്പ.

വജ്രപ്പശ-പുസ്തകം ബയിൻഡു ചെയ്യുന്നതിനും മററും ഉപയോഗിക്കാറുള്ള ഒരു തരം പശ.

വജ്രബാഹു-ശോണ്ണദേശാധിപതി. (പത്നി-സുമതി).

വജ്രം-൧. വൈരക്കല്ല്.

വൈരക്കല്ല് നല്ലവണ്ണം ശോധന ചെയ്തെടുക്കണം. നാലുജാതിയുണ്ട്. ൧. വെളുത്തതു്-ബ്രാഹ്മണജാതി. ൨. ചെമന്നതു്-ക്ഷത്രിയജാതി. ൩. മഞ്ഞ-വൈശ്യജാതി. ൪. കറുത്തതു്-ശൂദ്രജാതി. വൃത്താകാരമായും അതിതേജസ്സുള്ള

തായും ഒരു രേഖയും വിന്ദുവും കൂടാത്തതായുമുള്ള വജ്രം ഉത്തമമാണ്. ഇതു പുരുഷജാതിയാകുന്നു. സ്ത്രീജാതിയിൽ പെട്ടതിനു രേഖയും വിന്ദുവും കാണും. ആറോ മൂന്നോ കോണുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. ത്രികോണമായിട്ടു മഞ്ഞൾ നിറത്തിൽ നീണ്ടുള്ളതു് നപുംസകജാതി. അശുദ്ധമായ വജ്രം ഭക്ഷിക്കരുതു്. ഭക്ഷിച്ചാൽ കുഷ്ഠം, പാർശ്വങ്ങളിൽ വേദന, പാണ്ഡു, പാദവികലത ഇവയുണ്ടാകും. (വൈരം എന്ന പദം കൂടി നോക്കുക).

൨. ഇന്ദ്രന്റെ ആയുധം. ഒരിക്കലും മടങ്ങാതെ ശത്രുക്കളുടെ നേരേ ചെല്ലുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

'നിത്യം തപസ്സുചെയ്തീടും ദധീചിയെ പ്രാർത്ഥിച്ചുവാങ്ങിനോരസ്ഥികൾ കൊണ്ടുടൻ * ചേർത്തു ചമച്ചിട്ടതൊരു വജ്രത്തെയും'

(ഭാഗവതം)

വജ്രായുധം ദധീചിമുനിയുടെ അസ്ഥികൾകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. വൃത്രാസുരനെ കൊല്ലുന്നതിനായി ദേവകൾക്കു ദധീചിമഹർഷി തന്റെ അസ്ഥിയെ കൊടുത്തു.

പേരുകൾ—

'ഹ്രാദിനീവജ്രമസ്ത്രീസ്യാൽ
കുലിശംഭിദുരംപവിഃ
ശതകോടിഃസ്വരുഃശംബോ
ദംഭോളിരശനിർദ്വയോഃ'

അഭ്രോത്ഥം, ബഹുധാരം, ഭിദിരം, ഛിദകം, ജസുനി, ഫേനവാഹി, ഷട്കോണം.

൩. എള്ളിൻപൂവ്. ൪. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന യോഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ൫. നെല്ലിക്ക. ൬. ഇരുവേലി. ൭. കാടി. ൮. വയൽച്ചുള്ളി. ൯. വെളുത്ത ദർഭ. ൧൦. ചതുരക്കള്ളി.

വജ്രലോഹകം-കാന്തം.

വജ്രവല്ലി-ഒരു വള്ളി, ചങ്ങലംപരണ്ട.

വജ്രവൃക്ഷം-ചതുരക്കള്ളി.

വജ്രസാരം-വി. വജ്രത്തെപ്പോലെ കടുപ്പമുള്ള, ഇടിവാൾ പോലെ ശക്തിയുള്ള.

വജ്രസൂചി-വജ്രംകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട സൂചി.

വജ്രഹാരം-വൈരക്കല്ലു പതിച്ച രത്നമാല.

വജ്രഹൃദയം-കഠിനഹൃദയം.

വജ്രാ-൧. ചിററമൃത്. ൨. ചതുരക്കള്ളി.

വജ്രാകാരം-വൈരക്കല്ലെടുക്കപ്പെടുന്ന കുഴി.

വജ്രാംഗം-ഒരു പാമ്പ്.

വജ്രി-൧. ദേവേന്ദ്രൻ. വജ്രായുധം ധരിക്കയാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. ഊമൻ.

വഞ്ച(ഞ്ചു)കൻ-൧. കുറുക്കൻ. ൨. ചതിയൻ (മറെറാരു പര്യായം-ധൂർത്തൻ).

വഞ്ചകൻ-൧. വളർത്തുന്ന കീരി. ൨. കുറുക്കൻ. ൩. ചതിയൻ.

വഞ്ചന-ചതിവ്.

വഞ്ചനം-ചതിവ്.

വഞ്ചി-൧. വള്ളം. ൨. ഒരു വന്യവൃക്ഷം.

അർശസ്സ്, കുഷ്ഠം, വ്രണം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-വേതസം. ത-വഞ്ചി.

൩. തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യം.

വഞ്ചി എന്നതു തിരുവിതാംകൂറിനു പണ്ടേയുള്ള ഒരു പേരാണ്. വഞ്ചി ചേരരാജാക്കന്മാരുടെ പഴയ രാജധാനിയായിരുന്നു. ഇതിനെയാണ് തിരുവഞ്ചിക്കുളം (തിരു അഞ്ചൈക്കളം) എന്നു പറയുന്നതു്. ഇതു കൊടുങ്ങല്ലൂരിനു സമീപമാണ്.

വഞ്ചിക-ദ്രവ്യം ശേഖരിച്ചുവെക്കുന്നതിനുള്ള വലുതായ ഒരു പാത്രം (പെട്ടി).

വഞ്ചിക്ഷ്മാ - തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യം.

വഞ്ചിത-വി. ചതിക്കപ്പെട്ട.

വഞ്ചിനാഗം-ഒരുമാതിരി പച്ചപ്പാമ്പ്.

വഞ്ചിപ്പാട്ട്-വള്ളപ്പാട്ട്.

വഞ്ചിപ്പുര-വള്ളപ്പുര.

വഞ്ചിഭൂ(മി)-നാ. തിരുവിതാംകൂർ. ൨. കേരളം.

വഞ്ചിഭൂപതി-തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവ്.

വഞ്ചിവണ്ടി-ഉരുളുകൾ ചെറുതായെ ഇല്ലാതെയോ ഉള്ള വണ്ടി.

വഞ്ചിവിരുത്തി-വള്ളം കടത്തുന്ന വകയ്ക്കു സർക്കാരിൽ നിന്നും കരം ഒഴിഞ്ഞു കൊടുത്ത നിലം.

വഞ്ചീശൻ - തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവ്.

വഞ്ജുളദ്വാദശി - ബുധനാഴ്ചയും തിരുവോണവും ദ്വാദശിയും കൂടിവരുന്ന ദിവസം.

വഞ്ജുളം-നാ. തൊട്ടുകാര. (വഞ്ജുലം എന്നുമാവാം). ൨. വഞ്ചിവൃക്ഷം. ൩. അശോകവൃക്ഷം.

വഞ്ജുല-വി. വളഞ്ഞ.

വഞ്ജുലം-നാ. അശോകമരം. യാചിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. വഞ്ചി, വഞ്ഞി. ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. തൊട്ടുകാര. ൪. ഓരില താമര.

വഞ്ഞി-നാഴ്ക്കലപ്പുല്ല്.

വട-ഒരു പലഹാരം.

വട-വി. വടക്ക്.

വടകം-നാ. ഒരു പലഹാരം, വട. എട്ടു മാഷം കൂടിയ തൂക്കം. ൨. ആറവപേരാൽ.

വടകിഴക്ക്-വടക്കു കിഴക്കായ ഭാഗം.

വടക്ക്-വടക്കേ ദിക്ക്.

വടക്കണയ-വടക്കുവശം

വടക്കൻ-നാ. വടക്കേ ദിക്കിലുണ്ടായവൻ. ൨. വടക്കുനിന്നു വരുന്നവൻ.

വടക്കിനി-നാലുകെട്ടുള്ള പുരയുടെ വടക്കേക്കെട്ട്.

വടക്കിനേറ്റ്-വടക്കിനി.

വടക്കുനോക്കി-എപ്പോഴും വടക്കോട്ടു തന്നെ മുന തിരിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ഒരു യന്ത്രം.

വടക്കുംകൂർ-തിരുവിതാംകൂറിൽ ഏറ്റുമാനൂർ, വൈക്കം മുതലായ പ്രദേശങ്ങൾ.

വടക്കേ-വി. വടക്കുവശത്തുള്ള.

വടക്കോട്ട്-വടക്കേ ദിക്കിലോട്ട്.

വടഗിരി-മേരു.

വടതി-വി. വടക്കുനിന്നു വരുന്ന. (ഇതു കാറ്റിനോടു മാത്രം ചേരും)

വടശൃംഗം-പേരാൽ മൊട്ട്.

വടപത്രാ-കടമുല്ല.

വടം-നാ. കയറ്. ൨. പേരാൽ വൃക്ഷം. തന്റെ സ്ഥാനത്തെ വേടുകളെക്കൊണ്ടു ചുററിപ്പിടിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. ഉരുണ്ട സാധനം, ഉരുള. ൪. വട എന്ന പലഹാരം. ധാത്വർത്ഥം അനുസരിച്ചു മുറുക്ക് എന്ന പലഹാരം എന്നുമാവാം. ൫. കവടി. ൬. ഗന്ധകം.

വടമകൾ-പാർവ്വതി.

വടമർ-ഒരു ജാതിക്കാർ.

വടമല - പർവ്വതപംക്തി. North of Palghat).

വടമലനായർ-ഒരുവക താണതരം ജാതി മുനി.

വടമൂലം-പേരാൽ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ട്.

വടര-വി. ദുർബ്ബുദ്ധിയുള്ള.

രൻ-കള്ളൻ.

വടരം-൧. കോഴി. ൨. പാമ്പ്. ൩. തലപ്പാവ്. ൪. വാസനയുള്ള ഒരുവക പുല്ല്.

വടലി-ചീത്ത വെററില.

വടവാസികൾ യക്ഷികൾ.

വടവൃക്ഷം-പേരാൽമരം.

വടാകരം-൧. കയറ്, ചരട്. ൨. വലച്ചരട് (വടം=വേഷ്ടനം). വരാടകം എന്നതിൻെറ പാഠം.

വടശൃംഗം-പേരാൽമൊട്ട്.

വടായി-വലിപ്പം, തന്നത്താൻ സ്തുതിക്ക.

വടി-൧. അടിപ്പാനും കുത്തിനടപ്പാനും ഉപകരിക്കുന്ന സാധനം. ൨. ആററുപേരാൽ. ൩. ഇത്തിയാൽ. ൪. കയറ്. ൫. വലച്ചരട്.

വടിക-൧. ഗുളിക. ൨. ഒരുവക പലഹാരം.

വടിക്കാരൻ-വടിയുള്ളവൻ.

വടിക്കുന്നു-ഇടങ്ങഴിയിൽ നെല്ല് (അരിയോ മററും) ഇട്ടു ഇടങ്ങഴിക്കോൽകൊണ്ടു നിരത്തുന്നു.

വടിപ്പ്-വടിക്കുക.

വടിപ്പൻ-൧. വടിവാ. ൨. വടിക്കുന്ന കോൽ. (പത്തിടങ്ങഴി അളവ്).

വടിപ്പയററ്-വടികൊണ്ടുള്ള അഭ്യാസം.

വടിയുന്നു-൧. നിറഞ്ഞു വക്കിനു സമമാകുന്നു ൨. കവിഞ്ഞൊഴുകുന്നു.

വടിവ്-൧ ഭംഗി, അഴക്. ൨. കൈയക്ഷരത്തിൻെറ തരഭേദം ൩ ആകൃതി ൪. ഉടൽ.

വടിവെട്ട്, വടിവിനൊട്ട്-വഴിപോലെ, ഭംഗിയായി.

വടു-൧. അടികൊണ്ടോ വ്രണംകൊണ്ടോ ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന പാട്, തഴമ്പ്.

'പാരിച്ചമന്ദഗിരിതന്നുടെ പാറകൊണ്ടു
കീറിച്ചമഞ്ഞവടുകാണ്മതുവെണ്മതക്ക്'

(ഭാഷാഭൂഷണം)

൨. ബ്രഹ്മചാരി. ൩. ബ്രാഹ്മണകുമാരൻ.

വടുകത്തി-വടുകൻെറ സ്ത്രീ.

വടുകൻ-മാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടുന്നവരിൽ ചിലർക്ക പറയുന്ന ഒരു പേർ. ൨. ജോനകൻ. ൩. തെലുങ്കൻ. ൪. അടിമ, ദാസൻ. ൫. ഭോഷൻ. ൬. ചെറുക്കൻ, പയ്യൻ.

വടുകപ്പുളിനാരകം-കടുകപ്പുളിനാരകം കൃമി, ഛർദ്ദി, വിഷൂചിക, ചുമ മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-നിംബൂകം. ഇം-Lemons ലെമൻസ്.

വടുപ്പം-രണ്ടു തേങ്ങ ഒന്നായി കൂട്ടിക്കെട്ടുക.

വടുവൻ-വടുകൻ.

വട്ട്-൧. വണ്ടിയുടെ ചുററ്. ൨. തെററാലിയുടെ ഞാണ വലിച്ചുവെക്കുന്ന സ്ഥലം. ൩. ഒരുമാതിരി വലിയ പന്ത്.

വട്ട-൧. ഒരു വൃക്ഷം. ൨. കിണ്ണം, പാത്രം. ൩. വഴി.

വട്ടക-വട്ടത്തിലുള്ള ഒരുമാതിരി പാത്രം.

'കൊട്ടത്തുകരങ്ങളിൽവട്ടകകളു
മോരോ(ന്ന്)'

(ഭാഗവതം)

വട്ടക്കണ്ണി-൧. വലയം. ൨. ഒരുവക മത്സ്യം ൩. ഒരു വൃക്ഷം. ൪. കണ്ണടച്ചുള്ള ഒരുവക ചുററിത്തിരിയുന്ന കളി.

വട്ടക്കയറ്-വലിക്കുന്നതിനുള്ള കയറ്, വടക്കയറ്.

വട്ടക്കറ-വട്ടവൃക്ഷത്തിൻെറ കറ.

വട്ടക്കളി-സ്ത്രീകൾ വിളക്കിനു ചുററും നിന്നു കളിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി കളി.

വട്ടക്കാക്കക്കൊടി ഒരു തൈ

വട്ടക്കാടൻ, വട്ടക്കാട്ടവൻ, വട്ടക്കാട്ടുനായർ, വട്ടക്കാട്ടുനായർ-An oilmaker (=കാച്ചൂരിനായർ). (ഗുണ്ടർട്ട്).

വട്ടക്കാരൻ-A Shroff. ശ്രാപ്പ്.

വട്ടക്കുറ-രുധിരമണ്ഡലി, പത്മനമണ്ഡലി.

വട്ടച്ചാണായി-ഒരുമാതിരി പയർ.

വട്ടച്ചാവൽ-ഒരു പക്ഷി.

വെള്ളവട്ടച്ചാവൽ എന്നു ഭാഷകാണുന്നു. മയിലിൻെറ ചിറകുപോലെയിരിക്കുന്ന ചിറകോടും ചിത്രവർണ്ണമായ ശരീരത്തോടും കൂടിയതാണ്. സം-ജീവം ജീവകം.

വട്ടച്ചുര-കടച്ചുര

പാൽച്ചുരയുടെ ഭേദമാണ്. ശാകവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഫലശാകമാകുന്നു. സം-കുംബതുംബി.

വട്ടച്ചൊറിയണം-തൊട്ടാൽ ചൊറിയുന്ന ഒരു വള്ളി.

വട്ടണിക്കുന്നു— ചുററിപ്പോകുന്നു, വട്ടത്തിൽ പോകുന്നു.

വട്ടത്തിലാവുക-കുഴപ്പത്തിലകപ്പെടുക.

വട്ടൻ-൧. പശുവിൻേറയും മററും മേൽ ഇരിക്കുന്ന ഒരു പ്രാണി. ൨. ഒരുവക നെല്ല്.

വട്ടൻകൊത്തി-വട്ടനെ കൊത്തിത്തിന്നുന്ന ഒരു പക്ഷി.

വട്ടപ്പണം-കച്ചവടക്കാർ തമ്മിൽ ലാഭം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനായി ചുമത്തുന്ന ഒരുതരം പ്രായശ്ചിത്തത്തുക.

വട്ടപ്പരമ്പ്-നെല്ലിടുന്ന പരമ്പ്.

വട്ടപ്പാലം-പൈതങ്ങൾ വട്ടത്തിൽ ചുററിക്കളിക്കുന്ന ഒരു കളി, കണ്ണാംപീച്ചം.

വട്ടപ്പുണ്ണ്-വട്ടത്തിലുള്ള വ്രണം, ഒരുവക കുഷ്ഠം.

വട്ടപ്പുല്ല്-ഒരുവക പുല്ല്.

മുരപ്പൻ പുല്ലിൻെറ ഗുണമുണ്ട്. നീണ്ടതിനു ഗുണം കൂടും. സം-വൃത്തഗുണ്ഡം.

വട്ടപ്പൂന്താളി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, അമരി, നീല.

വട്ടപ്പോർമുല- വട്ടത്തിൽ തമ്മിൽ തമ്മിൽ എതിർക്കത്തക്കവണ്ണം നെഞ്ചു നിറഞ്ഞു തിങ്ങി നില്ക്കുന്ന മുല.

വട്ടം-൧. വൃത്തം. ൨. ഭാവം. ൩. ആരംഭം. ൪. പണം പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കുമ്പോഴും മററും ഒരു കണക്കുകാലത്തേയ്ക്കു മുൻകൂട്ടി എടുക്കുന്ന പലിശ. ൫. കോപ്പുകൾ. ൬. ഉപകരണം. ൭. കശവൻെറ ഒരുപകരണം. ൮. വാദ്യങ്ങളുടെ തോൽ പററിക്കുന്ന വളയം. ൯. ഒരു താളത്തിൻെറ സമയം. ൧൦. പൊൻവിലയ്ക്കു പറയുന്ന ഒരു പേർ. ൧൧. മല്ലാംലമായി എടുക്കുന്ന തുക. ൧൨. കളിക്കാനായി വട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഓട്.

വട്ടം കറക്കുക-ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുക, കഷ്ടപ്പെടുത്തുക.

വട്ടംകൂട്ടുക-ഒരുങ്ങുക, ഒരുക്കുക, തയ്യാറാക്കുക.

വട്ടം തിരിച്ചൽ-വട്ടം ചുററുക.

വട്ടംതിരിയുന്നു-വട്ടത്തിൽ ചുററുന്നു.

വട്ടം വഴക്കുക-സങ്കടപ്പെടുത്തുക.

വട്ടം വഴക്കൊല്ലാ-സങ്കടപ്പെടുത്തരുതേ.

'എന്നോക്കുമെൻഗർവ്വംവെച്ചു
വട്ടംവഴക്കൊല്ലാകൃഷ്ണ!'
(കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

വട്ടം വിഴുങ്ങുക-മുഴുവനും ഒന്നാകെ കരസ്ഥമാക്കുക, വഞ്ചിച്ചെടുക്കുക.

വട്ടമുള്ളങ്കി-ശാകവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന മൂലശാകം.

(ഇതിൻെറ കിഴങ്ങു ചേനപോലെയിരിക്കും. സം-പിണ്ഡമൂലം).

വട്ടമോതിരം-൧. മുദ്രമോതിരം. ൨. ഇരിമ്പുവളയം.

വട്ടലോഹകം-പഞ്ചലോഹം.

വട്ടവര-വട്ടത്തിലുള്ള വര.

വട്ടവാസി-നാണയങ്ങളുടെ പതിവായുള്ള വിലയിൽ ഏററക്കുറവു്.

വട്ടളം-അരിവെപ്പിനുള്ള ഒരു വലിയ പാത്രം.

വട്ടി-൧. തഴ കൊണ്ടോ പുല്ലു കൊണ്ടോ പനയോല കൊണ്ടോ വേ കൊണ്ടോ മറേറാ നെയ്തുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പാത്രം. ൨. പലിശ.

വട്ടിക്കാർ-കൊച്ചിയിലെ ഒരു താണ തരം നായന്മാർ.

വട്ടിപ്പണം-പലിശക്കിട്ടിരിക്കുന്നപണം.

വട്ടിപ്പുല്ലു്-വട്ടി നെയ്യുന്നതിനുള്ള പുല്ലു്.

വട്ടിവയറു്-വലിയ വയറു്. (പു—വട്ടിയൻ. സ്ത്രീ—വട്ടിച്ചി).

വട്ടിവയറൻ-കുടവയറൻ.

വട്ടിളം-ഒരു മാതിരി വലിയ ഓട്ടുപാത്രം. വാർപ്പു്.

'ചട്ടമിതൊന്നു പകന്നു കണ്ടവർ
വട്ടിളമഞ്ചു ചെരിച്ചുവിളമ്പി'
(ഐരാവതപൂജ ഓട്ടൻതുള്ളൽ)

വട്ടുകളി-൧. വട്ടു (വട്ടത്തിലുള്ള ഓടു) കൊണ്ടുള്ള ഒരു മാതിരി കളി. ൨. പന്തുകളി.

വട്ടുവം-വെററിലസ്സഞ്ചി (പെട്ടി).

വട്ടുരം-അനന്തിപ്പുഴിച്ചിലിനുള്ള ഒരു മാതിരി ഇല

വട്ടെഴുത്തു്-പഴയ കാലങ്ങളിൽ തമിഴും മലയാളവും എഴുതിവന്ന സമ്പ്രദായത്തിനുള്ള പേർ. (ഇതു മാറിയാണ കോലെഴുത്തായതു്. 'കോലെഴുത്തു്' എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

പരശുരാമൻെറ കാലത്തു മലയാളഭാഷ ആദ്യം എഴുതിവന്നതു് ഇതിലായിരുന്നു. ഈ എഴുത്തു മിക്ക ക്ഷേത്രത്തിലും ഇന്നും കാണാം. തെക്കേ മലയാളം തിരുവിതാംകൂർ ഈ രാജ്യങ്ങളിലും തഞ്ചാവൂരിനു തെക്കുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലും ആദ്യം ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന തമിഴക്ഷരങ്ങൾ വട്ടെഴുത്തുകളായിരുന്നു. ഏകദേശം ൧൫-ാം നൂററാണ്ടോടുകൂടി വട്ടെഴുത്തിനെ തീരെ വേണ്ടെന്നു വച്ചു എന്നു പറയാം. എന്നാൽ മലയാളരാജ്യത്തു ൧൭-ാം നൂററാണ്ടിൻെറ ഒടുവു വരെ അതിനെ തന്നെ ഉപയോഗിച്ചുപോന്നു.

വട്ടോളി—പുഴായി ദേശത്തിലെ ഒരു ക്ഷേത്രം.

വഠര-വി. ദുർബുദ്ധിയുള്ള.

വഠരൻ-൧. ദുർബുദ്ധി. ൨. വൈദ്യൻ. ൩. കള്ളൻ.

വഠരം ജലപാത്രം.

വഡഭി-മുഖപ്പലക. (വളഭി എന്നതു നോക്കുക).

വഡവാ-൧. പെൺകുതിര. സാമർത്ഥ്യമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. ൨. വ്യഭിചാരിണി. ൩. ദാസി.

വഡാ-ഒരുവക പലഹാരം.

വഡിശി-ചൂണ്ടൽ.

വഡ്ര-വി. വലിയ.

വഡ്രം-വിശാലം, വിസ്താരമുള്ളതു്. മറയ്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വഡ്രല-ഒരു മരുന്നു്, വലിയ ഏലത്തരി.

വഡ്രൈലാ-പേരേലം.

വണക്കം-൧. വന്ദനം. ൨. വിനയം, അടക്കം, താഴ്മ.

'വണങ്ങുന്ന ജനങ്ങളിൽ
ഇണങ്ങും ദേവതമാരും'.
മണമുള്ളമലർതന്നി-
ലണയുംവണ്ടുകൾപോലെ,

വണങ്ങുന്നു-വന്ദിക്കുന്നു.

വണിക്ക്-പു. കച്ചവടക്കാരൻ, ചെട്ടി. ം. തുലാം രാശി.

വണിക്പഥം-കച്ചവടത്തെരുവ്.

വണിജകൻ-കച്ചവടത്തെരുവ്.

വണിജകൻ-കച്ചവടക്കാരൻ.

വണിജം-കച്ചവടം.

വണിജ്യം, വണിജ്യ-കച്ചവടം.

വണ്ട്-പു. പൂക്കളുടെ തേൻ കുടിച്ചുകൊണ്ടു പറക്കുന്ന ഒരു വക കറുത്ത ജന്തു. ഉ. വടികെട്ടുക.

(ഇഡ്ഡലിപ്പാത്രമില്ലാത്തവരും വണ്ടുകെട്ടുക പതിവാണ്. ഉക്കാലി എന്ന പലഹാരത്തിനും വണ്ടുകെട്ടുന്നതു പതിവാകുന്നു. ഒരു പാത്രത്തിൽ ജലം നിറച്ചിട്ടു തുണികൊണ്ടു വായ്ക്കെട്ടി അതിൽ അരിമാവോ മറ്റോ ഇട്ടു ആവിയിൽ വേവിച്ചെടുക്കാറുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ തുണികൊണ്ടു വായ്ക്കെട്ടുന്നതിനു സാധാരണ വണ്ടുകെട്ടുക എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു).

വണ്ട(ക)ം-അംശം, പങ്ക്, ഒന്നിനെ ഒന്നിലധികമായി ഭാഗിച്ചതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഭാഗത്തിന്റെ പേർ. (ഈ ഭാഗങ്ങൾ തുല്യാംശകങ്ങളായിരിക്കണമെന്നില്ല. അപ്പണ്ണം ആകരുതെന്നുമില്ല.

വണ്ടത്താൻ-വണ്ട്.

വണ്ടൻ-വിവാഹം കഴിക്കാത്തവൻ.

വണ്ടൽ- അഴുക്ക്, ജലത്തിനുണ്ടാകുന്ന ചീത്തത്തം.

വണ്ടവാഴി-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, ഒരുമാതിരി അരത്ത.

വണ്ടാരംകോഴി-ഒരു പക്ഷി, താമരക്കോഴി.

(മാംസം അർശസ്സ്, ഗ്രഹണി ഇത്യാദിക്കു നന്ന്. താമരയുടെ പേരെല്ലാം ഇതിനു പേരായിവരും. സം-സാരസം. ത-വണ്ടാഴ്വാൻ).

വണ്ടാർ-വി. വണ്ടിനെപ്പോലെ കറുത്ത, വണ്ടോട്ടുപോലെയുള്ള. ഉ-ം, വണ്ടാർ പൂങ്കുഴലാൾ.

വണ്ടാർകുഴൽ -വണ്ടിനെപ്പോലെ കറുത്ത തലമുടി.

വണ്ടാർകുഴലി - വണ്ടിനെപ്പോലെ കറുത്ത തലമുടിയുള്ളവൾ, സുന്ദരി.

വണ്ടി-പു. കാളയേയോ കുതിരയേയോ കെട്ടി കയറിപ്പോകുന്ന ഒരു വസ്തു. ഉ. ചാട്. സം. ചക്രം, ഉരുൾ, വട്ടം.

വണ്ടിക്കട്ടകൻ-പുരുഷന്മാർ കാതിലിടുന്ന ഒരാഭരണം.

വണ്ടിക്കാരൻ-പു. വണ്ടിയടിക്കുന്നവൻ, വണ്ടി നടത്തുന്നവൻ. ഉ. ഉട്ടുപുരകളിലും മററും വിറക കീറുകയും പാത്രങ്ങൾ തേയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വേലക്കാരൻ.

വണ്ടിക്കാൽ-ഒരു വക അളവുകോൽ.

വണ്ടിണ്ട-വണ്ടിനം, വണ്ടിൻകൂട്ടം.

വണ്ടിനം-വണ്ടിൻകൂട്ടം.

വണ്ടിത്താര, വണ്ടിച്ചാല്-വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ പാട്.

വണ്ടിപ്പേട്ട - വണ്ടികൾ വാടകയ്ക്കും മററും കൊടുക്കുന്ന സ്ഥലം.

വണ്ടിപ്രവൃത്തി-വണ്ടിക്കാരന്റെ വേല

വണ്ടുകെട്ടുന്നു-പാത്രങ്ങളുടെ വൃത്താകാരമായ വക്കിൽ തുണികെട്ടുന്നു.

വണ്ടോട്ട്-വണ്ടിന്റെ പുറത്തെ ഓട്ട്.

വണ്ണ-പു. മുഴങ്കാലിന്റെ പിൻഭാഗം. ഉ. പുതുതായി പ്രസവിച്ച സ്ത്രീ.

വണ്ണക്കാരൻ-വണ്ണമുള്ളവൻ, തടിയൻ.

വണ്ണത്താൻ-വെളുത്തേടൻ, അലക്കുകാരൻ.

വണ്ണൻ-ഒരു മങ്കിരി വാഴ.
വണ്ണം-അ. പ്രകാരം. (ചില വാക്കുകളുടെ ഒടുവിൽ ചേരുമ്പോഴാണ് ഈ അർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്നത്. ഉ-ം, പറഞ്ഞവണ്ണം, പറഞ്ഞതിൻവണ്ണം).
വണ്ണം-കട്ടിപ്പ്, പുഷ്ടി.
വണ്ണാച്ചൻ-ചെറിയ ചിലന്തി.
വണ്ണാത്തി-ഒരു പക്ഷി.
വണ്ണാൻ-പു. താണജാതിക്കാരുടെ മുണ്ട ലക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ. (സ്ത്രീ.-വണ്ണാത്തി) ര. ചെറിയ ചിലന്തി.
വണ്ണിക്കുന്നു-തടിക്കുന്നു.
വതങ്ങുന്നു-വാട്ടുന്നു
വതണ്ഡാ-പഞ്ചവർണ്ണക്കിളി.
വതംസം-പു. തലയിലെ ഒരാഭരണം ര. ചെവിയിലെ ഒരാഭരണം, കണ്ഡലം.
(അംഗുരിയുടെ അല്ലോപം വരുത്തി ഉണ്ടായതാണ് ഈ ശബ്ദം. അവതംസം എന്നതു പ്രധാനം).
വൽ-അ. ചില വാക്കുകളുടെ ഒടുക്കം വരുമ്പോൾ 'പോലെ' എന്നുള്ള അർത്ഥം വരും.
വത്ത-ബത്ത, പടിവ്, ഇളവ്, ബാററ.
വത്സകം-പു. പശുക്കിടാവ്. ര. വൈതൽ. ന. കടകപ്പാല. ര്. കാള.
വത്സതരം -മുലകുടിമാറിയ പശുക്കിടാവ്, കടിവററിയ കാളക്കുട്ടി.
വത്സതരി-പശുക്കിടാവ്.
വത്സൻ-പു. കുഞ്ഞ്, ആൺപൈതൽ, ഒരു വയസ്സു ചെന്നവൻ, ബാലൻ. ര. പശുക്കിടാവ്.
വത്സനാഭം, വത്സനാഭി -വിഷമുള്ള ഒരു മരുന്ന്.
(കഫം, വാതം, കണ്ഠരോഗം ഇവ യ്ക്കു നന്ന്. ഇതു ഭക്ഷിച്ചുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിൽ മുളകുവെള്ളം കുടിയ്ക്കുക. ത്രിഫലക്കഷായവും നന്നുതന്നെ. Aconite ഏകൊണൈററ്).

വത്സപാലൻ-പു. കൃഷ്ണൻ. ര. ബലരാമൻ.
വത്സം-പു. നെഞ്ച്, മാറിടം. ഉരഃപ്പുള്ളത് എന്നർത്ഥം. ര. സംവത്സരം. ന. കിടാവ്, കന്നുകാലിയുടെ കുട്ടി, മുലകുടിക്കുന്ന കാളക്കുട്ടി.
വത്സരൻ-പു. വിഷ്ണു. ര. ധ്രുവന്റെ ഭ്രമി എന്ന ഭാര്യയിൽ ജനിച്ചവൻ.
വത്സരം--മുന്നൂററഅറുപത്തഞ്ചു ദിവസം കൂടിയത്, സംവത്സരം. നിമേഷാദി കാലങ്ങൾക്ക ഇരിപ്പിടം എന്നർത്ഥം.
വത്സരാജാവ്-ഉദയനൻ.
വത്സല-വി. സ്നേഹമുള്ള.
വത്സലത-വാത്സല്യം.
വത്സലത്വം-പ്രിയത്വം (ആദരവു).
വത്സലൻ-വത്സ+ല. വത്സ=കുട്ടി. ല എന്നതു 'അതുണ്ട്' എന്ന അർത്ഥത്തിൽ വരുന്ന ഒരു തദ്ധിതപ്രത്യയം. ര. സ്നേഹമുള്ളവൻ.
വത്സലം-വാത്സല്യരസം.
വത്സാദനം-ചെന്നാ(യ്).
വത്സാദനി-പു. ചിററമൃത്. കുട്ടികൾ ഔഷധമായി ഭക്ഷിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം ര. പാതാളഗരുഡക്കൊടി. ന. അത്തിത്തിപ്പലി.
വദ-വി. പറയുന്ന.
വദൽ-വി. പറയുന്ന. (ൻ, ന്തി, ൽ).
വദനം-പു മുഖം, വായ്, ര. മുക്കോണിന്റെ മുകളിലെ മൂല.
വദന്യ, വദാന്യ- വി. പു. വാക്കിനു സാമർത്ഥ്യമുള്ള. ര. കൊടുക്കുന്ന
വദാന്യൻ-പു. നല്ല മംഗിയായി സംസാരിക്കുന്നവൻ. ര ദാനശീലൻ.
വദാമ-ഒരുവക വൃക്ഷം.
ഇതു് അധികവും കാബൂൾ മുതലായ ദേശങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. സം-വാ

താമം. ത-വാതുമമെ ഇം-Sweet almond, Bitter almond.

വദാലം-ചുഴി.

വദാവദ-വി. നല്ലവണ്ണം പറയുന്ന.

വദിക്കുന്നു-പ്ര. പറയുന്നു. ദ്വി. വായിക്കുന്നു. (കാ. ക്രി.—വദിപ്പിക്കുന്നു).

വധ്രം-വെളുത്തീയം

വധം-കൊല്ലുക, കൊല.

വധകൻ-കൊലചെയ്യുന്നവൻ.

വധസ്ഥലി-കൊല്ലുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം, കൊലനിലം.

വധാർഹ-വി. കൊല്ലേണ്ടുന്ന.

വധിക്കുന്നു-കൊല്ലുന്നു. (കാ. ക്രി. വധിപ്പിക്കുന്നു).

വധു-പ്ര. ഭാര്യ. ദ്വി. പുത്രന്റെ ഭാര്യ. കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. തൃ. സ്ത്രീ. ഭർത്താവിനാൽ വഹിക്കപ്പെടുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ര്. ജോനകപ്പുല്ലു്. പരിമളത്തെ വഹിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഇ. ചെറുകച്ചോലം. ന്യ. നറുനീണ്ടി (വെളുത്തതു്). ൬. വിവാഹംചെയ്യുന്ന കന്യക.

(വധുവിൽ ആറു ഗുണം ഉണ്ടായിരിക്കണം—കാംക്ഷ, രൂപം, അനുരാഗം, ബഹുമാനം, സ്നേഹം, ലജ്ജ ഇവയാകുന്നു).

വധൂജനം-സ്ത്രീ, സ്ത്രീജനം.

വധൂടി-പ്ര. സ്ത്രീ. ദ്വി. യുവതി. തൃ. പുത്രന്റെ ഭാര്യ.

വധൂവരന്മാർ-ഭാര്യയും ഭർത്താവും, ദമ്പതിമാർ.

വധൂസര-ഒരു നദി (തീർത്ഥം).

ഭൃഗുമുനിയുടെ പത്നിയായ പുലോമയെ പുലോമൻ എന്ന ഒരു രാക്ഷസൻ സൂകരവേഷം ധരിച്ചു് എടുത്തുകൊണ്ടു പോയപ്പോൾ ഗർഭിണിയായ അവൾ പെററ പുത്രൻ ആ രാക്ഷസനെ നേത്രാഗ്നിയിൽ ദഹിപ്പിച്ചു. പുലോമ കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു ആശ്രമത്തിൽ ചെന്നു. അവളുടെ കണ്ണീർ വീണുണ്ടായതാണു് ഈ തീർത്ഥം.

'അശ്രുക്കൾവീണു വധൂസരയെന്നു
തനദി വിശ്രുതമായതീർത്ഥമുണ്ടായിരുന്നു
കാലം'

(ഭാരതം-പൌലോമം)

വധോദ്യമം-കൊല്ലുവാനുള്ള ഉത്സാഹം.

വധ്യ-വി. കൊല്ലേണ്ടുന്ന, വധിക്കത്തക്ക.

വനകരി-കാട്ടാന.

വനകദളി-മരവാഴ.

വനചന്ദനം-പ്ര. അകിൽ. ദ്വി. ദേവതാരം.

വനചന്ദ്രികാ-വള്ളിമുല്ല.

വനചരൻ-കാട്ടാളൻ.

വനചരം-പ്ര. കാട്ടാന. ദ്വി. കരടി.

വനചാരി-വി. കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന, കാട്ടിൽ പാർക്കുന്ന (രീ, രിണി, രി).

വനച്ഛാഗം-പന്നി.

വനജ-വി. പ്ര. കാട്ടിലുണ്ടായ. ദ്വി. ജലത്തിലുണ്ടായ.

വനജം-പ്ര. താമര. ദ്വി. മുത്തങ്ങ. തൃ. ആന. ര്. കാട്ടുമാതളനാരകം. ഇ. വെളുത്ത ചേന. ന്യ. തുമ്പുണി.

വനജ്യോത്സ്നി-പ്ര. കാട്ടിലെ നിലാവുള്ള രാത്രി. ദ്വി. നവമാലിക.

വനത-വനതപം.

വനതിക്തിക, വനതിക്താ-പാട.

വനദീപം-ഒരു പൂവു്, രാജചമ്പകം.

വനദേവത-കാട്ടിലെ ദൈവം.

വനദ്വിപം-കാട്ടാന.

വനന്തപാ-നായു്.

വനപല്ലവം-മുരിങ്ങ.

വനപ്രമാണം, വനപ്രായം, വനവൽ-അ. വനംപോലെ.

വനപ്രിയം-പു. കുയിൽ. ൨. താന്നി. ൩. ഏലവങ്ങം. ൪. കടമാൻ.

വനപ്രിയാ-കുയിൽപ്പേട.

വനളകൻ-പു. കാള. ൨. ഇടവകം.

വനം-ന. കാട്. ജനങ്ങളാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നൎത്ഥം.

(കാമ്യവനം, അദിതിവനം, വ്യാസവനം, ഫല്ഗുകീവനം, സൂൎയ്യവനം, മധുവനം, ശീതവനം ഇങ്ങിനെ വനങ്ങൾ ഏഴ്.)

കൃഷ്ണന പ്രിയമുള്ള 12 വനങ്ങൾ— ഭദ്രവനം, ശ്രീവനം, ലോഹവനം, ഭാണ്ഡീരവനം, മഹാവനം, താലവനം, ഖദിരവനം, ബകുളവനം, കുമുദവനം, കാമ്യവനം, മധുവനം, വൃന്ദാവനം.

൨. വെള്ളം. യാചിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നൎത്ഥം. ൩. കൂട്ടം. ൪. വാസസ്ഥലം. ൫. ഉറവ്, അരുവി ൬. തടി, വിറക്. ൭. മരപ്പാത്രം.

വനമക്ഷിക-കാട്ടീച്ച.

വനമല്ലിക-സ്ത്രീ. ഒരു വള്ളി, കാട്ടുമുല്ല. ൨. തുളസിമുല്ല.

വനമാല, വന്യമാല-വിഷ്ണുവിന്റെ ഒരു മാല.

എല്ലാം ഋതുക്കളിലുമുള്ള പൂക്കളെക്കൊണ്ടു കോൎത്തതും, നടുവിൽ വലിയ കടമ്പുമരത്തിന്റെ പൂവുകോൎത്തതും, കാലുകളുടെ മുട്ടുകൾവരെ നീണ്ടുകിടക്കുന്നതുമായ മാലയാണ് വനമാല എന്നു പറയപ്പെടുന്നത്.

'ആജാനുലംബിനീമാലാ
സൎവ്വൎത്തുകുസുമോജ്വലാ
മദ്ധ്യസ്ഥൂലകദംബാഢ്യാ
വനമാലേതികീൎത്തിതാ'

(ഭാഗവതം)

'കിരീടഹാരാംഗദവന്യമാലാം'

(ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം)

'തുളസീകുന്ദമന്ദാര
പാരിജാതസരോരുഹൈഃ
പഞ്ചഭിരചിതാമാലാം
വനമാലാംഹരീശ്വരി'

വനമാലി-പു. വിഷ്ണു. കാട്ടുപൂക്കളെ മാലയാക്കി ധരിച്ചവൻ എന്നൎത്ഥം. പാദപത്മത്തിലോളം നീണ്ടുകിടക്കുന്ന വനമാലയെ ധരിച്ചവൻ എന്നുമുണ്ട്. 'ആപാദപത്മം യാ മാലാ വനമാലേതി സാ സ്മൃതാ' എന്നു കലിംഗൻ. ൨. പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

വനമാലിക-പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

വനമാലിനീ-ദ്വാരക.

വനമുദ്ഗം-കാട്ടുപയർ, മരുട്ടുപ്പയറ്, അല്പം വെളുത്ത ചെറുപയറ്.

വനമൂതം-മേഘം.

വനമോചാ-മലവാഴ.

വനരാജൻ-സിംഹം.

വനരുഹം-താമര.

വനലക്ഷ്മീ-വാഴ.

വനവാസം-കാട്ടിലെ പാൎപ്പ്.

വനവാസി-വി. കാട്ടിൽ പാൎക്കുന്ന. (സി, സിനീ, സി).

വനവാസി-പു. മഹൎഷി. ൨. കാട്ടാളൻ. ൩. കാവതിക്കാക്ക. ൪. മുഷ്കകവൃക്ഷം. ൫. പന്നിക്കിഴങ്ങ് ൬. ശാല്മലികന്ദം. ൭. ഇടവകം ൮. എരുമക്കിഴങ്ങ്.

വനശൃംഗാടം - ഞെരിഞ്ഞിൽ. വനത്തിൽ ശൃംഗാടംപോലെ സഞ്ചരിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം.

വനശ്വാവ്-പു. വെരുക്. ൨. കഴുതൻ ൩. കടുവാ.

വനസഖൻ-കുയിൽ.

വനസമൂഹം-കാടുകളുടെ കൂട്ടം.

വനസ്ഥ-വി. കാട്ടിൽ പാൎക്കുന്ന.

വനസ്ഥൻ-കാട്ടിൽ പാൎക്കുന്നവൻ, വാനപ്രസ്ഥൻ.

വനസ്ഥലീ-കാട്ടുപ്രദേശം.

വനസ്പതി-പു. പൂക്കാതെ കായ്ക്കുന്ന മരം. കാട്ടിലെ പ്രധാനി എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം. (ഇതു വൃക്ഷസാമാന്യപൎയ്യായവുമാകുന്നു). ര. പേരാല്. ന. ചിററാല്.

വനഹുതാശനൻ-കാട്ടുതീ.

വനഹ്രദിനീ-കാട്ടാറ്. (ഇതു് അല്പജലമുള്ളതായിരിക്കും).

വനാഖു-മുയൽ.

വനാന്തം-പു. വനത്തിന്റെ അതിരു്. ര. വനപ്രദേശം.

വനാന്തരം-വനത്തിന്റെ അന്തരം, മറെറാരുവനം.

വനായു-പു. ഒരു ദേശം. (കുതിരയ്ക്കു പ്രസിദ്ധിയുള്ളതാണ്). ര. മാൻ. (വാനായു എന്നതിന്റെ പാഠം. 'വാനായു' എന്നുമുണ്ട്).

വനായുജം- വനായുദേശത്തിൽ ഭവിച്ച കുതിര.

വനി-വി. വനത്തിൽ അധിവസിക്കുന്ന.

വനി-പു. വൃക്ഷം. ര. കൊട്ടുവേലി. ന. അഗ്നി. ൪. വാനപ്രസ്ഥനായ ബ്രാഹ്മണൻ. ൫. യാചനം. ൬. ആഗ്രഹം.

വനിക-പു. വന. ര. ഉപവനം. ന. തോപ്പ്.

വനിത-വി. പു. ചോദിക്കപ്പെട്ട ര. യാചിക്കപ്പെട്ട.

വനിതാ-പു. സ്ത്രീ. പുരുഷനെ വഴിയാംവണ്ണം ആശ്രയിച്ചു നില്ക്കുന്നവൾ എന്നൎത്ഥം. ര. അധികം രാഗത്തോടുകൂടിയ സ്ത്രീ.

വനീ-പു. കാട്ട്, ര. വൃക്ഷക്കൂട്ടം.

വനീകൻ-യാചകൻ.

വനീപകൻ, വനീയകൻ- ഇരക്കുന്നവൻ, യാചകൻ. വനിയെ പാലിക്കുന്നവൻ—കാട്ടിൽ തെണ്ടിനടക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വനേചര-വി. കാട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

വനേചരൻ-കാട്ടാളൻ, വേടൻ.

വനോത്ഭവ-വി. കാട്ടിലുണ്ടായ.

വനോത്ഭവ-പു. കാട്ടുപഞ്ഞി, കാട്ടുപരുത്തി. ര. കാരവാഴ. ന. കാട്ടുമാതളനാരകം. ൪. കാട്ടുപയറ്.

വനൌകസ്സ്-പു. കുരങ്ങ്; വാനരൻ. വനം ഗൃഹമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം. ര. വനത്തിൽ താമസക്കാരൻ.

വന്തി-കൊടുത്ത മുതൽ കിട്ടാഞ്ഞാൽ അതിനു പകരം മറെറാന്നു കൈക്കലാക്കുക.

വന്ദ-ഒരപ്സരസ്ത്രീ.

സംഭവപൎവം സുഭദ്രാഹരണത്തിൽ ഈ പേർ കാണുന്നു. മൂലത്തിൽ 'വൎഗ്ഗ' എന്നാണു കാണുന്നതു്. ഇവളും നക്രമായതു ഒരു ബ്രാഹ്മണശാപംകൊണ്ടാണ്.

വന്ദക-ചെറുതേക്കു്. വൈദ്യന്മാരാൽ വന്ദിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വന്ദനം-നമസ്കാരം, നമസ്കരിക്കു, തൊഴുക.

വന്ദനം-നമസ്കാരം, വണക്കം.

വന്ദനമാല - അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള വലിയ വാതിൽ.

വന്ദനീയ-വി. വന്ദിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന.

വന്ദനീയം-മഞ്ഞക്കയ്യോന്നി

വന്ദനീയാ-ഗോരോചനാ.

വന്ദാ, വന്ദാക-ഇത്തിക്കണ്ണി.

വന്ദാരു-പു. ആശ്രയിക്കുന്നവൻ, വന്ദനശീലൻ. ര. വന്ദി, സ്തുതിപാടുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

വന്ദി-൧. രാജാക്കന്മാരുടെ സ്തുതികളെ പാടുന്നവൻ. ൨. സ്തുതിക്കുന്നവൻ. ൩. അടിമയാക്കപ്പെട്ട ആളോ മൃഗമോ.

വന്ദി-൧. വന്ദിശാല ൨. ചോരാദികളെ ആകർഷിക്കുക. ൩. ബന്ധനം. ൪. പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നിടുക.

വന്ദിക്കുന്നു-൧. നമസ്കരിക്കുന്നു, തൊഴുന്നു. ൨. പൂജിക്കുന്നു.

വന്ദിത-വി. വന്ദിക്കപ്പെട്ട.

വന്ദ്യ-വി. വന്ദിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന.

വന്ദ്യാ-൧. ഇത്തി(ൾ)ക്കണ്ണി. ൨. ഗോരോചന.

വന്ധകീ-വേശ്യാസ്ത്രീ.

വന്ധ്യ-വി. ൧. കായ്ക്കാത്ത. ൨. ഫലമില്ലാത്ത, സാദ്ധ്യമില്ലാത്ത.

വന്ധ്യം-ഒരിക്കലും കായ്ക്കാത്ത മരം. (ബന്ധ്യം എന്നുമാവാം). ഫലത്തെ പുറത്തുവിടാതെ ബന്ധിച്ചുനിറുത്തുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വന്ധ്യാ-൧. മച്ചി, പ്രസവിക്കാത്ത സ്ത്രീ, മലടി.

മലടി മൂന്നുവിധം-൧. കാകവന്ധ്യ=ഒന്നു പ്രസവിച്ചു പിന്നീടു പ്രസവിക്കാതിരിക്ക. ൨. മൃതവന്ധ്യ=ജനിക്കുന്ന കുട്ടികളെല്ലാം മരിച്ചുപോവുക ൩. ജന്മവന്ധ്യ=ജനനം മുതൽ മലടിയായിരിക്ക.

൨. കാട്ടുപാവൽ.

വൻവപു-പ്രതാപം.

വന്യ-വി. കാട്ടിലുണ്ടാകുന്ന.

വന്യഭോജനം-കായ്കറികൾ കൊണ്ടുള്ള ഭോജനം (ഭക്ഷണം).

വന്യഭോജ്യം-കായ്കനി.

വന്യം-൧. എളവങ്ങം. ൨. വലിയ വേഴൽ. ൩. കിരാതചന്ദനം. ൪. വെളുത്ത ചേന. ൫. കഴിമുത്തങ്ങ. ൬. പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

വന്യാ-൧. മുത്തങ്ങ. ൨. ചെമന്ന കന്നി. ൩. നറുമഞ്ഞൾ. ൪. കാട്ടുക്കൂട്ടം. ൫. ജലക്കൂട്ടം.

വന്യാശന-വി. കായ്കനികളെ ഭക്ഷിക്കുന്ന.

വൻ-വി. ചില ശബ്ദങ്ങളുടെ ആരംഭത്തിൽ ചേരുമ്പോൾ 'വലിയ' എന്നർത്ഥം ഉണ്ടാകും, 'ബലമുള്ള' എന്ന അർത്ഥവും ചിലപ്പോൾ സിദ്ധിക്കും. (ഉ-ം. വൻകള്ളൻ).

വൻകുറുഞ്ഞി-വാടാക്കുറുഞ്ഞി.

മുള്ളുള്ള വലിയ കാട്ടുചെമന്തി എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. സം-രാജതരണീ. ത-വാടാക്കുറഞ്ചി. പൂ മഞ്ഞനിറമാണ്.

വൻകൊന്ന-ഒരു വൃക്ഷം.

ചൊറി, കുഷ്ഠം, ശൂലം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-ആരഗ്വധം. ത-കൊന്റ. ഇം- Pudding pipe tree, Purging cassia, Cassia pulp.

വൻകോട്ട-വാൽചട്ട, വാൽവട്ട, ചിരവപ്പല്ല്.

വീക്കം, ചുട്ടുനീറൽ മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. മുലപ്പാലിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. ശംകവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന കന്ദശാകമാണ്. ഇതു ജലത്തിനുമീതെ പായൽപോലെ പടർന്നുണ്ടാകുന്ന ഒരു സാധനത്തിന്റെ കിഴങ്ങാകുന്നു. സം-ശൃംഗാടകം. ഇം- Water caltrop വാട്ടർ കാൽട്രാപ്.

വൻതല-൧. വലിയതല. ൨. ചുണ്ടുവിൻതല.

വൻതിരിച്ചൽ-കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ ഒരുവക കളി.

വൻതീ, വന്തീ-൧. വലിയ തീ. ൨. കാട്ടുതീ.

വന്തി-തടവ്. Imprisonment.

വന്തൂക്ക്-തീത്തോക്ക്, ചക്കുമുക്കിത്തോക്ക്. A firelock.

വന്തേൻ-കാട്ടുതേൻ.

വന്നല-തൂററിക്കളഞ്ഞ ധാന്യം.

വന്നി-ഒരു വൃക്ഷം. ഇതു മുള്ളുമരമാണ്.

ഇല ചെറുതായിരിക്കും. കായ് നീണ്ടതായിരിക്കും. സം-ശമി. ഇം— Spung tree സ്പംഗ് ട്രി. അതിസാരം, ചുമ, കഫം, അർശസ്സ് മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്.

വന്നിയർ - ഒരു ജാതിക്കാർ. (തമിഴരാണ്).

വൻപ്-വലിപ്പം, ഊദാരം, പ്രയാസം.

വൻപത്തം-വലിപ്പം.

വൻപൻ-പു. വലിയവൻ. ൨. ബലമുള്ളവൻ. ൩. ധനവാൻ. ൪. ബുദ്ധിയും വിദ്യയുമുള്ളവൻ.

വൻപിക്കുന്നു-വൻപനാകുന്നു.

വൻപുററ-വലിപ്പമുള്ള, പ്രയാസമുള്ള.

വൻവൂപ്പ്-വേട്ടയിൽ കിട്ടിയ പ്രധാന ഭാഗം. ഉ-ം, വൻവൂപ്പിന്നു കത്തിവച്ചു.

വമ്പേ-അ. ആശ്ചര്യമോ അസൂയയോ തോന്നുമ്പോൾ പറയുന്ന ഒരു ശബ്ദം.

വമ്മിരിയം-പുള്ളിപ്പുലിയൻ (നായാട്ടുപേർ).

വൽമീകം-ചിതൽപ്പുററ്.

വൽമീകം എന്ന ക്ഷുദ്രരോഗം കഴുത്തിന്റെ പുറത്തോ മററോ പുററുപോലെ മുഴയുണ്ടാകുന്നതാകുന്നു. ഇതു അനേകം മുഖത്തോടും വേദനയോടും മററും അഗ്രം ഉയർന്നു വ്യാപിക്കും. ദിവസം അധികം കഴിഞ്ഞാൽ ഇതിന്നു ചികിത്സയില്ല.

വപാ-പു. മാംസത്തിന്നകത്തുള്ള നെയ്, ശുദ്ധമായ മാംസസ്നേഹം (നെയ്).

ശരീരത്തിന്നുള്ളിൽ പൊക്കിളിന്റെ സമീപത്തു കീഴായി ഉദ്ദേശം ഒരു മുഴം നീളത്തിൽ കോണകത്തോളം വീതിയിൽ ഉള്ള നെയ്മാലയാണു 'വപ'. എല്ലാം ജന്തുക്കളുടേയും ഹൃദയത്തിലും അസ്ഥികളുടെ പുറമെയുമിരിക്കുന്ന ഒരു സ്നേഹവിശേഷമാണു 'മേദസ്സ്'. ശുദ്ധമാംസം വെച്ചുററിയെടുക്കുന്ന സ്നേഹമാകുന്നു 'വസ'.

൨. പോത്ത്, പൊത്ത്, രന്ധ്രം (ഓട്ട). പുല്ലു മുതലായതു മുളയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം എന്നർത്ഥം.

വാപനം-പു. വിത. ൨. ക്ഷൗരം. ൩. ശുക്ലം, രേതസ്സ്.

വപൻ-പു. ചിരയ്ക്കുന്നവൻ. ൨. വിതയ്ക്കുന്നവൻ. ൩. നെയ്യുന്നവൻ.

വപുനം-ദൈവം.

വപുഷാ-അടക്കാവണിയൻ.

വപുഷ്മാൻ-ഒരു വിശ്വദേവൻ.

സൂര്യവംശരാജാവായ മരുത്തനെ വധിക്കയാൽ മരുത്തന്റെ മകനായ ദമൻ വപുഷ്മാനെ നിഗ്രഹിച്ചു് ആ രക്തംകൊണ്ടു ബലികഴിക്കയും മാംസം രാക്ഷസസന്തതികളായ ചില ബ്രാഹ്മണരെ ഭക്ഷിപ്പിക്കയും ചെയ്തു.

വപുസ്സ്-ശരീരം. പൂർവ്വപുരുഷനാൽ കൃഷിചെയ്യപ്പെട്ടതു് എന്നർത്ഥം.

വപുസ്സ്-വി. ഭംഗിയുള്ള.

വപ്താവ്-വിതയ്ക്കുന്ന ആൾ, കൃഷകൻ.

വപ്പി-പല്ലില്ലാത്തവൻ, പല്ലുപോയവൻ.

വപ്പു-പു. താഴത്തെ ചൊടി. ൨. ഉലക്കയുടെ ഇരിമ്പുപൂണ്, ൩. ഇഞ്ചി കത്തിയെടുക്കുന്ന മുള്ള്.

വപ്പുകടി-മുകളിലത്തെ പല്ലുകൊണ്ടു താഴത്തെ ചൊടിയിൽ കടിയ്ക്കു.

വപ്പുരവർ-ഒരുതരം കപ്പലോട്ടക്കാർ.

വപ്രകം-ചക്രത്തിന്റെ ചുററളവ്.

വപ്രക്രീഡ-മൃഗങ്ങൾ തമ്മിൽ ഇടിക്കയും മററും.

വപ്രൻ-പു. അപ്പൻ. ൨. പ്രജാപതി.

വപ്രം-പു. കൃഷിസ്ഥലം. ഇവിടെ വിത്തു വിതയ്ക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു വയൽ. ൨. മൺകോട്ട. ൩. മതിലിന്റെ അടിയിൽ ഉറപ്പിന്നായി കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ചാരുമതിൽ. ൪ കോട്ടയുടെ പുറത്തു കിടങ്ങു കീറുന്ന സമയം ആ കല്ലും മണ്ണും കൂട്ടി കൂട്ടി ഉയർത്തിയുണ്ടാക്കുന്ന മൺതിണ്ണ. ൫. തീരം, ആററിൻതീരം. ൬ ഗോപുരവാതിൽ. ൭ മൺകുന്ന്. ൮ അടിസ്ഥാനം. ൯. കാരീയം. രസവാദപ്രകാരം സചൂർണ്ണമായിത്തീരുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വപ്രി-പു. കടൽ. ൨. വയൽ. ൩. ദുർഗ്ഗതി.

വമഥു-പു. ഛർദ്ദി. ൨. ആനത്തുമ്പിക്കൈയിൽ നിന്നു വരുന്ന വെള്ളത്തുള്ളി.

വമ(ന)ം-ഛർദ്ദി.

വമനം-പു. ഛർദ്ദി. ൨. ചണ.

വമി-ഛർദ്ദി.

വമിക്കുന്നു-ക്രി. ഛർദ്ദിക്കുന്നു. ൨. വർഷിക്കുന്നു.

വമിത-വി. ഛർദ്ദിച്ച.

വംശകം, വംശികം-അകിൽ. മുളപോലെയുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

വംശക്കാരൻ—വംശത്തിലുള്ളവൻ. (സ്ത്രീ—വംശക്കാരി, വംശക്കാരത്തി).

വംശക്രമം-കുടുംബവഴി.

വംശപത്രീതൃണം-ഒരുവകപ്പുല്ല്.

പശുക്കൾക്കു പാലിനെ പെരുപ്പിക്കും. സം-വംശപത്രീ.

വംശപരമ്പര-വംശത്തിനുള്ള തലമുറ.

വംശപാരമ്പര്യം-ക്രമേണയുള്ള കുലസംബന്ധവഴി.

വംശം-പു. കുലം. മററു പര്യായങ്ങൾ-സന്തതി, ഗോത്രം, ജനനം, കുലം, അഭിജനം, അന്വയം, അന്വവായം, സന്താനം. ൨. കൂട്ടം. ൩. ഓടക്കുഴൽ (പഞ്ചാംഗുലം). ൪. മുള. ശബ്ദിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഇല്ലി. ൫. കരിമ്പ്. ൬. മരത്തു്. ൭. താഴ്വഴിക്രമം. ൮. ജാതി.

വംശവാദ്യം ദുർഗ്ഗാക്ഷേത്രത്തിൽ വെച്ചു വാദനം ചെയ്യരുതെന്നു യോഗിനീതന്ത്രത്തിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വംശരോചന-പു. മുളയുടെ അകത്തുണ്ടാകുന്നതും ഗോരോചനക്കു തുല്യവുമായ ഒരൌഷധവിശേഷം.

ഇതു കൂവപ്പൊടിയാണെന്നു അഭിപ്രായംകാണുന്നു.

വംശവാൻ-വംശമുള്ളവൻ. (സ്ത്രീ-വംശവതി).

വംശശലാകാ-രാമച്ചം.

വംശസ്ഥിതി-വംശത്തെ നിലനിറുത്തുക

വംശാങ്കുരം-ഇല്ലിക്കൂമ്പ്, മുളംകൂമ്പ്.

വംശാനുക്രമം-വംശപാരമ്പര്യം.

വംശാവലി-ഒരു വംശത്തിലെ ആളുകളുടെ കുലസംബന്ധവഴി.

വംശി-ഓടക്കുഴൽ, കുഴൽ. ൨. ഞരമ്പ്.

വംശിക-വി. വംശത്തെ സംബന്ധിച്ച. (കൻ, കീ, കം).

വംശികൻ-കുഴലൂത്തുകാരൻ.

വംശികം-അകിൽ.

വംശോത്ഭവ-വി. വംശത്തിലുണ്ടായ.

വംശ്യ-വി. വംശത്തിലുണ്ടായ, കുലത്തിൽ ജനിച്ച.

വാംശ്യാ-ചണ്ടിപ്പയറ്.

വയക്കനു-൧. ചെത്തുന്നു. ൨. വെട്ടി നിരത്തി സമമാക്കുന്നു.

വയന-ഒരുവക മരം.

വയനം-൧. ബുദ്ധി. ൨. ക്ഷേത്രം. ൩. ഋദ്ധി.

വയനാട്ട്-ഒരു ദേശം.

വയമ്പു്-൧. ഒരങ്ങാടിമരുന്നു്.

അതിസാരം, കഫം, തണ്ണീർദാഹം മുതലായവയ്ക്കു നന്നു്. ഓർമ്മയെ വരുത്തും, വാക്കിന്റെ തടവിനെ തീർക്കും. കണ്ഠശുദ്ധിയെ ചെയ്യും. സം-വചാ. ത-വചമ്പു്. ഇം-Sweet Flag-root, Orris root.

൨. ഒരു മത്സ്യം.

വയൽ-കണ്ടം.

വയൽച്ചുള്ളി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്.

അതിസാരം, അരുചി, വീക്കം മുതലായവയ്ക്കു നന്നു്. ഇതു കണ്ടങ്ങളിൽ മുള്ളുള്ള ചെടിയാണു്. സം-കോകിലാക്ഷം. ത-നീർമുള്ളി. ഇം-Long leaved Barleria ലാങ് ലീവ്ഡ് ബാർല്ലേരിയ.

വയൽവെള്ളരി-ചെറിയ വെള്ളരി.

ഇതു വെള്ളരിയിൽതന്നെ പഴുക്കുമ്പോൾ വിണ്ടുപിളർക്കുന്ന ജാതിയായിരിക്കണം. സം-വാലുകി.

വയസ്കൻ-(പദാന്ത്യത്തിൽ) വയസ്സുള്ളവൻ. ഉ-ം, മദ്ധ്യവയസ്കൻ.

വയസ്ഥ-വി. യൌവനമുള്ള.

വയസ്ഥ-൧. ചിററമൃത്. ൨. കടുക്ക. ൩. നെല്ലി. ൪. മീനങ്ങാണി. ൫. ലന്തമരം. ൬. ബ്രഹ്മി. ൭ ഇലവു്. ൮. ക്ഷീരകാകോളി. ൯. കാകോളി. ൧൦. സോമവല്ലി. ൧൧. ചിററേലം.

വയസ്ഥൻ-൧. സ്നേഹമുള്ള ചങ്ങാതി. ൨. യൌവനാവസ്ഥയിലിരിക്കുന്നവൻ.

വയസ്യ-വി. വയസ്സിനെ സംബന്ധിച്ച, വയസ്സധികമുള്ള.

വയസ്യൻ-വയസ്ഥൻ, സമവയസ്സുള്ളവൻ, സ്നേഹിതൻ, ചങ്ങാതി, മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-സ്നിഗ്ദ്ധൻ; സവയസ്സൻ.

വയസ്യാ-സ്ത്രീയുടെ സഖിയായ സ്ത്രീ.

ഒപ്പം കളിച്ചു വളരുന്നവളത്രെ സഖി. അനസൂയ, പ്രിയംവദ ഇവർ ശകുന്തളയുടെ സഖികളാണത്രെ.

വയസ്വി-വൃദ്ധൻ.

വയസ്സ്-൧. ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലം ബാല്യം, യൌവനം, വാർദ്ധക്യം മുതലായതു്. ൨. പക്ഷി. ൩. കാക്ക.

വയറു്-നാഭിക്കുമേൽ നെഞ്ചിനു താഴെയുള്ള സ്ഥലം.

വയറ-ഒരുമാതിരി വള്ളി.

വയറൻ-൧. വലിയ വയറുള്ളവൻ. ൨. വളരെ ഭക്ഷിക്കുന്നവൻ.

വയറരി-മണ്ണൻ എന്ന ഗന്ധം.

വയറി-൧. വയറു വലിയവൾ. ൨. വളരെ ഭക്ഷിക്കുന്നവൾ.

വയറിളക്കം-വയററിൽ നിന്നും മലം ഇളകി ഒഴിഞ്ഞുപോകുക.

വയററത്തടിക്ക, വയററത്തിടിക്ക-ഉപജീവനമാർഗ്ഗം മുട്ടിക്ക.

വയററാട്ടി - പ്രസവിക്കുന്ന സമയത്തു് അടുക്കൽ ഇരുന്നു് ശുശ്രൂഷിക്കുന്നവൾ. A Mid-wife=വേററി.

വയററുനോവു്-വയററിൽ വേദനയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ദീനം.

വയററുപാട്ട്-൧. കാലക്ഷേപം, ഉപജീവനം. ൨. ദീനം.

വയററുപിഴപ്പ്-ഉപജീവനം.

വയോധിക - വി. അധികം വയസ്സു ചെന്ന.

വയോബലം-വയസ്സുകൊണ്ടുള്ള ബലം.

വയോവൃദ്ധ-വി. വയസ്സധികമായ.

വയ്ക്കുന്നു-ക്രി. ഇടുന്നു. ഉ. സ്ഥാപിക്കുന്നു. ന. വിചാരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

വയ്ക്കോൽ-നെല്ലിന്റെയും മററും പീലി.

വയ്ക്കോൽത്തുറു-വൃക്ഷത്തിലും മററും കുമ്പാരമായിച്ചുററിയ പീലി.

വയ്ക്കോൽപിരി-വയ്ക്കോൽ കൂട്ടിപ്പിരിച്ചതു്.

വയ്ക്കോൽപുര-പീലികൊണ്ടു മേഞ്ഞ പുര.

വയ്ക്കോൽപുറ-വയ്ക്കോൽ കുമ്പാരം.

വയ്യങ്കതക്-മുള്ളുള്ള ഒരുവക വൃക്ഷം.

ഇതിന്റെ വേരു്, തൊലി മുതലായവ ഗ്രഹണിക്കും മററും നന്നാണു്. വന്യവൃക്ഷത്തിൽ പെട്ടതാകുന്നു. മുള്ളുള്ള മരമാണു. സം-വികങ്കതം. ത-നരമുങ്കൈ.

വയ്യാവേലി-വെറുതെയുള്ള ദുർവഴക്കു്, കണ്ടാമണി.

വയ്യാ-(ഒരു വ്യാക്ഷേപകം) കഴികയില്ല.

വയ്യെ-വഴിയെ.

വര-വി. ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള, വലുതായുള്ള.

വര-ത്രിഫല. ക്രി. രേഖ. ഉ. കൈകളുടേയും മററും അകത്തുള്ള രേഖ. ന. ചതുരംഗഖണ്ഡവും മററും. ർ. കൈയക്ഷരം നന്നാകുന്നതിനു എഴുതുന്ന എഴുത്തു്. ഖ. ഉഴപ്പോല.

വരക്-ഒരുവക തൃണധാന്യം.

കഫം, പിത്തം, വിഷം ഇവയ്ക്കു നന്നു്. മലത്തെ വളരെ പിടിക്കും. ഇതു പാലിനോടൊരുമിച്ചു ഭക്ഷിക്കരുതു്. ഇതു് അധികമായി ഭക്ഷിച്ചുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിൽ കാച്ചിത്തണുത്ത പാലു്, പഞ്ചസാര ചേർത്തു് കുടിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ കുമ്പളങ്ങ വട്ടിപ്പിഴിഞ്ഞ നീരു് ശർക്കരചേർത്തു കുടിക്കുക. സം-കോദ്രവം. ത-വരക്. ഇം-Punctured paspalam പംക് ചേഡ് പാസ്പലം.

വരകരി-വരകിന്റെ അരി.

വരക്കോൽ - വരയ്ക്കുമ്പോൾ വെക്കുന്ന കോൽ.

വരക്കൽ-ഒരു ക്ഷേത്രം. (കോഴിക്കോട്ടിനടുത്തു്).

വരച്ചൽ-ക്രി. വരയ്ക്കുക. ഉ. വിളുക.

വരട്ട്-ക്രി. കരിഞ്ഞ പുല്ലു്. ഉ. ഉണക്കുന്നു.

വരട-ക്രി. അരയന്നപ്പിട. ശ്രേഷ്ഠമായ നടത്തമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. സരസ്സിനെ ആശ്രയിക്കുന്നതു് എന്നുമാവാം.

'മദേകപുത്രാ ജനനീ ജരാതുരാ
നവപ്രസൂതിർവ്വരടാ തപസ്വിനീ'
(നൈഷധം)

ഉ. കടന്നൽ. അടുത്തു ചെല്ലുന്നവരെ ചുററിപ്പിടിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (വരടി എന്നുമാവാം).

വരാട-പഠിത്തവും മററും ഇല്ലാത്ത ഒരു വക മൂഢജാതിക്കാർ.

വരടം-ക്രി. ഒരുമാതിരി അരയന്നത്തിൽ ആൺ. ഉ. ഒരുമാതിരി കടന്നൽ. ന. വളരെ പൂവുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി മുല്ല.

വരടി-ക്രി. അരയന്നപ്പിട. ഉ. കടന്നൽ.

വരട്ട-വി. ഉണങ്ങിയ.

വരട്ടുകാ-ഉണങ്ങിയ കായ്.

വരട്ടുന്നു- ഉണക്കുന്നു, പാകത്തിൽ വറട്ടെടുക്കുന്നു.

വരട്ടുപിത്തം-ഒരു ദീനം.

വരട്ടുമഞ്ഞൾ — പുഴുങ്ങിയുണങ്ങിയ മഞ്ഞൾ.

വരട്ടെ-(വ്യാകരണപ്രകാരം) ഒരു വ്യാക്ഷേപകം.

വരണം-ഒരു വൃക്ഷം, നീർമാതളം.

വരണനം-പ്ര. നീർമാതളം. രോഗികളാൽ വരിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. വ. മതിൽ. രാജധാനിയെ ചുററിനില്ക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ന. വരിക്കുക

വരണസി-കാശി. (വാരാണസി).

വരണ്ട-ഇരണ്ട, ഒരു പക്ഷി.

അസ്സുഭസൂചകമായ പക്ഷിവിശേഷമെന്നു കാണുന്നു. പക്ഷെ പ്രസാദപക്ഷിയായിരിക്കാം. സം-കക്കാരട. ത-രാജാളി. ഇം-Teal, Numidian crane ടീൽ, നമീഡിയൻ ക്രേൻ.

വരണ്ടുന്നു-പുല്ലു്, കരട്, കരിയില മുതലായവയെ കൈകൊണ്ടു തട്ടണ്ടു കൂട്ടുന്നു.

വരണ്ടി-പുല്ലും മററും വരണ്ടിക്കൂട്ടുവാനുള്ള ആയുധം.

വരണ്ഡം-പ്ര. മുഖക്കുരുവു്, മുഖരോഗം. വ. വയ്ക്കോൽ തുറവു്.

വരണ്ഡാ-പ്ര. വിളക്കിലെ തിരി. വ. കത്തി.

വരതനു-സൌന്ദൎയ്യമുള്ള സ്ത്രീ, സുന്ദരി.

വരത്തു്-വരവു്.

വരത്തൻ-പ്ര. തെണ്ടി. വ. അന്യൻ. ന. ക്ഷണിക്കാതെ വന്ന വിരുന്നുകാരൻ.

വരത്തടിപ്പലക-ചതുരംഗപ്പലക.

വരത്ര-പ്ര. ആനയുടെ കച്ചക്കയറ്, ആനപ്പുറത്തു കയറുന്നവനെ രക്ഷിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. വ. ഒരുമാതിരി കയറ്, തോൽവാറ്. ഇതുകൊണ്ടു ചുററിക്കെട്ടുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു.

വരദ-വി. വരത്തെ കൊടുക്കുന്ന.

വരദ-പ്ര. കന്യക. വ. വരത്തെ ദാനം ചെയ്യുന്നവൾ. ന. ഒരു നദി.

വിദർഭരാജ്യത്തിനു സമീപം. ഇപ്പോഴത്തെ പേർ 'വാർഡ' Warda.

൪ സരസ്വതി.

വരദൻ-പ്ര. വരത്തെ ദാനംചെയ്യുന്നവൻ. വ. ഉപകാരം ചെയ്യുന്നവൻ. ന. ഹോമത്തിനുള്ള തീയ്ക്കു പറയുന്ന ഒരു പേർ.

വരദാനം-വരത്തെ കൊടുക്കുക.

വരൻ-പ്ര. ഭൎത്താവു്. വ. ശിവൻ, ന. വിവാഹപുരുഷൻ.

വരമ്പു്-ഓരോ കണ്ടങ്ങളെ വെവ്വേറെയുള്ള അതിരു്.

വരം-പ്ര. പ്രസന്നരായ ദേവന്മാർകളിൽനിന്നു സിദ്ധിക്കുന്ന അഭീഷ്ടം, ദൈവത്തിൽനിന്നും മററും ലഭിക്കുന്ന അനുഗ്രഹം. വ. തിരഞ്ഞെടുപ്പു്. ന. സമ്മാനം. ൪. അനുഗ്രഹം. ൫. ധൎമ്മം. ൬. കുങ്കുമം. ൭. കുറഞ്ഞതൊന്നു പ്രിയമായിട്ടുള്ളതു്.

വരമിഴിയാൾ-സുന്ദരി, നീണ്ട കണ്ണോടു കൂടിയവൾ.

വരമൊഴി-എഴുതുവാനുപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷ.

വരയൻ-മലയാട്.

വരയാട്-ഒരുമാതിരി ആട്.

വരയുന്നു-എന്തിന്റെയെങ്കിലും പോരായ്കൾ വരുത്തുന്നു വരകളുടെ ആകൃതിയിൽ പോറുന്നു. (സ. ക്രി. വരയിക്കുന്നു).

വരയ്ക്കു്-അ. വര, ഓളം. (വര എന്നതു നോക്കുക).

വരയ്ക്കുന്നു-പ്ര. വരയുണ്ടാക്കുന്നു. വ. രൂപമുണ്ടാക്കുന്നു. ന. അക്ഷരം വരയ്ക്കുന്നു.

വരരുചി-പ്ര. വിക്രമാദിത്യസഭയിലെ നവരത്നങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

കലിവൎഷം 2500-നു ഇപ്പുറം ഗോവിന്ദസ്വാമി എന്നൊരു മഹാവിദ്വാനായ ബ്രാഹ്മണൻ നാലുവൎണ്ണങ്ങളിലായിട്ടു നാലു വിവാഹം കഴിച്ചു. ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ

യിലുണ്ടായ മഹാനാണ് വരരുചി. ജനനസ്ഥലം ഗോകർണ്ണം. ഇദ്ദേഹം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലെ വാക്യപരല്പേരുകളുടെ കർത്താവാകുന്നു. പ്രാകൃതവ്യാകരണം എഴുതിയതു ഇദ്ദേഹമാണത്രേ.

൧. ഒരു വൈയാകരണൻ, കാത്യായനൻ.

വരവ്-ഫ. വരുക. ൧. ലാഭം.

വരവർണ്ണിനി-ഫ. ഉത്തമസ്ത്രീ.

'ശീതേസുഖോഷ്ണസർവ്വാംഗീ
ഗ്രീഷ്മേ യാ സുഖശീതളാ,
ഭർത്തൃഭക്താ ച യാ നാരീ
സാ ഭവേദ്വരവർണ്ണിനീ'
(എന്നു രുദ്രൻ)

൧. ദേവി. ൨. ലക്ഷ്മി. ൩. സരസ്വതി. ൪. മഞ്ഞൾ. ൫. ഗോരോചന. ശ്രേഷ്ഠമായ നിറത്തോടുകൂടിയതു് എന്നർത്ഥം.

വരവുചെലവ്-കിട്ടുകയും ചെലവാകുകയും, ലാഭവും ചേതവും.

വരളി-പരത്തിയുണക്കിയ ചാണകം.

വരളുന്നു-ഫ. ഉണങ്ങുന്നു. ൧. ഉലരുന്നു. ൨. ഉണങ്ങി വെള്ളംവലിയുന്നു. വറളുന്നു എന്നുമുണ്ട്. (സ. ക്രി. വര(ൾ)ട്ടുന്നു).

വരാക-വി. ഫ. പാവപ്പെട്ട, അസഹ്യമായ, ദയ തോന്നത്തക്ക. ൧. ബുദ്ധിയില്ലാത്ത.

വരാകൻ-ശിവൻ.

വരാകം-യുദ്ധം.

വരാംഗകം-ഇലവങ്ങവൃക്ഷം.

വരാംഗന-ഉത്തമസ്ത്രീ.

വരാംഗം-ഫ. തല. ൧. ഗുഹ്യപ്രദേശം.

വരാംഗരൂപോപേത-വി. സൌന്ദര്യമുള്ള.

വരാംഗി-ഫ. സുന്ദരി. ൧. ശയ്യാതിയുടെ ഭാര്യ.

വരാട(ക)ം-കവടി, താമരക്കുരു.

വരാടകം-ഫ. താമരപ്പൂവിന്റെ ഉള്ളിലുള്ളതും താമരക്കുരുക്കളാൽ നിറയപ്പെട്ടതുമായ കർണ്ണിക. താമരക്കുരുക്കളെ മറയ്ക്കുക എന്നതിനെ പ്രാപിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൧. കയറ്, വലച്ചരടു്. (വടകരം എന്നുമാവാം). വടം = വേഷ്ടനം (കെട്ടുക). ൨. കവടി.

വരാടി (ക)-കവടി.

വരാണൻ-ഇന്ദ്രൻ.

വരാണസി-വാരാണസി.

വരാരകം-വജ്രം.

വരാരോഹൻ-ആനക്കാരൻ.

വരാരോഹ-ഉത്തമസ്ത്രീ. ശ്രേഷ്ഠമായ കടിപ്രദേശത്തോടുകൂടിയവൾ എന്നർത്ഥം. സുന്ദരി.

വരാന്ത-വീട്ടിന്റെ ചുററും വിശാലമായുള്ള തിണ്ണ.

വരാൽ-ഒരു മത്സ്യം.

വരാസനം-ശ്രേഷ്ഠമായ ഇരിപ്പിടം.

വരാസി-കനം (കട്ടി) ഉള്ള വസ്ത്രം.

വരാഹകല്പം - ഇപ്പോഴത്തെ കല്പവർഷത്തിന്റെ പേർ.

വരാഹതരു-തെങ്ങ്.

വരാഹൻ-ഫ. ഒരു പൊൻനാണയം, ൧. വിഷ്ണു. ൨. വരാഹമിഹിരൻ.

വരാഹപുരാണം-ഒരു പുരാണം.

വരാഹാവതാരത്തിൽ വിഷ്ണു ഭൂമിദേവിക്കുപദേശിച്ചതാണ്.

വരാഹം-ഫ. പന്നി. തന്നെക്കാൾ വലിയ ജന്തുവിനെക്കൂടി ഹിംസിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൧. വിഷ്ണുവിന്റെ മൂന്നാമത്തെ അവതാരം. ൨. പർവ്വതം. ൩. പന്നിക്കിഴങ്ങ്. ൪. ചീങ്കണ്ണി. ൫. കാള. ൬. മുത്തങ്ങ. ൭. ഒരുമാതിരി അളവ്. ൮. പതിനെട്ടു ചെറിയ ദ്വീപുകൾ ഉള്ളതിൽ ഒന്ന്. ൧൦. മേഘം. ൧൧. മുട്ടാട്.

വരാഹമിഹിരൻ — ഒരു പ്രാചീനബ്രാഹ്മണൻ, ഒരു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രി.

വിക്രമാദിത്യസദസ്സിലെ നവരത്നങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. ബൃഹൽസംഹിതയുടേയും ബൃഹൽജാതകത്തിന്റേയും കൎത്താവാകുന്നു. കലിവൎഷം 3606-ൽ ജനിച്ചു. 3688-ൽ മരിച്ചു. അവന്തിദേശീയനും ആൎയ്യഭട്ടന്റെ പിൻതുടൎച്ചക്കാരനുമാണ്. പിതാവ് ആദിത്യദാസൻ എന്ന ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രിയാകുന്നു

വരാഹമൂൎത്തി-വിഷ്ണുവിന്റെ ഒരവതാരം

വരാഹാവതാരം-വിഷ്ണുവിന്റെ ഒരവതാരം.

അവതാരം എന്ന പദം നോക്കുക. സവിസ്തരം അറിയണമെങ്കിൽ ഭാഗവതം തൃതീയസ്കന്ധംക്രമി നോക്കുക.

വരാളി-ഒരു രാഗം.

വരി-൧. പുസ്തകം മുതലായതിലെ അക്ഷരങ്ങളുടെ പന്തി. ൨. നിര, ക്രമം, പന്തി. ൩. ഒരാവശ്യത്തിനു പലരും കൂടെ മുതലെടുക്കുന്നതിന്റെ ഒരു മുറ. ൪. വരിനെല്ല്. ൫. കാളയുടെ വൃഷണം.

വരിക്ക-വി. നല്ല ഫലമുണ്ടാകുന്ന. (ഇതു മാവ്, പ്ലാവ് മുതലായ ചില വൃക്ഷങ്ങളോടു മാത്രം ചേരും).

വരിക്കണ്ണി-ഒരുമാതിരി മുള്ളുള്ള വള്ളി.

വരിക്കമാങ്ങാ- വരിക്കമാവിന്മേലുണ്ടാകുന്ന മാങ്ങ.

വരിക്കുന്നു-൧. അപേക്ഷിക്കുന്നു. ൨. ഭൎത്താവാക്കി സ്വീകരിക്കുന്നു.

വരിച്ചൽ-൧. പുരയുടെ പുറത്തുമേറാം വാരിവെച്ചു കയറുകൊണ്ടു കെട്ടുക. ൨. ചുററിക്കെട്ടുക ൩. വരിയാനുള്ള വാരിയോ, കോലോ.

വരിച്ചാൎത്ത്-എണ്ണും കണ്ടെഴുതുന്ന കുറിപ്പ്.

വരിനീണ്ട-നീണ്ട ഇമകളോടുകൂടിയ.

'വരിനീണ്ടവിലോചനഭംഗിയും'

(കുമാരാഹരണം പാന)

വരിനെല്ല്-വിതയ്ക്കാതെ താനെ കിളുൎത്തുണ്ടാകുന്ന ഒരുവക ധാന്യം.

ഇതു മലഞ്ചെ പിടിയ്ക്കും. വലുതും ചെറുതും രണ്ടുതരമുണ്ട്. ജലത്തിലാണു വലുതിന്റെ ഉത്ഭവം. സം-നീവാരം. ഇം-Wild rice. വൈൽഡ്റൈസ്.

വരിപ്പ്-ചില വസ്തുക്കളുടെ ഒരുമാതിരി വക്ക്.

വരിപ്പട-കോണി, കോണിക്കെട്ട്.

വരിപ്പണം-നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം വീതംവെച്ച് എടുക്കുന്ന പണം.

വരിപ്പീച്ചിൽ-വൈരപ്പീച്ചിൽ, പീരം. ഒരു ഫലശാകം.

കായ് വരിപ്പുള്ളതും പൂ മഞ്ഞനിറവുമാണ്. സം-കോശാതകി. ത-ഈമട്ടി. ഇം-Acutangled cucumber അക്യൂട്ടാംഗിൾഡ് കക്കുംബർ.

വരിപ്പുലി, വരിയൻപുലി-വരിയുള്ള പുലി.

വരിമാൻ-ഒരുമാതിരി മാൻ.

(സം-രോഹിഷം. ത-മരൈ മാൻ).

വരിമിഴി - നീണ്ട കണ്ണ്. (വരിമിഴിയാൾ=സുന്ദരി).

വരിമീൻ-ഒരുവക മത്സ്യം.

(സാമാന്യം മത്സ്യത്തിന്റെ ഗുണമാണുള്ളതു്. സം-രാജീവം).

വരിയൻ-വരിയുള്ള.

വരിയൻ കക്കരി-മത്ത.

സം-ദശാംഗുലം. ത-ഇനിപ്പുപൂചനിക്കായ്, പറങ്കിക്കായ്. ഇം-Melon മെലൻ.

വരിയാത്തംകിഴങ്ങ്-ഒരുമാതിരി കാട്ടുകിഴങ്ങ്.

വരിയുന്നു-വാരിവെച്ചു കെട്ടുന്നു, ചുററിക്കെട്ടുന്നു.

വരിയോല-വിലവിവരപ്പട്ടിക, പലക്കം കൊണ്ടുകൊണ്ട കുറിപ്പടികളിൽ ഒന്ന്.

വരിവസി(സ്രി)ത-വി. ൧. ആദരിക്കപ്പെട്ട. ൨. വന്ദിക്കപ്പെട്ട. ൩. സേവിക്കപ്പെട്ട.

വരിവസ്യ-൧. ആദരം. ൨. പൂജാപരിചരണം, വന്ദനം, സേവ. ൩. ബഹുമാനം.

വരിവെള്ളം-മഴപെയ്തൊഴുകുന്ന വെള്ളം

വരിഷകാലം-മഴക്കാലം.

വരിഷം-൧. മഴ. ൨. സംവത്സരം. ൩. ഭൂമിയുടെ ഓരോ ഖണ്ഡം (വർഷം).

വരിഷിക്കുന്നു-൧. മഴപെയ്യുന്നു. ൨. മഴപോലെ പൊഴിക്കുന്നു.

വരിഷ്ഠ-വി. ഏററവും ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള, മഹത്വമുള്ള.

വരിഷ്ഠം-൧. ചെമ്പ്. ൨. നല്ലമുളക്.

വരീ-൧. ശതാവരി. ൨. ഛായ. (സൂര്യന്റെ പത്നി).

വരീയസ്സ്-വി. ഏററവും വലിയ.

വരീയാൻ-ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന യോഗങ്ങളിൽ പതിനെട്ടാമത്തേത്.

വരീവർദ്ദം-കാള, മൂരി.

വരീഷു-കാമദേവൻ.

വരുണൻ-൧. സമുദ്രത്തിന്റെ ദൈവം. ആയുസ്സിന്നായിക്കൊണ്ടു ജനങ്ങളാൽ പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. വരണൻ എന്നുമുണ്ട്). അദിതിപുത്രൻ, ജലേശ്വരൻ.

വരുണൻ അഷ്ടദിക്പാലന്മാരിൽ ഒരുവനാകുന്നു. ജലങ്ങളുടെ ദേവനാണത്രേ. പുഷ്കരന്റെ പിതാവ്. അച്ഛന്റെ പേർ കർദ്ദമൻ. ഉതത്ഥ്യന്റെ പത്നിയായ ഭദ്രയെ മോഷണംചെയ്തു. വരുണന്റെ വാഹനം മകരവും പാശം ആയുധവുമാകുന്നു.

൨. മഹർഷി.

വരുണപത്നി-ജ്യേഷ്ഠ.

വരുണാത്മജാ-മദ്യം.

മദ്യം അമൃതമഥനത്തിൽ സമുദ്രത്തിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായതാണല്ലോ.

വരുണാനീ, വരുണീ - വരുണന്റെ ഭാര്യ, മദ്യത്തിന്റെ ദേവി.

മദ എന്നും സുര എന്നും പേരുകൾ ഉണ്ട്.

വരുണാലയം-സമുദ്രം.

വരുണാവീ-ലക്ഷ്മീ.

വരുതി-കല്പന.

വരുത്തം-൧. വരിപ്പ്. ൨. പ്രയാസം. ൩. ഉപദ്രവം. ൪. സുഖമില്ലായ്മ.

വരുന്തി-വ്യസനിച്ചു. (പ. മ)

വരുന്നു-൧. സമീപത്താകുന്നു. ൨. ഉണ്ടാകുന്നു. ൩. മുളയ്ക്കുന്നു. (സ. ക്രി-വരുത്തുന്നു. കാ. ക്രി. വരുത്തിക്കുന്നു).

വരുമാനം-ആദായം, വരവ്.

വരൂഥം-൧. ശത്രുക്കൾ പ്രയോഗിക്കുന്ന ആയുധങ്ങൾ തേരാളിയ്ക്കു കൊള്ളാതിരിപ്പാനായിട്ടു തേരിനെ മൂടുന്ന (മറവ്) ശീല. ൨. ചട്ട.

'അസ്ത്രങ്ങൾ വരൂഥങ്ങളീഷകൾ
യുഗങ്ങളും'

(ഭാരതം സംഭവം)

൩. ഭവനം. ൪. കുടുംബം. ൫. രക്ഷ. ൬. കൂട്ടം.

വരൂഥിനി—സൈന്യം. രഥഗുപ്തികൾ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം. (വരൂഥംകൊണ്ടു വ്യക്തം).

വരെ-അ. ഇതു ചില വാക്കുകളുടെ ഒടുക്കം വരുമ്പോൾ "ഓളം" എന്നുള്ള അർത്ഥം വരും. ഉ-ം കളംവരെ-കളത്തോളം.

വരെയും-അ. വരെ, ഓളം.

വരേണ്യ-വി. അധികം ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള.

വരേണ്യം-പു. ശ്രേഷ്ഠം. ൨. കുങ്കുമം.

വർക്കത്ത്-ഗുണം, നന്മ, വെടിപ്പ്,. ലക്ഷണം. (അറബി ഭാഷ).

"തക്കം പലതുംകണ്ടവനൊരുവനു
വർക്കത്തില്ല ശരീരം കണ്ടാൽ"
(രുക്മിണീസ്വയംവരം തുള്ളൽ)

വർക്കരം-പു. യൌവനമുള്ള മൃഗം. ചെറുപ്പമായ നാല്ക്കാലി. ൨. ആട്. ൩. കറിയാട്ട് ൪. ആട്ടിൻകുട്ടി.

വർക്കലഗ്ഗോപി-ഒന്നുമില്ലാത്ത സ്ഥിതി, ഒന്നും കിട്ടാത്ത സ്ഥിതി. ഉ-ം, അവിടെ ചെന്നാൽ വർക്കലഗ്ഗോപി=ഒന്നും കിട്ടുകില്ല എന്നു സാരം.

വർക്കാപുലോഞ്ചി-ഉഴിഞ്ഞ.

വർഗ്ഗചതുഷ്ടയം-പുരുഷാർത്ഥചതുഷ്ടയം.

വർഗ്ഗണ-സംഖ്യകൾ തമ്മിൽ പെരുക്കുക.

വർഗ്ഗം-പു. കൂട്ടം, സമസ്തവസ്തുക്കളുടെ സമൂഹം. ൨. അദ്ധ്യായം ൩. തുല്യവസ്തുക്കളുടെ കൂട്ടം. ൪. (വ്യാകരണത്തിൽ) ക-മുതൽ മ-വരെ ൨൫ വർണ്ണത്തിൽ അഞ്ചഞ്ചു എണ്ണങ്ങൾക്കു പറയുന്ന പേർ. (പ്ര. ഖരം. ൨. അതിഖരം. ൩. മൃദു. ൪. ഘോഷം. ൫. അനുനാസികം). ൫. (ജ്യോതിഷത്തിൽ) ദ്രേക്കാണം, ഹോരാ, നവാംശകം, ത്രിംശാംശകം, ദ്വാദശാംശകം, ക്ഷേത്രം ഇവ ൬-ം.

വർഗ്ഗശഃ-കൂട്ടംകൂട്ടമായി.

വർഗ്ഗാ-ഒരു ഭദ്രതീർത്ഥത്തിൽ മുതലയായി കിടന്നിരുന്ന ഒരു അപ്സരസ്ത്രീ, കുബേരന്റെ ഒരു പ്രിയ കാമിനി. സത്യലോകത്തിലെ ഒരു തീക്ഷ്ണവ്രതനായ ബ്രാഹ്മണന്റെ തപോവിഘ്നത്തിനു ശ്രമിച്ചതിൽ ശാപം ഏററു മുതലയായി. തീർത്ഥയാത്രയിൽ അർജ്ജുനൻ ഈ മുതലയെ കരയിൽ വലിച്ചിട്ടപ്പോൾ പഴയ രൂപം വന്നു.

വർഗ്ഗിക്കുന്നു-കണക്കിൽ പെരുക്കുന്നു.

വർഗ്ഗ്യൻ-ഒരുമിച്ചു പഠിച്ചവൻ.

വർഗ്ഗ്യ-വി. ഒരേ വർഗ്ഗത്തിലുള്ള.

വർച്ചഫം-കയിൽ.

വർച്ചസ്സ്-പു. ആകൃതി. ൨. തേജസ്സ്. ൩. മലം, ശോഭിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വർജ്ജനം-പു. ഉപേക്ഷിക്ക. ൨. കൊല്ലുക. ൩. ഉപദ്രവിക്ക.

വർജ്ജനി-മരമഞ്ഞൾ.

വർജ്ജനീയ-വി. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യമായ.

വർജ്ജിക്കുന്നു-ഉപേക്ഷിക്കുന്നു, കളയുന്നു.

വർജ്ജിത-വി. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

വർജ്ജ്യ-വി. ഉപേക്ഷിക്കത്തക്ക.

വർജ്ജ്യചതുഷ്ടയം-പരധനം, പരസ്ത്രീ, പരദൂഷണം, ഗുരുനിന്ദ ഇവ നാലും.

വർണ്ണക-വി. സ്തുതിക്കുന്ന.

വർണ്ണക-പു. ചായം. ൨. മററ്, നിറം.

വർണ്ണകം-പു, ചന്ദനം, കറിക്കൂട്ട്. ൨. അരിതാരം. ൩. നീലി മുതലായ ചായദ്രവ്യം. ൪. നല്ല സ്വർണ്ണം.

വർണ്ണകൃത്രിമം-പീതചന്ദനം.

വർണ്ണഗാത്രി-സരസ്വതി.

വർണ്ണചതുഷ്ടയം-ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ-ഈ നാലും.

വർണ്ണതൂലിക — ചായമിടുന്ന തൂവൽ (പുല്ല്).

വർണ്ണദം-പീതചന്ദനം.

വർണ്ണനം-പറക, വിസ്തരിച്ചു പറക, സ്തുതിക്ക.

വർണ്ണനീയ-വി. വർണ്ണിക്കപ്പെടുവാൻതക്ക

വർണ്ണപത്രം-വർണ്ണമുള്ള കിടക്ക, മെത്ത.

വർണ്ണം-൧. നിറം. ൨. ജാതി.

ജാതി-൪. ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ. ഇവരിൽ ആദ്യത്തെ ജാതികൾ മൂന്നും ദ്വിജന്മാരാകുന്നു. ബ്രാഹ്മണരുടെ പേരുകളോടു ശർമ്മാ, ദേവൻ എന്നും, ക്ഷത്രിയരുടെ പേരുകളോടു വർമ്മാ, ത്രാതാ എന്നും, വൈശ്യരുടെ പേരുകളോടു ഗുപ്തൻ, ഭൂതി, ദത്തൻ എന്നും ശൂദ്രരുടെ പേരുകളോടു ദാസൻ എന്നും ചേർത്തുവരുന്ന പതിവുണ്ട്).

'ശർമ്മാ ദേവശ്ച വിപ്രസ്യ
വർമ്മാ ത്രാതാ ച ഭൂഭുജഃ
ഭൂതിർദത്തശ്ച വൈശ്യസ്യ
ദാസഃ ശൂദ്രസ്യ കാരയേൽ'

൩. അക്ഷരം. സ്വരങ്ങൾക്കും ൩൭ വ്യഞ്ജനങ്ങൾക്കും കൂടിയുള്ള ൫൧ ഉച്ചാരണങ്ങളിൽ ഓരോന്നിനുമുള്ള പേർ.

('വേദത്തിൽ 'വർണ്ണം' എന്ന പദം ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു് ആര്യന്മാരേയും അനാര്യന്മാരേയും വേർതിരിക്കുന്നതിനാകുന്നു.

൪. സ്തുതി. ൫. ആകൃതി. ൬. ഗുണം. ൭. ശ്രുതി ൮. ചെമ്പാരിപ്പട്ടം. ൯. കുങ്കുമം. ൰. പൊന്നു്.

വർണ്ണമാതൃകാ-സരസ്വതീ.

വർണ്ണവതീ-മഞ്ഞൾ.

വർണ്ണവിഗ്രഹാ-സരസ്വതി. വർണ്ണ (അക്ഷര)മയമായ വിഗ്രഹ(ശരീര)ത്തോടു കൂടിയവൾ എന്നർത്ഥം.

വർണ്ണവൃത്തം-ഒരു പാദത്തിനു ഇത്ര വർണ്ണം (അക്ഷരം) എന്നു നിയമമുള്ള വൃത്തം.

വർണ്ണസങ്കരം-പല വർണ്ണമോ പല ജാതിയോ കൂടിക്കലരുക.

വർണ്ണസങ്കോചം—(വ്യാകരണത്തിൽ) സംസാരിക്കുമ്പോഴും എഴുതുമ്പോഴും വർണ്ണങ്ങളെ യഥേഷ്ടം ലോപിപ്പിക്കുക. ഉ-ം, അവിടെ നിന്നു്=അവിട്ടുന്നു്.

വർണ്ണഹീനൻ-ജാതിഭ്രഷ്ടൻ.

വർണ്ണാചാരം-ജാത്യാചാരം.

വർണ്ണാശ്രമം-ബ്രഹ്മക്ഷത്രിയാദി നാലു ജാതികൾ, ബ്രഹ്മചര്യം മുതലായ നാലു സ്ഥിതികൾ.

വർണ്ണി-ബ്രഹ്മചാരി.

വർണ്ണികൻ-എഴുത്തുകാരൻ.

വർണ്ണികാ-൧. ചായം. ൨. മഷി.

വർണ്ണിക്കുന്നു-൧. വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നു, പറയുന്നു. ൨. സ്തുതിക്കുന്നു.

വർണ്ണിത-വി. ൧. വർണ്ണിക്കപ്പെട്ട. ൨. ചായമിടപ്പെട്ട.

വർണ്ണിനീ-൧. ചതുർവ്വർണ്ണങ്ങളിലൊന്നിലുള്ള ഒരു സ്ത്രീ. ൨. സ്ത്രീ. ൩. മഞ്ഞൾ.

വർണ്ണ-സൂര്യൻ.

വർണ്ണ്യ-വി. വർണ്ണിപ്പാനുള്ള.

വർണ്ണ്യം-൧. വർണ്ണിക്കത്തക്കതു്. ൨. കുങ്കുമം.

വർത്തക-വർത്തിക്കുന്ന, ജീവിക്കുന്ന, പാർക്കുന്ന.

വർത്തകൻ-൧. ദ്രവ്യമുള്ളവൻ. ൨. വലിയ കച്ചവടക്കാരൻ.

വർത്തകാ-൧. കാടപ്പക്ഷി. ഒളിച്ചിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. കതിരക്കുരുവു്. ൩. വെള്ളോട്ടു്. ൪. (മ) കച്ചവടം. ൫. പഞ്ചലോഹം.

വർത്തന-വി. വർത്തിക്കുന്ന, സ്ഥിരമായിട്ടിരിക്കുന്ന.

വർത്തനൻ-വർത്തിക്ക ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ

വർത്തനം-ന്ന. ജീവനോപായം, ജീവനം. ൨. പ്രവൃത്തി. ൩. ഇരിപ്പു. ൪. വഴി. ൫. തുല്യന്മാരുള്ള പങ്ക്തി.

വർത്തനി-വഴി. വർത്തിക്കുന്നതു്-വഴിപോക്കർക്കാശ്രയമായിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (പാഠം-വർത്മനി).

വർത്തമാന-വി. ന്ന. വർത്തിക്കുന്ന. ൨. ഇപ്പോഴുള്ള. (നാമം-വർത്തമാനത).

വർത്തമാനം-ന്ന. അന്നന്നുണ്ടാകുന്ന വിശേഷം. ൨. (വ്യാകരണപ്രകാരം) നടക്കുന്നതിന്റെ വർത്തമാനകാലമെന്നു പേർ. ൩. സംസാരിക്കുക, സംസാരം.

വർത്തി-വി. ഇരിക്കുന്ന, പാർക്കുന്ന. (ർത്തീ, ർത്തിനീ, ർത്തി).

വർത്തി-ന്ന. തിരി, വിളക്കിലെ തിരി. ൨. ഒരുവക അഞ്ജനം. ൩. വരി. ൪. ചന്ദനക്കൂട്ടു്. മേൽ പൂശുന്നതിന്നു അരച്ചു ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന സുഗന്ധദ്രവ്യം.

വർത്തികാ-ന്ന. ഒരു പക്ഷി, കാടയടിയാൻ, കാട. ൨. ചായമിടുന്നതിനുള്ള കോൽ. ൩. വിളക്കിന്റെ തിരി, തിരി.

വർത്തിക്കുന്നു-പാർക്കുന്നു, ഇരിക്കുന്നു

വർത്തിഷ്ണു-വി. വർത്തിക്ക ശീലമായ

വർത്തുള-വി. വട്ടത്തിലുള്ള.

വർത്തുള-തുലുക്കുന്നതിന്നും മററും വട്ടത്തിൽ തിരിയുന്നതിന്നുവേണ്ടി വെക്കുന്ന മണ്ണുണ്ട.

വർത്തുളം-പച്ചമുള്ളങ്കി. ൨. ഒരുമാതിരി ഉഴുന്നു. ൩. പൊൻകാരം. ൪. പന്തു്.

വർത്തുളാസ്ത്രം-കുടവാ.

വർത്മകർദ്ദമം-ഒരു രോഗം.

പോളയ്ക്കു പഴുപ്പിനേയും ചൂടിനേയും ഉണ്ടാക്കും. അതുനിമിത്തം പോള കരുത്തു ചെളിപോലെയിരിക്കും.

വർത്മനി-വഴി.

വർത്മബന്ധം-കൺരോഗം.

സന്നിപാതം നിമിത്തം ചൊറിച്ചലോടും അല്പമായ കണ്ണീരോടും കൂടി പോളമേൽ നീരുണ്ടായാൽ അവന്നു കണ്ണുസുഖമായി അടപ്പാൻ കഴിയാതെവരും.

വർത്മശർക്കര-ഒരു രോഗം.

പോളമേൽ പരുപരുത്തിട്ടും തടിച്ചിട്ടും ചെറിയ കുരുക്കളാൽ ചുററപ്പെട്ടിട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന പിടക.

വർത്മാ(വ്)-ന്ന. വഴി. ൨. കൺപോള. ൩. ക്ഷത്രിയന്റെ പേരിന്റെ അവസാനത്തിൽ ചേർക്കാറുള്ള ഒരു പദം.

വർദ്ധക-വി. വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന, വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന.

വർദ്ധകം-ചെറുതേക്കു്.

വർദ്ധകി-ആശാരി, തച്ചൻ. മരം മുറിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വർദ്ധന-വി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന.

വർദ്ധനം-ന്ന. വളർച്ച. ൨. ഛേദനം, മുറിക്ക. ൩. വിഭാഗിക്ക. ൪. (മ) ദ്രവ്യപുഷ്ടി.

വർദ്ധനി-ന്ന. പ്രേതമഞ്ചം. ൨. ചൂൽ.

വർദ്ധനികാ-ശുദ്ധജലം നിറയ്ക്കുന്ന ഒരു മാതിരി ചെറിയ പാത്രം.

വർദ്ധമാന-വി. വർദ്ധിക്കുന്ന, വളരുന്ന.

വർദ്ധമാനൻ-ന്ന. വിഷ്ണു. ൨. ജിനന്മാരിൽ ഒരു പ്രധാനി.

വർദ്ധമാനം-ന്ന. ആവണക്കു്. എവിടെ എങ്കിലും മുളച്ചുവളരുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഔഷധാർത്ഥം ഛേദിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നുമാവാം. ൨. ചില മൺപാത്രത്തിന്റെ മൂടി.

വർദ്ധമാനകം-ഒരുമാതിരി ചെറിയ പാത്രം, ചരാതു്. ഉടയുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (മററൊരു പര്യായം-ശരാവം).

വൎദ്ധി-(പദാന്ത്യത്തിൽ ചേൎത്തു സാധാരണമായി പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നു). വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നവൻ. (സ്ത്രീ-വൎദ്ധിനി).

വൎദ്ധിക്കുന്നു-൧. വളരുന്നു. ൨. പെരുകുന്നു. ൩. മുറിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്നു).

വൎദ്ധിത-വി. ൧. വൎദ്ധിക്കപ്പെട്ട, വളൎന്ന. ൨. മുറിക്കപ്പെട്ട. ൩. നിറഞ്ഞ.

വൎദ്ധിഷ്ണു-വി. വൎദ്ധിക്കുന്ന.

വൎദ്ധ്രം-കാരീയം.

വൎദ്ധ്രീ-തോൽവാറു്. വലിക്കുമ്പോൾ നീളുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വപ്പ്മോട-ഒരുമിച്ചു്.

വബ്ബരി-ആട്ടുനാറിവേള.

വൎമ്മ(ൻ)-ചില ക്ഷത്രിയന്മാരുടെ പേരിന്റെ ഒടുക്കം ചേൎത്തു പറയുന്ന ഒരു വാക്കു്.

വൎമ്മം-൧. ഒരുമാതിരി ചട്ട, പടച്ചട്ട. ൨. മൎമ്മം.

വൎമ്മി-ആരൽമീൻ.

വൎമ്മിത-വി. ചട്ടയിട്ട.

വൎയ്യ-വി. ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള.

വൎയ്യ-൧. സ്വേച്ഛയാ ഒരു ഭൎത്താവിനെ വരിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നവൾ. (പൂൎവ്വകാലങ്ങളിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന സ്വയംവരത്തെ ഓൎമ്മിക്കുക). ൨ ശ്രേഷ്ഠ. ൩, തുവരപ്പയറു്. ൪. സ്ത്രീ.

വൎയ്യൻ-൧. കാമദേവൻ. ൨. ശ്രേഷ്ഠൻ.

വൎയ്യം-൧. ശ്രേഷ്ഠം. ൨. കവടി.

വൎവ്വണാ-൧. ഈച്ച ൨. ചെറുതേനീച്ച

വൎവ്വരൻ-൧. ഒരു ഹീനജാതിക്കാരൻ. ൨. ദുൎബ്ബുദ്ധി.

വൎവ്വരം-൧. കറുത്ത ചെറുതുളസി. ൨. നാംപശ. ൩. ഒരു രാജ്യം, വൎവ്വരൻ പാൎക്കുന്ന ദിക്കു്. ൪. ചായില്യം. ൫. പീതചന്ദനം. ൬. ചെറുതേക്കു്.

വൎവ്വരാ-ചെറുതുളസി.

വൎവ്വരീ-൧. ഒരുമാതിരി ചീര. ൨. തേനീച്ച. ൩. ചെറുതുളസി.

വൎഷ-൧. വൎഷകാലം, മഴക്കാലം. ൨. കരിഞ്ചീരകം.

വൎഷകരി-ഒരുവക കൊച്ചുപ്രാണി.

വൎഷഗിരി-ലോകത്തിന്റെ വൎഷങ്ങളെ പരസ്പരം വേൎതിരിക്കുന്ന പൎവ്വതം.

ഇവ-7. ഹിമവാൻ, ഹേമകൂടം, നിഷധം, മേരു, ചൈത്രം, കൎണ്ണീ, ശൃംഗീ.

'ഹിമവാൻ ഹേമകൂടശ്ച
നിഷധോ മേരുരേവച
ചൈത്രഃ കൎണ്ണീച ശൃംഗീച
സപ്തൈതേ വൎഷപൎവ്വതാഃ'

വൎഷണം-മഴ.

വൎഷതം-മഴ.

വൎഷന്തോറും-അ. ആണ്ടുതോറും.

വൎഷപാകി-അമ്പഴം.

വൎഷപ്രതിബന്ധം-മഴയ്ക്കു തടവു്, മഴയില്ലായ്ക.

വൎഷപ്രിയ-വേഴാമ്പൽ പക്ഷി.

വൎഷം-൧. വൎഷകാലം. ൨. രാജ്യം. ൩. മഴ. ജലംകൊണ്ടു നനയ്ക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൪. സംവത്സരം. ൫. ഭൂമിയുടെ ഒൻപതു ഖണ്ഡങ്ങൾക്കും പറയുന്ന ഒരു പേരു്.

ഒമ്പതു വൎഷങ്ങളായി ലോകം വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതായതു കുരു, ഹിരണ്മയം, രമ്യകം, ഇളാവൃതം, ഹരി, കേതുമാലം, ഭദ്രാശ്വം, കിന്നരം, ഭാരതം ഇവയാകുന്നു ലോകത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗത്തിനു് വൎഷം എന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

൬. കരിഞ്ചീരകം. ൭ മഴക്കാലം. ൮. മഴപോലെ പൊഴിയുന്നതു്. ൯. ആധിക്യം. ൧൦-ം, സൌന്ദൎയ്യവൎഷം.

വർഷങ്ങൾ.

കൊല്ലവർഷം — 1094-ക

കലിവർഷം	....	5020—5021
പാണ്ഡവവർഷം	....	5020—5021
വിക്രമവർഷം	....	1160—1161
ഭോജവർഷം	....	1159—1160
ശകവർഷം	....	1841—1842
രാമദേവവർഷം	....	646— 647
പ്രതാപരുദ്രവർഷം	...	641— 642
കൃഷ്ണരായവർഷം	....	390— 391
ക്രിസ്തുവർഷം	....	1918—1919

വർഷത്തു-ചിങ്ങവും കന്നിയും രണ്ടുമാസം

വർഷവരൻ- അന്തഃപുരത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ വളരെ അടുത്തു പരിചയി(രി)ക്കുന്ന നപുംസകൻ. രേതഃപാതത്തെ മറയ്ക്കുന്നവൻ, ആണും പെണ്ണുമല്ലാത്തവൻ.

വർഷാകരം-മേഘം.

വർഷാഗമം-മഴയുടെ വരവു്.

വർഷാഘോഷം-മഞ്ഞനിറമുള്ള പെരുന്തവള, തവള.

വർഷാഭ്വ്-പ്ര. തവള. വർഷകാലങ്ങളിലുണ്ടാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഉ. ഒരു പച്ചമരുന്നു്, (വെളുത്ത) തമിഴാമ.

വർഷാഭ്വി-പ്ര. പെൺ തവള. ഉ. തവളക്കുഞ്ഞു്. ന. തമിഴാമ.

വർഷാമദം-മയിൽ.

വർഷാംബു-മഴവെള്ളം.

വർഷാശനം-അട്ടത്തൂൺ.

വർഷിക്കുന്നു-പൊഴിക്കുന്നു, ചൊരിയുന്നു. (കാ. ക്രി. വർഷിപ്പിക്കുന്നു).

വർഷിഷ്ഠ-വി. അധികം വയസ്സുചെന്ന.

വർഷീയസ്സ് - വി. അധികം വയസ്സു ചെന്ന.

വർഷുക-വി. വർഷിക്കുന്ന.

വർഷുകാബ്ദം-മഴപെയ്യിക്കുന്ന മേഘം.

വർഷോപലം-ആലിപ്പഴം. Hail. വെള്ളം കല്ലുപോലെ ഉറച്ചു കട്ടിയായതു്.

വർഷ്മാവ്-പ്ര. ശരീരം ഉ. ഒരളവു്. ന. ഉയരം. ർ. ഭംഗി.

വർഹം-പച്ചില.

വർഹിണം-മയിൽ.

വർഹി-മയിൽ.

വല-പ്ര. പക്ഷി, മൃഗം, മീൻ മുതലായവയെ പിടിക്കുന്നതിനു നൂൽച്ചരടുകൊണ്ടും മറ്റും കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു കൌശലപ്പണി. ഉ. ചുക്കിലിവല.

വലകെട്ടു്-പ്ര. വലയുണ്ടാക്കുക. ഉ. മൃഗങ്ങളേയും മറ്റും പിടിക്കുന്നതിനു വല വെച്ചുറപ്പിക്കുക. ന. ചുക്കിലിവലയുക്കുക.

വലകെട്ടിപ്പാച്ചൽ-ഒരു കളി.

വലക്കണ്ണു്-വലയുടെ ദ്വാരം.

വലക്കാരൻ—വലവീശുന്നവൻ, മുക്കുവൻ.

വലക്ഷം-വെളുപ്പു്.

വലച്ചൽ-പ്ര. ആലസ്യം, ക്ഷീണം. ഉ. ബുദ്ധിമുട്ടു്, ദാരിദ്ര്യം. ന. വസ്ത്രങ്ങളുടെ നൂൽ അങ്ങുമിങ്ങും നീങ്ങുക.

വലഗ്നം— ശരീരമദ്ധ്യം. (അവലഗ്നത്തിന്റെ പാഠം.)

വലങ്കൈ-വലത്തു കൈ.

വലജ-വി. ബലജ.

വലജ-സുന്ദരി. സൌന്ദര്യാതിശയം ഹേതുവായിട്ടു ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം.

വലജം-പ്ര. സസ്യങ്ങൾ ഉള്ള കണ്ടം. ഉ. ക്ഷേത്രം. ന. ഭവനവാതിൽ, ഗോപുരദ്വാരം. ർ. രാജധാനി. ബലത്തിലുണ്ടായതു് എന്നർത്ഥം.

വലത്തു്-അ. കിഴക്കോട്ടു നോക്കിയിരിക്കുമ്പോൾ തെക്കുവശം.

വലത്തൂട്ട്-അ. വലത്തുവശത്തുകൂടെ

വലത്തേ-അ. വലത്തുവശത്തെ.

വലനെല്ല്-ഒരുവക നെല്ല്.

(നവരയോടു ഏകദേശമുള്ള ഗുണമുണ്ട്. സം-ഉജ്ജ്വാലം).

വലൻ-ഒരസുരൻ.

(ഇന്ദ്രൻ വധിച്ചു.)

വലപ്പാട്-ന. ഒരു വല നിവിർത്താലുള്ള സ്ഥലം. വ. മുക്കോക്കുടി. ന. വലത്തുപാട്.

വലഭാഗം-വലത്തുവശം.

വലം-ന. പ്രദിക്ഷണം, വലത്തുഭാഗം. വ. ബലം (സൈന്യം).

വലമണി-വലയിൽ കെട്ടുന്ന ഇരയക്കട്ടി.

വലമഥനൻ-ദേവേന്ദ്രൻ. വലൻ എന്ന അസുരനെ കൊന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വലമാഥി-ഇന്ദ്രൻ.

വലമ്പിരി-വലത്തോട്ടു പിരിയുള്ളത്.

വലമ്പോരുക-നാട്ടു വലംവെക്കുക.

വലയഗ്രഹണം-ഒരു ഗ്രഹണം.

വലയപുരിശിവാ-ഊരകത്തു ഭഗവതി.

വലയം-ന കൈവള. വ. (വ്യാകരണത്തിൽ) ഒരു ചിഹ്നം. (ചിഹ്നനം എന്നതു നോക്കുക).

ഇതൊരു വാക്യത്തേയോ വാചകത്തേയോ പദത്തേയോ മറെറാന്നിന്റെ മദ്ധ്യേ അതിനോടു വ്യാകരണസമ്മതമായ സംബന്ധം കൂടാതെ ചേർക്കുന്ന ഇതിനകത്തു വരുന്ന ഭാഗത്തിനു 'ഗർഭവാക്യം' എന്നു പേർ. വലയത്തിന്റെ ലക്ഷണം— ( )

ന. ഒരു രോഗം.

(തൊണ്ടയിൽ നീണ്ടിട്ടും ഉയർന്നിട്ടും നീരുണ്ടാകും. അതു് ആഹാരത്തിന്റെ ഗതിയെ തടുക്കും).

ര. വേലി. ഉ. വൃത്തം.

വലയിത-വി. ചുററപ്പെട്ട.

വലയിതം-ന. ചുററപ്പെട്ടതു്. വ. നദി മുതലായതിനാൽ ചുററപ്പെട്ട ദ്വീപു മുതലായതിന്റെ പേർ.

വലയിലകപ്പെടുക-ആപത്തിൽ കുടുങ്ങുക.

വലയുന്നു-ന. ദുഃഖിക്കുന്നു. വ. ക്ഷീണിക്കുന്നു. (സ. ക്രി-വലയ്ക്കുന്നു)

വലയ്ക്കുന്നു-ഉപദ്രവിക്കുന്നു, ഞെരുക്കുന്നു. വ. അലക്കുകാർ വസ്ത്രം വലപോലെ ആക്കുന്നു.

വലരിപു-ദേവേന്ദ്രൻ. വലാസുരന്റെ ശത്രു എന്നർത്ഥം.

വലലാ-ചന്ദ്രവംശത്തിലെ ഭ്രക്ഷൻ എന്ന രാജാവിന്റെ ഭാര്യ.

വലവരി-മുക്കോന്മാർ കൊടുക്കുന്ന കരം,

വലവീശുക-സ്വാധീനപ്പെടുത്തുവാനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുക.

വലവെ(കെ)ട്ടിക്കളി-കുട്ടികളുടെ ഇടയിലുള്ള ഒരുതരം കളി.

വലശാസനൻ, വലശാസൻ-ദേവേന്ദ്രൻ.

വലാകം-വെള്ളിപ്പക്ഷി.

വലാടം-ചെറുപയറ്.

വലാരാതി-ദേവേന്ദ്രൻ. വലാസുരന്റെ (അരാതി) ശത്രു എന്നർത്ഥം.

വലാരി-ഇന്ദ്രൻ വലാസുരന്റെ ശത്രു എന്നർത്ഥം.

വലാസം-ഒരു രോഗം.

കണ്ഠത്തിൽ നീരുണ്ടാകും ശ്വാസവും വേദനയും കാണും.

വലാസകം-തവള.

വലാഹകം-ന. മേഘം. വലാകകൾ എന്ന പക്ഷികളാൽ നേരിട്ടു ഗമിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (ബലാഹകം എന്ന പാഠവും കാണുന്നു. അതിനു ബലത്തെ

ഴുകിക്കാത്തതു് എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം). വ. പൎവ്വതം. ന. മുത്തങ്ങ. ര. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ (വിഷ്ണുവിന്റെ) തേർകുതിര.

'മേഘപുഷ്പവലാഹകന്മാരെക്കാ-
ണിണചേൎത്തുവിലസമെഴുന്നൊരു'

(കമാരാഹരണം പാന)

വലി—പു. ശരീരത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ചുളിവു്. വ. വയററിന്റെ മടക്കു്. ന. ബലി. ര. വലിക്ക. ഇ. കരം. ഞ. ബലക്രിയ.

വലികം-ഇറയു്.

വലിക്കുന്നു-പു. തടിയും മററും വക്കയിട്ടു പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നു. വ. പൊന്നു മുതലായ ചില ലോഹങ്ങളെ യന്ത്രത്തിലിട്ടു പിടിച്ചു കമ്പിയാക്കുന്നു. ന. ശ്വാസം വലിയ്ക്കുന്നു. ര. പുകവലിക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. വലിപ്പിക്കുക).

വലിച്ചൽ-അയവില്ലായ്മ, പിടിത്തം, മുറുക്കം, ചുളിവു്.

വലിത-വി. പു. ശരീരത്തിലെ തൊലി ഞൊറിഞ്ഞ. വ. ചുററപ്പെട്ട.

വലിതം-പു, മുളക്. വ. ചുററപ്പെട്ടതു്.

വലിത്രയം-മുലയ്ക്കുതാഴെയുള്ള മൂന്നുവരകൾ.

വലിനൻ- വാൎദ്ധക്യംകൊണ്ടോ മററോ ശരീരത്തിന്മേൽ ചുളിവുള്ളവൻ. (വലീ-ചുളിവു്).

വലിപ്പം-പു പുഷ്ടി, വണ്ണം. വ. പൊക്കം, നീളം. ന. പ്രാഭവം, മഹത്വം. ര. ഡംഭം.

വലിഭ-വി. ശരീരത്തിലെ തൊലി ഞൊറിഞ്ഞ.

വലിമ-പു. മഹത്വം. വ. വലിപ്പം. ന. ശക്തി.

വലി(ലീ)മുഖൻ-കുരങ്ങു്. മുഖത്തു ചുളിവുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

വലിമ്പു്-ഉറപ്പ, ചാക്കു്, സന്ധി.

വലിയ-വി. പു. ചെറുതല്ലാത്ത. വ. ശക്തിയുള്ള. ന, സമ്പത്തും കീൎത്തിയുമുള്ള.

വലിയ ഉങ്ങു്-മരോട്ടി, മരവെട്ടി.

സം-മഹാകരഞ്ജം, ത-നീരോട്ടി.

വലിയ ഉറരകം-ആനത്തുത്തി, വലിയ തുത്തി, നരിമത്തട്ടി.

ഇതിനു കുറുന്തോട്ടിയുടെ ഗുണമുണ്ടു്. ചൊറിക്കും മററും നന്നു്. സം നാഗബലം.

വലിയ കടമ്പു-മഴക്കടമ്പു്.

ഇതിനു കടമ്പിന്റെ ഗുണമാണുള്ളതു്. സം-ധാരാകദംബം.

വലിയ കടലാടി-വെളുത്ത കടലാടി.

വലിയതു്-പു. ചെറുതല്ലാത്തതു്. വ. വലിപ്പമുള്ളതു്. ന. മഹത്വമുള്ളതു്.

വലിയതോക്കു്-പീരങ്കി.

വലിയപ്പൻ-അപ്പന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ.

വലിയമ്മ-പു. അമ്മയുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തി. വ. വയസ്സധികമുള്ള സ്ത്രീ.

വലിയമ്മാവൻ—അമ്മയുടെ മൂത്തസഹോദരൻ, അമ്മാവന്മാരിൽ വയസ്സധികമുള്ള ആൾ.

വലിയവൻ-ബുദ്ധിയും ബലവും സമ്പത്തും കീൎത്തിയും അധികമുള്ളവൻ.

വലിയവെടി-വലിയതോക്കിലെ വെടി

വലിയവെടിപ്പുള്ളി- വലിയ തോക്കുകൊണ്ടു വെടിവെയ്ക്കുന്ന പട്ടാളക്കാർ.

വലിയുന്നു-പു. നീളുന്നു. വ. ഇഴയുന്നു. ന. അയവില്ലാതാകുന്നു.

വലിയെ-അ. ഞെരുങ്ങി, നിർബന്ധത്തോടെ.

വലിര-വി. കോങ്കണ്ണുള്ള. (വിഷയഗ്രഹണാർത്ഥം കടക്കൺ പ്രദേശത്തേക്കു വരുന്നതു-വലി (നേത്രഗോളം). അതുള്ളതു വലിരം=നേത്രം. ആ നേത്രമുള്ളവൻ വലിരൻ).

വലിവ്-പു. വലിച്ചൽ. ൨. വലിയുക ൩. ശ്വാസംമുട്ടൽ.

വലീ-ചുളിവ്.

വലീകം-വാമടയുടെ താഴെ തറയ്ക്കുന്ന തുവ്വാൽപലക.

വലീമുഖം-കുരങ്ങ്.

വലീവർദ്ദം-കാള.

വലുത്-വി. ചെറുതല്ലാത്ത, വലിപ്പമുള്ള.

വലൂകം-ഒരു പക്ഷി.

വലെക്കുന്നു-(വലയ്ക്കുന്നു എന്നതു നോക്കുക).

വല്കതരു-കവുങ്ങ്.

വല്കഫലാ-താളിമാതളം.

വല്കം-പു. മരത്തിന്റെ തൊലി, മരവുരി. ൨. മത്സ്യത്തിന്റെ ചെതുമ്പൽ. ൩. ചെമന്ന പാച്ചോററി.

അത്തി, ഇത്തി, കല്ലാൽ, പേരാൽ, അരയാൽ ഇവയ്ക്കു 'വല്ക(ല)പഞ്ചകം' എന്നു പേർ.

വല്കലം-പു. മരത്തിന്റെ തൊലി, മരവുരി. ൨. മരത്തൊലികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രം. (മരവുരി).

'മല്ലാക്ഷീമണിയാൾക്കു വല്കലമതും'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

൩. ഏലവങ്ങം.

വല്ഗ-കടിഞ്ഞാൺ.

വല്ഗൽ-വി. പതിഞ്ഞുനടക്കുന്ന.

വല്ഗന-ചലനം.

'ലീലാവല്ഗനയാകപോലഫലകം'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

വല്ഗനം-കുതിരയെ ചാടിക്കയെന്നുള്ളതു്, ചാട്ടം.

വല്ഗിത-വി. ചാടിയ.

വല്ഗിതം-പു. ഓട്ടം, ചാട്ടം. ൨. കുതിരയുടെ ഒരുമാതിരി ഓട്ടം.

ശരീരത്തിന്റെ അഗ്രഭാഗത്തെ സമുല്ലസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും മുഖത്തെ ചുരുക്കി നട്ടു താഴ്ത്തിക്കൊണ്ടുമുള്ള അശ്വഗമനമത്രെ വല്ഗിതം.

വല്ഗു-വി. ഭംഗിയുള്ള, മനോഹരമായ.

'ഫല്ഗുനന്റെപരിഭ്രമംകണ്ടിട്ടു
വല്ഗുവാംവണ്ണമേവമരുൾചെയ്തു'
(കുമാരാഹരണം പാന)

വല്ഗു-മുട്ടാട്, ആട്.

വല്ഗുക-വി. ഭംഗിയുള്ള.

വല്ഗുകം-പു. ചന്ദനം. ൨. വില.

വല്ഗുദശ്ന-വി. ഭംഗിയിൽ നോട്ടമുള്ള.

വല്ഗുലാ-പു. മലമ്പുള്ള്. ൨. കാർകോകിൽ.

വല്ഗുലി-മലമ്പുള്ള്.

വല്ഗുഹാസം-ഭംഗിയുള്ള ചിരി.

വല്മികൻ-വാല്മീകിമഹർഷി.

വല്മികഭ്രുവ്-വാല്മീകിമഹർഷി. വല്മീകത്തിൽ (പുററിൽ) നിന്നു ജനിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

വല്മികി-വാല്മീകിമഹർഷി.

വല്മീകം-ചിതൽപുററ്, പുററ്.

ചിതൽ, ഉറുമ്പു മുതലായ ക്ഷുദ്രപ്രാണികൾ ഭൂമി തുളച്ചു മണ്ണുകയററിയുണ്ടാക്കുന്നതത്രെ പുററ്. അനന്തരം ഇതു പാമ്പുകളുടെ ഇരിപ്പിടമായും തീരാറുണ്ട്.

വല്ല്യ-വി. വലിയ, പ്രാധാന്യമുള്ള
'അതുവഴിവരുംവല്ല്യസായിപ്പനിന്നെ'
(മയൂരസന്ദേശം)

വല്ല്യാ-തെല്ലി.

വല്ല-വി. ഏതെങ്കിലും.

വല്ല്-ശരിയായത്. വല്ല് > < വല്ലായ്മ.

വല്ല്-ശക്തിയുള്ള.

വല്ലകി-സ്ത്രീ. വീണ. ധ്വനിവിശേഷത്തെ ധരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. വ. ഈന്തിൽ.

വല്ലച്ചാതിയും-വല്ല ജാതിയും.

വല്ലജാതിയും-അ. ഏതുപ്രകാരമെങ്കിലും

വല്ലതും-അ. ഏതെങ്കിലും, എന്തെങ്കിലും.

വല്ലന്തി-ആപത്ത്, ദോഷം.
'നല്ലന്തിനേരമൊത്ത
വല്ലന്തിയുണ്ടാക്കാതെ'
(രാമാനുചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ)

വല്ലപ്പാട്- കണ്ടത്തിൽ വെള്ളംകേററി വിടുന്ന ഒരു വഴി.

വല്ലപ്പോത്ത്.(ത്തൻ)-മാൻ. (നായാട്ടു പേർ).

വല്ലപ്പോഴം-അ, എപ്പോഴെങ്കിലും.

വല്ലഭ-വി. സ്ത്രീ. ഇഷ്ടമുള്ള. വ. അധികാരമുള്ള.

വല്ലഭ-സ്ത്രീ. ഭാര്യ. വ. തൊഴൽ.

വല്ലഭൻ-പു. ഭർത്താവ്. വ. അധ്യക്ഷൻ, നായകൻ. സഞ്ചരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വല്ലഭം-പു. സാമർത്ഥ്യം. വ. ഒരു വൃക്ഷം.

വല്ലഭാചാര്യൻ-വൈഷ്ണവമതത്തിന്റെ ഋതിപ്പെട്ട സ്ഥാപകൻ.

വല്ലം-പു. ഒരുമാതിരി വലിയ കൊട്ട. വ. ചെറിയ അമര.

വല്ലയം-ഭാരം, തുരങ്കം.

വല്ലരി(രീ)-പു. വള്ളി. വ, തളിക്കല. ന. പൂക്കല. ര. ഉലുവം. മറയ്ക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വല്ലവട്ടി-ഭക്ഷണവസ്തുക്കൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി പുല്ലുവട്ടി.

വല്ലവനും-ആരെങ്കിലും.

വല്ലവൻ-പു. ഇടയൻ. പശുക്കളെ മേയ്ക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. വ. വെപ്പുകാരൻ, ഭക്ഷണവസ്തുക്കളെ പാകംചെയ്യുന്നവൻ. ന. ഭീമസേനന്റെ ഒരു പേർ.

വല്ലവി-ഇടച്ചി.

വല്ലവിധത്തിലും-അ. ഏതുപ്രകാരവും.

വല്ലാ-കഴിയായ്ക.

വല്ലാതെ-അ. പു. ക്രമക്കേടായി, ചീത്തയായിട്ട്. വ. കഴിയാതെ.

വല്ലാത്ത-വി. പു. ചീത്തസ്വഭാവമുള്ള. വ. ദോഷമുള്ള.

വല്ലാനപ്പോത്ത് - കരടി. (നായാട്ടു പേർ. കടമാന്റെ നായാട്ടുപേർ എന്നുമുണ്ട്).

വല്ലായ്മ-പു. ക്രമക്കേട്. വ. ദോഷം. ന. ദുഷ്ടത. ര. അരോഗി. ഇ. കുറച്ചൽ.

വല്ലി-പു. വള്ളി. മറയ്ക്കുന്നത്, ചുററിപ്പിണഞ്ഞത് എന്നർത്ഥം. (വെല്ലി എന്ന പാഠവും കാണുന്നു). വ. (മ) പുലയർക്കും മററും കൊടുക്കുന്ന കൂലി. ന. അജമോദകം. ര. ഒരു ദേവി, സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ പത്നി.

വല്ലി, വല്ലികാ-വള്ളി.

വല്ലിച്ച-വല്ല. any.

വല്ലി(ല്ലീ)ജം-കൊടിമുളക്, മുളക്.

വല്ലി, വൽ എന്ന ധാതുവിന്റെ ഭൂതകാലരൂപം. ഇപ്പോൾ പ്രയോഗമില്ല. വല്ലാത്ത എന്ന പേരെച്ചരൂപമേ ഇപ്പോൾ നടപ്പുള്ളു. അതുകൊണ്ടു ഖില ധാതു വല്ലായ്മ, വല്ലായ്ക, വല്ലവനും ഇവ വൽധാതുവിന്റെ രൂപങ്ങളാകുന്നു.

വല്ലിയാറ-പുലയൻ.

വല്ലീല-(വല്ലി + ഈല)-കഴിഞ്ഞില്ല.

വല്ലിവൃക്ഷം-മരുത്.

വല്ലീശൻ-സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

വല്ലുക-കഴിയുക. (പ-മ).

വല്ലൂരം-വള്ളിക്കുടിൽ.

വല്ലുവോൻ, വല്ലോൻ-ആരാനും.

വല്ലു-കഴികയുള്ള. (പ-മ).

വല്ലൂരം-൧. ഉണക്കമാംസം, (വല്ലൂരം എന്നുമാവാം). ൨. പന്നിയുടെ മാംസം. ൩. തരിശുനിലം. ൪. പടപ്പുകാട്.

വല്ലേടത്തും-അ, എങ്ങാനും, എവിടെയെങ്കിലും.

വല്ലേൻ-(എനിക്കു) കഴികയില്ല. (പ-മ).

വല്ലോനും-അ. ഏവനെങ്കിലും, ആരാനും.

വല്ലോർ-ജ്ഞാനമുള്ളവർ. (പ-മ).

വവം-ചെണ്ടക്കോൽ.

വവ്വായി, വവ്വാലി-നരി. (വവ്വുക = പിടിച്ചുപറിക്കുക).

വവ്വുന്നു-പിടിച്ചുപറിക്കുന്നു.

വശ-വി. ൧. സ്വാധീനത്തിലുള്ള. ൨. കീഴടങ്ങിയ. ൩. ക്ഷുദ്രപ്രയോഗംകൊണ്ടു വശീകരിച്ച.

വശ-൧. ഭർത്തൃസഹോദരി. ൨. ഭാര്യ. ൩. പിടിയാന. ൪. മച്ചിപ്പശു, പശു. ൫. സ്ത്രീ.

വശകാ-അനുസരണമുള്ള ഭാര്യ.

വശക്കേട്-൧. ക്ഷീണം. ൨. അസ്വാധീനം. ൩. പാടുമാററം.

വശക്രിയ— വശ്യപ്രയോഗം, മണിമന്ത്രൌഷധാദികളെക്കൊണ്ടു ചെയ്യപ്പെടുന്ന വശീകരണം, മരുന്നും മന്ത്രവും കൊണ്ടുള്ള വശീകരണം, സ്വാധീനമാക്കുക.

വശഗ-വി. വശം പ്രാപിച്ച, അനുസരണമുള്ള.

വശത-൧. സ്വാധീനത. ൨. കൌശലം,

വശൻ-അധീനൻ.

വശം-൧. ഇച്ഛ, ആഗ്രഹം. ൨. തന്റേടം. ൩. അധികാരം. ൪. കീഴടക്കം. ൫. ജനനം. ൬. വേശ്യാഭവനം. ൭. ശീലം, പരിചയം, പഠിപ്പ്. ൮. സ്വാധീനം. ൯. പുറം, ഭാഗം.

വശംകെടുന്നു-ക്ഷീണിക്കുന്നു, നിവൃത്തിയില്ലാത്ത പതനത്തിലാകുന്നു.

വശംവദ-വി. അനുസരണമുള്ള.

വശവർത്തി—വി. ഇഷ്ടമനുസരിച്ചു നില്ക്കുന്ന.

വശള-വശളച്ചീര, ഒരുമാതിരി വള്ളി.

വശാ-൧, ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നവൾ. ൨. പിടിയാന. ൩. മച്ചിയായ പശു. ൪. സ്ത്രീ. ഭർത്താവിനെ ഇച്ഛിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ൫. വന്ധ്യ. ൬. ഭാര്യ. ൭. പുത്രി.

വശാൽ-അ. ൧. കാരണത്താൽ. ൨. പെട്ടെന്ന്.

വശി-വി. കീഴടക്കുന്ന, ഇന്ദ്രിയജയമുള്ള. (ശീ, ശിനീ, ശി).

വശി-ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ കീഴടക്കിയിരിക്കുന്ന മഹർഷിയും മററും.

വശിക-വി. അകത്തൊന്നുമില്ലാതിരിക്ക.

വശിക-ഒരു മരം, ചെന്നിനായകം.

വശിത്വം, വശിത-വശിയുടെ അവസ്ഥ.

വശിത്വം - അഷ്ടൈശ്വര്യങ്ങളിൽ ഒന്ന്. എല്ലാവരേയും തനിക്കു അധീനന്മാരാക്കുക, ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ സ്വാധീനത്തിൽ ഇരുത്തുന്നത്, ആരെയും തന്നിഷ്ടംപോലെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ശക്തി.

'വശിത്വമുഖംകൊണ്ടു മഹാഭരിതൻ'

(ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം)

വശിനീ-൧. ഒരു വൃക്ഷം, ശമി. ൨. ഇത്തിക്കണ്ണി.

വശിരം-൧. കടലുപ്പ്. വസിരം എന്നതിന്റെ പാഠം) ൨. അത്തിത്തിപ്പലി. ൩. കാട്ടുതിപ്പലിയുടെ കായ്.

വശീകരണം-സ്വാധീനമാക്കുക.

വശീകരം-സ്വാധീനമാക്കുവാനുള്ള പ്രവൃത്തി.

വശീകരിക്കുന്നു-സ്വാധീനമാക്കുന്നു.

വശീകൃത-വി. സ്വാധീനമാക്കപ്പെട്ട.

വശ്യ-വി. ൧. അനുസരണമുള്ള. ൨. ഇണക്കമുള്ള.

വശ്യൻ-സ്വാധീനമായിട്ടുള്ളവൻ, ആശ്രിതൻ, അടിമക്കാരൻ.

വശ്യപ്രയോഗം - വശീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ചില പ്രയോഗം.

വശ്യം-കരയാമ്പൂവ്.

വശ്യമുഖീ-ദേവിയുടെ ധ്യാനം.

ധ്യാനം.

'സന്ധായ സുമനോ ബാണാൻ
കവ്ന്തീമൈക്ഷവം ധനുഃ
ജഗന്മൊഞ്ജത്രീം ജപാരക്താം
ദേവീം വശ്യമുഖീം ഭജേ'

വശ്യാ-അനുസരണമുള്ള ഭാര്യ.

വഷളത്വം-ചീത്തത്തം.

വഷളൻ-കൊള്ളരുതാത്തവൻ.

വഷൾ-വി. ചീത്ത.

വഷൾ-അ. ദേവാദികൾക്കു ഹവിരാദികളെ കൊടുക്കുമ്പോൾ പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നതു്, ഹോമബലി കഴിക്കുമ്പോൾ പറയുന്ന ഒരു ശബ്ദം.

വഷൾക്കാരം-ഹോമം.

വഷൾകൃത-വി. ഹോമിക്കപ്പെട്ട, അഗ്നിയിൽ പ്രക്ഷേപിക്കപ്പെട്ട.

വഷൾ എന്നതോടു ചേർന്ന മന്ത്രം കൊണ്ടു അഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കപ്പെട്ടതിനു 'വഷൾകൃതം' എന്നു പേർ.)

വസാ-മേദസ്സ്.

വസതി-൧. നിവാസസ്ഥാനം, ഭവനം. ൨. ഇരിപ്പ്. ൩. രാത്രി. ഇതിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൪. മഞ്ഞൾ.

വസഥം-൧. വാസസ്ഥാനം. ൨. കൂട്, പക്ഷിക്കൂട്.

വസനം-൧. വസ്ത്രം. ഇതുകൊണ്ടു മറയ്ക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. മറയ്ക്കാനുള്ള സാധനം. ൩. പച്ചില. ൪. വാസസ്ഥാനം.

വസന്ത-പകരുന്ന വ്യാധി.

വസന്തകം-പലകപ്പയ്യാനി.

വസന്തകാലം-ഋതുക്കൾ ആറുള്ളതിൽ ഒന്നാമത്തേതു, പൂക്കളുണ്ടാകുന്ന സമയം, മേടമാസവും ഇടവമാസവും കൂടിയ സമയം. (മാസം എന്നതു നോക്കുക).

(വസന്ത ഋതു അതായതു കുംഭം, മീനം രണ്ടുമാസം. ഒരു ദിവസത്തേക്കു വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം സൂര്യോദയം മുതൽ പത്തുനാഴിക പുലച്ചുവരെ. വസന്ത ഋതു കുംഭം, മീനം രണ്ടു മാസമാണെന്നു വൈദ്യഗ്രന്ഥമതം).

വസന്തകുസുമം-നറവരി.

വസന്തഘോഷി-കുയിൽ.

വസന്തജാ-വെളുത്ത വലിയ പിച്ചകം.

വസന്തജ്വരം-൧. പകരുന്ന പനി. ൨. വസന്തകാലത്തുണ്ടാകുന്ന ഒരു പനി.

വസന്തദൂതി-കുയിൽപ്പേട.

വസന്തദൂതൻ-൧. കുയിൽ. ൨. മാവ്.

വസന്തദ്രുമം-മാവ്.

വസന്തൻ-വിദൂഷകൻ.

വസന്തഭൈരവി-ഒരു രാഗം.

വസന്തം-൧. മദനോത്സവാധിക്യമുള്ള കാലം, വസന്തകാലം, (വസന്തകാലം

എന്നതു നോക്കുക). ൨. മസൂരി. ൩. വയററിളക്കം, അതിസാരം.

വസം-താർതാവൽ.

വസന്തമണ്ഡനം-സിന്ദൂരം.

വസന്തബന്ധു (സഖൻ)-കാമൻ.

വസന്തർത്തു-വസന്തകാലം.

വസന്തവൃക്ഷം-മാവ്.

വസന്തസേനാ- മൃച്ഛകടികാനാടകത്തിന്റെ നായിക.

വസാ-൧. മാംസരോഹിണി. ൨. മാഞ്ചി. ൩. മരമാഞ്ചി. ൪. ശുദ്ധമായ മാംസസ്നേഹത്തിന്റെ (നെയ്യിന്റെ) പേർ. (വപാ എന്നതു നോക്കുക).

വസാഢ്യം-ചീങ്കണ്ണി.

വസിക്കുന്നു-പാക്കുന്നു, ഇരിയ്ക്കുന്നു. (സ. ക്രി. വസിപ്പിക്കുന്നു).

വസിത-വി. ൧. പാക്കുന്ന. ൨. ധരിക്കപ്പെട്ട. ൩. ശേഖരിക്കപ്പെട്ട.

വസിതം-പാക്കുന്ന സ്ഥലം.

വസിരം-൧. കടലുപ്പ്. ൨. അത്തിത്തിപ്പലി. (പാഠം-വശിരം).

വസിഷ്ഠൻ- സപ്തൎഷിമാരിൽ ഒരുവൻ (ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുത്രൻ ആകുന്നു). വൈദിക ഋഷിയാണ്.

(ഒററവര | മകൻ എന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു)

ബ്രഹ്മാവ്
|
വസിഷ്ഠൻ
|
ശക്തി
|
പരാശരൻ
|
വ്യാസൻ
|
ശുകൻ

'സൎവ്വജ്ഞന്മാരാം മിത്രവരുണന്മാരുൎവ്വശിയെ പരിഗ്രഹിച്ചീലയോ'
(ശീലവതി)

വസിഷ്ഠൻ ഒരു പ്രജാപതിയാകുന്നു. വേദസംബന്ധമായ പല മന്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൎത്താവാണ്. ഋഗ്വേദത്തിന്റെ 7-ാംമണ്ഡലം ഇദ്ദേഹത്തിന്റേതാകുന്നു. ഒരിക്കൽ ഉൎവ്വശിയെക്കണ്ടു മിത്രനും വരുണനും മററും മോഹാന്ധന്മാരായി. അനന്തരം നിലത്തിൽ വീണ അവരുടെ ബീജത്തിൽനിന്നു വസിഷ്ഠനും ഭരണിയിൽ വീണതിൽ നിന്നു അഗസ്ത്യനും ഉത്ഭവിച്ചു വസിഷ്ഠൻ സൂൎയ്യവംശത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ രാജാവായ ഇക്ഷ്വാകു മുതൽ അറുപത്തൊന്നു തലമുറയോളം സൂൎയ്യവംശരാജാക്കന്മാരുടെ പുരോഹിതസ്ഥാനം വഹിച്ചു വസിഷ്ഠനും വിശ്വാമിത്രനും പരസ്പരം ശത്രുക്കളായിരുന്നു, ഒരു ഭാഗം ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതംകൊണ്ടു വെളിവാകും. മററെവ താഴെ കാണിക്കുന്നു. വിശ്വാമിത്രൻ വളരെക്കാലം അതായതു അനേകായിരം സംവത്സരം ഭൂമിയിൽ രാജാവായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ വസിഷ്ഠന്റെ ആശ്രമത്തിൽ കണ്ട കാമധേനുവിനെ മോഹിച്ചതനുസരിച്ച് വസിഷ്ഠൻ കൊടുക്കാത്തതുകൊണ്ടു വിശ്വാമിത്രൻ ഹഠാൽ കൊണ്ടുപോകാൻ ശ്രമിച്ചു. ഉടൻ ഘോരയുദ്ധം ഉണ്ടായി. ഒരുഭാഗത്തു വിശ്വാമിത്രന്റെ സേനകളും മറുഭാഗത്തു കാമധേനുവിൽ നിന്നുണ്ടായ സേനകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. വിശ്വാമിത്രൻ പരാജിതനായി എന്നു തന്നെയല്ല വസിഷ്ഠന്റെ ശാപം ഹേതുവായിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നൂറു സുതന്മാരും നശിപ്പാനുമിടയായി. വിശ്വാമിത്രൻ പിന്നീടു രാജ്യത്തെ ത്യജിച്ചിട്ട് തപോനുഷ്ഠാനത്തിന്നായി ഹിമാലയത്തെ പ്രാപിച്ചു. കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞു

അവർ വീണ്ടും തമ്മിൽ എതിർത്തു ഭയങ്കരയുദ്ധം ആരംഭിച്ചു. അതിൽ ബ്രാഹ്മണനായ വസിഷ്ഠൻ വിജയിയായി. തന്നിമിത്തം ബ്രാഹ്മണനാവാനായിട്ടു വിശ്വാമിത്രൻ പോയി തപസ്സുചെയ്തു ബ്രാഹ്മണനായി. ഒരവസരത്തിൽ 700 പ്രാവശ്യം ഹീനജാതികളായി ജനിക്കട്ടെ എന്നു വിശ്വാമിത്രൻ വസിഷ്ഠന്റെ മക്കളെ ശപിച്ചു. ഇതിനു കാരണം വിശ്വാമിത്രൻ ക്ഷത്രിയനാകയാൽ ബ്രാഹ്മണത്വം ഇല്ലെന്നു വസിഷ്ഠന്റെ പുത്രന്മാർ നിന്ദിച്ചതാണ്. ഒരിക്കൽ വസിഷ്ഠൻ വിശ്വാമിത്രനെ ശപിച്ച് ഒരു പക്ഷിയാക്കി. ഇതിനു കാരണം വിശ്വാമിത്രൻ ഹരിശ്ചന്ദ്രനോടു കാണിച്ചു ക്രൗര്യമായിരുന്നു. ഉടൻ വിശ്വാമിത്രൻ വസിഷ്ഠനെയും ശപിച്ചു പക്ഷിയാക്കി. പക്ഷികൾ പരസ്പരം യുദ്ധം ഉണ്ടായി. ലോകം മിക്കവാറും നശിച്ചു. അതിനാൽ ബ്രഹ്മാവ് അവരെ ശാപത്തിൽ നിന്നു നിവർത്തിപ്പിച്ചു പൂർവ്വാകൃതി നൽകി രഞ്ജിപ്പിച്ചയച്ചു.

മറ്റൊരു കഥ-കന്മാഷപാദൻ എന്ന രാജാവ് വസിഷ്ഠപുത്രനായ ശക്തിയുടെ ശാപംനിമിത്തം രാക്ഷസനായി ഭവിച്ചു. വിശ്വാമിത്രന്റെ ഉപായം കൊണ്ടു നരമാംസഭോജിയായ രാക്ഷസനായിത്തീർന്ന അയാൾ ശക്തി ഉൾപ്പെടെ വസിഷ്ഠന്റെ എല്ലാ പുത്രരേയും ഭക്ഷിക്കയുണ്ടായി. വ്യസനാക്രാന്തനായ വസിഷ്ഠൻ ആത്മഹത്തിക്കു ഒരുമ്പെട്ടു. മഹാമേരുപർവ്വതത്തിൽ നിന്നു കീഴ്പോട്ടു ചാടി. ഏതു പാറയിൽ വീണോ അതു അദ്ദേഹത്തിനു പഞ്ഞിപോലെ തോന്നി. കഴുത്തിൽ കല്ലുകെട്ടി കടലിൽ ചാടിനോക്കി. ഉടൻ അദ്ദേഹത്തിനെ തിരകൾ കരയ്ക്കാക്കി. എരിയുന്ന വൻകാട്ടിൽ സഞ്ചരിച്ചു. എന്നിട്ടു അഗ്നിക്കു തീരെ ചുട്ടില്ലെന്നു തോന്നി. കൈയ്യും കാലും കെട്ടിക്കൊണ്ടു ഒരു നദിയിൽ ചാടി; എന്നിട്ടു കെട്ടുകൾ താനേ അഴിഞ്ഞു കരയ്ക്കു വന്നുചേർന്നു. ഇതിനാൽ ആ നദിക്കു 'വിപാശ' എന്നു പേരുണ്ടായി. മുതല ധാരാളമുള്ള ഒരു നദിയിൽ ചാടി. എന്നിട്ടും ആ നദി നൂറു വഴിയായി ഓടിക്കടന്നു. ഇതാണ് ഇതിനു 'ശതദ്രു' എന്നു പേരുണ്ടാവാൻ കാരണം. ഈവിധമെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടും മരിക്കാഞ്ഞു ആശ്രമത്തിലേക്കു മടങ്ങുന്ന അവസരത്തിൽ മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേ കന്മാഷപാദനെക്കണ്ടു ശാപത്തിൽനിന്നു നിവർത്തിപ്പിച്ചയച്ചു. ഒടുവിൽ ദേവകളുടെ ഉത്സാഹം നിമിത്തം വസിഷ്ഠനും വിശ്വാമിത്രനും പരസ്പരം മൈത്ര്യമാകയും വസിഷ്ഠൻ വിശ്വാമിത്രനെ ഒരു ബ്രഹ്മർഷിയായി സ്വീകരിക്കയും ചെയ്തു.

വസു-വി. മധുരമുള്ള. ൨. ഉണങ്ങിയ.

വസു-പു. ദ്രവ്യം, ധനം. ഗുണങ്ങൾ ഇതിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. ഗണദേവന്മാരിൽ വസുക്കൾ എട്ടുപേർക്കും കൂടെ പറയുന്ന ഒരു പേർ. ൩. രശ്മി. എല്ലാടവും വസിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൪. അഗ്നി. ൫. രത്നം. ൬. പൊന്ന്. ൭. വെള്ളം. ൮. വൃദ്ധി. ൯. പൊടിയുപ്പ്. ൧൦. താർതാവൽ. ൧൧. ചീര. ൧൨. കൊട്ടുവേലി. ൧൩. മഹാമേദം. ൧൪. പച്ചിലമരം. ൧൫. ഉപരിചരൻ. ൧൬. കൊക്കമന്ദാരം. ൧൭. രേണുകയുടെ ഒരു പുത്രൻ. ൧൮. ഐശ്വര്യം.

(വസുക്കൾ ൮. ആപൻ, ധ്രുവൻ, സോമൻ, ധരൻ, അനിലൻ, പ്രത്യൂഷൻ, അനലൻ, പ്രഭാസൻ).

വസുകം—ഫ. പടന്ന ഉപ്പ്. വ. എരിക്ക്. തേജസ്സിനു ഇരിപ്പിടം എന്നൎത്ഥം. ന. കാൎക്കിൽ. ൪. മന്ദാരം.

വസുകീടൻ-ഇരക്കുന്നവൻ.

വസുക്കൾ-ഇന്ദ്രന്റെ പരിചാരകരായ എട്ടു ദേവകൾ.

'ധരോധ്രുവശ്ച സോമശ്ച
അഹശ്ചൈവാനിലോനലഃ
പ്രത്യൂഷശ്ച പ്രഭാസശ്ച
വസവോഷ്ടാവിതിസ്മൃതഃ'

രാമായണപ്രകാരം വസുക്കൾ അദിതിയുടെ മക്കളാണ്. ചിലപ്പോൾ അഹനുപകരം ആപനെ ഉൾപ്പെടുത്താറുണ്ട്.

വസുക്ഷേണൻ-കൎണ്ണൻ.

വസുദേവൻ — ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ അച്ഛൻ. ധനങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭിച്ചവൻ, രാജാക്കന്മാരിൽ വെച്ചു-ധനവാന്മാരിൽ വെച്ചു-പ്രത്യേകം ശോഭയുള്ളവൻ. ഇങ്ങിനെ ശബ്ദാൎത്ഥം.

യദുവംശജനായ ശൂരന്റെ പുത്രനാകുന്നു. കുന്തിയുടെ സഹോദരൻ. ആഹുകന്റെ ൭-പുത്രിമാരെ വേട്ടു. ദേവകി (കൃഷ്ണന്റെ അമ്മ) ഏഴാമത്തെ മഹതിയാണ്. വസുദേവനു ആനകദുന്ദുഭി, ദുന്ദു, ഭൂകശ്യപൻ ഇവ നാമധേയങ്ങളും ഉള്ളതായിക്കാണുന്നു. വസുദേവനും ദേവകിയും രോഹിണിയും ദ്വാരകയിൽ വെച്ചു അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്തതായി വെളിവാകുന്നു.

വസുദേവരുടെ ഏഴു പത്നിമാർ— ദേവകി, ശ്രുതദേവാ, യശോദാ, ശ്രുതിശ്രവാ, ശ്രീദേവാ, ഉപദേവാ, സുരൂപാ.

വസുധ-ഭൂമി. വസു (ദ്രവ്യം) ഉള്ളതു്, ധനത്തെ ധരിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വസുധാരാ-(ഭാരം, സ്ഥലീ, ഓകസാരം) കുബേരന്റെ നഗരം.

വസുന്ധര-ഫ. ഭൂമി. വസു (ദ്രവ്യം) ഉള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. ധനത്തെ ധരിക്കുന്നതു് എന്നുമാവാം. വ. സാൎവ്വഭൌമന്റെ ഭാൎയ്യ.

വസുബന്ധു-ദിങ്നാഗൻ എന്ന കവിയുടെ ആചാൎയ്യനായ അസംഗന്റെ സഹോദരൻ.

വിക്രമസഭയിൽ ഹിന്ദുക്കളോടു വാദത്തിൽ തോററ മനോരഥന്റെ ശിഷ്യൻ. ബ്രാഹ്മണപുത്രൻ കാശ്മീരത്തുവന്നു പഠിച്ചതു്. നേപാളത്തുവെച്ചു മരിച്ചു. വിക്രമാദിത്യനെ പിൻതുടൎന്ന ശിലാദിത്യന്റെ രാജധാനിയിലെ ഒരു പ്രധാനിയാകുന്നു.

വസുമതി—ഫ. ഭൂമി. വസു (ദ്രവ്യം) ഉള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. വ. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വസുമാൻ — വൈവസ്വതമനുവിന്റെ പുത്രൻ.

വസുരത്നം-മാണിക്യം.

വസുവൃക്ഷം-ഇത്തിയാല്.

വസുശ്രേഷ്ഠം-വെള്ളി.

വസൂത്തമം-വെള്ളി.

വസൂരാ-കുലട.

വസൂരി, വസൂരിക, മസൂരി-ഒരു പകരുന്ന ദീനം.

വസൂരിക്കല-വസൂരി വന്നു പൊറുത്ത വടുക്.

വസൂലാകുന്നു, വസൂവലാകുന്നു-കൈവശം വന്നുചേരുന്നു, ഈടാകുന്നു. [വസൂൽ(വസൂവൽ) ആക്കുന്നു. സ. ക്രി.] (വസൂൽ-അറബിഭാഷ)

വസ്തം-ഫ. വെള്ളാടു്. വ. ഭവനം. ന. ആടു്. ൪. വഴി.

'വസ്ത്രസ്യ വസ്തയോഃ ദശാഃ സ്യുഃ'= വസ്ത്രത്തിന്റെ രണ്ടു വസ്തങ്ങളിൽ (വക്കുകളിൽ) ദശകൾ എന്ന പേർ ഭവിക്കുന്നു.

വസ്തവ്യ-വി. വസിക്കുവാൻ യോഗ്യമായ

വസ്തി-നാ. പൊക്കിളിങ്കൽ നിന്നു താഴെയുള്ള ഭാഗം, നാഭിക്കു താഴെ മൂത്രമിരിയ്ക്കുന്ന ഒരു സ്ഥലം, മൂത്രാശയം. മൂത്രം ഇവിടെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. വസ്തിചെയ്യുന്ന ഒരു കുഴൽ, വസ്തിയന്ത്രം. ൩. വസ്ത്രത്തിന്റെ രണ്ടു തലയ്ക്കലും നടുവിലും വക്കത്തും ഉള്ള കര, പുടവക്കര.

വസ്തു-നാ. എന്തെങ്കിലും ഒരു സാധനം. ൧. കഥാശരീരം. ൨. പ്രകൃതിയാലുള്ള ശീലം. ൩. കാമ്പു, കാതൽ.

വസ്തുഗന്ധാ-ആട്ടുനാറിവേള.

വസ്തുത-പരമാർത്ഥം.

വസ്തുവക-പൊന്നു്, വെള്ളി, വെങ്കലപാത്രം, നിലം, പുരയിടം മുതലായവ.

വസ്തുവൃത്തം-വർത്തമാനം, കാര്യം.

വസ്ത്യം-ഭവനം.

വസ്ത്രകുട്ടിമം-കുട.

വസ്ത്രദാരണം-എലി.

വസ്ത്രനിർണ്ണേജകൻ-അലക്കുകാരൻ.

വസ്ത്രപരിധാനം-വസ്ത്രധാരണം.

വസ്ത്രപുത്രിക-പാവ.

വസ്ത്രപുഷ്ടി-വസ്ത്രത്തിന്റെ വലിപ്പം.

വസ്ത്രഭേദകൻ, വസ്ത്രഭേദി-തയ്യൽക്കാരൻ.

വസ്ത്രം-നാ. മുണ്ടു്, നൂൽകൊണ്ടു നെയ്തുണ്ടാക്കിയ വസ്തു, തുണി. ഗുഹ്യപ്രദേശത്തെ മറയ്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൧. പച്ചില.

വസ്ത്രയോനി-നാ. വസ്ത്രമുണ്ടാക്കുന്ന പദാർത്ഥം. ൧. ചില മരത്തിന്റെ തൊലി. ൨. ഒരുമാതിരി പുഴു. ൩. പഞ്ഞിയുണ്ടാകുന്ന ഒരുമാതിരി കായ്. പരുത്തിക്കായ്. ൪. ചില മൃഗങ്ങളുടെ രോമം.

വസ്ത്രവേശ്മം-വസ്ത്രംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുമാതിരി ഭവനം.

വസ്ത്രഹീന-വി. വസ്ത്രമില്ലാത്ത.

വസ്നകം-ഒരുമാതിരി ഉപ്പു്.

വസ്നം-നാ. വില. കച്ചവടസാധനം ഇതുകൊണ്ടു നിലനില്ക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൧. കൂലി, ശമ്പളം. ൨. വസ്ത്രം. ൩. സമ്പത്തു്. ൪. മരണം.

വസ്നസ-ജീവവായു സഞ്ചരിക്കുന്ന വലിയ ഞരമ്പു്. അംഗപ്രത്യംഗങ്ങളുടെ സന്ധിബന്ധനത്തെ ചെയ്യുന്നതായ ഞരമ്പു്, പെരുഞരമ്പു്, സന്ധിബന്ധങ്ങളെ മറയ്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വസ്വൌകസാര-നാ. ഇന്ദ്രന്റെ നഗരം, അമരാവതി. ൧. അമരാവതിയിലുള്ള ഒരു തടാകം. ൨. അളകാപുരി. ൩. അളകാപുരിയിലെ തടാകം.

മേല്പറഞ്ഞ നദി അമരാവതിയിലും അളകാപുരിയിലും കൂടിയാണു ഒഴുകുന്നതു്.

വഹതൻ-പാന്ഥൻ.

വഹതം-കാള.

വഹതി-നാ. വണ്ടി. ൧. കാള. ൨. കാററു്. ൩. സ്നേഹിതൻ. ൪. ഗുണദോഷക്കാരൻ. ൫. നദി.

വഹതു-കാള.

വഹൽ-വി. ചുമക്കുന്ന.

വഹനം-നാ. ചുമക്കുക. ൧. ഒഴുകുക. ൨. വാഹനങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും.

വഹനീയ-വി. വഹിക്കത്തക്ക, കൊണ്ടു പോകാൻ സൌകൎയ്യമുള്ള.

വഹന്ത -കാററ്.

വഹം-പു. ചുമക്കുക. വ. വാഹനം. ന. കാളയുടെ ഉപ്പൂവുമൽ നുകംവയ്ക്കുന്ന സ്ഥാനം. നുകത്തെ വഹിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. ൪. കാററ്. ൫. പെരുവഴി. ൬. ആണ്ണാട്ട്. ൭. അറുപത്തുനാലു് ഇടങ്ങഴിത്താപ്പ്, നാലു ദ്രോണം.

വഹലഗന്ധം-കിരാതചന്ദനം.

വഹലം-ബോട്ട്, വള്ളം.

വഹാ-ആറ്, നദി.

വഹിക്കുന്നു-ക്രി. ഭരിക്കുന്നു. വ. ചുമക്കുന്നു.

വഹിത്രം-തോണി, ചങ്ങാടം, പൊങ്ങുതടി.

വഹിയാ-അ. മേലാ, ചെയ്വാൻ കഴികയില്ല.

വഹിയായ്ക-മേലായ്ക, അരുതായ്ക.

വഹിസ്സ്-അ. പുറത്തു, വെളിയിൽ.

വഹ്നി-പു. അഗ്നി, തീ. ഹവ്യത്തെ വഹിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. ദേവകൾക്കു ഹവ്യത്തെ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നവൻ എന്നുമാവാം. അഷ്ടദിക്പാലന്മാരിൽ ഒരാൾ. വ. കൊടുവേലി. ന. വയററിലെ അഗ്നി. ൪. വട്ടകപ്പുമിനാരകം. ൫. ആചാൎയ്യൻ. ൬. ഭൈവം. ൭. ചിത്രക. ൮. സോമൻ. ൯. ചേരുമരം.

വഹ്നികോണം -കിഴക്കുതെക്കേ മൂല.

വഹ്നിഗൎഭം-പു. മുള. വ. അരണിവൃക്ഷം.

വഹ്നിധൂമന്യായം-ഒരിക്കലും വിട്ടുപിരിയാതെയുള്ള ലക്ഷണസാന്നിദ്ധ്യം.

വഹ്നിച്ചൂമത-വഹ്നിമരത്തിന്റെ ചെറിയ കൊമ്പുമുറിച്ചതു്.

വഹ്നിജ്വാല-പു. അഗ്നിജ്വാല. വ. താതിരി. ന. മേത്തോന്നി.

വഹ്നിബീജം-സ്വൎണ്ണം.

വഹ്നിഭോഗ്യം-നെയ്യ്.

വഹ്നിമണ്ഡലം-തീകൊണ്ടുള്ള ഒരു വലയം.

വഹ്നിരേതസ്സ്-സ്വൎണ്ണം.

വഹ്നിലോഹകം-വെള്ളോട്.

വഹ്നിവൎണ്ണം-ചെമന്ന ആമ്പൽ.

വഹ്നിശിഖം-പു. കുങ്കുമപ്പൂ. വ. കുങ്കുമം

വഹ്നിശിഖാ-പു. അത്തിത്തിപ്പലി. വ. ഞെഴൽ. ന. മേത്തോന്നി. ൪. താതിരി.

വഹ്നിസംജ്ഞകം-കൊടുവേലി. വഹ്നി എന്നു പേരുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം.

വഹ്യം-പു. വാഹനം. വ. വണ്ടി, ചാട്ട് മുതലായ വാഹനം.

വള-പു. കൈയിലിടുന്ന ആഭരണം, കങ്കണം. വ. പുരയുടെ കഴുക്കോൽ തുളച്ചു ചെലുത്തുന്നതിനു ചതുരമായിട്ടു തീൎക്കുന്ന മരം. ന. പാമ്പിന്റെ ഒരു പൊളി (ചട്ട).

വളകഴിപ്പൻ-ഒരുമാതിരിപ്പായ്.

വളക്കത്തി-കട്ടാരം, വളഞ്ഞ വാൾ.

വളക്ഷം-വെളുപ്പുനിറം. വിശേഷമായി കാണപ്പെടുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വളങ്കടി-ഉപ്പുമുള്ള മണ്ണിലും മററും ചവിട്ടിയാൽ കാലിന്റെ വിരലിന്നിടയിൽ ചൊറിഞ്ഞുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം, ഇരകടി.

വളച്ചൽ-പു. വളവ്. വ. ചുററൽ.

വളച്ചുകെട്ടിപ്പറയുക- കാൎയ്യം വെളിപ്പെടുത്തിപ്പറയാതെ ഉപായത്തിൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുക, അൎത്ഥം എളുപ്പത്തിൽ മററാരാൾ അറിഞ്ഞുപോകാതെ വിചാരിച്ചു ചുററിക്കെട്ടിപ്പറയുക. കല്യാ

ണസൌഗന്ധികം തുള്ളക്കഥയിലെ 'താമരാസാക്ഷൻറമെയ്യത്തെടുത്താഴത്തു' എന്നുംമററുമുള്ള ഭാഗം ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. (ഹനുമാൻ എന്ന പദം നോക്കുക).

വളച്ചുവിടുക-പ്രേരിപ്പിക്കുക

വളച്ചെറുമൻ-പുലയൻ.

വളഞ്ചിയൻ-ഒരുവക ക്ഷൌരകൻ.

വളഞ്ഞ-വി. വളവുള്ള.

വളത്തടി-ഒരായുധം.

വളപ്പ്-൧. വളവ്. ൨. പറമ്പ്.

വളപ്പുര-വള്ളത്തിൽ വെയ്ക്കുന്നതിന്നു കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന പുര.

വളപ്പുഴവ്-ഒരുവക ചെറിയ പുഴവ്.

വളഭി-മട്ടുപ്പാവ്, മുഖപ്പലക, ചുവരിൽ പുലിമുഖവും മററും വെയ്ക്കുന്നതിന്നുള്ള വളമരം.

'വളഭികളുമുകളേറിയിരുന്നിടുന്നു'
(സ്യമന്തകം തുള്ളൽ)

വളം-൧. സസ്യാദികൾ തഴച്ചുവരുന്നതിന്ന് അവയുടെ ചുവട്ടിൽ വെയ്ക്കുന്ന ചവറുംമററും. ൨ ഒരുമാതിരി ചെറിയ പുഴവ്.

വളംവെച്ചുകൊടുക്കുക= പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

വളയക്കാം- തേങ്ങാക്കഷണം. ഉരുണ്ടതാണ് (വൃത്താകാരമായതാണ്).

വളയപ്പൻ-വളകഴിപ്പൻ.

വളയം-ഇരിമ്പ്, ഓട് മുതലായ ലോഹങ്ങൾകൊണ്ടു വട്ടത്തിൽ പണിതോ വളച്ചോ ഉണ്ടാക്കിയ വസ്തു.

വളയർവട്ടക-ഒരുമാതിരി പാത്രം.

വളയുപ്പ്-ഒരുമാതിരി ഉപ്പ്.

വളയുന്നു-കനിയുന്നു, കുനിയുന്നു. (വളയ്ക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വളയ്ക്കുന്നു- ൧. ചൊവ്വില്ലാതെയാക്കുന്നു, കനിയ്ക്കുന്നു. ൨. നേർവഴി വിട്ടു ചുററി നടക്കുന്നു.

വളര്-൧. ആനവണക്കി. ൨. കല്ലുകൊണ്ടു പുറത്തറയിൽ പണിയുന്നതിൽ ഒന്നിൻെറ പേർ. ൩. മരംകൊണ്ടു മേൽപുരയിൽ പണിയുന്നതിൽ, ഒന്നിൻെറ പേർ.

വളരുന്നു-വർദ്ധിക്കുന്നു, വലിയതാകുന്നു. (വളർക്കുന്നു, വളർത്തുന്നു-സ. ക്രി)

വളരെ-അ. അനവധി, പെരുത്ത്.

വളർ-ആനവണങ്ങി, വളവ്ടി.

വളർ-വി. ൧. വലിയ. ൨. വളഞ്ഞ. ൩. വെളുത്ത (പ-മ.)

'വാരിയെടുത്തു വളർ കടർമാലകൾ'
(ഭാഗവതം)

വളർക്കുന്നു, വളർത്തുന്നു-രക്ഷിക്കുന്നു.

വളർക്ഷ-വി. വെളുപ്പുനിറമുള്ള.

വളർക്ഷം-൧. മുത്ത്. ൨. വെളുപ്പുനിറം.

വളർച്ച-വളരുക.

വളർത്തൽ-വളർത്തുക.

വളർമ്മ-വളർച്ച.

വളർവട്ടക-കോളാമ്പി.

വളവ്-ചൊവ്വില്ലായ്ക, കുന്ന്.

വളവളാ-ചെറിയ പൈതൽ പറയുന്ന ശബ്ദം.

വളി-അധോവായു, കീഴ്ശ്വാസം.

വളിക്കുന്നു- ചോറ്, കറി മുതലായവ ആറിത്തണുത്താൽ ദുർഗന്ധവും ദുസ്സ്വാദും ഉണ്ടാകുന്നു.

വളിച്ചി-സ്ത്രീകളെപ്പറയുന്ന ഒരു ശകാരവാക്ക്.

വളിപ്പ്-വളിച്ചാലുള്ള അവസ്ഥ.

വളുതം-കളിയായി പറയുന്നത്, കള്ളം, കളവ്.

വളുതക്കാരൻ-ചതിയൻ

വളുസം, വളുതം-ഇഷ്ടത്തിന്നായിട്ടു പറയുന്ന നുണവാക്ക്.

'വളുസംപറകെന്നേളിയവനോടും
നന്നല്ലാക്കം'
(ഉത്തരരാമായണം ചമ്പു)

വള്ളക്കാരൻ-തോണി ഊന്നുന്നവൻ.

വള്ളത്തടി-വള്ളത്തിനുള്ള തടി

വള്ളത്തുടൽ-വള്ളം പൂട്ടുന്ന ചങ്ങല.

വള്ളപ്പടി-വള്ളത്തിനകത്തിരുന്നു തുഴയുന്നതിനും മറവും ഉള്ള പടി.

വള്ളപ്പലക-വള്ളത്തിനകത്തു് ഇട്ടിരിക്കുന്ന പലക.

വള്ളപ്പാട്ടു്-വള്ളംകളിക്കുമ്പോൾ പാടുന്ന ഒരുമാതിരി പാട്ടു്, വഞ്ചിപ്പാട്ടു്.

വള്ളം-൧. വെള്ളത്തിന്മീതെ സഞ്ചരിക്കുന്നതിനായിട്ടു മരംവെട്ടിക്കുഴിച്ചുണ്ടാക്കിയ ഒരു സാധനം, തോണി, വഞ്ചി. ൨. വല്ലം (൨൦൦ മുതൽ ൪൦൦ വരെ അരി കൊള്ളുന്ന മുളക്കൂട).

വള്ളൽ-൧. ഒപ്പമില്ലായ്മ. ൨. വള്ളി.

വള്ളവൻ-പുലയക്കു കൊടുക്കുന്ന ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ.

വള്ളി-൧. മുളച്ചു പടരുന്ന വസ്തു. ൨. ി (ഇ) എന്ന അടയാളം. ൩. നാരു് (കെട്ടുന്നതിനുള്ളതു്). ൪. കാതിന്റെ വള്ളി (വക്ക്). ൫. വല്ലി. സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ പത്നി.

വള്ളിക്കാഞ്ഞിരം-ചെറുകാഞ്ഞിരവൃക്ഷം.

വള്ളിക്കാനം-കന്നുകാലികളെ വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കുമ്പോൾ ഉടമസ്ഥർ അവയുടെ കഴുത്തിൽ കയറിട്ടു തരുന്നതിനായിട്ടു വിലയിൽ കൂടാതെ കൊടുക്കുന്ന അല്പം ദ്രവ്യം.

വള്ളിക്കാതു്-ചെവിയുടെ അടിവശം.

വള്ളിക്കിഴങ്ങു്-ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങു്.

വള്ളിക്കുടിൽ-വള്ളിക്കെട്ടു്.

വള്ളിക്കെട്ടു്-വള്ളി ചുററിപ്പടർന്നു പുരപോലെ ആയതു്, വള്ളിക്കുടിൽ.

വള്ളിക്കൊട്ട-വള്ളികൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കൊട്ട, കയ്യാലക്കൊട്ട.

വള്ളിത്തുള-വക്ക കോർത്തുകെട്ടുന്നതിനു തടിമേൽ തുളച്ച ദ്വാരം.

വള്ളിത്തേരകം-ഒരു വൃക്ഷം.

വള്ളിനാരകം-ഒരുവക നാരകം.

വള്ളിനാരങ്ങ-വള്ളിനാരകത്തിന്റെ ഫലം.

വള്ളിപ്പുലി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ പുലി.

വള്ളിമുല്ല-ഒരു ചെടി. വിഷം, വ്രണം, അരുചി മുതലായവക്കു നന്നു്. സം-മല്ലികാ. ത-മല്ലികൈ. ഇം-Arabian Jasmine അറേബ്യൻ ജാസ്മിൻ.

വള്ളിമോടകം-ഒരു വള്ളി.

വള്ളിവക്കോനാതിരി-വെള്ളാട്ടുകര രാജാവു്.

വള്ളിവനാട്ടു്-വെള്ളാട്ടുകര രാജ്യം.

വള്ളിവഴുതിന-ഒരുവക [illegible] വള്ളി.

വള്ളുവൻ-പുലയക്കു കൊടുക്കുന്ന ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ.

വള്ളൂരം-ഉണങ്ങിയ മീൻ അല്ലെങ്കിൽ ഇറച്ചി, ഉപ്പുമീൻ, ഉപ്പിട്ട മീൻ.

വള്ളോടി-സാമന്തക്കു് വെള്ളാട്ടുകര പറയുന്ന ഒരു പേർ.

വഴക്കു്-വ്യവഹാരം.

'എന്നുടെ ക്രൂര പകൻ കളഞ്ഞാമയെ-
ന്നൊന്നാടുകൂട വഴക്കാകൊല്ല'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

വഴക്കം-൧. വണക്കം. ൨. വിനയം. ൩. കീഴടക്കം. ൪. ഒതുക്കം. ൫. ശങ്ക. ൬. വളയത്തക്കവണ്ണമുള്ള മൃദുത്വം.

വഴക്കാളി-വഴക്കു കൂട്ടാൻ താല്പര്യമുള്ള ആൾ.

വഴക്കുകാരൻ-വഴക്കു പറയുന്നതിലും കലഹിക്കുന്നതിലും സന്തോഷമുള്ളവൻ. (സ്ത്രീ — വഴക്കുകാരി).

വഴക്കുന്നു-൧. വളയ്ക്കുന്നു. ൨. താഴ്മ കാണിക്കുന്നു.

വഴക്കോഴി-ഒരു പക്ഷി.

വഴങ്ങൽ-വഴക്കം.

വഴങ്ങില-വാടിയ ഇല, ഉണങ്ങിയ ഇല.

വഴങ്ങുന്നു-൧. വളയുന്നു. ൨. കനിയുന്നു. ൩. കീഴിലടങ്ങുന്നു, കീഴ്പ്പെടുന്നു. ൪. വണങ്ങുന്നു. ൫. അഴയുന്നു. (പ. മ.) (സ. ക്രി.-വഴക്കുന്നു). ൬. യാത്രചോദിക്കുന്നു.

വഴന-ഒരു വൃക്ഷം.

കാട്ടുവഴന = കരിവേലപ്പട്ട.

വഴല-ഒരുതരം പാമ്പ്.

വഴലൻ-ദുർബുദ്ധി.

ഇതു വഷളൻ എന്നതു ദുഷിച്ചതാണ്. പ്രയോഗിക്കാതെയിരിക്കുക നന്ന്.

വഴി-൧. എല്ലാവർക്കും നടക്കുന്നതിന്നായിട്ടുള്ള സ്ഥലം, പോകയും വരികയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥലം ൨. നിർവ്വാഹം. ൩. ഉപായം. ൪. മുറ, ക്രമം. ൫. കാരണം. ൬. വംശപാരമ്പര്യം.

വഴികാട്ടി-വഴികാണിക്കുന്നവൻ.

വഴികെട്ടിക്കളയുന്നു-ഒരുവന്റെ ഉപജീവനത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നു.

വഴികേട്-മുറകേട്.

വഴിക്കരി-വഴിച്ചെലവിനുള്ള അരി.

വഴിക്കാരൻ-വഴിപോക്കൻ.

വഴിച്ചൽ-പാത്രങ്ങളിലും മറ്റും നിറഞ്ഞു കവിയുക.

വഴിച്ചെലവ്-ഒരു ദിക്കിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടാൽ മറ്റൊരു ദിക്കിൽ എത്തുന്നതുവരെയുള്ള ചെലവ്.

വഴിച്ചേരി-൧. തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യത്തിൽ മുൻപുണ്ടായിരുന്ന തിരുവസ്ഥലങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്ന ചെറിയ അധികാരങ്ങൾ. ൨. വ്യാജച്ചരക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നവരുടെ പ്രത്യേക വഴി.

വഴിച്ചോറ്-ദൂരദിക്കിലേക്കു പോകുന്നവർ വഴിയിൽ ഭക്ഷിക്കുന്നതിന് പൊതികെട്ടി കൊണ്ടുപോകുന്ന ചോറ്.

വഴിത്തടവ്-വഴിമുട്ട്.

വഴിത്തല-പല വഴികൾ കൂടുന്നതിനടുത്ത സ്ഥലം.

വഴിത്താര്-ജനങ്ങൾ നടന്നു വഴിയുണ്ടായ അടയാളം.

വഴിത്തിരി-കമ്പവെടിയ്ക്കും മറ്റും പടക്കങ്ങളിൽ തീ ചെല്ലുന്നതിനുള്ള വെടിമരുന്നുതിരി.

വഴിത്തിരിച്ചൽ-൧. വഴിമാറ്റം. ൨. തിരിച്ചറിവ്.

വഴിത്തുണ-വഴിയ്ക്കുള്ള സഹായം.

വഴിത്തെറ്റ്-വഴി പിഴയ്ക്കു.

വഴിനട(പ്പ്)-വഴിയിൽ നടക്കുക.

വഴിപാട്-നേർച്ച, ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കൊടുക്കുന്നത്.

വഴിപാട്ടുകാരൻ-നേർച്ച കഴിക്കുന്നവൻ

വഴിപിണക്കം-വഴിതെറ്റുക.

വഴിപോക്കൻ-ഒരുദിക്കിൽ നിന്നും മറ്റൊരു ദിക്കിൽ പോകുന്നവൻ, വഴിക്കാരൻ.

വഴിപോലുംവണ്ണം—കഴിയുന്നിടത്തോളം.

വഴിപോലെ-നല്ലവണ്ണം, ഭംഗിയായി.

വഴിപ്പണി-റോട്ടുവേല.

വഴിപ്പെടുന്നു-കീഴടങ്ങുന്നു.

വഴിമരുന്ന്-കതിനായ്ക്കും മറ്റും തീപിടിക്കുന്നതിനു പുറമേയിടുന്ന വെടിമരുന്ന്.

വഴിമാററം-പ്ര. വഴിയിൽ നിന്നും മാറുക. വ. വഴി പിഴയ്ക്കുക. ന. ക്രമതെററ്.

വഴിയമ്പലം-വഴിക്കാർക്കു വെള്ളം കൊടുക്കുന്ന സ്ഥലം, തണ്ണീർപ്പന്തൽ, വഴിപോക്കർക്കു കയറിയിരുന്നു തളർച്ച തീർക്കുവാനുള്ള മണ്ഡപം.

വഴിയാകുന്നു-നിർവാഹമുണ്ടാകുന്നു. (സ. ക്രി. വഴിയാക്കുന്നു).

വഴിയാക്കുന്നു-കാര്യം സാധിക്കുന്നു.

വഴിയുന്നു- നിറഞ്ഞു കവിയുന്നു. (കാ. ക്രി. വഴിക്കുന്നു). (പ-മ)

'തോഷംനിറഞ്ഞുവഴിഞ്ഞുസുരേന്ദ്രനും'

(ബാല്യുത്ഭവം തുള്ളൽ)

വഴിയും മൊഴിയും തിരിക്കുന്നു-കാര്യങ്ങളെ തീർച്ചചെയ്യുന്നു.

വഴിയൂട്ട്- വഴിക്കാർക്കു കൊടുക്കുന്ന ഭക്ഷണം.

വഴിയേ-അ. പ്ര. വഴിയിൽ കൂടെ. വ. മുറയ്ക്കു. ന. മര്യാദപ്രകാരം. ഭ. പിന്നാലെ.

വഴിയോട്ട്-അ. പുറകോട്ട്.

വഴിവരം-മാർഗ്ഗമാകുന്നവരം. (പ-മ.)

വഴിവരുന്നു-നേരെവരുന്നു.

ഉ-ം, ശിക്ഷയാൽ അവൻ വഴിവരാറുണ്ട്.

വഴിവാടെത്തിക്കുക- അശ്രദ്ധയോടെ കാര്യങ്ങളെ ചെയ്യുക.

വഴുക-തെങ്ങിൻ മടലിന്റെ അകത്തുനിന്നു കീറിയെടുക്കുന്ന നാര്.

വഴുകുന്നു-പ്ര. ചരക്കുന്നു, തെററുന്നു. വ. വൈകുന്നു.

വഴുക്ക-ഇളനീരിന്റെ അകത്തുള്ള വസ്തു, വഴുമ്പൽ.

വഴുക്കൽ-പ്ര. തെററൽ. വ. ചില മത്സ്യത്തിന്റെ മേത്തും മററുമുള്ള അവസ്ഥ

വഴുക്കുന്നു-തെററുന്നു, കാലുതെററി വീഴുവാൻ തുടങ്ങുന്നു, ചരക്കുന്നു.

വഴുക്കുക എന്നതു 'വഴുതുക' എന്നതിന്റെ പ്രയോജകപ്രകൃതിയാണ്.

വഴുതൽ-പ്ര. ക്ഷമ. വ. ഉപേക്ഷ. ന. തെററ്, ചരക്കൽ.

വഴുതിന-ഒരുവക കറിസ്സാധനമുണ്ടാകുന്ന തൈ.

വഴുതിനങ്ങ-വഴുതിനയുടെ കായ്.

വഴുതുന്നു-പ്ര. ക്ഷമിക്കുന്നു. വ. ഉണ്ടാകുന്നു.

'വിരിഞ്ഞനവമനോജ്ഞകരുണവഴുതണം'

(ത്രിപുരദഹനം തുള്ളൽ)

ന. തെററുന്നു, ചരക്കുന്നു.

വഴുതി-ഒരു തൈ, ചെറുവഴുതിന, കത്തചുണ്ട, പുണ്യാഹച്ചുണ്ട.

വഴുപ്പ്-ചില പശയോ ചെളിയോ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു തെററൽ.

വഴുവഴുപ്പ്-അധികമായുള്ള തെററൽ.

വഴുവഴെ-അ. തെററിത്തെററി.

വറ-പ്ര. പശയിടുക, പശയിട്ടുപററിക്കുക. വ. വറപ്പ്, വറക്കുക.

വറ-വറത്തുപൊടിച്ച വസ്തു.

വറകലം-വറക്കുന്ന പാത്രം.

വറക്കുന്നു-പൊരിക്കുന്നു. പ്ര. ധാന്യാദികളെ കലത്തിലും മററും ഇട്ടു വെള്ളംകൂടാതെ വേവിക്കുന്നു. വ. ഉപ്പേരിക്കുള്ള കഷണവും മററും വെളിച്ചെണ്ണയിലോ നെയ്യിലോ ഇട്ടു വേവിക്കുന്നു.

വറം-ചുരുക്കം, അപൂർവസ്ഥിതി, ക്ഷാമം.

വറട്-വരട്, ഉണങ്ങിയ.

വറടി-മച്ചി, മലടി.

വറട്ടുന്നു-ഉണക്കുന്നു, നല്ലവണ്ണം പൊരിക്കുന്നു, വററിക്കുന്നു.

വറൾ-പൊരിച്ച കറി.

വറവ് ന. വറക്കുക ര. പഞ്ഞം, ക്ഷാമം. ന. ഉണക്കകാലം, അധികം വെയിലുള്ള സമയം

വറളി-പരത്തി ഉണക്കിയ ചാണകം.

വറളുന്നു-ഉണങ്ങുന്നു, വെള്ളം വററുന്നു. നല്ലപോലെ പൊരിയുന്നു. (ഇപ്പോൾ വരളുന്നു എന്നായിരിക്കുന്നു). (സ-ക്രി. വരട്ടുന്നു).

വറൾച്ച-വരണ്ടതിൻെറ അവസ്ഥ.

വറുതി, വറുമ-ന. ക്ഷാമം, ദാരിദ്ര്യം. ര. ചൂട്.

വറുത്തൽ-വറവ്.

വറുത്തുപ്പേരി-ചേന, വാഴയ്ക്കാ മുതലായവ നുറുക്കി ഉപ്പുപുരട്ടി വെളിച്ചെണ്ണയിലോ നെയ്യിലോ വറുത്തതു്.

വറുത്തരിശ്ശേരി-ഒരു കറി.

വറുമ, വറുതി-ന. ക്ഷാമം, ദാരിദ്ര്യം. ര. ചൂട്.

വറോൻ-പാവപ്പെട്ടവൻ.

വററ്-ന. ചോറ്. ര. ചോററിനുള്ള അശുദ്ധി.

വററൽ-ന. ഉണക്കുകൊണ്ടു വെള്ളം വലിയുക. ര. തേകുന്നതിനാലുണ്ടാകുന്ന വെള്ളക്കുറവ്.

വററൽച്ചുണ്ട-പുത്തരിച്ചുണ്ട.

വററൽമുളക്-ഉണങ്ങിയ മുളക്.

വററാത-വററാത്ത, നശിക്കാത്ത.

വററുന്നു-ന. വെയിൽകൊണ്ടോ തീകൊണ്ടോ തേകുകകൊണ്ടോ വെള്ളം കുറയുന്നു. ര. വെയിൽകൊണ്ടും മററും ജലം തീരെയില്ലാതാകുന്നു. ന. നീരുപൊററുക. (സ. ക്രി. വററിക്കുന്നു).

വാ

വാ-അ എന്നപോലെ, സംശയം, മാത്രം. ഇപ്രകാരമുള്ള അർത്ഥങ്ങൾ വരും. ഉ-ം, അദ്യവാ ശ്വോ വാ=ഇന്നോ നാളെയോ.

വാ-വരുക എന്നു ഒരാളോടുപറക.

വാഃ-ജലം.

വാ(യ്)-ന. മുഖത്തുള്ളതിൽ ഭക്ഷിക്കുന്ന ദ്വാരം. ര. സന്ധി, കുടം മുതലായ വസ്തുക്കളുടെ അകത്തേക്കുള്ള വഴി, ചില ആയുധങ്ങളുടെ മൂർച്ചയുള്ള ഭാഗം.

വാക-ന. ഒരു വൃക്ഷം. ര. ഒരു മത്സ്യം.

വാകച്ചേമ്പ്-ഒരു കന്ദശാകം.

സം-ഭക്താലു. ഇതിനു വെട്ടുചേമ്പിൻെറ ഗുണമാണുള്ളതു്. [illegible] മററും നന്ന്.

വാകചി-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, കാർകോകിൽ. വാതത്തെ ചുരുക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വാക്ക്-ന. വചനം. ര. ഭംഗി. (പ-മ).

മാധുര്യം, അക്ഷരവ്യക്തി, സുസ്വരം, പദസ്ഫുടത, ലാഘവത, ധൈര്യം ഇവയ്ക്കു 'വചോഗുണഷൾക്കം' എന്നു പേർ.

വാക്കത്തി-ഒരുമാതിരി വെട്ടുകത്തി.

വാക്കൻ-നടൻ.

വാക്കിലേററം-മുറകേടായി പറക, ശകാരം.

വാക്കെട്ട-വായടച്ചുകെട്ടുക.

വാക്കേററം-വാക്കിലേററം, ശകാരം.

വാക്-സരസ്വതി. സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നവൾ എന്നർത്ഥം.

വാക്ഛലം-വാക്കിൻെറ വ്യാജം.

വാക്തർക്കം-വഴക്കുപറയുക.

വാക്ദേവതാ-സരസ്വതി.

വാക്ദേവി-സരസ്വതി.

വാക്പതി-വി. വാഗ്വൈശദ്യമുള്ള.

വാക്പതി-ന. വ്യാഴൻ. ര. സ്വാധീനവാക്കായിട്ടുള്ളവൻ.

വാക്പാരുഷ്യം-വാക്കിൻെറ കടുപ്പം.

വാക്പ്രദാ-സരസ്വതീനദി.

വാക്യത്രയം-ചൂർണ്ണിക, സങ്കീർണ്ണകം, മഹാവാക്യം ഇങ്ങനെ ൩ വിധം. (ഓരോന്നും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നോക്കുക).

വാക്യപദീയം-ഭർത്തൃഹരിയുടെ പുസ്തകം

വാക്യം-പ്ര. വാക്ക്. ൨. വാചകം. ൩. ഒരു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം. ൪. (വ്യാകരണത്തിൽ) ഒരു സംഗതിയെ പൂർണ്ണമായി വിവരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ കൂട്ടം, തിങന്തസമൂഹത്തിനും സുബന്തസമൂഹത്തിനും വാക്യം എന്നു പേർ.

വാക്യാർത്ഥം-വാക്യങ്ങളുടെ പൊരുൾ.

വാഗരൻ-പ്ര. സന്യാസി. ൨. പരിശുദ്ധൻ. ൩. പണ്ഡിതൻ. ൪. ധീരൻ.

വാഗരം-ചെന്നാ(യ്).

വാഗാ-കടിഞ്ഞാൺ.

വാഗാരു-വി. നന്ദികെട്ട, വാഗ്ദത്തത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്ന.

വാഗീശ-വി. വാഗ്വൈഭവമുള്ള.

വാഗീശൻ-പ്ര. ബൃഹസ്പതി. ൨. പറവാൻ സാമർത്ഥ്യമുള്ളവൻ, വിദ്വാൻ. ൩. ബ്രഹ്മാവ്, ബ്രഹ്മം.

വാഗീശാ-സരസ്വതി.

വാഗീശ്വരൻ-പ്ര. വാഗ്വൈഭവമുള്ളവൻ, വിദ്വാൻ. ൨. ബൌദ്ധന്മാരുടെ ഒരു ദേവൻ. ൩. ബ്രഹ്മാവ്.

വാഗീശ്വരി-സരസ്വതി.

വാഗ്ഗുജി-കാർകോകിൽ.

വാഗുര-നായാട്ടുവല ഹിംസിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം

വാഗുരി-ഒരു ഗ്രന്ഥകാരൻ.

വാഗുരികൻ-വലവെച്ചു മൃഗങ്ങളെ പിടിക്കുന്നവൻ. വാഗുരകൊണ്ടു ചരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വാഗ്ഗുദം-വാവൽ.

വാഗ്ദത്ത-വി. വാക്കുകൊടുക്കപ്പെട്ട.

വാഗ്ദത്തം-പ്രതിജ്ഞ. വാക്കുകൊടുക്കുക.

വാഗ്ദത്താ-കൊടുക്കാമെന്നു പറയപ്പെട്ട കന്യക.

വാഗ്ദലം-ചുണ്ട്.

വാഗ്ദാനം-പ്രതിജ്ഞ, വാക്കുകൊടുക്കുക.

വാഗ്ദുഷ്ട-വി വാക്കുകൊണ്ടു ചീത്തയാക്കപ്പെട്ട.

വാഗ്ദുഷ്ടൻ-ചെയ്യേണ്ടുന്ന പ്രായം കഴിഞ്ഞിട്ടും ഉപനയനവും മററും കഴിക്കപ്പെടാത്ത ബ്രാഹ്മണൻ.

വാഗ്ദേവി-സരസ്വതി.

വാഗ്ദോഷം-പ്ര. ചീത്തവാക്ക്, ശകാരം. ൨, അപശബ്ദം.

വാഗ്ധോരണി-വാക്കുകളുടെ ധാരാളത്വം, വളരെ വാക്കുകളുടെ പ്രയോഗം.

വാഗ്ഭടൻ-അഷ്ടാംഗഹൃദയ കർത്താവായ ഒരു ആചാര്യൻ.

"ഇദ്ദേഹം ബുദ്ധമതക്കാരനാണെന്നു ഏതുപ്രകാരമോ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരു അഭിപ്രായം വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭിപ്രായം യുക്തിയുക്തമല്ല. ബുദ്ധമതത്തിലെയും ഹിന്ദുമതത്തിലെയും തത്വങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ പല വ്യത്യാസങ്ങളുമുണ്ട്. പല ഭാഗങ്ങളും വിരുദ്ധമായിരിക്കുന്നു. ബുദ്ധമതക്കാർ ഹൈന്ദവ വേദത്തെ അംഗീകരിക്കാത്തവരാണ്. ഹിന്ദുമതം, പുരാണം, വേദം, മന്ത്രം, വിശ്വാസം മുതലായവയോടു വാഗ്ഭടാചാര്യർക്കു പൂർണ്ണമായ അനുഭാവമുണ്ടെന്നു അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിന്റെ കർത്താവ് ഒരിക്കലും ബുദ്ധമതക്കാരനായിരുന്നില്ലെന്നു തെളിയുന്നു".

വാഗ്മി-വി. വാക്സാമർത്ഥ്യമുള്ള, നല്ല യുക്തികളോടു കൂടി പറയുന്ന. (നകാരാന്തം). (ഗ്മീ, ഗ്മിനീ, ഗ്മി).

വാഗ്മി-പു. വാക്കിനു സാമൎത്ഥ്യമുള്ളവൻ. വ. വ്യാഴം. ന. വിഷ്ണു. ര. തത്ത.

വാഗ്യ-വി. സത്യമായി സംസാരിക്കുന്ന, കുറച്ചു വൎത്തമാനം പറയുന്ന, സൂക്ഷിച്ചു സംസാരിക്കുന്ന.

വാഗ്യം-വിനയം, മൎയ്യാദ, അടക്കം.

വാഗ്യമം-നീരസംകൊണ്ടോ മറെറാ മിണ്ടാതെയിരിക്കുക.

വാഗ്വാദം-വാക്കുതൎക്കം.

വാഗ്വിഭവം-വാക്കുസാമൎത്ഥ്യം.

വാഗ്വിശേഷം-വാക്കിന്റെ ഒരു തരഭേദം.

വാഗ്വൈഭവം-വാക്കുസാമൎത്ഥ്യം.

വാംകം-സമുദ്രം.

വാങ്ക്-കട്ടാരം, ചൊട്ട.

വാങ്ങൽ-പു. മേടിക്ക. വ. പുറകോട്ടു മാറാം. ന. നീങ്ങുക. അടുപ്പത്തുനിന്നു നീക്കുക.

വാങ്ങിക്കുന്നു-മേടിക്കുന്നു. (കാ. ക്രി.-വാങ്ങിപ്പിക്കുന്നു.)

വാങ്ങിയം, വാങ്ങ്യം-പുരക്കു വിസ്താരം കൂട്ടുന്നതിനു വയ്ക്കുന്ന വാരയുത്തരം.

വാങ്ങുന്നു-പു. വിലകൊടുത്തുംമററും മേടിക്കുന്നു. വ. പുറകോട്ടു മാറുന്നു. ന. അടുപ്പത്തുനിന്നു നീക്കുന്നു. ര. പൂവും മററും എടുത്തുഴിഞ്ഞു ചിലർ ദേവതയെ മാററിക്കളയുന്നു.

വാങ്മനക്കായകൎമ്മങ്ങൾ — വാക്കുകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും ദേഹംകൊണ്ടുമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ.

വാങ്മയ-വി. വാക്കുകൊണ്ടുള്ള.

വാങ്മയം-വാക്കിന്റെ സ്വരൂപം.

വാങ്മാധുൎയ്യം-വാക്കിന്റെ ഭംഗി.

വാങ്മുഖം - വാക്കിന്റെ ഭംഗിയായ ആരംഭം, വചനാരംഭം.

വാങ്മൂലം-പു. വാക്കിന്റെ കാരണം. വ. വാക്കുനിമിത്തം.

വാചം-ഒരുവക മീൻ.

വാചകൻ-നല്ല വാഗ്മി.

വാചകം-പു. ശാസ്ത്രത്തിലെ ശബ്ദം. വ. സാഹിത്യശാസ്ത്രപ്രകാരം ശബ്ദത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗം. ന. അൎത്ഥബോധത്തിനു വേണ്ടി പറയുന്ന വാക്കുകളുടെ കൂട്ടം. ര. (വ്യാകരണത്തിൽ) ഒരു കാരകക്രിയ കൂടാതെ അന്യോന്യം ചേൎന്നിരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

വാചനം-വായന.

വാചനകം-കടങ്കഥ.

വാചംയമൻ-മൌനവ്രതമുള്ള തപസ്വി. വാക്കിനെ അടക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വാചസ്പതി-വ്യാഴം വാക്കുകളുടെ നാഥൻ എന്നൎത്ഥം.

വാചസ്പത്യം—ഒരു വിശിഷ്ട സംസ്കൃതനിഘണ്ടു.

(താരാനാഥതൎക്കവാചസ്പതി പണ്ഡിതരുടെ കൃതിയാണ്)

വാചാ-വാക്ക്, സംസാരം.

വാചാട-വി. നിന്ദ്യമായി വളരെ പറയുന്ന.

വാചാല-വി. പു. ഏററവും സംസാരിക്കശീലമുള്ള. വ. നിന്ദ്യമായി വളരെ പറയുന്ന. വാചാലൻ എന്ന പദത്തിനു വളരെ പറയുന്ന. വാചാലൻ എന്ന പദത്തിനു വളരെ പറയുന്നവൻ എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം).

വാചി-വി പറയുന്ന. (പദാന്ത്യത്തിൽ ചേരുന്നു. ഉ-ം, കുശലവാചി=കുശലം പറയുന്ന.

വാചിക-വാക്കുകൊണ്ടുള്ള, വാക്കുമൂലമായുള്ള.

വാചികപത്രം- ദൂതന്മാരുടെ പക്കൽ കൊടുത്തയയ്ക്കുന്ന എഴുത്ത്.

വാചികം-ന. വാക്യം. ൨. സന്ദേശം, പറഞ്ഞയയ്ക്കപ്പെട്ട വർത്തമാനം.

'തവ വാചികം അഴൽമോചകം'
(നളചരിതം കഥകളി)

വാചികധാരകൻ-ദൂതൻ.

വാചോയുക്തി- വി. വാക്കിന്റെ യുക്തി, നല്ലവണ്ണം സംസാരിക്ക.

വാചോയുക്തിപടു-വി. വാഗ്വൈഭവമുള്ള.

വാചോയുക്തിപടു-വാമി. വാചോയുക്തിയിങ്കൽ പടു (സമർത്ഥൻ).

വാച്ചി-ന. വള്ളവും മറവും ചെത്തുന്ന ഒരുവക ഉളി, വളഞ്ഞ ഉളി. ൨. മുത്തം, ചുംബനം.

വാച്ചിപ്പുറം, വാച്ചിൽ- മിററത്തിനു ചുററുമുള്ള സ്ഥലം, പരിയമ്പുറം.

വാച്ചുക- വെട്ടുക.

വാച്ചോൽ- രണ്ടുപേരുകൂടി ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുമ്പോൾ വിചാരിച്ചിരിക്കാതെ മറെറാരുത്തൻ അതിനു ചേരുന്നതായ വാക്കുപറക.

വാച്യ-വി. ന. വചിക്കപ്പെടത്തക്ക, പറയപ്പെടുവാൻതക്ക. ൨. കുററം പറയപ്പെടത്തക്ക

വാച്യലിംഗം-മൂന്നു ലിംഗത്തിലും പറയപ്പെടാകുന്ന പദം.

വാച്യാർത്ഥം -സ്പഷ്ടമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥം.

വാജപേയം- ഒരു യാഗം, യജ്ഞവിശേഷം.

വാജം-ന. അമ്പിനു വേഗമുണ്ടാവാനായി അതിന്റെ കടയ്ക്കൽ ചേർത്തുകെട്ടുന്ന തൂവൽ. ൨. വേഗം. ൩. ശബ്ദം. ൪. മുനി. ൫. ജലം ൬. ചിറക്. ൭. ആഹാരം. ൮. യാഗം. ൯. ബലം. ൰. ധനം.

വാജസനൻ-ന. വിഷ്ണു. ൨. ശിവൻ.

വാജസനേയൻ-ശുക്ലയജുർവേദത്തിന്റെ കർത്താവോ സ്ഥാപകനോ ആയ യാജ്ഞവല്ക്യൻ.

വാജി-ന. കുതിര. വാജികൾ (ചിറകുകൾ) ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം. വേഗമുള്ളത് എന്നുമാവാം.

കുതിരകൾക്കു പൂർവ്വകാലത്തു ചിറകുണ്ടായിരുന്നല്ലൊ.

൨. പക്ഷി. ചിറകുള്ളത് എന്നർത്ഥം. ൩. അമ്പ്. ൪. ആടലോടകം.

വാജി-വി. ന. വേഗമുള്ള. ൨. ബലമുള്ള.

വാജി-ഇന്ദ്രൻ, ബൃഹസ്പതി മുതലായവർ.

വാജിദന്തകം-ആടലോടകം. കുതിരപ്പല്ലിനു സദൃശമായ കേസരങ്ങൾ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം.

വാജിനം-ബലം.

വാജിനി-പെൺകുതിര.

വാജിമേധം ഒരു യാഗം, അശ്വമേധം.

വാജിശാല-കുതിരപ്പുര.

വാജീകരണം-ഔഷധങ്ങളെക്കൊണ്ടു രേതസ്സിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

വാജീകരാ-കലശലായ കാമവികാരം.

വാഞ്ഛം, വാഞ്ഛനം-ആഗ്രഹം.

വാഞ്ഛിക്കുന്നു-ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

വാഞ്ഛിത-വി. ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട.

വാട-വി. ന. വടവൃക്ഷംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ, വടത്തെസംബന്ധിച്ച. ൨. വാടിയ.

വാടി-ന. മൺകോട്ട. ൨ മണം. ൩. കിടങ്ങ്. ദുർഗ്ഗന്ധം.

വാടക-ഒരു ക്ലിപ്തസമയത്തേക്കു വല്ലതും അനുഭവത്തിനു കൊടുത്തുപററുന്ന പ്രതി

ഫലം, കാമക്കുളി, കൃചി (ഓടകം എന്നതാണ് വാടക എന്നായത്).

വാടക്കിടങ്ങ്, വാടക്കുഴി–മൺകോട്ടയുടെ ചുററുമുള്ള കുഴി.

വാടക്കുഴി–കിടങ്ങ്.

വാടതിരുവി–വില്ലൂസ്സ്.

വാടൽ–൧. വാട്ടം. ൨. മൂക്കാതെ പഴുത്ത ഫലം.

വാടം–൧. ഉദ്യാനം. ൨. വേലി, വേലിക്കകം. ൩. വഴി. ൪. മൺകോട്ട. ൫. ഒരു ധാന്യം.

വാടാമല്ലിക–ഒരു പൂമെത്ത.

വാടാവിളക്ക്–രാവും പകലും ഇടവിടാതെ നിന്നെരിയുന്ന വിളക്ക്.

വാടി–൧. വേലിക്കകമായുള്ള സ്ഥലം, വളപ്പിനകം. ൨. ഭവനം. ൩. ഒരു ധാന്യം. ൪. ആവരണമുള്ള സ്ഥലവിശേഷം. ൫. വഴി.

വാടിക–൧. തോട്ടം, പൂങ്കാവനം. ൨. വീടിരിക്കുന്ന സ്ഥലം. ൩. കുറുന്തോട്ടി. ൪. കറിക്കായം

വാടുന്നു–൧. തീയോ വെയിലോ കൊണ്ടു വാടിയതായി തീരുന്നു, വഴങ്ങുന്നു. ൨. തളരുന്നു. ൩. ശോഭ കുറയുന്നു. ൪. ദുഃഖിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. വാട്ടുന്നു, വാടിക്കുന്നു).

വാട്ട–൧. തളച്ച് (വാട്ടംപൊരുന്ന=തളച്ച് അധികമായിത്തീർന്ന) ൨. ക്ഷീണം. ൩. വഴക്കം. ൪. ശങ്ക. ൫. ബാക്കി, Balance.

വാട്യാലകം–ഒരു പച്ചമരുന്ന്, കുറുന്തോട്ടി. വാടിയെ (തോട്ടത്തെ) അലങ്കരിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

വാഡവാനലൻ–സമുദ്രത്തിലെ തീ, ബഡവാഗ്നി.

വാഡവേയം–കാള.

വാഢ–വി. ൧. അധികമായ. ൨. ഉറപ്പുള്ള.

വാഢം–വളരെ, അധികം, നന്നായി, നല്ലവണ്ണം.

വാണക്കുററി–വാണം എരിച്ചു വിടുന്നതിന് വെടിമരുന്നിട്ടിരിക്കുന്ന മുളംകുററി.

വാണക്കോൽ–വാണക്കുററിമേൽ വെച്ചു മുറുക്കുന്ന അലകുവടി.

വാണൻ–൧. ബാണൻ, മഹാബലിയുടെ പുത്രൻ ൨. ഒരു വലിയ വിദ്വാൻ, കവി.

വാണം–൧. അമ്പ്. ൨. അഗ്നിയുടെ ഒരു പേർ. വെടിമരുന്നുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗം. ൩. അമ്പൊട്ടൽ.

വാണി–വി. ബാണമുള്ള, അമ്പുള്ള.

വാണി–൧. സരസ്വതി. നദീരൂപേണ പ്രവഹിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ബ്രഹ്മലോകത്തിലുള്ള മാനസസരസ്സിൽ ക്രീഡിക്കുന്നവൾ എന്നുമാവാം ൨. വാക്ക്. ൩. നെയ്ത്ത്. ൪. സരസ്വതീനദി.

വാണിജൻ–ചെട്ടി, കച്ചവടക്കാരൻ.

വാണിജം, വാണിജ്യം–കച്ചവടം. വണിക്കിന്റെ കർമ്മം എന്നർത്ഥം.

വാണിജികൻ–൧. കച്ചവടക്കാരൻ. ൨. കള്ളൻ, ചതിയൻ.

വാണിജ്യം–കച്ചവടം.

വാണിനി–൧. തുള്ളുന്നവൾ, നർത്തകി. ൨. മദിച്ചവൾ. ൩. ദൂതി ആവശ്യമായി സംസാരിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം.

വാണിഭക്കാരൻ–കച്ചവടക്കാരൻ.

വാണിഭം–കച്ചവടം.

വാണിയൻ–എണ്ണയുള്ള വസ്തുക്കളെ ആട്ടുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

വാണിയം–കച്ചവടം.

വാണീജാനി-ബ്രഹ്മാവു്. വാണി (സരസ്വതി) യാകുന്ന ജായയോടു കൂടിയവൻ എന്നൎത്ഥം.

വാണീഭഗവതി, വാണിമാതു്-സരസ്വതി.

വാണീവിലാസം-൧. വാക്കിന്റെ ശോഭ. ൨. വാക്സാമൎത്ഥ്യം. ൩. സരസ്വതീവിലാസം.

വാണ്ണീടും-(വാണീടും എന്നതിന്റെ പൂൎവ്വരൂപം).

വാതു്-പന്തയം, പന്തായം, ചൂതുപൊരുതുമ്പോഴും മററും ജയിക്കുന്നവനു മടങ്ങുന്നവൻ കൊടുക്കാമെന്നു പറയുന്ന വസ്തു.

വാതകം-൧. തുവരപ്പയറു്. ൨. വായുപോലെയുള്ളതു്, വായുരൂപമായതു്, ആവി. ൩. ചെയ്യു്. ൪. നീരാരൽ.

വാതകി-വി. വാതരോഗമുള്ള.

വാതകീ-തുവരപ്പയറു്.

വാതകേതു-പൊടി.

വാതക്കൂറു്- വാതദീനത്തിന്റെ ബീജം കലൎന്നിട്ടുള്ള ദേഹപ്രകൃതി.

വാതക്കൊടി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്.

വാതഗുല്മം-൧. കൊടുങ്കാററു്. ൨. ഒരു രോഗം.

വാതധ്വജം-മേഘം.

വാതൻ-വായു, കാററു്. വീയു(ശ്രു)ന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വാതനാഡി-വാതം സഞ്ചരിക്കുന്ന ഞരമ്പു്.

വാതപൎയ്യായം-ഒരു രോഗം.

പുരികങ്ങളിലും കണ്ണുകളിലും വാതം ക്രമേണ ചിലപ്പോൾ വന്നിട്ടു പലപ്രകാരത്തിൽ വലിയ വേദനയുണ്ടാക്കും.

വാതപുത്രൻ-൧. ഭീമൻ. ൨. ഹനുമാൻ.

വാതപോഥ(ക)ം-പ്ലാശുവൃക്ഷം. വാതരോഗത്തെ കളയുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വാതപ്പനി-വാതംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നപനി.

വാതപ്പുല്ലാന്ത്രം-ഒരു വാതരോഗം.

വാതപ്രമി-പെരുമാൻ, കാററിന്റെ നേരെ പാഞ്ഞുചെല്ലുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വാതമണ്ഡലി-ചുഴലിക്കാററു്.

വാതമുഖപാകം-ഒരു രോഗം.

വാതം വായിൽ മുഴുവൻ സഞ്ചരിച്ചിട്ടു കുത്തിനോവോടുകൂടിയ പൊള്ളലുകളെ ഉണ്ടാക്കും.

വാതമൃഗം-പെരുമാൻ.

വാതം-൧. കാററു്. ൨. ത്രിദോഷങ്ങളിൽ ഒന്നു്. ൩. വാതരോഗം.

വാതംകൊല്ലി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്.

വാതരക്തം-ഒരു ദീനം.

വാതരംഗം-അരയാലു്.

വാതരായണൻ-ലഹരി പിടിച്ചവൻ, ഭ്രാന്തൻ.

വാതരായണം-൧. ശരം ൨. കൊടുമുടി.

വാതരൂപം-മഴവില്ലു്.

വാതരോഗം — വാതംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ദീനം.

വാതരോഗി-വി. വാതരോഗമുള്ള.

വാതരോഹിണി-ഒരു രോഗം.

നാക്കിൽ എല്ലാടവും വളരെ വേദനയോടുകൂടി കണ്ടകാരം അടയുമാറു മാംസാങ്കുരങ്ങളുണ്ടാകും.

വാതവൽ-വി. ൧. കാററുള്ള. ൨. വാതരോഗമുള്ള

വാതവൈരി-ആവണക്കു്.

വാതശോണിതം-ഒരു ദീനം, വാതരക്തം.

വാതസാരഥി-അഗ്നി.

വാതസ്കന്ധം-ആകാശത്തിന്റെ വായുസഞ്ചാരത്തിനു പ്രധാനമായ ഭാഗം, വായുമണ്ഡലം.

വാതളം-കടല.

വാതാടം-പേടമാൻ.

വാതാപി - ദണ്ഡകാരണ്യത്തിലെ ഒരു രാക്ഷസൻ. (ഇല്വലൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

വാതാമയം- വായുകോപത്താലുള്ള സുഖക്കേട്, കാററടിയേററിട്ടുള്ള പീഡ.

വാതാമോദാ-കസ്തൂരി.

വാതായനം - കിളിവാതിൽ. കാററിനു അകത്തുകടപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം എന്നർത്ഥം.
'പ്രാസാദം തന്നിലെ വാതായനങ്ങളും'
(കൃഷ്ണഗാഥ)
൨. കാററുകൊള്ളുന്നതിന്നിരിക്കുന്ന മണ്ഡപമോ കൂടാരമോ. ൩. കതിര.

വാതായു-മാൻ. വായുവിനെ തേടിനടക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വാതാരി-൧. ചേന. ൨. നൊച്ചി. ൩. കരിങ്കച്ചോലം. ൪. വിഴാൽ. ൫. ശതാവരി. ൬. വെളുത്ത ആവണക്ക്. ൭. ചേരമരം. ൮. ചതുരക്കള്ളി. ൯. പുത്രദായി. ൰. കരിമരം. ൧൧. ചെറുതേക്ക്. ൧൨. കാരാശാണി. ൧൩. ബജാർ. bazar.

വാതാശനൻ-സർപ്പം.

വാതാളി-ചുഴലിക്കാററ്.

വാതി-൧. സൂര്യൻ. ൨. കാററ്. ൩. ചന്ദ്രൻ.

വാതികായോനികന്ദം-ഒരു രോഗം. (യോനിവ്യാപന്നിദാനത്തിൽപ്പെട്ടതാണ്)
വാതംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന യോനികന്ദം രൂക്ഷമായിട്ടും വർണ്ണഭേദത്തോടും പൊട്ടലോടുകൂടിയുമിരിക്കും.

വാതിൽ-൧. ഭവനം മുതലായതിൽ കേറുവാനും മറവുമുള്ള വഴി. ൨. കതക്. (വാ+ഇൽ=വാതിൽ=ഗൃഹം. ഗൃഹത്തിന്റെ വായ്).

വാതിൽമാടം-ക്ഷേത്രത്തിനകത്തുള്ള ഒരു സ്ഥലം.

വാതീയ-വി. കാററുള്ള.

വാതീയം-കാടി.

വാതുറക്കുക-സംസാരിക്കുക.

വാതുല-വി. ൧. വാതരോഗമുള്ള. ൨. ഭ്രാന്തുള്ള.

വാതൂലം- കൊടുങ്കാററ്. വാതങ്ങളുടെ സമൂഹം എന്നർത്ഥം. (വാതുലം എന്നുമുണ്ട്. ചുഴലിക്കാററ് എന്ന അർത്ഥവും കാണുന്നു).

വാതോർമ്മി-ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വാത്തി-൧. ഒരു ജാതിക്കാർ. ൨. ഈഴവരുടെ ക്ഷൌരക്കാർ.

വാത്യ-ചുഴലിക്കാററ്.

വാത്യാജാലം-കൊടുങ്കാററ്.

വാത്സകം-൧. പശുക്കിടാങ്ങളുടെ സമൂഹം. ൨. പൈതങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

വാത്സല്യം-പുത്രന്മാരെയും മററും കുറിച്ചുള്ള സ്നേഹം.

വാത്സല്യിക്കുന്നു-സ്നേഹിക്കുന്നു.

വാത്സ്യായനൻ-ഒരു മഹർഷി.
(കാമസൂത്രങ്ങൾ എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ കർത്താവാണ്.)

വാത്സ്യായനം - വാത്സ്യായന മഹർഷി ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ഗ്രന്ഥം.

വാദകൻ-൧. വാദ്യക്കാരൻ. ൨. സംസാരിക്കുന്നവൻ.

വാദചഞ്ചു-സംഭാഷണത്തിൽ സമർത്ഥൻ.

വാദനം-൧. ശബ്ദിപ്പിക്ക. ൨. വാദ്യം സേവിക്ക.

വാദപ്രതിവാദം-വാക്തർക്കം.

വാദം - ൧. പറക. ൨. വ്യവഹാരം, തർക്കം.

വാദര-വി. പഞ്ഞികൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട.

വാദലം-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന, എരട്ടിമധുരം.

വാദസൌഹിത്യം-തൎക്കിച്ചു തൃപ്തിവന്ന സ്ഥിതി, തൎക്കിക്കുന്നതിലുള്ള പ്രതിപത്തി.

വാദാലം-ഒരു മത്സ്യം.

ഈ മത്സ്യത്തിന്ന ആയിരം പല്ലുണ്ടെന്ന അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

വാദി-വി. പറയുന്ന. (ദീ, ദിനീ, ദി).

വാദി-പു. വാദിക്കുന്നവൻ, വിദ്വാൻ ഉ. ആവലാതിക്കാരൻ.

വാദികൻ-ആഹ്ലകൻ.

വാദിക്കുന്നു-ക്രി. പറയുന്നു. ഉ. വ്യവഹരിക്കുന്നു.

വാദിത്രം - വീണ മുതലായ തതവാദ്യത്തിന്റേയും, മുരജം മുതലായ ആനദ്ധവാദ്യത്തിന്റേയും, വംശം തുടങ്ങിയ സുഷിരവാദ്യത്തിന്റേയും, കാംസതാളാദിയായ ഘനവാദ്യത്തിന്റേയും സാമാന്യമായ പേർ. ഒച്ചപ്പെടുത്തുന്നതു് എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം. (വാദ്യം എന്ന പദം നോക്കുക).

'വാദിത്രാണൊന്നിനാദങ്ങളുമിളകുമൊരോ'

(ഉത്തരരാമചരിതം ചമ്പു)

വാദിശൻ—വിദ്വാൻ, പണ്ഡിതൻ, ജ്ഞാനി.

വാദിപ്രതി(വാദി)കൾ- ആവലാതിക്കാരനും അതിന്നുത്തരം പറയുന്നവനും.

വാദ്യക്കാരൻ-വാദ്യം കൊട്ടുന്നവൻ.

വാദ്യഘോഷം, വാദ്യധ്വനി-പല വാദ്യങ്ങളുടെ ശബ്ദം.

വാദ്യചതുഷ്ടയം-ഘനം, തതം, സുഷിരം,വിതതം (വാദ്യം എന്നതു നോക്കുക)

വാദ്യഭാണ്ഡം-വാദ്യങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

വാദ്യം-വീണ, മിഴാവു്, കുഴൽ, കൈമണി മുതലായവ. ഉ. വാദ്യശബ്ദം.

ശ്രോത്രേന്ദ്രിയത്തിന്ന ആഹ്ലാദകരമായ ഒരുവിധം ക്രിയയാകുന്നു വാദ്യം. ഈശ്വരനിൽ നിന്നാണുത്ഭവം. പ്രത്യേകശാസ്ത്രത്താൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാകുന്നു. വാദ്യം നാലുവിധമുണ്ടു്. ഘനം, തതം, സുഷിരം, വിതതം ഇവയാകുന്നു. ഘനവാദ്യം ഓട്ടുകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഏലത്താളം, ചേങ്ങല മുതലായവയാകുന്നു. വിരിഞ്ചക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു ഢക്കാവാദ്യത്തെയും, ശിവക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു കരതാലത്തെയും, സൂൎയ്യക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു ശംഖും, ദുൎഗ്ഗാക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു മാധുരി (ഒരുവക കുഴൽവാദ്യം), ഓടക്കുഴൽ ഇവയും പ്രയോഗിക്കരുതു്.

1. ഘനവാദ്യം 12-വിധം.-കരതാലം, കാംസ്യബലം, ജയഘണ്ട, ശുക്തിക, കംബിക, പടവാദ്യം, പട്ടതോയം, ഘൎഘരം, ഝംഝാതാലം, മഞ്ജീരം, കൎത്തരി, ഉങ്കരം. (ഘനവാദ്യം കിന്നരന്മാൎക്കുള്ളതാകുന്നു).

2. തതം-തതമെന്ന വാദ്യം തംബുരു, വീണ, ഫിഡിൽ മുതലായവയാകുന്നു തതവാദ്യത്തിൽ അലാവനി, ബ്രഹ്മവീണ, കിന്നരി, ലഘുകിന്നരി, വിപഞ്ചി, വല്ലകി, ജ്യേഷ്ഠചിത്രം, ഘോഷ്ഠിക, കുബ്ജിക, കൂൎമ്മി, ശാരങ്ങി, പരിവാദിനി, വാരണഹസ്തം, രുദ്രം, കപിലാസി മുതലായി പലവിധഭേദങ്ങളുണ്ടു്. (തതവാദ്യം ദേവന്മാൎക്കുള്ളതാണു്).

3. സുഷിരം-ഇതു് ഓടക്കുഴൽ, നാഗസ്വരം, ശംഖു, കൊമ്പു മുതലായ വാദ്യമാകുന്നു. സുഷിര വാദ്യഭേദം-വംശം, വാരി, മധുരി, തിത്തിരി, ശംഖം, കാഹളം, തോഡഹി, മുരളി, ബുക്ക, ശൃംഗിക, ശൃംഗം, കാപാലികവംശം, ചൎമ്മവംശം. (സുഷിരവാദ്യം ഗന്ധൎവ്വന്മാൎക്കുള്ളതാണു്).

4 വിതതം (ആനദ്ധം)-ഇതു വാദ്യഭാണ്ഡത്തിന്റെ മുഖത്തു ചർമ്മം ബന്ധിച്ചു അതിന്മേലടിച്ചു മുഴക്കമുണ്ടാക്കുന്ന ചെണ്ട, മദ്ദളം, മൃദംഗം മുതലായവയാകുന്നു. ഇതു 3 വിധം—അങ്ക്യം (മടിയിൽവെച്ചു വാദനം ചെയ്യുന്നതു). ആലിംഗ്യം (ഗോപുച്ഛാകൃതിയിലിരിക്കുന്നതും തഴുകിക്കൊട്ടുന്നതും). ഊർദ്ധ്വകം (ഉയരത്തുവെച്ചു താളം പിടിക്കുന്നതു്). ഇവയിൽ തുടി, കടുന്തുടി, പറ, പെരുമ്പറ, മിഴാവു് മുതലായവ ഉൾപ്പെടും. വിതതം (ആനദ്ധം) എന്ന വാദ്യം രാക്ഷസന്മാർക്കുള്ളതാകുന്നു).

വാധൂ(ധൂ)ക്യാ-വിവാഹം.

വാധ്യായൻ-ഗുരു. വേദം പഠിപ്പിക്കുന്ന ഗുരു.

വാധ്യായപ്രവൃത്തി-ഗുരുവിന്റെ മുറ.

വാധ്യായനി-വാധ്യാരുടെ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൾ (ഉപാധ്യായിനി എന്ന പദം നോക്കുക).

വാന-വി. ൧. ഉണങ്ങിയ. ൨. ജീവിക്കുന്ന. ൩ പോകുന്ന. ൪. കാടിനെ സംബന്ധിച്ച.

വാനം-൧. കെട്ടിടം മുതലായതിനു അടിയിൽ ചെയ്യുന്ന കല്പണി. അസ്ഥിവാരം. ൨. ഉണങ്ങിയ കായ്. ൩. ഉണങ്ങിയ പൂവ്. ഉണങ്ങിയതു് എന്നർത്ഥം. ൪. ആകാശം ൫ വെള്ളത്തിന്റെ ഇരപ്പ്.

വാനു്-൧ ഉണങ്ങിയ മരം. ൨. ഉണങ്ങിയ കായ്. ൩ ആകാശം.

വാനഞ്ചൊടി-ഒരു മീൻ

വാനപ്രസ്ഥൻ-കാട്ടിൽചെന്നു് തപസ്സുചെയ്യുന്നവൻ, മൂന്നാം ആശ്രമി. പ്രസ്ഥം=കണക്കാക്കപ്പെട്ട വസ്തു. വനം തന്നെ പ്രസ്ഥമായതു വനപ്രസ്ഥം. അവിടെ ഭവിച്ചവൻ-വാനപ്രസ്ഥൻ.

വാനപ്രസ്ഥം-൧. മൂന്നാം ആശ്രമം. (കാട്ടിൽചെന്നു തപസ്സുചെയ്യുക). പ്രസ്ഥം=കണക്കാക്കപ്പെട്ട വസ്തു. ൨. പ്ലാശുവൃക്ഷം. ൩. ഇരിപ്പവൃക്ഷം.

വാനമല്ലിക-ഒരുമാതിരി മുല്ല.

വാനമീൻ-നക്ഷത്രം.

വാനമ്പാടി-ഒരു പക്ഷി.

വാനരൻ-കുരങ്ങ്. 'വാ നരഃ'-മനുഷ്യനോ എന്നു ശങ്കിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വാനരം-൧. കുരങ്ങ്. ൨. കല്ലാല്.

വാനരേന്ദ്രൻ-൧. സുഗ്രീവൻ. ൨. ഹനുമാൻ.

വാനവർ, വാനോർ-ദേവകൾ.

വാനവർകോൻ-ദേവേന്ദ്രൻ.

വാനവില്ല്-മഴവില്ല്.

വാനസ്പത്യം-പൂവിൽ നിന്നു കായുണ്ടാകുന്ന വൃക്ഷം, ആദ്യം പൂവുണ്ടായി പിന്നീടു് അതിൽനിന്നു കായുണ്ടാകുന്ന മാവു തുടങ്ങിയ വൃക്ഷം. വൃക്ഷജാതിയിൽ പെട്ടതു് എന്നർത്ഥം.

വാനാ-കാട്ടയടിയൻ.

വാനായു-മാൻ.

വാനിടം, വാനുലകം-സ്വർഗ്ഗലോകം.

വാനീരം-൧. ആറ്റുവഞ്ചിമരം, ചൂരൽ. വാം=ശുഷ്കം—ശുഷ്കമായ ജലത്തോടുകൂടിയതു് എന്നർത്ഥം, ൩. കോട്ടം.

വാനീർ-തുപ്പൽ.

വാനേയം-കഴിമുത്തങ്ങ. വനത്തിൽ (ജലത്തിൽ) ഭവിച്ചതു് എന്നർത്ഥം.

വാനോർ, വാനവർ-ദേവകൾ.

വാൻ-൧ ചോദ്യം അർത്ഥമായ വാക്യാലങ്കാരം.

'പൊയ്യായിട്ടോ വരുന്നു വാനീശ്വര'
(സന്താനഗോപാലം പാന)

൨. ആകാശം.

വാന്ത-വി. ൧. ഛർദ്ദിക്കപ്പെട്ട. ൨. പുറത്തുതള്ളിയ.

വാന്താദം-പട്ടി.

വാന്താന്നം-ഛർദ്ദിക്കപ്പെട്ട അന്നം.

വാന്തി-ഛർദ്ദി.

വാപദണ്ഡം- നെയ്ത്തുകാരന്റെ ഒരു തടി, നെയ്ത്തുകോൽ.

വാപദൃകൻ-ചിട്ടുവായൻ.

വാപം-൧. വിത. ൨. ക്ഷൌരം. ൩. നെയ്ത്ത്.

വാപനം-ക്ഷൌരംചെയ്യുക.

വാപി- വലിയ കുളം, നെട്ടുകോണി, പൊയ്ക. താമര, ആമ്പൽ മുതലായവ മുളക്കുന്ന സ്ഥലം എന്നർത്ഥം.

ഇകാരാന്തമായും ഈകാരാന്തമായും ആകാം.

വാപികാ-കുളം.

വാപിത-വി. ൧. വിതക്കപ്പെട്ട. ൨. ക്ഷൌരംചെയ്യപ്പെട്ട.

വാപീതടം-പൊയ്കയുടെ തീരം, കുളവക്ക്.

വാപീഹം-വേഴാമ്പൽപക്ഷി.

വാപൊളിക്കുക-മരിക്കുക.

വാപ്പ-അച്ഛൻ, തകപ്പൻ.

വാപ്പിരട്ടി-നിന്ദാവാക്ക്, ശകാരം.

വാപ്യ-വി. വിതക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക, വിതക്കേണ്ടുന്ന.

വാപ്യം-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, കൊട്ടം. വാപിയിൽ വെച്ചത് എന്നർത്ഥം

വാമ-വി. ൧. ഭംഗിയുള്ള, സൌന്ദര്യമുള്ള. ൨. ഇടത്തെ. (വാമം> <ദക്ഷിണം). ൩. വിപരീതതയുള്ള. ൪. മനോഹരമായ. ൫. ദുഷ്ടതയുള്ള. ൬. ദുഷ്ടന്മാരുടെ മദത്തെ കളയുന്ന. ൭. നീളംകുറഞ്ഞ. ൮. വളഞ്ഞ. (നാമം-വാമത).

വാമക-വി. ൧. ഇടത്തെ. ൨. വിപരീതമായ.

വാമദേവൻ-൧. ശിവൻ. വക്രതയുള്ളവൻ, ശ്രേഷ്ഠനായ ദേവൻ, ഇടത്തുവശത്തു ധരിക്കപ്പെട്ട ദേവിയോടുകൂടിയവൻ, ദുഷ്ടന്മാരുടെ മദത്തെ കളയുന്നവൻ, സുന്ദരൻ ഇങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ. ൨. ഒരു മഹർഷി.

ഇദ്ദേഹം വേദത്തിലെ പല ഗീതങ്ങളുടെ കർത്താവാണ്. ഗർഭസ്ഥനായിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ അസാധാരണവിധത്തിൽ മാതാവിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തുകൂടി ജനിപ്പാൻ ആലോചിച്ചു.

൩. വിസ്മയകരവേശതയുള്ള രണ്ടു വാമ്യാംശങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥൻ.

വാമന-വി. ൧. നീളംകുറഞ്ഞ. ൨. നീചതയുള്ള.

വാമനൻ-൧. ഹ്രസ്വശരീരൻ, മുണ്ടൻ. ൨. വിഷ്ണുവിന്റെ അഞ്ചാമത്തെ അവതാരം. ൩. ലോകത്തിന്റെ തെക്കേക്കോണിലെ ആന. ൪. പാണിനിസൂത്രങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനമായ കാശികാവൃത്തിയുടെ കർത്താവ്. ൫. വിഡ്ഢിത്തം പറയുന്നവൻ. ൬. കള്ളൻ.

വാമനപുരാണം-വാമനാവതാരകഥ അടങ്ങിയ ഒരു പുരാണം. ൧൮ പുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

കൂർമ്മകല്പത്തിൽ ത്രിവിക്രമന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ വിഷയീകരിച്ചു നാന്മുഖനാൽ ത്രിവർഗ്ഗമരുളിച്ചെയ്യപ്പെട്ടതു്. ബ്രഹ്മാവിനെ പുകഴ്ത്തുന്നു. വിഷ്ണുവിന്റെ അവയവം ത്വക്ക്. രാജസഗുണപ്രധാനം. ഗ്രന്ഥം ൧൦,൦൦൦.

ഇതിൽ ശിവനേയും വിഷ്ണുവിനേയും ഒന്നുപോലെ സ്തുതിക്കുന്നുണ്ട്. പുരാണത്തിലെ ലക്ഷണങ്ങൾ മുഴുവനും ഇല്ല. വാമനാവതാരം ത്രേതായുഗത്തിലാണ്.

വാമനം-൧ അഷ്ടാദശപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ൨. അഴിഞ്ഞിൽ.

വാമനമൂർത്തി-വിഷ്ണുവിൻെറ അഞ്ചാമത്തെ അവതാരം.

വാമനി-൧. മുണ്ടി. ൨. പെൺകുതിര. ൩. ഒരു രോഗം.

വാമനിക-മുണ്ടി, കുറിയവൾ.

വാമൻ-൧. ശിവൻ. ൨. കാമദേവൻ.

വാമഭാഗം-ഇടത്തുവശം.

വാമം-൧. മുലയുടെ സ്ഥാനം, അകിട്. ൨. പ്രതികൂലം. ൩. മനോഹരം. ൪. ദുഷ്ടത. ൫. കാമം. ൬. പാമ്പ്. ൭. ധനം. ൮. ഇടത്തുവശം. ൯. ചീര.

വാമലൂരം-പുററ്. ക്ഷുദ്രജന്തുക്കളാൽ ഛേദിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വാമലോചന-വി. നല്ല കണ്ണോടുകൂടിയ

വാമലോചന-സുന്ദരി.

വാമാ-൧. സുന്ദരി, സ്ത്രീ. സ്നേഹിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ൨. ഗൌരി. ൩. ലക്ഷ്മി. ൪. സരസ്വതി. ൫. സാധാരണഗതിക്കനുസരിക്കാത്തവൾ, വിപരീതശീല. "കാമസ്യ വാമാഗതി" എന്നു ഗീതാഗോവിന്ദം.

വാമാക്ഷി-സുലോചന, സുന്ദരി.

വാമാത്മാവ്-പ്രതികൂലൻ.

വാമാദേവി-ചന്ദ്രവംശത്തിലെ നൃപൻ എന്ന രാജാവിൻെറ ഭാര്യ.

വാമി-൧. പെൺകുതിര. വരുണനെ ഗമിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ൨. പെൺകഴുത. ൩. പിടിയാനക്കുട്ടി. ൪. പെൺനരി.

വാമികാ-ദുർഗ്ഗം.

വാമില-വി. ൧. സൌന്ദര്യമുള്ള. ൨. കൌശലമുള്ള. ൩. ചതിവുള്ള.

വാമുള്ള്-പൈതങ്ങളുടെ വായിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം.

വാമൊഴി-സക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ചോദിക്കുന്നതിനു വാദിപ്രതികൾ എഴുതിവെയ്ക്കുന്ന ഉത്തരം, സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതിനു ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഭാഷ.

വാമോതിരം- ചില ആഭരണങ്ങളുടെ കുഴയിൽ വെച്ചു വിളക്കുന്ന സ്വർണ്ണക്കമ്പിയും വെള്ളിക്കമ്പിയും.

വാമോത്സംഗം- ഇടത്തുഭാഗം, ഇടത്തുമടി.

വാംശി-മുളന്തുറ, മുളവെണ്ണ.

വാംശികൻ-ഓടക്കുഴൽ വിളിയ്ക്കുന്നവൻ.

വായകൻ-നെയിത്തുകാരൻ.

'മെത്തകൾതിരകളുംകുത്തിടുന്ന
വായകൻ'

(ഭാഗവതം)

വായകം-കൂട്ടം.

വായങ്കം-വാക്കലഹം, തക്കം, ശണ്ഠ.

വായടക്കുന്നു-വാക്കുമുട്ടിക്കുന്നു.

വായദണ്ഡം-നെയിത്തുകോൽ. (പാഠം- വാപദണ്ഡം)

വായന-൧. എഴുത്തുകൾ നോക്കി ക്രമത്തിനു ചൊല്ലുക. ൨. വീണ മുതലായ ചില വാദ്യങ്ങൾ ശബ്ദിപ്പിക്ക.

വായനക്കോൽ-വീണവായിക്കുന്ന വില്ല്, മീട്ടുകോൽ

വായനൻ-വായാടി, വായാളൻ.

വായനം-൧. പലഹാരം ൨. വായിക്കുക.

വായം-൧. ഊന്നൽ. ൨ നെയ്ത്ത്.

വായവ-വി. വായുവിനെ സംബന്ധിച്ച.

വായവീയ, വായവ്യ-വി. വായുവിനെ സംബന്ധിച്ച.

വായവ്യം — അഷ്ടാദശപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ഈശാനകല്പത്തിൽ വായുവിനാൽ ധർമ്മം പറയപ്പെട്ടതു്. (ശിവമാഹാത്മ്യം ഉൾപ്പെടെ) ശിവനെ വാഴ്ത്തുന്നു. വിഷ്ണുവിന്റെ അവയവം ഇടത്തുകൈയ്. താമസപ്രധാനം. ഗ്രന്ഥം ൨൪,൦൦൦.

വായസം-ഫ. കാക്ക. വയസ്സുകളുടെ (പക്ഷികളുടെ) കൂട്ടത്തിൽ ചേർന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. തിരുവട്ടപ്പശ. ൩. കാരകിൽ.

വായസാന്തകൻ-ഊമൻ.

വായസാരാതി-മൂങ്ങ, ഊമൻ. കാക്കയുടെ ശത്രുവെന്നർത്ഥം.

വായസാരി-ഗുഗ്ഗുലു.

വായസി-ഫ. കാക്കപ്പെൺ. ൨. കരിന്തകാളി. ൩. മണിത്തക്കാളി. ൪. വലിയ വാലുഴവം. ൫. കാട്ടത്തി.

വായസോളി-ഒരു മരുന്നു്, കാകോളി. കാക്കയെപ്പോലെ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വായാടി, വായാളി-വളരെ സംസാരിക്കുന്നവൻ.

വായിക്കുന്നു-ഫ. എഴുത്തുകൾ നോക്കി ക്രമത്തിനു ചൊല്ലുന്നു. ൨. വീണ മുതലായ ചില വാദ്യങ്ങളെ ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. വായിപ്പിക്കുന്നു).

വായില്ലാക്കുന്നിലപ്പൻ-ഫ. ഒരു ദേവൻ. ൨. ഒരു മുനി. A (dumb) low-caste sage. (Gundert).

വായു-ഫ. കാറ്റു്. വീശുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. ശരീരത്തിലുള്ള പ്രാണൻ മുതലായവ അഞ്ചും. (പഞ്ചവായുക്കൾ എന്നതു നോക്കുക). ൩. ഒരു ദേവൻ. വായുവിന്റെ പര്യായങ്ങൾ-ശ്വസനൻ, സ്പർശനൻ, വായു, മാതരിശ്വാ, സദാഗതി, പൃഷദശ്വൻ, ഗന്ധവഹൻ, ഗന്ധവാഹൻ, അനിലൻ, ആശുഗൻ, സമീരൻ, മാരുതൻ, മരുത്തു്, ജഗൽപ്രാണൻ, സമീരണൻ, നഭസ്വാൻ, വാതൻ, പവനൻ, പവമാനൻ, പ്രഭഞ്ജനൻ.

വായു ഹനുമാന്റെയും ഭീമന്റെയും അച്ഛനാണു്. മേരുപർവ്വതത്തിന്റെ ശിഖരം ഒടിച്ചുകളയുന്നതിനു് ഒരിക്കൽ നാരദൻ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു. അനന്തരം ചിറകുകൾകൊണ്ടു് മറച്ചു ഗരുഡൻ രക്ഷിച്ചു. പിന്നീടു ഗരുഡൻ ഇല്ലാത്ത തരം നോക്കി വായു ശിഖരം പൊട്ടിച്ചു സമുദ്രത്തിൽ എറിഞ്ഞു. ലങ്കാദ്വീപമായിത്തീർന്നതു് ഈ ശിഖരമാണത്രേ. വായു വിഷ്ണുപുരാണപ്രകാരം ഗന്ധർവ്വരാജാവെന്നും കാണുന്നുണ്ടു്. വായുക്കൾ ഒന്നിനുമേൽ ഒന്നായി ഏഴുവിധമുണ്ടു്. (സപ്തമരുത്തുകൾ നോക്കുക)

'ആവഹഃപ്രവഹശ്ചൈവ
സംവഹശ്ചോദ്വഹസ്തഥാ
വിവഹാഖ്യഃപരിവഹഃ
പരാവഹ ഇതിക്രമാൽ'

വായുകോണം-പടിഞ്ഞാറു വടക്കേമൂല

വായുക്ഷോഭം-ഫ. ഒരു ദീനം. ൨. കാറ്റിന്റെ ഇളക്കം.

വായുഗന്ധം-ദഹനക്കേടു്, അജീർണ്ണത.

വായുഗുല്മം-ഫ. ഒരുമാതിരി കാറ്റു്, ചുഴലിക്കാറ്റു്. ൨. ഒരു വയറുനോവു്.

വായുഗുളിക-കസ്തൂരി മുതലായ ചില മരുന്നുകൾ ഒക്കെക്കൂടെ അരച്ചുകൂട്ടിയുണ്ടാക്കിയതു്.

വായുപുത്രൻ-ഫ. ഹനുമാൻ. ൨. ഭീമസേനൻ.

വായുപുരാണം— പതിനെട്ടുപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

ശിവസ്തുതി അടങ്ങുന്നു.

വായുപ്പിഴ-ഉളുക്കു്.

വായുഫലം-ആലിപ്പഴം.

വായുഭക്ഷ(ക്ഷ്യ)ം-പാമ്പ്.

വായുഭുക്ക്-പാമ്പ്.

വായുമണ്ഡലം, വായുമാർഗ്ഗം-ആകാശത്തിൽ കാററിൻെറ സഞ്ചാരമുള്ള സ്ഥലം, ആകാശം.

വായുമണ്ഡലത്തിലുണ്ടാവുന്ന വിവിധവിശേഷങ്ങൾ ൩ വിധം. ൧. കാററ്, കൊടുങ്കാററ്, ചുഴലിക്കാററ് മുതലായി വരും വായുസംബന്ധികൾ. ൨. മഞ്ഞിൻകട്ട, മഞ്ഞുവെള്ളം, മഞ്ഞ്, മഴ, ആലിപ്പഴം (വർഷോപലം) മുതലായ ജലമയങ്ങൾ. ൩. ഇടി, മിന്നൽ, ആകാശവില്ല്, ധ്രുവദീപ്തി തുടങ്ങിയുള്ള തേജോമയങ്ങൾ. വായുമണ്ഡലം=വായു നിറഞ്ഞ സ്ഥലം.

വായുമുട്ടൽ-ശ്വാസത്തിൻെറ തടവുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം, കര.

വായുവാഹം-പുക.

വായുസഖൻ, വായുസഖി-അഗ്നി.

വായുസ്തംഭനം-കാററിൻെറ ഇളക്കമില്ലായ്മ.

വായോല-നിലമോ പറമ്പോ ഒഴിഞ്ഞ പ്രകാരം എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന എഴുത്ത്.

വായ്ക്കത്തി-ഒരുവിധം വലിയ കത്തി.

വായ്ക്കയറ്-കടിഞ്ഞാൺ.

വായ്ക്കര-സമുദ്രം, നദി മുതലായവയുടെ തീരപ്രദേശം.

വായ്ക്കരി-മരിച്ചവരെ അടക്കുമ്പോൾ ശവത്തിൻെറ വായിലിടുന്ന അരി.

വായ്ക്കല്ല്-കിണററിൻവക്കിൽ പണിയുന്ന കല്ല്.

വായ്ക്കാൽ-ഇടുങ്ങിയ ചെറിയ തോട്.

വായ്ക്കുന്നു-വർദ്ധിക്കുന്നു, വളരുന്നു.

വായ്ക്കുരൽ-ഊതുന്ന കുഴൽ, മുരളി.

വായ്ക്കുരളായി ചൊല്ലുന്നു-കണ്ണുണി കൂട്ടുന്നു.

വായ്ക്കോട്ട്-ശകാരം.

വായ്ക്കൊൾക-വായിലാക്കുക.

'വായ്ക്കൊണ്ടപുല്ലെല്ലാംപാതിചവച്ചങ്ങു'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

വായ്ചൊല്ല്-അടുത്തു എവിടെ നിന്നെങ്കിലും പെട്ടെന്നു കേൾക്കുമാറിടയാകുന്ന വാക്ക്, പക്ഷിവാക്ക്.

വായ്ത്തല-ആയുധങ്ങളുടെ മൂർച്ചയുള്ള ഭാഗം.

വായ്ത്താരി-ആർപ്പ്.

വായ്ത്താളം-൧. വായകൊണ്ടു ചൊല്ലുന്ന താളം. ൨. വെറുതെ പറയുന്ന വാക്ക്.

വായ്നീര്-തുപ്പൽ.

വായ്പ്-വളർച്ച, ധാന്യങ്ങളുടേയും മററും വളർച്ച, വർദ്ധന. (പ-മ).

'വായ്പോന്നിനുള്ളകാർപ്പാസംകൊണ്ടുള്ള'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

വായ്പ്-കടം.

വായ്പ്പട-ഉററവാക്ക്.

വായ്പുണ്ണ്-വായ്ക്കുള്ളിലുണ്ടാകുന്ന വ്രണം.

വായ്പ്പടവ്-വായ്ക്കല്ല്.

വായ്പ്പറക-ശകാരിക്ക.

വായ്പ്പാഠം-പുസ്തകംനോക്കാതെ ചൊല്ലുക.

വായ്പ്പാട്ടുക-തുറന്നുപറയുക. (പ-മ).

'വാർത്തകളോരോന്നേവായ്പ്പാടി'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

വായ്പ്പിടിയൻ-കാട്ടുപന്നി. (നായാട്ടുപേർ).

വായ്പ്പിരട്ട്-ശകാരം.

വായ്പ്പോതി-വായ്ക്കോട്ട്.

വായ്മ-മൊഴി. (പ-മ).

വായ്മലർ-ചുണ്ട്.

'ചെന്താമരവായ്മലരും....'

(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

വാഗ്മിഷ്ടം-മധുരവാക്ക്. (പ-മ).

'വാഗ്മിഷ്ടംകൊണ്ടെങ്ങുംസങ്കടം
പോയ്ക്കൂടം'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

വാഗ്മീൻ-ഒരുവക നല്ല കടൽമീൻ.

വാഗ്മൊഴി-വാമൊഴി, മൊഴി.

വാഗ്വിഷ്ഠാണം-ശകാരം.

വാഗ്വിളങ്കം, വാളിയങ്കം-വിഴാലരി.

വാർ-൧. വെള്ളം. (മ). ൨. വാറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള തോലും മററും. ൩. നന്മ. ൪. ഭംഗി. ൫. ശക്തി. ൬. ജലം. ൭. കീറ്. ൮. കഷണം. ൯. സൂക്ഷ്മം. ൰. ദൈർഘ്യം. ൰൧. മാർദ്ദവം.

വാർ-വി. ൧. പദങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ചേർന്നു വരുമ്പോൾ 'നല്ല' എന്നർത്ഥമുള്ള വിശേഷണം. (ഉ-ം, വാർകുഴൽ). ൨. ദീർഘമായ. ൩. ശുദ്ധമായ. ൪. സൂക്ഷ്മമായ. (പ-മ).

വാത്താർ-താമര. (പ. മ.)

വാർമൊഴി-൧. നിശ്ചയമില്ലാത്ത വാക്ക്. ൨. ഉത്തരവസ്ഥാനം. (പ. മ.)

വാര-ഗജം. (പോർട്ടുഗീസുഭാഷ.)

വാരാങ്കം-പക്ഷി.

വാരാംഗം-വാളിന്റെ പിടി.

വാരടം-വയൽ.

വാരണതുണ്ഡൻ-ഗണപതി.

വാരണബുസാ-വാഴ. ആനയാൽ ഉൽസൃജിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം. "വാരണബുഷാ" എന്നും കാണുന്നു.

വാരണം-൧. തടസ്സം. ൨. ആന. ശത്രുബലത്തെ തടുക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൩. പടച്ചട്ട.

വാരണംചെയ്ക-തടുക്കുക.

വാരണമുഖൻ-ഗണപതി.

വാരണവദനൻ-ഗണപതി.

വാരണവല്ലഭാ-വാഴ.

വാരണസി-വാരാണസി.

വാരണാവതം-ഒരു നഗരം, ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം.

ഇതിലാണു പാണ്ഡവന്മാർ രാജ്യഭ്രഷ്ടരായശേഷം പാർത്തത്, ഇവിടെയായിരുന്നു അരക്കില്ലം.

വാരണിക്കൊങ്ക-നെയ്യുനിറഞ്ഞ മുല.

വാരണേന്ദ്രം-ബങ്കാളത്തുള്ള ഒരു ദേശം.

വാരനാരി-വേശ്യ.

വാരൻ-ശിവൻ.

വാരം-൧. ആഴ്ച. ൨. കൂട്ടം. മറയ്ക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൩. അവസരം, സമയം. ൪. പടിവാതിൽ. ൫. മദ്യംവെയ്ക്കുന്ന ഒരു പാത്രം (മ) ൬. ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വെച്ചു കഴിക്കുന്ന ഒരടിയന്തിരം. ൭. ഒരു ബ്രാഹ്മണഭോജനം. ൮. ചേമ്പും മററും നടുന്നതിനു കിളച്ചുണ്ടാക്കുന്ന സ്ഥലം. ൯. ഭവനങ്ങളിൽ ചേർത്തു ചായിച്ചു പണിയുന്ന ഒരു മുറി. ൰. കുടിയാന്മാർ മുതലാളന്മാർക്കും മററും വിളവിൽനിന്നും കൊടുക്കുന്ന ഒരു ഭാഗം.

വാരം-അ. കൂടക്കൂടെ.

വാരമുഖ്യ-എട്ടുവിധം നായികമാരുള്ളതിൽ ഒന്ന്, വേശ്യാസമൂഹത്തിൽ വെച്ചു ശ്രേഷ്ഠ, ഗുണാധിക്യംകൊണ്ടു ജനങ്ങളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട വേശ്യ.

വാരംവാരം-അ. പിന്നെയും പിന്നെയും, പലപ്പോഴും.

'നാരായണന്റെ ലീലകളെ
വാരംവാരം നിനമനമേ നീ'
(ഭാഗവതം)

വാരലാ-അന്നപ്പേട.

വാരൽ-ധാന്യങ്ങളും മററും രണ്ടു കൈയും കൂട്ടി എടുക്കുക, വാരുക.

വാരവധു-വേശ്യ.

വാരവാണം-ചട്ട. ബാണത്തെ തടുക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. (വാരബാണം, ബാണവാരം എന്നുമാവാം).

ചട്ട എന്നാൽ ശത്രുക്കളുടെ ശരവും മറ്റും ശരീരത്തിൽ കൊള്ളാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി യോധന്മാർ ഇരിമ്പു മുതലായവ കൊണ്ടുണ്ടാക്കി ദേഹത്തിൽ വെച്ചു കെട്ടുന്നതാകുന്നു.

വാരവ[illegible]ീ-വ്യഭിചാരിണീ.

വാരവൃഷാ-വാഴ.

വാരശൂലം-യാത്രപുറപ്പെടാൻ കൊള്ളരുതാത്ത ആഴ്ചകൾ.

ഞായറും വെള്ളിയും 12 നാഴികവരെ പടിഞ്ഞാറു ശൂലം.

തിങ്കളും ശനിയും 8 നാഴികവരെ കിഴക്കു ശൂലം.

ചൊവ്വായും ബുധനും 12-ഉം, 16-ഉം വീതം നാഴികവരെ വടക്കു ശൂലം.

വ്യാഴം 20 നാഴികവരെ തെക്കു ശൂലം.

ഈ ആഴ്ചകളിൽ അതാതു ദിക്കുകളിലേയ്ക്കു ആരും യാത്ര പുറപ്പെടരുതു്.

വാരസ്ത്രീ-വേശ്യ, തേവിടിശ്ശി. സർവജനങ്ങൾക്കും ഒന്നുപോലെ സ്വാധീനമാകയാൽ ഈ പേരുണ്ടായി.

വാരാ-വരികയില്ല. (പ. മ.)

വാരാ-വരാ (വരികയില്ല.

വാരാകരം-സമുദ്രം.

വാരാണസി-കാശിയിലെ ക്ഷേത്രവും നഗരവും

വാരാതെ-വരാതെ. (പ. മ.)

'രുചിമനസിവാരാഞ്ഞു'

(മഹാഭാരതം)

വാരാന്നിധി-സമുദ്രം.

വാരായുന്നു-എന്തേ വാരായുന്നു = എന്തു കൊണ്ടു വരുന്നില്ല.

വാരായുന്നു, കളവായുന്നു:—വരുക, വാരാ; കളക, കളയാ. ഇതിൽ വാരാ, കളയാ എന്നതു നിഷേധാർത്ഥമാണു്. ഇവയോടു വർത്തമാനപ്രത്യയമായ 'ഉന്നു' ചേർത്തു 'വാരായുന്നു' 'കളയായുന്നു' എന്നാക്കി. ഈ പ്രയോഗം ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ല ഇപ്പോഴത്തെ രൂപം വരാഞ്ഞു, കളയാഞ്ഞു എന്നാകുന്നു.

വാരാന്ന്, വാരാളും-വി. ശക്തിയുള്ള.

വാരാഹ-വി. പന്നിയെ സംബന്ധിച്ച.

വാരാഹം-ന. അഷ്ടാദശപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്നു്. മുനീന്ദ്രന്മാരെ മാനവകല്പത്തിൽ വരാഹത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം, വിഷ്ണു ഭൂമിയോടു പറഞ്ഞതു്, വിഷ്ണുവിനെ പുകഴ്ത്തുന്നു, വിഷ്ണുവിന്റെ അവയവം-ഇടത്തെ നരിയാണി, സാത്വികപ്രധാനം. ഗ്രന്ഥം 24,000. ൨. പന്നി.

വാരാഹി-സ്ത്രീ. ഏഴു മാതൃക്കളിൽ ഒന്നു്. ൨. പന്നിക്കിഴങ്ങ്. വരാഹങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. ൩. നിലപ്പന. ൪. ഒരളവ്. ൫. ഭൂമി. ൬. പെൺപന്നി.

വാരി-ന. വെള്ളം. ൨. ഇരുവേലി. ൩. ആനയെ കെട്ടുന്ന സ്ഥലം. ൪. ആനയെ പിടിക്കുന്ന കുഴി. ൫. ആനയെ കെട്ടുന്ന കയറ്. ൬. സരസ്വതി. ൭. അടിമ. ൮. വെള്ളംകോരുന്ന കുടം. (മ) ന. കവുങ്ങ്, പന മുതലായവ കീറിയതു്. ൨. ആറാംവാരി. ൩. ഇറമ്പ്.

വാരികണം-വെള്ളത്തുള്ളി.

വാരികർപ്പൂരം-വാള എന്ന മീൻ.

വാരിക്കുന്നു-എടുപ്പിക്കുന്നു.

വാരിക്കുഴി-ആനയെ പിടിപ്പാൻ കുഴിച്ചു മേൽ പുറം മൂടിയ കുഴി.

വാരിചര-വി. വെള്ളത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

വാരിചരം-മത്സ്യം.

വാരിചാമരം-കരിമ്പായൽ.

വാരിജ-വി. വെള്ളത്തിൽ നിന്നുണ്ടായ.

വാരിജം-൧. താമര. ൨. ഒരുമാതിരി ശംഖ്. ൩. മരക്കല ഉപ്പ്. ൪. ഗൌര സുവർണ്ണം. (ശാകഭേദം). ൫. കക്കാ. ൬. ഇലവംഗപ്പൂവ്.

വാരിജമകൾ-ലക്ഷ്മി.

വാരിജലോചനൻ — താമരക്കണ്ണൻ, കൃഷ്ണൻ.

വാരിജസംഭവൻ-ബ്രഹ്മാവ്. താമരയിൽ നിന്നുണ്ടായവൻ എന്നർത്ഥം.

വാരിജാതി-വാരിയൻ.

വാരിത-തടുക്കപ്പെട്ട.

വാരിതസ്കരം-മുത്തങ്ങാ.

വാരിദ-വി. വെള്ളത്തെക്കൊടുക്കുന്ന.

വാരിദം-൧. മേഘം. ൨. മുത്തങ്ങാ.

വാരിധാര-൧ മുത്തങ്ങാ. ൨. വാരികൊണ്ടുള്ള ധാര, ജലധാര.

വാരിധി, വാരിനിധി-സമുദ്രം.

വാരിധിമേഖല-ഭൂമി. സമുദ്രം അരഞ്ഞാണമായിട്ടുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

വാരിപർണ്ണി-൧. നീർച്ചീര. ൨. കടപ്പായൽ.

വാരിപൂരം-പ്രളയം.

വാരിപ്പുറം-൧. പള്ളപ്പുറം. ൨. പുരയിൽ വാരിവെച്ചു കെട്ടിയതിന്റെ പുറം.

വാരിപ്രവാഹം-വെള്ളത്തിന്റെ ഒഴുക്ക്

വാരിപ്രസാദനം-തേറാമ്പരൽ.

വാരിയൻ—അമ്പലവാസികളിൽ ഒരു ജാതിക്കാരൻ. (സ്ത്രീ-വാരിസ്സിയാർ, വാരിയശ്ശ്യാർ).

വാരിയം-വാരിയന്റെ വീട്.

വാരിയസ്യാര്-വാര്യരുടെ സ്ത്രീ.

വാരിയെല്ല്-ശരീരത്തിൽ ഇടത്തുഭാഗത്തും വലത്തുഭാഗത്തും ഉള്ള ആറാമെല്ലുകൾ.

വാരിരാശി-സമുദ്രം.

വാരിരുഹം-താമര.

വാരിവാലകം-തവള.

വാരിവാഹം-൧. മേഘം. ൨. മുത്തങ്ങ

വാരിശർക്കര-ആലിപ്പഴം.

വാരിസംഭവം-൧. രാമച്ചം. ൨. കടലുപ്പ്. ൩. ഇലവംഗപ്പൂവ്. ൪. സൌവീരാഞ്ജനം.

വാരിളഞ്ചിങ്ങം - ധൈര്യമുള്ള സിംഹക്കുട്ടി.

വാരീടൻ-ആന.

വാരീശൻ-കടൽ, സമുദ്രം.

വാരുണം-൧. ഒരു പുരാണം. ൨. ജലം.

വാരുണി-൧. വാരുണിമദ്യം. ൨. മദ്യം. ൩. വരുണന്റെ ഭാര്യ. ൪. അഗസ്ത്യൻ. ൫. പടിഞ്ഞാറെ ദിക്ക്. ൬. ചതയം നക്ഷത്രം. ൭. ഒരുതരം പുല്ല്. ൮. ചെറിയ കാട്ടുവെള്ളരി. ൯. കരിങ്കറുക. ൧൦. മീൻകണ്ണിക്കറുക.

(വാരുണീമദ്യം വായുമുട്ടൽ, പീനസം, അരുചി മുതലായവയ്ക്കു നന്ന. ഇം-Palm-wine).

വാരുണീസേവ-൧. മദ്യപാനം. ൨. പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ ചെല്ലുക.

വാരുന്നു-൧. ധാന്യങ്ങളും മറ്റും രണ്ടു കൈയും കൂട്ടിയെടുക്കുന്നു, ധാന്യങ്ങളും മറ്റും പാത്രങ്ങളിലാക്കുന്നു. ൨. പിച്ചാംകത്തികൊണ്ട് നേരെ കീറുന്നു. (വാരിക്കുന്നു-സ. ക്രി).

വാരുറ്റ-വി. ൧. ഉറപ്പുള്ള ൨. ഭംഗിയുള്ള. ൩. മഹത്വമുള്ള. (പ. മ)

'വാരുറ്റ കാന്തി കലർന്നുള്ള വാരിജം'

(കൃഷ്ണഗാഥ)

വാക്കളമാൻ-ഒരുമാതിരി ചെറിയ മാൻ

വാക്കാരൻ-വാറുള്ളവൻ, പട്ടാളത്തിൽ ശിപായിയും മറ്റും.

വാക്കാർ-കതിരപ്പട്ടാളം.

വാക്കുന്നു-൧. പൊഴിക്കുന്നു, തൂകുന്നു ഉ-ം, കണ്ണുനീർ വാക്കുന്നു. ൨. ചോററിൽ നിന്നു കഞ്ഞി ഊററുന്നു. ൩. ചില ഓട്ടുപാത്രങ്ങളും മററും തീർക്കുന്നതിന് ഓട്ടു മുതലായവ ഉരുക്കി ഒഴിക്കുന്നു. (വാപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വാർക്ഷ-വി. വൃക്ഷത്തെ സംബന്ധിച്ച, വൃക്ഷംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ.

വാർക്ഷി-പത്തു ഭർത്താക്കന്മാരുണ്ടായിരുന്ന സൽക്കർമ്മമുള്ള ഒരു സ്ത്രീ, ഒരു മുനിപുത്രി, ഒരേ പേരോടുകൂടിയ സഹോദരന്മാരും തപോനിധികളുമായ പ്രചേതസ്സുകളെ പ്രാപിച്ചു.

വാച്ച്-൧. ഒഴുക്ക്. ൨. ചോച്ച്.

വാർജ്ജം-താമര.

വാർണ്ണികൻ-എഴുത്തുകാരൻ.

വാർത്ത-വി. ൧. രോഗം മാറി സുഖപ്പെട്ട. ൨. വേലകളും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന.

വാർത്ത-൧. വർത്തമാനം. ലോകസ്ഥിതിയെ അറിയിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. വിശേഷവർത്തമാനം, കേൾവി. ൩. ദിവസവൃത്തി, ജീവനോപായം. ൪. കച്ചവടം, കൃഷി മുതലായ തൊഴിലുകൾ. ൫. തക്കാരിവഴുതിന. ൬. കേട്ടുകേൾവി.

വാർത്തകഞ്ഞി-ചോറിൽനിന്നു ഊററിയ കഞ്ഞിവെള്ളം.

വാർത്തൻ-രോഗം മാറി സുഖപ്പെട്ടവൻ. രണ്ടാമതു ജീവിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

വാർത്തപ്പാട്ട്-വാശത്തം.

വാർത്തം-൧ സൌഖ്യം, രോഗമില്ലാത്തതു്. ൨. പതിരു്, നിസ്സാരമായിട്ടുള്ളതു്.

വാർത്താകം-തക്കാരി വഴുതിന, ചെറു വഴുതിന.

വാർത്താകി-൧. തക്കാരി വഴുതിന. ൨. ചെറുവഴുതിന. ആരോഗ്യത്തെ ചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

വാർത്താകു-ചെറുവഴുതിന.

വാർത്തായനൻ- ഒററുകാരൻ, ചാരൻ. ൨. സ്ഥാനാപതി.

വാർത്താവഹൻ-൧. ദൂതൻ. ൨. മെഴുകുതിരിയുണ്ടാക്കുകയും മററും ചെയ്യുന്നവൻ.

വാർത്തിക-വി. ൧. വാർത്തയെ സംബന്ധിച്ച. ൨. വൃത്തിയെ സംബന്ധിച്ച, അർത്ഥത്തെ തെളിയിക്കുന്ന.

വാർത്തിക-൧. വ്യാകരണത്തോടു കൂടിയ ഒരു വ്യാഖ്യാനം. ൨. കാടപ്പക്ഷി.

വാർത്തികൻ-൧. വർത്തമാനത്തെ അറിയിക്കുന്നവൻ. ൨. വൈശ്യൻ.

വാർത്രഘ്നൻ-അർജ്ജുനൻ.

വാർദ്രം-൧. ജലം. ൨. അകിൽ.

വാർദ്ധകം-൧. വൃദ്ധന്റെ അവസ്ഥ, വാർദ്ധക്യം, വൃദ്ധത, വൃദ്ധത്വം. ൨. വൃദ്ധന്മാരുടെ കൂട്ടം.

വാർദ്ധക്യം-വൃദ്ധത.

വാർദ്ധി-കടൽ.

'ഏറിയഭക്തിയാംവാർദ്ധിയിൽവീണു'

(ഭാഗവതം)

വാർദ്ധികഫം-കടൽനുര.

വാർദ്ധിഫേനം-കടൽനുര.

വാർദ്ധുഷി, വാർദ്ധുഷികൻ- കടം കൊടുത്തു അതിന്റെ പലിശ വാങ്ങി അതുകൊണ്ടു നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നവൻ

വാർദ്ധുഷ്യം-പലിശ.

വാർദ്ധ്റിണ(ന)സം-വാർധമാൻ.

വാപ്പട്ടാളം-വാളുള്ള ശിപായിമാർ ആയിരംകൂടിയ ഒരു കൂട്ടം.

വാപ്പ്-കാതുള്ള ഒരുമാതിരി ഓട്ടുപാത്രം.

വാൎപ്പണി-മൂശാരിയുടെ വേല, ഓട്ടം മററും ഉരുക്കി പാത്രങ്ങൾ വാൎക്കുക.

വാൎദ്ധടം-മുതല.

വാൎമ്മണം-പടക്കോപ്പായമിട്ടവരുടെ കൂട്ടം.

വാൎമുകിൽ-മുത്തങ്ങ.

വാൎയ്യൻ-ഒരു ജാതിക്കാരൻ. (സ്ത്രീ-വാൎയ്യസ്യാർ).

വാൎയ്യം-പ്ര. വാരിയം, വാൎയ്യരുടെ ഗൃഹം. ഉ. വരം.

വാൎവ്വടീരം-വെളുത്തീയം.

വാൎശിലാ-ആലിപ്പഴം.

വാൎഷിക-വി. പ്ര. ആണ്ടുതോറുമുള്ള. ഉ. വൎഷകാലത്തിൽ വളരുകയും മുളയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന. (കൻ, കീ, കം).

വാൎഷികം-ഒരു പച്ചമരുന്നു്, ബ്രഹ്മി. വൎഷകാലത്തിൽ ഉദിച്ചതു് എന്നൎത്ഥം.

വാൎഷികി-മഴമുല്ല.

വാൎഷ്ണേയൻ-പ്ര. നളന്റെ സാരഥി. ഉ. കൃഷ്ണൻ.

വാൎഹതം-ഒരുമാതിരി വഴുതിനങ്ങ.

വാല-വി. ബാല, ചെറിയ.

വാലകം-ഇരുവേലി.

വാലഖില്യർ-ഒരുവക ഋഷികൾ.

ഇവർ 60,000 പേരുണ്ടു്. വിരലോളമേ വലിപ്പമുള്ളു ക്രതുവിൽ സന്നതിയുടെ പുത്രരാകുന്നു. സൂൎയ്യരശ്മിക്കു തുല്യമായ ശോഭ, സുകൃതം, ഭക്തി, അതിവേഗത ഇവയുള്ളവരാണു്, ഇവർ സൂൎയ്യന്റെ രഥത്തെ കാത്തുവരുന്നു.

വാലധി, ബാലധി-വാലിന്റെ അഗ്രത്തിലുള്ള രോമസമൂഹം. ബാലങ്ങൾ (രോമങ്ങൾ) ഇതിൽ നിധാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടു് ഈ പേരുണ്ടായി.

വാലപാശം, ബാലപാശം-കേശസമൂഹം.

വാലപാശ്യാ, പാലവാശ്യാ-സീമന്തരേഖയിൽ കെട്ടുന്ന സ്വൎണ്ണപട്ടം. കേശസമൂഹത്തിലേക്കു യോജിപ്പുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം.

വാലം-തലമുടി. ഉയൎന്നുണ്ടാകുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. (ബാലം എന്നതിന്റെ പാഠം).

വാലാക്കുഴ-രാജാക്കന്മാൎക്കു അകമ്പടിയായിട്ടു് അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്ന ഒരുമാതിരി മരക്കുന്തം.

വാലാട്ടിപ്പക്ഷി-ഒരുമാതിരി പക്ഷി.

വാലാൻ, ബാലാൻ-ഒരു മത്സ്യം.

വാലായ്മ-വാൽ (ശുദ്ധം) ഇല്ലായ്മ, മരണം സംബന്ധിച്ചുണ്ടാകുന്നതിനേക്കാൾ കുറഞ്ഞ അശുദ്ധി, പ്രസവം ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന അശുദ്ധി.

വാലവായജം-വൈഡൂൎയ്യം.

വാലി-ബാലി.

വാലിക-കാതിലിടുന്ന ഒരാഭരണം.

വാലിൽത്തൂങ്ങുക-പ്ര. ആഗ്രഹിക്കുക. ഉ. നീചമായി സേവിക്കുക. ന. ഒരുവനെ താങ്ങിക്കൊണ്ടു പുറകെനടക്കുക.

വാലുകാ-പ്ര. മണൽ, ചരൽ. ഉ. വയൽതിട്ട. ന. കൎപ്പൂരം.

വാലുകം-പ്ര. ഏലാവാലുകം. (ഒരങ്ങാടിമരുന്നു്). ഇളകുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ഉ. മണൽ

വാലുന്നു-പ്ര. അല്പമായിട്ടൊലിക്കുന്നു. ഉ. കിഴങ്ങും മററും വളരുന്നു.

വാൽ-പ്ര. നാല്ക്കാലികളുടേയും മററും പുറകിൽ നീണ്ടുകിടക്കുന്നതു്. ഉ. ആട്ടക്കാരുടെ ഒരുമാതിരിഉടുപ്പു്.

വാല്ക്ക-വി. മരത്തൊലി കൊണ്ടുള്ള. (ല്ക്കൻ, ല്ക്കീ, ല്ക്കം).

വാല്ക്കണ്ണു്-അപാംഗം, കടക്കണ്ണു്.

വാല്കം-ഷണ മുതലായവയുടെ തോലിയിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന നൂൽകൊണ്ടു നെയ്യുള്ള്. വല്കത്തിന്റെ വികാരം എന്നർത്ഥം.

വാല്കാഗ്രം-മൃഗങ്ങൾക്കുള്ള കരം.

വാല്കൂടം-വാലിന്റെ അററത്തുള്ള തൊങ്ങൽ.

വാല്ക്കോഞ്ചു് — കുതിരയുടെയും മററും രോമം അധികമുള്ള വാൽ.

വാൽക്കോതമ്പു് - ഒരുമാതിരി യവം. (ബാർലി).

കോതമ്പിനെക്കാൾ മുഴുപ്പു കുറഞ്ഞതും നീളമുള്ളതും രാവില്ലാത്തതുമാണു്. ചെറിയ കോതമ്പിന്റെ ഗുണമുണ്ടു്.

വാൽത്താര-വാലിന്റെ മുടി കൂടാത്ത കീഴ്ഭാഗം.

വാൽനക്ഷത്രം-ധൂമകേതു. Comet. (ധൂമകേതു പദം നോക്കുക).

വാല്മീകി, വാല്മീകൻ-ഒരു മഹർഷി. വല്മീകാൽ ഭവോ വാല്മീകിഃ പുററിൽ നിന്നുണ്ടായവൻ എന്നർത്ഥം.

ഇദ്ദേഹം രാമായണം സംസ്കൃതഭാഷയിൽ 24,000 ഗ്രന്ഥമായിട്ടു നിർമ്മിച്ചു.

'പ്രാചേതസശ്ചാദികവിഃ
സ്യാന്മൈത്രാവരുണിശ്ച സഃ
വാല്മീകിശ്ചാഥ ഗാധേയോ
വിശ്വാമിത്രശ്ച കൌശികഃ
വ്യാസോ ദ്വൈപായനഃ പാരാ-
ശര്യഃ സത്യവതീസുതഃ'

പ്രാചേതസൻ, ആദികവി, മൈത്രാവരുണി, വാല്മീകി—൪-ം, വാല്മീകിമഹർഷിയുടെ പേർ.

ഗാധേയൻ, വിശ്വാമിത്രൻ, കൌശികൻ—൩-ം, വിശ്വാമിത്രമഹർഷിയുടെ പേർ.

വ്യാസൻ, ദ്വൈപായനൻ, പാരാശര്യൻ, സത്യവതീസുതൻ—൪-ം, വേദവ്യാസമഹർഷിയുടെ പേർ.

വാല്മീകി ജനനാൽ ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. ശൈശവത്തിൽ തന്നെ മാതാപിതാക്കന്മാർ ഉപേക്ഷിച്ചു. കള്ളന്മാർ എടുത്തുവളർത്തി. തന്നിമിത്തം ഒരു വലിയ കള്ളനായി ഭവിച്ചു. വഴിയാത്രക്കാരെ കവർച്ചചെയ്തും അവരെ കൊന്നും ഉപജീവിച്ചു. വളരെക്കാലം ഇങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞു ഒരിക്കൽ നാരദമഹർഷിയെക്കണ്ടു കൈക്കൽ ഉള്ളതെല്ലാം വയ്പാൻ പറഞ്ഞു തന്റെ പാതകങ്ങളുടെ ഒരു പങ്കു ഭാര്യയും പുത്രന്മാരും സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളുമോ എന്നു അവരോടു ചോദിപ്പാനായി ആ ഋഷി വാല്മീകിയെ പറഞ്ഞയച്ചു. അദ്ദേഹം ചെന്നു ചോദിച്ചതിൽ അവക്കു് അതിനു മനസ്സില്ലെന്നു പറകയാൽ അത്ഭുതപരവശനായി മടങ്ങിവന്നു. അപ്പോൾ ഋഷി വാല്മീകിയോടു 'മരാ മരാ' (മറിച്ചാൽ രാമ രാമ) എന്നു ജപിപ്പാൻ പറഞ്ഞിട്ടു പോയി. സ്വപാതകങ്ങളുടെ സ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കി വാല്മീകി വളരെക്കാലം അവിടെയിരുന്നു് 'മരാ മരാ' എന്നു ജപിച്ചു. ഒടുവിൽ തന്റെ ദേഹം ചിതൽപ്പുററുകൊണ്ടു മൂടി. പിന്നീടു നാരദമഹർഷി വന്നു ചിതൽപ്പുററിൽ നിന്നു വാല്മീകിയെ വലിച്ചെടുത്തു. വല്മീകത്തിൽ (പുററിൽ) നിന്നെടുത്തതിനാൽ വാല്മീകിയായി. ഒരിക്കൽ രണ്ടു ക്രൌഞ്ചപക്ഷികളിൽ ഒന്നിനെ ഒരു വേടൻ കൊന്നതു കണ്ടു വാല്മീകി അവനെ ശപിച്ചു. ശാപം യദ്ദൃശ്യം

'മാ നിഷാദപ്രതിഷ്ഠാംത്വ
മഗമഃ ശാശ്വതീഃ സമാഃ।

യൽ ക്രൌഞ്ചമിഥുനാദേക
മവധീഃ കാമമോഹിതം' ||

അൎത്ഥം.

വ്യാധപക്ഷം— എടാ അലക്ഷ്മീകനായുള്ള വേടാ! നീ യാതൊരു കാരണത്താൽ കുളക്കോഴിയിണയിൽനിന്നു കാമത്താൽ മോഹിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒന്നിനെ കൊന്നുവോ അതുകൊണ്ടു അധികം കാലം ജീവിതത്തെ പ്രാപിക്കയില്ല.

രാമപക്ഷം—അല്ലയോ ലക്ഷ്മിക്ക് ആശ്രയമായുള്ളോനെ! നീ യാതൊരു കാരണത്താൽ രാക്ഷസ മിഥുനത്തിൽനിന്നു കാമത്താൽ മോഹിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരുത്തനെ (രാവണനെ) കൊന്നുവോ അതുകൊണ്ട് വളരെക്കാലത്തേയ്ക്കു ഖ്യാതിയെ നീ പ്രാപിച്ചു.

ഇപ്രകാരം ശ്ലോകരൂപമായിരുന്നു. ഈ പുതിയ രൂപത്തിൽ ആദ്യകാവ്യമായ രാമായണം ചമയ്പാൻ ബ്രഹ്മാവ് അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു. ശ്രീരാമൻ സീതയെ ഉപേക്ഷിച്ചപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശ്രമത്തിലാണ സ്ഥിതിചെയ്തത്. ഇദ്ദേഹം കുശലവന്മാരുടെ ഗുരുവാകുന്നു.

വാല്മീകൻ-വാല്മീകിമഹൎഷി.

വാല്മീകിരാമായണം- വാല്മീകിയുണ്ടാക്കിയ രാമായണം. (24,000 ശ്ലോകം ഉണ്ട്.)

ചരിത്രകാരന്മാർ വാല്മീകിരാമായണത്തിനു മൂവായിരം കൊല്ലത്തോളം പഴക്കം തീരുമാനപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട്.

വാൽമീൻ-വാൽ നക്ഷത്രം.

വാൽമുളക്—ഒരങ്ങാടിമരുന്നു ചീനമുളക്.

വാല്യം-൧. ബാല്യം. ൨. വാലിയച്ചൻ. ൩. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഭാഗം. (Volume).

വാല്ഹീകം-കുങ്കുമം.

വാവ് - പതിനഞ്ചാമത്തെ പക്കം. ൧. വെളുത്തവാവ്. ൨. കറുത്തവാവ്.

വാവട-൧ പുരയുടെ കഴുക്കോലുകളുടെ താഴത്തെ അററത്തും മേലെ വശത്തും വച്ചു തറയ്ക്കുന്ന മരം. ൨. വാവുന്നാൾ ഭക്ഷിക്കുന്നതിന്നായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പലഹാരം. (വാവു+അട).

വാവടയോട്-വാവടയുടെ പുറത്തു മേയുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി മാടോട്.

വാവദൂക-വി. ൧. അധികം സംസാരിക്കുന്ന. ൨. വാക്ചാതുൎയ്യമുള്ള.

വാവയം-ചെറുതുളസി.

വാവൽ, ആവൽ-തലകീഴ്പോട്ടായിട്ടു മരത്തിൽ തൂങ്ങുന്ന ഒരുമാതിരി പക്ഷി മാംസം മലത്തെ കറയ്ക്കും. വാതത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കും. സം-ചൎമ്മകീ, ത-വാവല്. ഇം-Flying fox.

വാവല്ലയം-വാമോതിരം.

വാവിടാജന്തു-മിണ്ടാപ്രാണി.

വാവിഷ്ഠാനം-ശകാരം.

വാവുടം-വള്ളം, ചങ്ങാടം.

വാവൃത്തൻ-സ്വയംവരാദികളിൽ കന്യകമാൽ വരിക്കപ്പെട്ട വരൻ.

വാവൃത്തം-വി. വരിക്കപ്പെട്ട.

വാശ(ക)-വി. ശബ്ദിക്കുന്ന, അലറുന്ന.

വാശ, വാശകം-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, ആടലോടകം.

വാശനം-൧. ശബ്ദം. ൨. അലച്ച.

വാശ(സ)ാ-ആടലോടകം.

വാശി-അഗ്നി. (മ). ൧. ശാഠ്യം. ൨. മറിച്ചുമന്നാൽ ഉണ്ടാകുന്ന കൂട്ടരലോ കുറവോ ൪. ഭീനത്തിന്റെ അടക്കം ൫. പന്തയം.

വാശി(സി)കാ-ആടലോടകം. ശബ്ദിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വാശിക്കാരൻ-ശാഠ്യക്കാരൻ.

വാശിപിടിക്ക- ശാഠ്യംപിടിക്ക, മത്സരിക്ക.

വാശിത-വി. സുഗന്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

വാശിതം—പശുപക്ഷിമൃഗാദികളുടെ ശബ്ദം.

വാശിതാ-൧. സ്ത്രീ. ൨. പിടിയാന. (വാസിതാ എന്നതിന്റെ പാഠമാണ്).

വാശിയാകുന്നു-ഭേദമാകുന്നു. ഉ-ം ദീനം വാശിയാകുന്നു.

വാശ്ശുരാ-രാത്രി.

വാശ്ശുത്തും—വല്ലതും.

'വാശ്ശുതന്നാകിലുംവേണ്ടതില്ലിങ്ങോട്ടേ'
(ബാല്യുത്ഭവം തുള്ളൽ)

'ചെണ്ടക്കാരൻ ചെല്ലുന്നേരത്തുണ്ടാം വാശ്ശുത്തുമൊരുവൈഷമ്യം'
(രുക്മിണീസ്വയംവരം ഓട്ടൻതുള്ളൽ)

വാഷ്കല-വി. വലുതായ.

വാഷ്കലൻ-യോദ്ധാവ്.

വാഷ്പം-൧. വെള്ളത്തിലെ ആവി, ഊവി. ൨. കണ്ണുനീര്. ൩. ഇരിമ്പ്.

വാഷ്പ(സ്പ)ം-ഇരിമ്പ്.

വാസഃകുടി—വസ്ത്രംകൊണ്ടുള്ള ഭവനം, കൂടാരം.

വാസക-വി. ൧. വാസനയുണ്ടാക്കുന്ന. ൨. വസിക്കുമാറാക്കുന്ന, കുടിയേറുന്ന.

വാസകം-൧. വസ്ത്രം. ൨. ആടലോടകം.

വാസകസജ്ജാ, വാസകസജ്ജികാ-൧. സർവാഭരണങ്ങളും അണിഞ്ഞുംകൊണ്ടു പ്രിയന്റെ വരവിനെ കാത്തുനില്ക്കുന്നവൾ. ൨. സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ ലക്ഷണമറിവാനുള്ള ശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന നായികമാരിൽ ഒരുത്തി.

വാസഗൃഹം-൧. ഭവനത്തിന്നകത്തെ മുറി, ഉള്ളറ, വിജനവാസത്തിനുള്ള സ്ഥലം. ൨. അമ്പലങ്ങളിൽ വിഗ്രഹപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഗർഭഗൃഹം.

വാസതേയി-൧. ഭവനം. ൨. മഞ്ഞൾ.

വാസന-വി. ൧. വസ്ത്രത്തിനു കൊള്ളുന്ന, വസിപ്പിക്കുന്ന.

വാസന-൧. മുമ്പ് അനുഭവിച്ചതിനെ മറക്കാതെയിരിക്കുന്നതു, മുൻപിലത്തെ പരിചയംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന അറിവും സ്വഭാവവും. അഭ്യാസംകൂടാതെ ജന്മംകൊണ്ടുതന്നെ നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്ന ശക്തികളെ വാസനകൾ എന്നു അറിയണം. വാസനകൾ സർവ്വജീവജന്തുക്കൾക്കും ഉണ്ട്. അവയെ വിനിയോഗിച്ചു ജന്തുക്കൾ തങ്ങളുടെ ജീവിതാവശ്യങ്ങളെ നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ൨. നല്ല മണം. ൩. വിചാരം. ൪. തെറ്റായ അഭിപ്രായം. ൫. ആഗ്രഹം. ൬. ബഹുമാനം.

വാസനക്കാരൻ-പ്രവൃത്തികൾ എളുപ്പത്തിൽ ഭംഗിയായി ചെയ്യുന്നവൻ.

വാസനപ്പൊടി-സൌരഭ്യം വരുത്തുന്നതിനായിട്ടു പൊടിച്ചു വില്ക്കുന്ന സുഗന്ധദ്രവ്യപ്പൊടി.

വാസനം-൧. സുഗന്ധിപ്പിക്കുക. ൨. വസ്ത്രം. ൩. പാർക്കുക. ൪. അറിവ്.

വാസനി-പാതാളഗരുഡക്കൊടി.

വാസനീയകാ-കുങ്കുമം.

വാസന്ത-വി. വസന്തകാലത്തെ സംബന്ധിച്ച.

വാസന്ത-൧. ഒട്ടകം. ൨. മയിൽ. ൩. മൃഗക്കുട്ടി. ൪. തെക്കൻ കാറ്റ്.

വാസന്താ-൧. കറുത്ത ചെറുപയറ്. ൨. ചെറുപയറ. ൩. കുയിൽ. ൪. ഒട്ടകം.

൫. മലങ്കാര ൬. മയിലെള്ള്, ചെറിയ ആറ. ൭. മലയപൎവ്വതത്തിലെ കാററ്.

വാസന്ത(ക)ാ-താന്നി.

വാസന്തി-൧. കുരുക്കത്തിമുല്ല. വസന്തകാലത്തിൽ പൂക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. തിപ്പലി. ൩. ചിത്രമാസത്തിൽ കാമദേവന്റെ പേൎക്ക കഴിക്കുന്ന ഉത്സവം. ൪. മാധവി. ൫. വെളുത്ത വലിയ പിച്ചകം. ൬. പാതിരി. ൭. കുറുമൊഴി ൮. തൂശിമുല്ല. ൯. കയിൽപെട.

വാസന്തിക-വി. വസന്തകാലത്തുണ്ടാകുന്ന.

വാസം-൧. താമസം ൨. ഭവനം, പാൎപ്പിടം. ൩. ഇരിപ്പ്, പാൎപ്പ്, സ്ഥിതി. ൪. വസ്ത്രം. ൫. നല്ല മണം. ൬. കഴുത.

വാസയോഗം-സുഗന്ധദ്രവ്യം; വസ്ത്രം മുതലായവയ്ക്കു സൌരഭ്യമുണ്ടാക്കുന്നതിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊടി, പുക, തൈലം മുതലായതു്.

വാസയോഗ്യ-വി. പാൎക്കുവാൻ കൊള്ളാകുന്ന.

വാസരാ-൧. ദിവസം. ൨. പകൽ. ലോകത്തെ നിലനിൎത്തുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൩. ഒരു നാഗം.

മുഴുവൻ ദിവസത്തിന്റെ വാചകമായിട്ടും ധാരാളം പ്രയോഗങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ടു്.

വാസരാധീശൻ-സൂൎയ്യൻ.

വാസവദത്താ-൧. ഉജ്ജയനീരാജാവിന്റെ മകൾ. (ഉദയനൻ എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക.) ൨. സുബന്ധുവിന്റെ 'വാസവദത്താ' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ നായിക

വാസവൻ-ദേവേന്ദ്രൻ രത്നങ്ങളോടു കൂടിയവൻ, അഷ്ടവസുക്കളാൽ സേവിക്കപ്പെട്ടവൻ യോഗ്യൻ, ദൈത്യവാസസ്ഥലങ്ങളെ ഉപദ്രവിച്ചവൻ ഇങ്ങനെ ശബ്ദാൎത്ഥങ്ങൾ.

വാസവം-ഗുഗ്ഗുലു.

വാസവി-൧. വാസവന്റെ പുത്രൻ. ൨. ജയന്തൻ. ൩. ബാലി, ൪. അൎജ്ജുനൻ. ൫. വ്യാസന്റെ അമ്മ.

'അത ഇഞ്' എന്ന സൂത്രപ്രകാരം വാസവശബ്ദത്തിൽ 'ഇഞ്' പ്രത്യയം ചെയ്തതു്.

൨. വസുവിന്റെ പുത്രി (സത്യവതി).

വസു എന്നുള്ള ശബ്ദത്തിൽ നിന്നു അപത്യാൎത്ഥമായ അൺപ്രത്യയം പ്രയോഗിച്ചിട്ടാണെന്നു ഇത്യാദി സൂത്രപ്രകാരം സ്ത്രീലിംഗത്തിനു അണിന്റെ ഉപരി ങീപ് പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

വാസസ്സ്-വസ്ത്രം.

വാസി-ഉളി, ചീവുളി.

വാസി, വാസിനി—(പദാന്ത്യത്തിൽ ചേൎന്നുവരുന്നതു്) അധിവസിക്കുന്നവൻ (വൾ).

വാസികാ-ആടലോടകം.

വാസിത-വി. ൧. സുഗന്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ട. ൨. ഉടുപ്പിക്കപ്പെട്ട. ൩. പാൎപ്പിക്കപ്പെട്ട.

വാസിതം-൧. പക്ഷിയുടെ ശബ്ദം. ൨. ശബ്ദം. ൩. അറിവ്.

വാസിതാ-൧. സ്ത്രീ. ൨. പിടിയാന. ഉപസേവിക്കപ്പെട്ടതു് എന്നൎത്ഥം.

വാസിതി-പിടിയാന.

വാസിഷ്ഠ-വി. വസിഷ്ഠനാലുണ്ടാക്കപ്പെട്ട, വസിഷ്ഠനെ സംബന്ധിച്ച.

വാസു-൧. വിഷ്ണു ൨. ലോകങ്ങളുടെ [illegible]ാവ്. ൩. ആത്മാവ്.

വാസുകി-കശ്യപന്റെ പുത്രനായ ഒരു സൎപ്പരാജാവ്, സൎപ്പശ്രേഷ്ഠൻ.

വാസുദേവൻ-പു. വസുദേവന്റെ പുത്രൻ, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, വിഷ്ണു. യാവനൊരുത്തനിൽ സകലഭൂതങ്ങളും വസിക്കുന്നുവോ അവൻ വാസുദേവൻ. വസുദേവന്റെ പുത്രൻ എന്നുമാവാം. ൧. ഭ്രമരസന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ കൎത്താവായ ഒരു കേരളബ്രാഹ്മണൻ, വാസുഭട്ടതിരിയുടെ സഹജീവി.

വാസുദേവാ-കുതിര.

വാസുരാ-പു ഭൂമി. ൧. രാത്രി. ൨. സ്ത്രീ. ൩. പെണ്ണാന.

വാസൂ-നാട്യത്തിൽ ബാലസ്ത്രീകളെ പറയുന്ന ഒരു പേർ. രാജാവിന്റെ പെൺകിടാവ്. അമ്മയുടെ അടുക്കലിരിക്കുന്നവൾ എന്നൎത്ഥം. വളരെ ചെറിയ രാജപുത്രി.

വാസോചിത-വി. പാൎക്കുന്നതിനു കൊള്ളാകുന്ന.

വാസോഭൃത്ത്-കടിപ്രദേശം (അര).

'കാലാംഗാനി വരാംഗമാനനമുരോ
ഹൃൽക്രോഡവാസോ ഭുജൌ'
(ഹോര)

വാസ്ത(സ)കാ-ചീര.

വാസ്തവ-വി. ൧. നിശ്ചയിച്ച. ൧. സ്ഥാപിച്ച. ൨. യഥാൎത്ഥമായുള്ള, വസ്തുതയായ.

വാസ്തവം-പു. നിശ്ചയം. ൧. പരമാൎത്ഥം. ൨. അലംകാരത്തിന്റെ ബീജം. ൩. (മ) വൎത്തമാനം.

വാസ്തവോക്തി-ഒരലങ്കാരം.

വാസ്തവ്യ-വി. പാൎക്കുന്നതിനു തക്ക. ൧. സൂക്ഷിപ്പാൻ തക്ക. ൨. രക്ഷിപ്പാൻ തക്ക.

വാസ്തവ്യൻ-ചാൎച്ചക്കാരൻ.

വാസ്തു-പു. ഭവനത്തിന്റെ ഇരിപ്പ്. ഗൃഹം നില്ക്കുന്ന സ്ഥലം. വാസ്തുദേവതയുടെ വാസസ്ഥാനം എന്നൎത്ഥം. ഒരു ഗൃഹം പണിയിക്കുന്നതിനു കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറും തെക്കുവടക്കും അതാതിന്നനുസരിച്ചു അളന്നു കൃത്യപ്പെടുത്തി തിരിച്ചിടുന്ന സ്ഥലത്തിനു വാസ്തു എന്നു പേർ.

൧. ഭവനം. വസിപ്പാനുള്ളത് എന്നൎത്ഥം. ൨. ചീര.

വാസ്തു(സ്തു)കം, വാസ്തുച്ചീര-ഒരു മാതിരി ഇലക്കറിസ്സാധനം, ചീര. ഗൃഹത്തിന്നരികെ നില്ക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം.

വാസ്തുദേവത-ഭവനത്തിന്റെ ദേവത.

വാസ്തുനിവേശനം- വാസ്തുദേവതയുടെ ഇരിപ്പിടം.

വാസ്തുബലി-ഭവനദേവതയ്ക്കായിട്ടു ചെയ്യുന്ന ഒരു കൎമ്മം.

വാസ്തോഷ്പതി-പു. ദേവേന്ദ്രൻ. ഗൃഹക്ഷേത്രാദികളുടെ അധിദേവത എന്നൎത്ഥം. ൧. ബ്രഹ്മാവിനു തന്റെ പുത്രിയിലുണ്ടായ ഒരു പുത്രൻ.

വാസ്ത്ര-വി. വസ്ത്രംകൊണ്ടുള്ള.

വാസ്ത്രം-വസ്ത്രംകൊണ്ടു മറച്ച രഥം.

വാസ്പേയം-നാകപ്പൂവ്.

വാഹകൻ-പു. കുതിരക്കാരനും മറ്റും. ൧. ചുമക്കുന്നവൻ.

വാഹടൻ, വാഹടാചാൎയ്യൻ-അഷ്ടാംഗഹൃദയം വൈദ്യശാസ്ത്രം ഉണ്ടാക്കിയ ആചാൎയ്യൻ.

വാഗ്ഭടാചാൎയ്യൻ എന്നും പറയും. ബ്രാഹ്മണനാണ്. സിന്ധുദേശത്തിലത്രെ ജനിച്ചത്. പിതാവു സംഘഗുപ്താചാൎയ്യനാകുന്നു. ഈ കുടുംബക്കാർ പരമ്പരയാ വൈദ്യന്മാരാണ്. വാഹടാചാൎയ്യൻ ക്രിസ്തുവൎഷം ൬-ാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നിരിക്കണം. ഇദ്ദേഹം ബൌദ്ധാചാൎയ്യനാകുന്നു.

വാഹദ്വിഷത്ത്-കാട്ടുപോത്ത്. കുതിരകളെ ദ്വേഷിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വാഹനം-നാ. കേറി നടപ്പാനുള്ളത്, ആന, കുതിര മുതലായവയും; പല്ലക്ക്, മേനാവ് മുതലായവയും; തേര്, കപ്പൽ മുതലായവയും. ൨. സിംഹം തുടങ്ങിയുള്ള ചില മൃഗങ്ങളുടെയും മയിൽ മുതലായ ചില പക്ഷികളുടെയും രൂപത്തെ ഓട്ടുകൊണ്ടോ മരംകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കി കൊടിമരത്തിന്റെ മുകളിൽ വെയ്ക്കുന്നത്. ൩. ആന.

ലക്ഷ്മിയുടെ	വാഹനം	സിംഹം
ബ്രഹ്മാവിന്റെ	,,	ഹംസം
വിഷ്ണുവിന്റെ	,,	ഗരുഡൻ
ശിവന്റെ	,,	കാള (നന്ദി)
ഗണേശന്റെ	,,	എലി
ഇന്ദ്രന്റെ	,,	ആന (ഐരാവതം)
യമന്റെ	,,	പോത്ത്
സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ	,,	മയിൽ
കാമദേവന്റെ	,,	മകരം
വരുണന്റെ	,,	മത്സ്യം
വായുവിന്റെ	,,	മാൻ
ദുർഗ്ഗയുടെ	,,	കടുവാ (നരി)
ശനിയുടെ	,,	പരുന്ത്
അഗ്നിയുടെ	,,	ആട്
ജ്യേഷ്ഠയുടെ	,,	നായ്.

വാഹം-നാ. കുതിര, ഒരു ദിക്കിൽനിന്നു മറ്റൊരു ദിക്കിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. കാള. ൩. വായു ൪. സേന. ൫. പോത്ത്. ൬. വാഹനം. ൭. നൂറ് ഇടങ്ങഴിത്തൂപ്പ്.

256 ഇടങ്ങഴിത്തൂപ്പെന്നും കാണുന്നു.

വാഹശ്രേഷ്ഠം-കുതിര.

വാഹവൈരി-പോത്ത്.

വാഹസ്സ്-നാ. അഗ്നി. ൨. മന്ത്രം.

വാഹസം-നാ. പെരുമ്പാമ്പ്. മററു ജന്തുക്കളുടെ ശക്തിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. നീരാരൽ.

വാഹി-വി. വഹിക്കുന്ന.

വാഹികം-നാ. കാള വലിക്കുന്ന വണ്ടി. ൨. ഒരു വലിയ വാദ്യം.

വാഹിതം-വലിയ ചുമട്.

വാഹിത്ഥം-ആനയുടെ മസ്തകത്തിനു താഴെയുള്ള പ്രദേശം.

വാഹിനീ-നാ. നദി ൨. സൈന്യം. വാഹനങ്ങൾ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം. (അക്ഷൌഹിണി എന്നതു നോക്കുക),

81 ആനകൾ, 81 രഥങ്ങൾ, 243 കുതിരകൾ, 405 കാലാളുകൾ ഇത്രയും കൂടിയ സൈന്യം—ഒരു വാഹിനീ.

വാഹിനീപതി-നാ. സേനാപതി, സർവ്വസൈന്യാധിപൻ. ൨. കടൽ.

വാഹ്ലകൻ, ബാഹ്ലകൻ-നളൻ. (ബാഹ്ലകൻ എന്നതു നോക്കുക.)

വാഹ്ലവാരം-നരവരി.

വാഹ്ലി(ഹ്ലീ)കം-നാ. കുങ്കുമം. ൨. പെരുങ്കായം.

വാള-ഒരു മത്സ്യം.

ഇതു ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. സംബാലം. ത-വാളൈ

വാളകം-നാ. കൈവള. ൨. കൈകാമോതിരം. ൩. ഇരുവേലി.

വാളൻ-മരം അറുക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

വാളൻ-ഒരളവ്.

വാളൻ-വി. വാളുപോലെയുള്ള.

വാളൻപുളി-ഒരുമാതിരി പുളി, മരം.

വാളമര-ഒരുമാതിരി അമര.

വാളം-നാ. ഇരിമ്പ് അടിച്ചു നീട്ടിയതു (പാളം) ൨. ഇരുവേലി.

വാളലക്-വാളിന്റെ അലക്. വാളാ യിട്ടു തീർത്ത ഇരിമ്പ്.

വാളി-പെൺകാതിൽ ചില ജാതിസ്ത്രീകൾ ഇടുന്ന ഒരാഭരണം.

ചുരവും തിരുക്കമാണ്. പച്ചക്കല്ലു കെട്ടി തൂക്കിയിരിക്കും.

വാളി, വാളിക - സുറിയാനിസ്ത്രീകൾ കാതിലിടുന്ന ആഭരണം.

വാളിയങ്കാ-വിഴാലരി.

വാളുന്നു-വിതയ്ക്കുന്നു.

വാളെടുക്കുക-ദേഷ്യപ്പെടുക.

വാളേറ്-വാളെറിഞ്ഞുപിടിയ്ക്കുന്ന ഒരു കളി.

വാൾ-ഫ. യുദ്ധത്തിലും മററും വെട്ടുവാനുള്ള ഒരായുധം. വ. മരം അറുക്കുന്നതിനുള്ള സാധനം, അറപ്പുവാൾ.

വാൾക്കാരൻ-വാളുള്ളവൻ.

വാൾനമ്പി-സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ മുമ്പാകെ വാളേറു കളിക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാർ.

വാൾപ്പാട് - വാളുകൊണ്ടു വെട്ടിയാൽ എത്തുവാൻതക്ക അകലം.

വാൾപ്പിടി-വാളിന്റെ പിടി.

വാൾപ്പുലി-കാണ്ടാമൃഗം.

വാൾമീൻ-ഒരു മത്സ്യം.

വാഴ-ഒരുവക ചെടി ഫ. കദളി. വ. കരിങ്കദളി ന. രക്തകദളി. ര. ഏത്തൻ (നേന്ത്രൻ). ഇ. കണ്ണൻ. ന്ന കാളി. ൧ പൂവൻ വ. ചിങ്ങൻ (പടററി). ൻ ഞാലിപ്പൂവൻ, പൂവൻ. ഫ൦ പാളയങ്കോട്ടു കണ്ണൻ. (ഇനിയും അല്പാല്പം ഭേദമായിട്ടു പലമാതിരിയുണ്ട്).

വാഴയ്ക്കു പര്യായങ്ങൾ-കദളി, സുഫലാ, രംഭാ, മോചാ, വാരണവല്ലഭാ, സുകുമാരാ, ചർമ്മണ്വതീ, തൽപുത്രീ, നഗരൗഷധീ, കാഷ്ഠീലാ, കദളീ, വാരവൃക്ഷം, വാരണബുഷാ, സകൃൽഫലം, ഗുച്ഛഫലം, ഹസ്തിവിഷാണി, ഗുച്ഛദന്തികാ, നിഃസാരാ, രാജേഷ്ടാ, ബാലകപ്രിയാ, ഉരുസ്തംഭാ, ഭാനുഫലാ, വനലക്ഷ്മീ, കദലകം, മോചകം, രോചകം, ലോചകം, വാരവൃക്ഷം, ആയതച്ഛദം, തന്തുവിഗ്രഹം, അംബുസാരം ഇത്യാദി.

പ്രധാന വാഴകൾ-ഏത്തൻ (നേന്ത്രൻ), കദളി, പൂവൻ, കണ്ണൻ, ചിങ്ങൻ, മൊന്തൻ, പേയൻ, പടററി ഇവയാകുന്നു. വാഴയ്ക്കു സാധാരണമായി പത്തുപന്ത്രണ്ടടി പൊക്കം കാണും. ഒരു കൊല്ലംകൊണ്ടു കായ്ക്കുന്നു. ചില ഇനം വാഴയുടെ കുലയിൽ ഇരുനൂറിലധികം കായ് കാണും.

ഇല ശൂലത്തിനു നന്ന്.

പൂവ്-സ്നിഗ്ദ്ധമാണ് മലത്തെ പിടിക്കും. കച്ചുചവർത്തു മധുരിച്ചിരിക്കും. ഗുരുവാണ്. ക്ഷയത്തിനും മററും നന്ന്.

പഴുത്ത കായ്—തണ്ണീർദാഹം, നേത്രരോഗം, വിശപ്പ്, ക്ഷയം, വാതം, പിത്തം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. മേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. അഗ്നിബലമുള്ളവർക്കു സുഖകരമാണ്. മാംസം, ബലം, കാന്തി ഇവയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. കഫത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ശുക്ലവൃദ്ധികരമാണ്. പ്രായേണ ചവർത്തു മധുരിച്ചിരിക്കും; ഗുരു.

തൊലി-പ്രായേണ കച്ചെരിച്ചിരിക്കും. ലഘുവാണ്.

പച്ചക്കായ്-വിഷ്ടംഭത്തെ വരുത്തും. പഴുത്തതിനെക്കാൾ ഗുണം കുറവാണ്. രൂക്ഷമാണ്. കച്ചുചവർത്തിരിക്കും. വെള്ളോറം, രക്താതിസാരം ഇവയെ കളയും.

പിണ്ടി (വാഴത്തട)- രക്തദോഷം, പിത്തം, അസൃഗ്ദരം, യോനിദോഷം ഇവയ്ക്കു നന്ന്.

ഇളയകായ്-ജ്വരത്തിനും പിത്തത്തിനും നന്ന്.

കായ്-പാൽ, മോര്, തൈര്, കരിമ്പനക്കായ് ഇവ ഓരോന്നിനോടും ചേർത്തു ഭക്ഷിക്കരുത്. വാഴപ്പഴം സേവിച്ചുണ്ടാകുന്ന അജീർണ്ണത്തിൽ ഉപ്പു സേവിക്കുക. സം-കദളി. ത-വാഴൈ. ഇം-Plantain പ്ലാൻറേൻ.

വാഴക്കണ്ണൻ-ഒരുമാതിരി നെല്ല്.

വാഴക്കാച്ചിൽ-വാഴത്തോപ്പുകളിൽ നടുന്ന ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങ്.

വാഴക്കാലാ-വാഴവെച്ചു കുലവെട്ടിക്കഴിഞ്ഞ സ്ഥലം.

വാഴക്കിഴങ്ങ്-വാഴമാണം.

വാഴച്ചീപ്പ്-വാഴക്കുലയിലുള്ള പടല.

വാഴത്തുടപ്പ്-വാഴയിലയുടെ തണ്ട്.

വാഴനാര്-വാഴപ്പോളയിലെ നാര്.

വാഴപ്പിണ്ടി-൧. വാഴത്തട, കുലച്ച വാഴയുടെ അകത്തുള്ളത്. ൨. വാഴത്തടി. സം-കദളീദണ്ഡം. ഇം-Pith of the Plantain.

വാഴപ്പോള-വാഴയുടെ പോള.

വാഴമാണം-വാഴയുടെ കിഴങ്ങ്.

വാഴയ്ക്കാ-വാഴയുടെ കായ്.

വാഴാനിലം-കൃഷിചെയ്യാത്ത ഭൂമി.

വാഴി-വാഴുന്നവൻ, ഭരിക്കുന്നവൻ.

വാഴുന്നു-൧. പാർക്കുന്നു. ൨. ഭരിക്കുന്നു. ൩. നിലത്തിൽ കൃഷിചെയ്യുന്നു. (വാഴിക്കുന്നു-കാ. ക്രി.)

വാഴ്ക-ജയിക്കട്ടെ.

വാഴ്ച-൧. പാർപ്പ്. ൨. ഭരണം. ൩. നിലത്തിൽ കൃഷിചെയ്യു. (പ-മ.)

വാഴ്ത്തൽ-സ്തുതിച്ചുപറക.

വാഴ്ത്തി-സ്തുതിപാഠകൻ. (പ-മ.)

വാഴ്ത്തുന്നു-൧. സ്തുതിക്കുന്നു. ൨. വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ൩. അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

വാഴ്വ്-൧. വർദ്ധന. ൨. ശരീരസൌഖ്യം. ൩. ആശീർവ്വാദം.

വാർമാവിൻകായ്-ഒരു വൃക്ഷം.

മാവിന്റെ ജാതിയിൽ ചേരുന്നതല്ല. ഫലവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്നതുതന്നെ. ബദാമിനെക്കാൾ ചെറുതാണ്.

വാറണ്ട്-പിടിച്ചു പിടിയാലെ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കേണ്ടതിനുള്ള അധികാരപത്രം.

വാറിട-കരിമ്പനയോല വാർന്നെടുത്തത്.

വാറു, വാറേ-പദാന്ത്യത്തിൽ ചേർന്നുവരുന്നത്, അപ്പോൾ, ആ മട്ടിൽ. ഉ-ം, ചെയ്തവാറു (ചെയ്തപ്പോൾ).

വാറ്-൧. തോൽവാറ്. ൨. ശിപായിമാരുടെ കഴുത്തിലിടുന്ന തോൽവാറ്. ൩. ഒരുവക മത്സ്യം. ൪. കരിമ്പനയോല വാർന്നെടുത്തത്. ൫. വാർന്നെടുത്ത മാംസം.

വാറുക-വാരുക.

വാറുമീൻ-ഒരു മത്സ്യം.

വാറോല-അന്യൻ ചെയ്തതെങ്കിലും ചെയ്യാത്തതെങ്കിലുമായ ദോഷത്തെ താൻ മററാരോടും പറയാതെ പരസ്യമാക്കുന്നതിലേക്കു ആരും അറിയാതെ എഴുതി സഭാസ്ഥലങ്ങൾക്കു മുൻപാകെ തൂക്കുന്ന ഓലയും മററും.

വാററ്-അരിച്ചും ഊററിയും എടുക്ക.

വാററൽ-അരിച്ചെടുക്ക, ഊററുക.

വാററുന്നു-അരിക്കുന്നു, ഊററുന്നു.

വി

വി-ഒരുപസൎഗ്ഗം. (ഇതു ക്രിയാപദങ്ങൾക്കും മററും മുൻപെ ചെക്കുമ്പോൾ 'വിശേഷമെന്നും, ഇല്ലായെന്നും, നിശ്ചയമെന്നും' അൎത്ഥങ്ങൾ വരും).

'വി' എന്നതിന 18 അൎത്ഥമുണ്ട്.

നാനാൎത്ഥവിയോഗാതിശയഭേദൈരാത്മഭ്രംശാൎത്ഥകലഹൈഹശച്ച്യമോഹന ചെലച്ചാന്യോൽകൎഷകൎത്സനേഷദൎത്ഥംനാമമിമുഖ്യാനവസ്ഥാനാ പ്രാധാന്യദൎശനശൈരേച്ഛേഷു.

വി-പു. പക്ഷി. ഗമിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. ഉ. കതിര. ന. സോമൻ. ൪. ഗമിക്കുന്നവൻ. ൫. കട്ടവാളുവാറ്.

വിംശതി-ഇരുപതു്.

വികംകടം-വലിയ ഞെരിഞ്ഞിൽ.

വികങ്കത(ട)ം— വയ്യങ്കതക് വൃക്ഷം. (വൈകങ്കതം എന്ന പാഠവും കാണുന്നു)

വികച-വി. പു. വിടൎന്ന. ഉ. തലമുടിഇല്ലാത്ത.

വികചൻ-പു. ബുദ്ധന്മാരിൽ സന്യാസി. ഉ. കേതു എന്ന ഗ്രഹം. ന. കൊടി.

വികചം-പു. വിടൎന്ന പൂത്തുനില്ക്കുന്ന മരം. ഉ. വിരിഞ്ഞതു്.

വികട-വി. പു. വലുതായുള്ള. ഉ. ഭയങ്കരമായുള്ള ന ഡംഭമുള്ള. ൪. വിസ്തീൎണ്ണമുള്ള. ൫. നീണ്ട പല്ലുള്ള ൬. സൌന്ദൎയ്യമുള്ള. ൭. വേഷമ്മാററമുള്ള. വ്യ തെളിവില്ലാത്ത.

വികടൻ-പു. വിപരീതമായി പറകയും പ്രവൎത്തിക്കയും ചെയ്യുന്നവൻ. ഉ. ഭയങ്കരൻ.

വികടം-പു. വിരോധം. ഉ. ക്രൂരം. ന. അപകടം, ദുൎഘടം.

വികടസരസ്വതി-പു. വികടവാക്ക്. ഉ. വികടം പറയുന്നവൻ.

വികടാ-ബുദ്ധമതക്കാരുടെ ഒരു ദേവി.

വികടിക്കുന്നു- ഇടയുന്നു, പിണങ്ങുന്നു, വല്ലാതെയാകുന്നു.

വികടിപ്പു്-വിരോധം, ഇടച്ചൽ.

വികണ്ടകം- പു. ഫലവൎഗ്ഗത്തിൽ ഒന്നു്.

ഇതു് തുണിയിൽ ചായം ഇടുന്നതിന്നു് ഉപയോഗപ്പെടുന്നു.

ഉ. വെങ്കൊടിത്തുവ.

വികത്ഥനം-പു വെറുതെ പറക, തന്നെത്താൻ സ്തുതിക്കുക, നിന്ദാസ്തുതി. ഉ. സ്തുതി.

വികത്ഥാ-പു. തന്നെത്താൻ സ്തുതിക്കുക. ഉ. നിന്ദാസ്തുതി.

വികമ്പിത-വി. നല്ലവണ്ണം ഇളകുന്ന.

വികരം-ദീനം, വ്യാധി.

വികരാളം-ഭയങ്കരം.

വികൎണ്ണൻ-ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ ഒരു പുത്രൻ.

വികൎത്തനൻ-പു. ആദിത്യൻ. വിശേഷണകൎത്തനം (ഛേദനം) ഉള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം, ഇരുട്ടിനെ കളയുന്നവൻ എന്നുമാവാം. വിശ്വകൎമ്മാവിനാൽ ചുരുക്കപ്പെട്ട കാന്തിയോടുകൂടിയവൻ എന്നുമുണ്ടു്. ഉ. പിതാവിന്റെ രാജ്യത്തെ അപഹരിക്കുന്നവൻ.

വികൎത്താരം-എരിക്ക്. (ചെമന്ന പൂവുള്ളതു്).

വികൎമ്മം-വിരുദ്ധപ്രവൃത്തി.

'കൎമ്മാകൎമ്മവികൎമ്മപരായണൻ'

(സന്താനഗോപാലം പാന)

വികൎഷം-ശരം.

വികൎഷണം-പു. വലിക്കുക ഉ. കാമന്റെ ശരങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

വികല-വിനാഴിക.

വികല-വി. ഊനമുള്ള, ഇളക്കമുള്ള, ഇളകിയ.

വികലം-ഒരു കലയിൽ അറുപതിൽ ഒരു പങ്ക്.

വികലാ-ഋതുകാലം കഴിഞ്ഞ സ്ത്രീ, വൃദ്ധസ്ത്രീ.

വികലാംഗ-വി. അംഗഹീനതയുള്ള.

വികലാംഗൻ-ജനനാൽത്തന്നെ അംഗവൈകല്യമുള്ളവൻ.

വികല്പം-പു. തെററ്. ൨. മാററം. ൩. സംശയം. ൪. ഒരലങ്കാരം. സമബലങ്ങളും പരസ്പരവിരോധത്താൽ ഒന്നിച്ചു വരാൻ പാടില്ലാത്തതുമായ രണ്ടണ്ണങ്ങളിൽ വെച്ച് ഒന്നുവരുന്നത്.

വികല്പിത-വി. സംശയിക്കപ്പെട്ട, മറെറാരുപ്രകാരത്തിൽ കൂടെ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട.

വികഷ(സ)ാ-പു. മഞ്ചട്ടി ൨. മാംസരോഹിണി. വികസിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വികസൻ-ചന്ദ്രൻ.

വികസിക്കുന്നു-ക്രി. വിടരുന്നു. ൨. വളരുന്നു. (വികസിപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വികസിത-വി. വിടർന്ന.

വികസ്വര-വി. വിടരുന്ന, വിടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന.

വികസ്വരം-വികസിച്ചിരിക്കുന്നത്, വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

വികാരം-പു ഒരു സ്വഭാവമുള്ളത് മറെറാന്നായിത്തീരുന്നത്, മനസ്സിനുണ്ടാകുന്ന ഒരു ഭാവഭേദം. ൨. രൂപമാററം, വികൃതി. ൩. രോഗം.

വികാരം 6 വിധം—ജനിക്കുക, ഇരിക്കുക, മറെറാന്നായി മാറുക, വളരുക, കുറയുക, നശിക്കുക. (ഇവയ്ക്കു ഷഡ്വികാരം എന്നു പേർ).

മായയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള 16 വികാരങ്ങൾ— ഭൂമി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം, കണ്ണ്, മൂക്ക്, ചെവി, നാവ്, തൊലി, വാക്ക്, കാല്, കൈയ്, മലദ്വാരം, മൂത്രദ്വാരം, മനസ്സ്.

വികാരി-വി. വികാരമുള്ള. (രീ, രിണി, രി).

വികാരി-പു. അറുപതിൽ മുപ്പത്തിമൂന്നാംവർഷം. ൨. (വ്യാകരണത്തിൽ) ഇ, ഉ, ഋ, ഌ എന്ന നാലും, അവയുടെ ദീർഘങ്ങളും.

വികാശനം-പു. വിടർച്ച. ൨. പ്രത്യക്ഷത.

വികാശം-പു. താൻതന്നെ ഒരു സ്ഥലത്തിരിക്കുക. ൨. വിടർച്ച. ൩. സുഖാനുഭവം. ൪. ആകാശം. ൫. പ്രകാശം, പ്രത്യക്ഷത. ൬. സന്തോഷം. ൭. സ്വർഗ്ഗം. ൮. അത്യാശ.

വികാസം-വിടർച്ച.

വികാസി-വി. വിടരുന്ന.

വികിരം-പു. പക്ഷി. കൊത്തിച്ചിനക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. മണൽ.

വികിരണം-പു. ചിതറൽ. ൨. കൊല്ലുക. ൩. കീറുക. ൪. എരിക്ക്.

വികീരണം-ഒരു പൂച്ചെടി, എരിക്ക്. നിറച്ചു പൂവുള്ളത് എന്നർത്ഥം. വികിരണം എന്നുമാവാം.

വികീർണ്ണം-വി. പു. ചിതറിക്കപ്പെട്ട, കലർത്തിയ.

വികീർണ്ണം-കരിഞ്ചണ്ണ.

വികുക്ഷി-ഒരു സൂര്യവംശരാജാവ്.

ബലിയ്ക്കു വേട്ടയാടി മാംസം കൊണ്ടുവരുന്നതിനയച്ചതിൻെറശേഷം വിശപ്പു ഹേതുവായിട്ട് ഒരു മുയലിനെ

ഭക്ഷിക്കയാൽ 'ശശാദൻ' എന്നു പേരുണ്ടായി. ആ മാംസം ബലിക്കുപയുക്തമല്ലെന്നാണ് വസിഷ്ഠൻ പറഞ്ഞത്.

വികുണ്ഠം-വിഷ്ണുസ്വൎഗ്ഗം.

വികുണ്ഠാ-വിഷ്ണുവിൻെറ അമ്മ.

വികുണ്ഠിത-വി. തടുത്ത.

വികുൎവ്വാണ—വി. സന്തോഷമുള്ള. (ണൻ, ണാ, ണം).

വികുസ്രൻ-ചന്ദ്രൻ.

വികുസ്രം-കൎപ്പൂരം.

വിക്രുണികാ-മൂക്ക്.

വികൃത-വി. രോഗമുള്ള. ൨. വികാരമുള്ള.

വികൃതം-ബീഭത്സം. മനസ്സിനെ വികാരപ്പെടുത്തുന്നത് എന്നൎത്ഥം.

വികൃതം-വിരൂപം, വികാരം (മാറ്റം) ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടത്.

വികൃതി-പ്ര. ഛന്ദസ്സുകളിൽ ഒന്ന്. ൨. ഒരു സ്വഭാവമുള്ളത് മറ്റൊന്നായിത്തീരുന്നത്, സ്വഭാവത്തിൻെറയും മറ്റും മാറ്റം. ൩. ഗോഷ്ഠി. ൪. പേടി. ൫. രോഗം. ൬. ദുൎബ്ബുദ്ധി. ൭. ദുൎബ്ബുദ്ധിയുള്ളവൻ. ൮. മരണലക്ഷണം. ൯. അറുപതിൽ ഇരുപത്തുനാലാംവൎഷം.

വികൃതിത്വം-വഷളത്വം.

വികൃഷ്ട- വി. പ്ര. വലിച്ചെടുക്കപ്പെട്ട. ൨. അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും വലിക്കപ്പെട്ട. ൩. നീട്ടപ്പെട്ട. ൪. ശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്ന.

വികേശ-വി. മുടിയില്ലാത്ത, കഷണ്ടിയായ.

വികോശ-വി. മൂടപ്പെടാത്ത, ഊരിയ.

വിക്കം-വിക്ക്, വിക്കൽ.

വിക്കൻ-വിക്കുള്ളവൻ, കൊഞ്ഞൻ.

വിക്കൽ-വിക്ക്.

വിക്ക്-വാക്കിനുണ്ടാകുന്ന ഒരു തടവ്.

"കക കക കംസൻ കികികികി കൃഷ്ണൻ
പുപ്പു പുപ്പു പൂതന................"

(രുക്മിണീസ്വയംവരം തുള്ളൽ)

ഒരുകഴഞ്ച് ഇന്തുപ്പ് കലക്കിയ ഒരു തുടം വെള്ളത്തിൽ ഒരു കഴഞ്ചു വെണ്ണയിട്ട് ൧൨ മണിക്കൂറു കഴിഞ്ഞ് എടുത്തു ഭക്ഷിക്കുക. അങ്ങിനെ ൪൦ നേരം സേവിച്ചാൽ എത്ര കഠിനമായ വിക്കുതന്നെ ആയിരുന്നാലും തീരെ മാറി നല്ലപോലെ പറയാറാവുന്നതാണ്.

വിക്കുന്നു-പ്ര. വിക്കിപ്പറയുന്നു. ൨. വെള്ളവും മറ്റും കുടിക്കുമ്പോൾ ചില സമയത്ത് തൊണ്ടതിങ്ങി മേല്പോട്ട് തെറിക്കുന്നു.

വിക്രമ-അറുപതിൽ പതിന്നാലാംവൎഷം.

വിക്രമണം-നീട്ടിവെച്ചുള്ള നടപ്പ്, കവെപ്പ്, കവച്ചുനടക്കുക.

വിക്രമൻ-പ്ര. വിക്രമമുള്ളവൻ. ൨. വിക്രമാദിത്യനെന്ന രാജാവ്.

വിക്രമം-പ്ര. അതിപരാക്രമം, അതിബലമുള്ളവൻെറ ഭാവം. ൨. തൃതീയരാശി. ൩. യുദ്ധസാമൎത്ഥ്യം. ൪. കാലടി. ൫. നടക്കുക. ൬. ആക്രമിക്കുക.

വിക്രമവാൻ-വിക്രമമുള്ളവൻ. (സ്ത്രീ.-വിക്രമവതി).

വിക്രമശാലി-വി. വിക്രമമുള്ള. (ലീ, ലിനീ, ലി).

വിക്രമാദിത്യൻ-സുപ്രസിദ്ധനായ ഒരു രാജാവ്.

ഉജ്ജയിനീപട്ടണത്തിൽ വാണിരുന്നു. കാളിദാസൻ മുതലായ നവരത്നങ്ങൾ ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ കാലത്താണുണ്ടായിരുന്നത്. സംവൽ വൎഷത്തിൻെറ സ്ഥാപകനാകുന്നു.

വിക്രമാബ്ദം-വിക്രമാദിത്യൻെറ കാലം മുതൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംവത്സരം.

വിക്രമാൎക്കൻ-വിക്രമാദിത്യൻ.

വിക്രമി-൧. വിക്രമമുള്ളവൻ, ശക്തൻ. ൨. സിംഹം. ൩. വിഷ്ണുവിന്റെ ഒരാന,

വിക്രമിക്കുന്നു-ആക്രമിക്കുന്നു.

വിക്രമോൎവ്വശീയം-കാളിദാസന്റെ ഒരു നാടകം.

വിക്രയം-വില്ക്കുക, കച്ചവടം.

വിക്രയി, വിക്രയികൻ-വില്ക്കുന്നവൻ.

വിക്രാന്ത-വി. ൧. വിക്രമമുള്ള, ശക്തിയുള്ള. ൨. ജയിച്ച. ൩. വിജയമുള്ള.

വിക്രാന്തൻ-ശൂരപുരുഷൻ, വീരൻ, ശക്തിയുള്ള യോദ്ധാവ്. ശത്രുശിരസ്സിൽ ചവുട്ടുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. ൨. സിംഹം.

വിക്രാന്തം-൧. പരാക്രമം, ൨. സിംഹം.

വിക്രാന്താ-൧. തൊഴുകണ്ണി. ൨. വിഷ്ണുക്രാന്തി. ൩. ചെറുപ്പുള്ളടി. ൪. പുഴമുഞ്ഞ. ൫. പാതാളഗരുഡക്കൊടി.

വിക്രാന്തി-൧. കുതിരയുടെ കുതിപ്പ്. ൨. ശക്തി, മഹാബലം, വിക്രമം.

വിക്രായകൻ-വില്ക്കുന്നവൻ, കച്ചവടക്കാരൻ.

വിക്രിയ-൧. ഒരു സ്വഭാവമുള്ളത് മറ്റൊന്നായിത്തീരുന്നത്, മനസ്സിന്റെയും രൂപത്തിന്റെയും മാറ്റം, വികാരം, വികൃതി, മാറ്റം. ൨. കോപം. ൩. ദോഷം. ൪. ദീനം.

വിക്രീ-വില്ക്കുക.

വിക്രീത-വി. വില്ക്കപ്പെട്ട.

വിക്രുഷ്ട-വി. ൧. വിളിച്ചു പറയപ്പെട്ട. ൨. കഠിനമായ.

വിക്രുഷ്ടം-൧. സഹായത്തിനായിട്ടുള്ള കരച്ചൽ. ൨. ശകാരം.

വിക്രേതാവ്-വില്ക്കുന്നവൻ.

വിക്രേയ-വി. വില്ക്കേണ്ടുന്ന.

വിക്രേയം- വില്ക്കേണ്ടതായ സാധനം, വില്ക്കപ്പെടുന്നത് എന്നൎത്ഥം.

വിക്ലവ-വി. ൧. പാരവശ്യമുള്ള. ൨. ഭയപ്പെട്ട. ൩. കുഴപ്പത്തിലായ. ൪. ദുഃഖിച്ച.

വിക്ലിന്നം-വി. ൧. വളരെ നനഞ്ഞ, അശേഷം നനഞ്ഞ. ൨. ജീൎണ്ണിച്ച, ഉണങ്ങിയ. ൩. വാൎദ്ധക്യമായ.

വിക്ലിഷ്ടം-ഉച്ചാരണത്തിനുള്ള പിശക്.

വിക്ലിഷ്ടം-വി. ൧. വളരെ ഭയപ്പെട്ട. ൨. കേടു വരുത്തിയ, നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

വിക്ലേദം-മുഴുവൻ നനയുക.

വിക്ഷത-വി. മുറിക്കപ്പെട്ട.

വിക്ഷപിതം-വ്യത്യാസപ്പെട്ടത്.

'മഹിതകടാക്ഷവിക്ഷപിതാമരഗുല്മം'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

വിക്ഷവം-ചുമ. (ഒരു ദീനം).

വിക്ഷാവം-തുമ്മൽ, തുമ്പൽ, കരം, ശബ്ദമുണ്ടാകുന്നത് എന്നൎത്ഥം.

വിക്ഷിപ്ത-൧. എറിയപ്പെട്ട. ൨. ചിതറപ്പെട്ട.

വിക്ഷീരം-എരിക്ക്.

വിക്ഷേപണം-ഏറ്.

വിക്ഷേപണി-(വ്യാകരണത്തിൽ) ചിഹ്നങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ഇത് വിസ്മയം മുതലായവയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു- !

വിക്ഷേപം- ൧. മായയ്ക്കുള്ള ശക്തികളിൽ ഒന്ന്.

മറ്റേത് 'ആവരണം' എന്ന ശക്തിയാണ്. ഇതുകൊണ്ട് ആ പരമാത്മാവ് മറയ്ക്കപ്പെട്ട് അജ്ഞാനസംഭവം ഉണ്ടാകുന്നു. ബ്രഹ്മത്തെ അറിയാൻ വയ്യാതാക്കുന്നതും അല്പം വെളിച്ചം കൊടുത്ത് അറിയത്തക്ക വിധത്തിൽ ആക്കിത്തീൎക്കുന്നതുമായ ശക്തി. ശുദ്ധമായ ബ്ര

ദമത്തെ അറിയാതെ മറയ്ക്കുന്ന ശക്തിയാണ് ആവരണശക്തി. വിക്ഷേപത്തിൽ നിന്നു പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ ഉണ്ടായി. ൨. നായകാശ്രിതങ്ങളായ ൨൮ അലംകാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

'ഭൂഷാണാമർദ്ധരചനാ
മിഥ്യാവിഷ്വഗവേക്ഷണം
രഹസ്യാഖ്യാനമീഷച്ച
വിക്ഷേപോ ദയിതാന്തികേ'

=നായകനൊന്നിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അലംകാരങ്ങളെ തികവാക്കാതിരിക്കുക, അനാവശ്യമായും ചെരിച്ചും മറിച്ചുമുള്ള നോട്ടം, രഹസ്യങ്ങൾ പറയുമ്പോൾ അതിനെ അക്ഷരപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചുരുക്കുക, ഇവയത്രേ വിക്ഷേപം.
൩. കഴപ്പ്. ൪. ഭയം ൫. മുന്നോട്ടും പിന്നോട്ടുമുള്ള അനക്കം.

വിക്ഷേപിക്കുന്നു-എറിയുന്നു.

വിക്ഷോഭം-ഇളക്കം, മനക്കലക്കം.

വിഖാസാ-നാക്ക്.

വിഖുരൻ-കള്ളൻ.

വിഖ്യാത-വി. പ്രസിദ്ധമുള്ള.

വിഖ്യാതി-കീർത്തി.

വിഖ്യാപനം-പരസ്യം, വിജ്ഞാപനം

വിഗണനം-൧. കണക്കുകൂട്ടുക. ൨. വിചാരിക്കുക, ആലോചിക്കുക. ൩. കടം വീട്ടുക.

വിഗത-വി. ൧. പോയ. ൨. വേർപെട്ട. ൩. ഒഴിവായ. ൪. ഇല്ലാത്ത ൫. ചത്ത.

വിഗതനാസിക-വി. മൂക്കുപോയ.

വിഗതം-൧. പൊയ്പ്പോയത്, വേർവിട്ടത്. ൨. പ്രഭയില്ലാതായത്, പ്രഭയില്ലാത്തത്.

വിഗതാർത്തവാ-തീണ്ടായിരിമാറിയവൾ. ആർത്തവമില്ലാതായവൾ എന്നർത്ഥം.

വിഗതി-പിന്നോക്കം പോക.

വിഗന്ധകം-ഓടമരം.

വിഗമം-൧. വേർപാട്. ൨. മരണം. ൩. യാത്ര. ൪. നഷ്ടം. ൫. നാശം.

വിഗരം-പർവ്വതം.

വിഗർഹണം-നിന്ദ.

വിഗർഹിത-വി. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട.

വിഗളത്-വി. ൧. തുള്ളിത്തുള്ളിയായ്വീഴുന്ന, ഒഴുകുന്ന. ൨. ഉരുകുന്ന.

വിഗളിത-വി. ൧. വീണുപോയ. ൨. വാർന്നുപോയ, ഒഴുകിയ. ൩. അഴിഞ്ഞ. ൪. ഉരുകിയ.

വിഗാനം-നിന്ദ

വിഗാഹം-കുളി, മുങ്ങൽ.

വിഗീതി-ശകാരം, നിന്ദിക്കുക.

വിഗുണ-വി. ഗുണമില്ലാത്ത.

വിഗ്ന-വി. ഇളകിയ, അനങ്ങിയ, ഉദ്വേഗിപ്പിച്ച

വിഗ്രു-വി. മൂക്കില്ലാത്ത.

വിഗ്രഹം-൧. ശരീരം. വിവിധങ്ങളായ സുഖദുഃഖാദികളെ ഗ്രഹിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. യുദ്ധം. വിശേഷേണ ഗ്രഹിക്കുക, തമ്മിൽ പിടികൂടുക എന്നർത്ഥം. ൩. വ്യാകരണപ്രകാരം സമാസപദത്തെ വേർതിരിക്കുക. ൪. ആകൃതി. ൫. ഒരു ഭാഗം. ൬. വിസ്താരം. വിശേഷേണ ഗ്രഹിക്കുക എന്നർത്ഥം. ൭. എതിർപ്പ്. ൮. വിരോധിക്കുക. ൯. ശത്രുരാജ്യത്തെ ചുട്ടുപൊടിക്കുക, കത്തിക്കുക മുതലായ ഉപദ്രവപ്രവൃത്തി. ൰. ഷഡ്ഗുണങ്ങളിൽ ഒന്ന്. വേണ്ടിവന്നാൽ മാത്രം യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത് വിഗ്രഹം.

വിഗ്രഹാരാധന-ബിംബത്തെ പൂജിക്കുക.

വിഗ്രീവ-വി. തലവെട്ടിക്കളഞ്ഞ.

വിഘടനം-നാശം.

വിഘടിത-വി. പങ്കിട്ട.

വിഘടിപ്പിക്കുന്നു-വേറതിരിക്കുന്നു.

വിഘട്ടനം(നാ)- പു. ഉരച്ചൽ. ഉ. വേർതിരിക്കുക, അഴിക്കുക.

വിഘനൻ-നശിപ്പിക്കുന്നവൻ.

വിഘനം-ചുററിക,

വിഘസം-പു. ഭക്ഷണത്തിന്റെ ശേഷം. ഉ. അതിഥികൾക്ക് കൊടുക്കുന്നതിന്റെ ശിഷ്ടമായ അന്നം. ന. മെഴുക്. ർ. ഭക്ഷണം. ഇ. വിഘ്നം.

വിഘസം എന്നതു ദേവന്മാർ, പിതൃക്കൾ, അതിഥികൾ, ഗുരുക്കന്മാർ ഇവർ ഭക്ഷിച്ചതിന്റെ അവശിഷ്ടമായ അന്നാദികളുടെ പേർ എന്നു കാണുന്നു.

വിഘാതം-പു. തടവ്. ഉ. നാശം.

വിഘ്നനായകൻ-ഗണപതി.

വിഘ്നനാശകൻ-ഗണപതി.

വിഘ്നനാശനൻ-ഗണപതി.

വിഘ്നം-പു. മുടക്കം, തടവ്. വിഹനിക്കുക, തടസ്സപ്പെടുത്തുക എന്നർത്ഥം. ഉ. പെരുംക്കുറവ്.

വിഘ്നരാജൻ-ഗണപതി. വിഘ്നങ്ങളുടെ രാജാവ്. വിഘ്നങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിന ശക്തിയുള്ളവൻ ഇങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ

നിർവിഘ്നപരിസമാപ്തിക്കായെല്ലാം ശുഭപ്രാരംഭങ്ങളിലും വിഘ്നേശ്വരനെ പൂജിക്കുക എന്നതു സാധാരണയാകുന്നു

വിഘ്നിതാ-വിഘ്നം ഉണ്ടായതു്.

വിഘ്നേശൻ-ഗണപതി.

വിഘ്നേശവാഹനൻ-പു. എലി. ഉ. പെരുച്ചാഴി.

വിങ്ങൽ- ഒരുമാതിരി വേദന, ചുളുചുളുപ്പ്.

വിങ്ങാടം-തറിമരത്തിൽ ഒരു ഭാഗം.

വിങ്ങുന്നു-ചുളുചുളുക്കുന്നു, വിമ്മുന്നു.

വിചകിലം-പു. വള്ളിമുല്ല. ഉ. മക്കിപ്പൂവ്.

വിചക്ഷണ-വി. പു. അറിവുള്ള. ഉ. സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

വിചക്ഷണൻ - സമർത്ഥൻ, വിദ്വാൻ. വിശേഷേണ വ്യക്തമായി സംസാരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വിചണ്ഡാ-പു. പഞ്ചവർണ്ണക്കിളി. ഉ. പത്രം.

വിചയം, വിചയനം-അന്വേഷണം.

വിചർച്ചിക-ഒരുമാതിരിച്ചൊറി, ചിരങ്ങ്. പിന്നെയും പിന്നെയും വലിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വിചല-വി. ഇളക്കമുള്ള.

വിചാരകൻ-പു. ന്യായാധിപതി. ഉ. പരിശോധകൻ.

വിചാരണ-പ്രമാണങ്ങളെക്കൊണ്ട് അർത്ഥനിർണ്ണയം ചെയ്യുന്നതു്, അർത്ഥപരീക്ഷ, കാര്യാകാര്യങ്ങളെ തിരക്കി അറിയുക, ആലോചന, നിരൂപണം തീരെ സന്ദേഹമില്ലാത്തതു് എന്നർത്ഥം.

വിചാരഭൂ-യമന്റെ സിംഹാസനം.

വിചാരം-പു. ഓർമ്മ. ഉ. രാജ്യഭാരം. ന. ഒരു ഉദ്യോഗം. ർ വിഷാദം. ഇ. ആലോചന.

വിചാരിക്കുന്നു-പു. ഓർക്കുന്നു. ഉ. രാജ്യഭരിക്കുന്നു. ന. വിഷാദിക്കുന്നു. (വിചാരിപ്പിക്കുന്നു-കാ. ക്രി). ർ. ചോദിക്കുന്നു. ഇ. ഉത്സാഹിക്കുന്നു.

വിചാരിത-വി. വിചാരിക്കപ്പെട്ട.

വിചാരിപ്പ്-മേലധികാരം.

വിചാര്യ—വി. വിചാരിക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക.

വിചി-തിര.

വിചികിത്സ-൧. സംശയം. ൨. തെററ്.

വിചികിത്സിതം-സംശയിക്കപ്പെട്ട കാൎയ്യം.

വിചികീൎഷ-ചെയ്യുവാനുള്ള ആഗ്രഹം.

വിചിത-വി. അന്വേഷിക്കപ്പെട്ട.

വിചിതി-അന്വേഷണം.

വിചിത്ര-വി. ൧. അധികം ഭംഗിയുള്ള. ൨. പലനിറമുള്ള. ൩. അത്ഭുതകരമായ.

വിചിത്രഭാഷ്യം-സരസവാഗ്മിത്വം.

വിചിത്രം-൧ നാനാവിധം. ൨. മനോഹരം. ൩. ആശ്ചൎയ്യം. ൪. വെള്ളരി. (വെളുത്ത ചെറിയതരമാണ്). ൫ മയിലെള്ള്. ൬. അശോകം. ൭. ഒരലങ്കാരം.

വിചിത്രവീൎയ്യൻ - ശന്തനുരാജാവിനു സത്യവതിയിലുണ്ടായവൻ.

അംബികയുടെയും അംബാലികയുടെയും ഭൎത്താവ്. ഭീഷ്മരുടെ അനുജസോദരൻ. മക്കളില്ലാതെ മരിച്ചു. സത്യവതിയുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം വ്യാസൻ വിചിത്രവീൎയ്യനുവേണ്ടി അംബികയിലും അംബാലികയിലും പുത്രരെ ജനിപ്പിച്ചു. ഇവരാത്രെ ധൃതരാഷ്ട്രരും പാണ്ഡുവും.

വിചിത്രാംഗൻ-൧. പുലി. ൨. മയിൽ

വിചിന്വാനൻ-അന്വേഷിക്കുന്നവൻ.

വിചേതന-വി. ൧. ബോധമില്ലാത്ത ൨. മരിച്ച.

വിചേഷ്ടിതം-പ്രവൃത്തി, പരിശ്രമം.

വിച്ച, പിച്ച-൧. ആശ്ചൎയ്യം. ൨. കൊച്ചുപൈതങ്ങളുടെ ഒരു കളി.

വിച്ച-൧. മിടുക്ക്. ൨. ആശ്ചൎയ്യം. (വിദ്യയുടെ തത്ഭവം). (പ-മ)

വിച്ച=വിസ്മയം. വിച്ച എന്നതു അത്ഭുതവാചിയായ ഒരു പ്രാചീനശബ്ദമാണ്. [ത്താൽ'

'വിച്ചയല്ലയോദേവീനൽച്ചരിതങ്ങളോ

(ഗിരിജാകല്യാണം)

വിച്ചക്കളി, പിച്ചക്കളി-കൊച്ചുപൈതങ്ങളുടെ ഒരു കളി.

വിച്യുത-വി. താഴെ വീണ.

വിച്യുതി-വീഴ്ച, നാശം.

വിച്ഛന്ദകം - ഒരുമാതിരി രാജഭവനം, ദേവാലയ വകഭേദങ്ങളുടെ പ്രത്യേകം പേർ. അഭിലാഷത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം. വിച്ഛൎദ്ദകം എന്നുമാവാം.

വിച്ഛായ-വി. ൧. കാന്തികുറവുള്ള. ൨. വിളൎച്ചയുള്ള.

വിച്ഛായം-൧. പക്ഷികളുടെ നിഴൽ. ൨. രത്നം.

വിച്ഛിത്തി-൧. മുറിക്കുക. ൨. വേൎതിരിക്കു. ൩. നാശം, ൪. ഭവനത്തിന്റെ അതിൎത്തി. ൫. (നിറത്തിന്നായി) ദേഹത്തിൽ പൂചപ്പെടുന്ന കുറിക്കൂട്ട്. ൬. നായികാശ്രിതങ്ങളായ 28 അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

'സ്തോകാകല്പരചനാ
വിച്ഛിത്തിഃ കാന്തിപോഷകൃൽ'

ആഭരണാദ്യലങ്കാരങ്ങൾ വളരെ ചുരുക്കമാണെങ്കിലും അത്യധികം ശോഭിക്കുന്നെങ്കിൽ അതു വിച്ഛിത്തി. (വിലാസങ്ങൾ എന്ന പദം നോക്കുക).

വിച്ഛിന്ന-വി. ൧, മുറിക്കപ്പെട്ട. ൨. ഇടവിടപ്പെട്ട. ൩. പിരിഞ്ഞുപോയ.

വിച്ഛുരിതം-വി. ൧. മൂടപ്പെട്ട. ൨. പതിക്കപ്പെട്ട. ൩. പൂചപ്പെട്ട.

വിച്ഛേദം-൧. മുറിവ്. ൨. തടസ്സം. ൩. മുറിഞ്ഞ ശകലം. ൪. നാശം. ൫. കാണ്ഡം.

വിജന-വി. ജനമില്ലാത്ത.

വിജനനം-ജനനം.

വിജയ-൧. കടുക്ക. ൨. കഞ്ചാവ്. ൩. വെളുത്ത വയമ്പ്. ൪. ചെറുമുഞ്ഞ. ൫. അറുപതിൽ ഇരുപത്തേഴാം വർഷം. ൬. തൃതീയ, അഷ്ടമി, ത്രയോദശി ഈ മൂന്നു പക്കങ്ങൾക്കും കൂടെ പറയുന്ന ഒരു പേർ. ൭. തുലാമാസത്തിൽ വെളുത്ത വാവ്. ൮. ശ്രീപാർവതിയുടെ ശുശ്രൂഷക്കാരത്തി, ഒരു സഖി. ൯. വെളുത്ത നൊച്ചി. ൧൦. ചെറുവന്നി. ൧൧. കരിങ്കുറുക. ൧൨. വയമ്പ്. ൧൩. മുഞ്ഞ. ൧൪. വിശ്വാമിത്രൻ ശ്രീരാമനു കൊടുത്ത ഒരുപദേശം. ൧൫. ദുർഗ്ഗ.

വിജയകുഞ്ജരം-യുദ്ധത്തിലുള്ള ആന.

വിജയച്ഛന്ദം- അഞ്ഞൂററിനാലു ചുററുള്ള ഒരു മുത്തുമാല.

വിജയദശമി-കന്നിമാസത്തിൽ കറുത്ത വാവുകഴിഞ്ഞു വരുന്ന വെളുത്ത ദശമി

സേനകളുടേയും വർത്തകന്മാരുടേയും വിജയത്തോടുകൂടിയുള്ള പ്രത്യാഗമനത്തെക്കുറിക്കുന്ന ഒരു ഉത്സവദിവസം. ശ്രീരാമൻ അയോദ്ധ്യയിൽ തിരിച്ചെത്തിയതും പാണ്ഡവന്മാർ കൌരവരെ ജയിച്ചതും ഈ സമയത്താണ്. 'വിജയദശമി' എന്നും 'ദസ്‌റാ' എന്നും ഇതിനു പേരുകൾ ഉണ്ട്.

വിജയനഗരം- വിശാഖപട്ടണത്തിലുള്ള ഒരു നഗരം, തുംഗഭദ്രാനദിതീരത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു ഹിന്ദുരാജ്യം. (എ. ഡി. 1444-1650).

വിജയൻ-൧. അർജ്ജുനൻ. ൨. വിഷ്ണുവിന്റെ ഗോപുരപാലകന്മാരിൽ ഒരുത്തൻ. ൩. വിഷ്ണു. ൪. യമൻ.

വിജയന്തൻ-ഇന്ദ്രൻ.

വിജയം-൧. ജയിക്കുക, ഉൽക്കർഷസിദ്ധി. ൨. ദേവന്മാരുടെ രഥം.

വിജയി-വി. ജയിക്കുന്ന.

വിജയിക്കുന്നു-വിശേഷേണ സർവോൽക്കർഷത്തോടെ വർത്തിക്കുന്നു.

വിജര-വി. ൧. ചെറിയ. ൨. പുതിയ.

വിജലാ-നീച്ചീര.

വിജാതാ-മാതാവ്.

വിജാതീയ-വി. ൧. വേറെ വിധത്തിലോ ജാതിയിലോ ഉള്ള, വ്യത്യാസപ്പെട്ട. ൨. അന്യ ജാതിയിലോ വർഗ്ഗത്തിലോ ഉള്ള. ൩. കൂട്ടുകൂടിയ (ജാതി).

വിജാനൻ-വി. അറിഞ്ഞ.

വിജിഗീഷാ-ജയിപ്പാനുള്ള ആഗ്രഹം.

വിജിഗീഷു - ൧. ജയിപ്പാനാഗ്രഹമുള്ളയാൾ. ൨. യോദ്ധാവ്.

വിജിത-വി. ജയിക്കപ്പെട്ട.

വിജിതി-ജയം.

വിജില-വി. കഞ്ഞിയോടുകൂടെ ചേർക്കപ്പെട്ട.

വിജിലം-അയഞ്ഞ ചോറ് (കഞ്ഞി), കറി മുതലായത്. ഇളകുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വിജൃംഭണം-൧. വർദ്ധനം. ൨. കോട്ടുവാ. ൩. മുരിനിവിരുക. ൪. സ്ത്രീകളുമായുള്ള ചില നേരംപോക്ക്.

വിജൃംഭിക്കുന്നു-൧. വർദ്ധിക്കുന്നു. ൨. വിടരുന്നു.

വിജൃംഭിത-വി. ൧. പൂത്ത, വിടർന്ന. ൨. കോട്ടുവായിട്ട. ൩. സ്ത്രീകളുമായി സന്തോഷിച്ച.

വിജൃംഭിതം-൧. ആഗ്രഹം. ൨. നേരംപോക്ക്. ൩. ആധിക്യം.

വിജേതാവ്-ജയിച്ചവൻ.

വിജ്ജുലം-ഏലവങ്ങം.

വിജ്ഞ-വി. വിശേഷേണ അറിയുന്ന. (നാമം-വിജ്ഞത, വിജ്ഞത്വം).

വിജ്ഞപ്ത-വി. വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട, അറിയപ്പെടുത്തിയ, അപേക്ഷിച്ച.

വിജ്ഞപ്തി-അറിയിപ്പിക്ക. ൨. യാചന.

വിജ്ഞാത-വി. അറിയപ്പെട്ട.

വിജ്ഞാതൻ-പ്രസിദ്ധിയുള്ളവൻ. വിശേഷേണ അറിയപ്പെടുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വിജ്ഞാനതൈലഗർഭം-അഴിഞ്ഞിൽ.

വിജ്ഞാനം— ശില്പശാസ്ത്രാദികളിലുള്ള അറിവ്, തികഞ്ഞ അറിവ്.

വിജ്ഞാനം=വിപരീതമായ അറിവ്. 'അന്യത്ര ശില്പശാസ്ത്രയോഃ ധീഃ വിജ്ഞാനം = മോക്ഷേതരങ്ങളായ-വൈദം ഐഹികങ്ങളായ ചിത്രലേഖനാദി ശില്പത്തിലും മീമാംസാദിശാസ്ത്രത്തിലും പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്ന ബുദ്ധിക്ക-ഇവ രണ്ടിലുമുള്ള അറിവിന്ന 'വിജ്ഞാനം' എന്ന പേർ.

വിജ്ഞാനപാദൻ-വ്യാസൻ.

വിജ്ഞാനമയകോശം – ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളോടുകൂടിയതും നിശ്ചയസ്വരൂപിണിയുമായ ബുദ്ധി.

വിജ്ഞാനിക-വി. മിടുക്കുള്ള.

വിജ്ഞാപകൻ-അദ്ധ്യാപകൻ.

വിജ്ഞാപനം, വിജ്ഞാപനാ-പ്ര. അറിയിപ്പ്. ൨. യാചന. ൩. അറിവ്.

വിജ്ഞാപിക്കുന്നു-അറിയിക്കുന്നു.

വിജ്ഞാപിത-വി. അറിയിക്കപ്പെട്ട, ബോധിക്കപ്പെട്ട.

വിജ്ഞാരം-കണ്ണിലെ വെളുപ്പ്

വിജ്ഞേയ-വി. അറിയപ്പെടേണ്ടുന്ന.

വിട-പോകുന്നതിന്നായിട്ടു വലിയവരോടു വാങ്ങിക്കുന്ന അനുവാദം.

വിടകൊള്ളുന്നു-വി. പോകുന്നു എന്നു പറയുന്നതിനു പകരം താണജാതികൾ വലിയവരോടു പറയുന്ന ഒരാചാരവാക്ക്. (അടിതോൽ എന്ന പദം നോക്കുക).

വിടകം, വിടി(ട)കാ-കുരു.

വിടക്ക്-പ്ര. മൃഗങ്ങളുടെ ശവം, ചന്ത്. ൨. അളിഞ്ഞ വസ്തു.

'കടക്കമോ നീ ഞാൻ പറയാതെ
വിടക്കബുദ്ധേ ചഞ്ചലബുദ്ധേ'
(ഖരാമർദ്ദനം ഓട്ടൻതുള്ളൽ)

വിടങ്കം-പ്ര. പ്രാക്കൂട്, പ്രാപ്പലക, പക്ഷിക്കൂട്. ൨. വളരുകപോതം.

വിടങ്കിത-വി. അടയാളപ്പെടുത്തപ്പെട്ട.

വിടതൊഴുക-പോകാൻ അനുവാദം വാങ്ങിക്കുക.

വിടത്തൽ-ഒരു വൃക്ഷം.

പിച്ചകപ്പൂവിന്റെ ആകൃതിയിൽ വെളുത്തും കറുത്തും ചെമന്നും മഞ്ഞളിച്ചുമുള്ള പൂവുണ്ട്. മുള്ളു കാണും. സം-വെല്ലന്തരം. ത-വിടത്തലൈ).

വിടൻ-പ്ര. വേശ്യാസ്ത്രീകളെ ആഗ്രഹിച്ച് അന്വേഷിച്ചു നടക്കുന്നവൻ, ധൂർത്തൻ. ൨. കള്ളൻ. ൩. ചതിയൻ.

രാജാവിന്റെയോ പ്രഭുവിന്റെയോ മറ്റെതെങ്കിലും യുവപുരുഷന്റെയോ സഖാവും, സംഗീതസാഹിത്യാദികളിൽ വിദഗ്ദ്ധനുമായ ഒരുവൻ. വിടൻ വിദൂഷകന്റെ സ്ഥാനവും ചിലപ്പോൾ വഹിക്കും. സ്ത്രീജിതനായ ഒരുവനും വിടൻ എന്നു പറയും.

വിടപം-പ്ര. മരത്തിന്റെ കൊമ്പ്. ൨. വൃക്ഷങ്ങളുടെ പടല്പ്പ് [illegible]

കവന്നുവൻ. ൪ മരക്കൂട്ടം. വിടന്മാരെ രക്ഷിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൫. ചെറിയ തൊഴുകണ്ണി. ൬. പരപ്പ്. ൭. പുല്ലൂട ഒച്ചപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വിടപി-൧. വൃക്ഷം. ൨. പേരാൽവൃക്ഷം. കൊമ്പുകൾ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം. വിസ്താരമുള്ളത് എന്നുമാവാം.

വിടപ്രിയാ-മഞ്ഞൾ.

വിടം-൧. വിളയുപ്പ്. ൨. കരിങ്ങാലി. ൩. നാരകം. ൪. എലി. ൫. തമിഴ്. ൬. ക്രൂമ്യ്. ൭. വിഷം.

വിടർ-കീറല്, പൊളി, വിടവ്.

വിടല, വെടല-മൂക്കാത്ത തേങ്ങ, മത്തങ്ങ.

വിടവ്-പൊട്ടിയുണ്ടാകുന്ന അകലിച്ച.

വിടവല്ലഭാ-പാതിരി.

വിടവഴക്കം-ഉത്ഭവാന്തം മററം പൊയ്ക്കാള്ളാമെന്നനുസരിക്ക.

വിടവഴങ്ങുന്നു-(വിട) പോകുന്നതിന്നനുവാദം വാങ്ങിക്കുന്നു.

വിടവിക്കുന്നു - പൊട്ടിയകലുന്നു, വിള്ളുന്നു.

വിടാതെ-അ. ഇടമുറിയാതെ, മുറുകെ.

വിടാരം-പാമ്പ്. (വിടം = വിഷം).

വിടി-പീതചന്ദനം.

വിടിരുന്നു—മലരുന്നു, വികസിക്കുന്നു. (സ. ക്രി-വിടിക്കുന്നു, വിടിർത്തുന്നു).

വിടിർക്കുന്നു-൧. വികസിപ്പിക്കുന്നു. ൨. നിവിർക്കുന്നു.

വിടിച്ച്, വിടിപ്പ്-വിരിവ്, മലച്ച്.

വിടിപ്പ്-വിടിച്ച്.

വിടിർവു-വിരിവ്, മലച്ച്.

വിട്ട-ചീത്തയായ, അങ്ങ അററമായ എന്നീ അർത്ഥം വരത്തക്കവണ്ണം പദാദിമത്തിൽ ചേർത്തു പ്രയോഗിക്കുന്നു.

വിട്ടകയ്യൻ-൧ ധൂർത്തൻ. ൨. സൂക്ഷ്മമില്ലാതെ മുതൽ ചെലവു ചെയ്യുന്നവൻ.

വിട്ടക്കാൽ - പയറപോലെയുള്ള ഒരു നട്ടതല.

വിട്ടതല-വിട്ടതൽ.

വിട്ടതലപെറുക്കുന്നു—കാലം പെറുക്കുന്നു.

വിട്ടതൽ-൧. അയപ്പ്. ൨. സ്വാതന്ത്ര്യമാക്കുക.

വിട്ടതി-൧. അന്യദിക്കിൽ ചെന്നു പാർത്തു പതിവായിട്ടു ഭക്ഷിക്കുന്നതിനു പണം കൊടുത്തു ചട്ടംകെട്ടുക, ഒരിടത്തു തക്കാലത്തേക്ക ഊണുകഴിച്ചു താമസിക്ക. ൨. ഇളവ്, മാപ്പ്.

വിട്ടതി-അ. അകലെ, ഇടയിട്ട്.

‘തേർ പിൻതിരിച്ചു വിട്ടതിനിർത്തീടുക’

(ഭാരതം-ഭീഷ്മം)

വിട്ടത്തുന്നു-വിട്ടുക്കുന്നു.

വിട്ടധൂർത്തൻ-ഏററവും ചതിയൻ.

വിട്ടനീർ-വിഷജലം.

വിട്ടന്നു-൧. വേർപെടുന്നു. ൨. ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. ൩. മാറുന്നു. ൪. അയക്കുന്നു. ൫. പറിയുന്നു. ൬. പൊട്ടുന്നു. ൭. തുളയുന്നു.

വിട്ടപണി-ഹീനമായ ജോലി.

വിട്ടപൂ-പൂക്കുന്നു, പുഷ്പക്കൂട്ടം.

വിട്ടഘോഷൻ-വലിയ വിഡ്ഢി.

വിട്ടവാക്ക്-സാരമില്ലാത്ത വാക്ക്.

വിട്ടവായൻ-സാരമില്ലാത്ത വാക്ക പറയുന്നവൻ.

വിട്ടവിടൻ-മഹാവിടൻ.

വിട്ടവിഡ്ഢി-ഒട്ടും അറിവില്ലാത്തവൻ.

വിട്ടവൃത്തി-ഉത്ഭവവൃത്തി.

‘വിട്ടവൃത്തിക്കു നന്നിവരെന്നത്രേയും’

(കംസഹരണം പാന)

വിട്ടുവേർ-പേരാലിന്നും മററും കീഴ്പോട്ടു തൂങ്ങുന്ന വേർ.

വിട്ടം-പു. വളബന്ധം. ല. കവക്കയുള്ള ഉത്തരം. (വിഷ്ടം എന്നതിൻെറ തത്ഭവം).

വിട്ടലൻ—കൃഷ്ണൻെറ (വിഷ്ണുവിൻെറ) ഒരു രൂപം.

വിട്ടലം-വിഷ്ണു.

വിട്ടിൽ-ഒരു ചെറിയ പറവക, വെട്ടുക്കിളി.

വിട്ടുവിട്ടുന്നു-തപ്പിപ്പിഴയ്ക്കുന്നു.

വിട്ടേറു്-ഒരുവക വേൽ. (പ-മ).

വിട്ഖദിരം-പു. പീനാറി. ല. കരിവേലം.

വിട്ചരാ, വിട്ചരാ-പോക്ക്, നാട്ടുപന്നി, പീപ്പന്നി. മലം തിന്നുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

'പല്ലണച്ചുചെറുവിട്ചരങ്ങൾ'

(അന്യാപദേശശതകം)

വിടങ്ക-വി. ചീത്ത.

വിടരൻ-ബൃഹസ്പതി.

വിഡം-വിടയുപ്പു്. ഗുന്മാദിയെ ഭേദിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വിഡംഗ-വി. സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

വിഡംഗം-പു. വിഴാൽവൃക്ഷം. കൃമിക്കൂട്ടത്തെ പിളക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ല. വിഴാലരി.

വിഡംബനം-പു. വൈഭവത്തോടുകൂടിയ കളി.

'തന്മായംവിഡംബനരചിതം'

(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

ല. അനുകരണം. ന. പരിഹാസം.

വിഡാരകാ-പൂച്ച.

വിഡാല(ക)ം-പൂച്ച. നിലവിളിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വിഡൂരഭൂമി-വജ്രം വിളയുന്നതായ ഒരു പർവ്വതം.

ഇടിമുഴക്കമുണ്ടാകുമ്പോഴാണ് വജ്രം മുളയ്ക്കുന്നതെന്നു ഒരു വിശ്വാസമുണ്ടു്.

വിഡൌജസ്സ്-ദേവേന്ദ്രൻ. ശത്രുക്കളെ ഭേദിക്കുന്ന ബലമുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. മനുഷ്യരിൽ ഓജസ്സുള്ളവൻ. വിഡോജസ്സ് എന്നും കാണുന്നു. (പാഠങ്ങൾ-ബിഡൌജസ്സ്, വിഡൌജസ്സ്, ബിഡോജസ്സ്, വിഡോജസ്സ്).

വിഡ്വരാഹം-നാട്ടുപന്നി.

വിഡ്ഢി-പു. ഭോഷൻ, അറിവില്ലാത്തവൻ. ല. ശാസ്ത്രക്കളിയിലും അതിൻെറ രൂപാന്തരമായ ഏഴാമത്തു കളിയിലും ബീഭത്സരസസംപൂർണ്ണമായി പുറപ്പെടുന്ന വേഷം. (വിദൂഷകൻ എന്നതു നോക്കുക).

വിഡ്ഢിത്തം-ഭോഷത്തം.

വിണ്ണു്-പു. സ്വർഗ്ഗം. ല. ആകാശം.

വിണ്ണ-വലിയ കൊതി.

വിണ്ണപ്പം-വിജ്ഞാപനം.

വിണ്ണർ-ദേവകൾ.

വിണ്ണർകോൻ-ദേവേന്ദ്രൻ.

വിണ്ണവർ, വിണ്ടലർ-ദേവകൾ.

വിണ്ണോർ-ദേവകൾ.

വിണ്ടണിക്കോട-പറവൂർ.

'വണ്മെഴുംനെടുംതളിവാഴും

വിണ്ടണിക്കോട'

വിണ്ടലം-സ്വർഗ്ഗം. (വിൺ+തലം=വിണ്ടലം).

വിണ്മങ്ക-ദേവസ്ത്രീ.

വിണ്മയം-മലമുള്ളതു്.

വിത-കൃഷിക്കായിട്ടു വിത്തുകൾ വാരി നിലത്തിൽ വിതറുക.

വിതച്ചുടി-വിതച്ചിട്ടു കിളയ്ക്കൽ.

വിതണ്ഡ-൧. സ്വപക്ഷത്തെ സ്ഥാപിക്കാതെ പരപക്ഷത്തെ ഖണ്ഡിക്കുന്നതു്. ൨. മനയോല. ൩. സാമ്പ്രാണി. ൪. അരളി. ൫. ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങ്.

വിതണ്ഡം-൧. മൂന്നു പൂട്ടുള്ള താഴ്. ൨. ആന.

വിതത-വി. പരത്തപ്പെട്ട, പരന്ന, അധികമായ.

വിതതി-൧. കൂട്ടം. ൨. പരപ്പു്.

വിതംസം-൧. പക്ഷിക്കൂടു്. ൨. കയർ, ചങ്ങല.

വിതഥ-വി. വ്യാജമുള്ള. (ഇതു വാക്കിനോടുമാത്രം ചേരും).

വിതഥൻ-ഭൂമന്യുവിന്റെ പുത്രൻ.

വിതഥം- അസത്യഭാഷണം. (തഥം = സത്യം).

വിതന-വി. അഴകുള്ള.

വിതന്തു-൧. നല്ല കുതിര. ൨. വിധവ.

വിതയ്ക്കുന്നു- കൃഷിക്കായിട്ടു വിത്തുകൾ വാരി നിലത്തു വിതറുന്നു. (കാ. ക്രി. വിതപ്പിക്കുന്നു).

വിതരണം-൧. ദാനം, കൊടുക്കൽ. ഇതു നരകത്തെ കടക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി. ൨. മടക്കുക. ൩. വിട്ടൊഴിക.

വിതർ-വിത്തു്.

വിതർക്കണം-സംശയം.

വിതർക്കം-ഊഹം, സംശയവിചാരം.

വിതർദ്ദി-തിണ്ണ, തറ. രാജധാനിയിലും മററും ഇരിപ്പാനായിട്ടു ചതുരത്തിലുണ്ടാക്കുന്ന തറ. വിശേഷേണ തളർച്ചയെ കളയുന്നതെന്നർത്ഥം.

മിററത്തും മററും സുഖമെടുക്കുന്നതിനും മംഗളാർത്ഥമായ നിറകുടം മുതലായതു വയ്പാനുമായി പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന തറ എന്നും കാണുന്നു.

വിതലം-൭ ലോകങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

വിതസ്താനദി-പഞ്ചാബിലെ ഒരു നദി. ഹിമവാങ്കൽ നിന്നു പുറപ്പെടുന്നു. The Jhelum (ഝീലം).

വിതസ്തി-പന്ത്രണ്ടുവിരൽ നീളം. ചെറുവിരലും പെരുവിരലും കൂടിയ ചാൺ, തികഞ്ഞ ചാൺ. മുഴത്തിനെ അപേക്ഷിച്ചു ചെറിയതു് എന്നർത്ഥം.

വിതറൽ-൧. തൂകുക. ൨. വിതയ്ക്കുക.

വിതറുന്നു-൧. തൂകുന്നു. ൨. വിതയ്ക്കുന്നു.

വിതാന-വി. ൧. സ്വരമില്ലാത്ത ൨. ഉന്നമില്ലാത്ത. ൩. ബുദ്ധിയില്ലാത്ത.

വിതാനകം-൧. ചൂണ്ടപ്പന. ൨. കൂട്ടം

വിതാനമൂലകം-രാമച്ചം.

വിതാനം-൧. മേല്ക്കട്ടി, മേല്ക്കട്ടി മുതലായ അലങ്കാരം. പരത്തിക്കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. മേൽത്തട്ടു്. ൩. വിസ്താരം. ൪. യാഗം. ൫. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വിതാനിക്കുന്നു - മേല്ക്കട്ടിയും മററും കൊണ്ടലങ്കരിക്കുന്നു.

വിതിക്കുക-വിടിക്കുക.

വിതീർണ്ണം-ദാനംചെയ്യപ്പെട്ടതു്.

വിതുക്കുന്നു-വിതുമ്പുന്നു.

വിതുന്നം-൧. നീരാരൽ. വിശേഷേണ ഛേദിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. താതിരി. ൩. കരിംപായൽ. ൪. കഴിമുതങ്ങ.

വിതുന്നകം-൧. താലീസപത്രം. ൨. കൊത്തമ്പാലയരി. ദുഃഖത്തെ കളയുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. തുരിശ്ശു്. ൪. തുത്ഥാഞ്ജനം. ൫. കിഴുകാനെല്ലി.

വിതുന്നാ-കിഴുകാനെല്ലി.

വിതുമ്പൽ-൧. തിള, തികളുക. ൨. കരച്ചലിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ചൊടിക്കുണ്ടാകുന്ന ഒരു ഭാവഭേദം.

വിതുമ്പുന്നു-൧. തീയിൽവെച്ചു തികഞ്ഞുന്നു. ൨. കരയാൻ തുടങ്ങുന്നു, കരയുന്നു. (പ. മ)

വിത്തു്-ബീജം. ൧. വിതപ്പാനുള്ള ധാന്യം. ൨. മുളപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള കരുവ്. ൩. ചീരയുടേയും മററും അരി. ൪. വാഴക്കണ്ണ്. ൫ ചേമ്പിന്റെ തടമേൽ പൊട്ടിയുണ്ടാകുന്ന ചെറിയ കിഴങ്ങ്.

വിത്ത്-പദാന്ത്യത്തിൽ ചേർന്നുവരുമ്പോൾ 'അറിയുന്നവൻ' എന്നർത്ഥം വരുത്തുന്നു. ഉ-ം, വേദവിൽ.

വിത്ത-വി. ൧. ശോധനകഴിക്കപ്പെട്ട. ൨. അറിയപ്പെട്ട. ൩. കീർത്തിയുള്ള. ൪. സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട.

വിത്തനാഥൻ-വൈശ്രവണൻ.

വിത്തൻ-പ്രസിദ്ധൻ.

വിത്തം-൧. സമ്പത്തു്, ധനം. ലഭിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. വിചാരിക്കപ്പെട്ടതു്.

വിത്തര-ഒരുവക പാട്ടം, കരം. (വിത്തുകാൽ എന്നതു നോക്കുക).

വിത്തി-൧. വിവേകം. ൨. അറിവ്. ൩. സമ്പാദ്യം, ലാഭം ൪. സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഓരോന്ന

വിത്തുകാൽ-വിതച്ച വിത്തിൽ നാലിലൊരു പങ്കുകൊടുക്കുന്ന കരം.

വിത്തുകെട്ടൽ-വിത്തു മുളപ്പിക്കുന്നതിനായിട്ടു കൊട്ടയിലിട്ടു വെള്ളത്തിൽമുക്കി വെയ്ക്കൽ.

വിത്തുകൊട്ട- വിത്തുകെട്ടുന്നതിനുള്ള കൊട്ട.

വിത്തുപാട്-വിതയ്ക്കുന്ന നിലത്തിന്റെ വലിപ്പം.

വിത്തുപാട്ടം-വിത്തോളമുള്ള കരം.

വിത്തുപാതി-വിത്തുകൊടുത്തു പങ്കായിട്ടു കൃഷിചെയ്യുന്നതിനു പറയുന്ന പേർ.

വിത്തുമാററം-പല്ലികെട്ടി അഴിക്കൽ.

വിത്തുവല്ലി-കൃഷിച്ചെലവ്.

വിത്തേററി-മരംകൊണ്ടുള്ള ഒരു വസ്തു.

വിത്തേശത-കുബേരന്റെ സ്ഥിതി, സമ്പൽസ്ഥിതി.

വിത്തേശൻ-വൈശ്രവണൻ.

വിത്രസ്ത-വി. ഭയപ്പെട്ട.

'വിത്രസ്തഏണയനായ് പക്ഷിലോചനം ചൊന്നാൻ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

വിത്രാസം-പേടി.

വിത്സനം-കാള.

വിഥ്യാ-കൊഴുപ്പ്.

വിദഗ്ദ്ധ-വി സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

വിദഗ്ദ്ധത-സാമർത്ഥ്യം.

വിദഗ്ദ്ധമാധവം-ഒരു നാടകം.

രൂപൻ എന്ന കവി രചിച്ചതാണ്. പ്രമേയം കൃഷ്ണന്റെയും രാധയുടേയും സ്നേഹമാകുന്നു. വൈശിഷ്ട്യമൊന്നും കാണുന്നില്ല.

വിദഗ്ദ്ധൻ- ൧. സ്വാതന്ത്ര്യശീലമുള്ളവൻ. ൨. സമർത്ഥൻ, വിദ്വാൻ.

വിദഗ്ദ്ധാ-ബുദ്ധിശക്തിയുള്ള സ്ത്രീ.

വിദരം-൧. പിളക്കുക. ൨. ഇലക്കള്ളി, ചതുരക്കള്ളി.

വിദർഭജാ-ദമയന്തി.

വിദർഭം-൧. ഒരു രാജ്യം. (ഇപ്പോഴത്തെ-ബിറാർ).

വിദർഭരാജ്യം നൈസാമിന്റെ കൈവശമാണ്. ഇതിലെ രാജധാനി കുണ്ഡിനം.

൨. മരുമി.

വിദർഭതനയാ, വിദർഭസുഭ്രൂ—ദമയന്തി.

വിദല-വി. പ്ര. വിടൎന്ന. ദ്വി. കീറിയ.

വിദലം-പ്ര. മുളകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കൊട്ട, ധാന്യപാത്രം. ദ്വി. കീറ്. തൃ. മാതളനാരകത്തിൻ തൊലി. ച. മുളകെട്ടിയ പയറ്.

വിദലാ-ത്രികോല്പക്കൊന്ന.

വിദാരകൻ-വിഭേദിക്കുന്നവൻ, കീറുന്നവൻ.

വിദാരകം-പ്ര. വററിക്കിടക്കുന്ന പുഴയിൽ കുഴിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന കുഴി. ദ്വി. ഒഴുക്കിന്റെ മദ്ധ്യേയുള്ള കല്ലോ മരമോ. തൃ. മണലിൽ കുഴിച്ച കുഴി. ച. വജ്രക്ഷാരം.

വിദാരണം-പ്ര. പിളൎക്കുക, ചീന്തുക. ദ്വി. വേദനപ്പെടുത്തുക. തൃ. വധം. ച. ചെങ്കൊന്ന.

വിദാരീ-പ്ര. വെൺമുതക്ക്. ദ്വി. മൂവില. തൃ. ഒരു രോഗം.

കഴുത്തിന്റെ ഉള്ളിലും വായിലും ചൂടോടും കുത്തിനോവോടും ചുവപ്പോടും ദുൎഗ്ഗന്ധത്തോടും കൂടിയതായ നീരുണ്ടാകും. ഇതത്രേ വിദാരീ. ആ നീരു ഏതു വശത്തുണ്ടാകുന്നുവോ ആ വശം കൊണ്ടു വിശേഷിച്ചും ആ രോഗി കിടക്കും.

വിദാരി(ലി)ക-പ്ര. മുതക്ക്. ദ്വി. ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

മുതക്കിൻകിഴങ്ങുപോലെ വൃത്താകാരമായി കക്ഷത്തിലോ ഒടിയിലോ സൎവ്വലക്ഷണങ്ങളോടുംകൂടിയുണ്ടാകുന്ന കുരുവാണ് വിദാരിക.

വിദാരി(രീ)ഗന്ധ-മൂവില.

വിദാരിണീ-കുമിഴ്.

വിദാഹം-പ്ര. കത്തൽ. ദ്വി. വലിയ ഉഷ്ണം, നീൎക്കെട്ടൽ. തൃ. എരിവ്, മൂച്ച.

വിദാഹി-വി. ഉഷ്ണത്തെയുണ്ടാക്കുന്ന.

വിദിക്-പ്രധാനദിക്കുകളിലെ കോണിലെ ദിക്ക്.

വിദിക് എന്നാൽ രണ്ടു ദിക്കുകളിൽനിന്നും കൂടിയുണ്ടായതു് എന്നൎത്ഥം. 'പ്രദിക്' എന്നുമാവാം. രണ്ടു ദിക്കിന്റെ നടു എന്നാൽ കിഴക്കുതെക്ക്, തെക്കുപടിഞ്ഞാറ്, പടിഞ്ഞാറുവടക്ക്, വടക്കുകിഴക്ക് ഇവയിൽ ഒന്ന്.

വിദിത-വി. പ്ര. അറിയപ്പെട്ട. ദ്വി. പ്രതിജ്ഞചെയ്യപ്പെട്ട.

വിദിശ-ഒരു നഗരം. ഇപ്പോഴത്തെ പേർ ഭീത്സം ദശാൎണ്ണദേശത്തിന്റെ രാജധാനി. (അവന്തിദേശത്തിനു കിഴക്കുവശമാണ് ദശാൎണ്ണദേശം).

അഗ്നിമിത്രൻ ഇവിടെ ഇരുന്നു രാജ്യഭരണം ചെയ്തു. ഈ നഗരത്തിന്റെ തെക്കേ അതിൎത്തി നൎമ്മദാ നദി.

വിദു-ആനയുടെ മസ്തകത്തിന്റെ മദ്ധ്യം. ഇവിടെ വേദനയുണ്ടാക്കുമ്പോൾ ആനക്കാരന്റെ ആജ്ഞയെ അറിയുന്നതുകൊണ്ടു് ഈ പേരുണ്ടായി.

വിദുര-വി. അറിവുള്ള.

വിദുരൻ-വേദവ്യാസപുത്രനായ ഒരു ശൂദ്രൻ.

അംബിക എന്ന കാശിരാജപുത്രി കണ്ണടച്ചുംകൊണ്ടാണ് വേദവ്യാസനെ ആദ്യം പ്രാപിച്ചതു്. അപ്പോഴാണ് ധൃതരാഷ്ട്രർ ഉണ്ടായതു്. അദ്ദേഹത്തിനു കണ്ണില്ലാതായതിന്റെ കാരണവും അതു തന്നെ. ഇതിൽ അംബികയ്ക്കു വളരെ വ്യസനം തോന്നി തന്റെ ശൂദ്രദാസിയെ തനിക്കുപകരം മുനിയോടു ചേരുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ഈ ദാസി (വൃഷലസ്ത്രീ) ഗൎഭം ധരിച്ചു പ്രസവിച്ചതത്രേ വിദുരൻ. മാണ്ഡവ്യൻ എന്ന മുനിയുടെ ശാപത്താൽ ധൎമ്മരാജാവ് വിദുരനായി ജനിച്ചതാണ്. (അണിമാണ്ഡവ്യൻ എന്ന പാഠം നല്ലവണ്ണം വായിക്കുക). വിദുരർ യുദ്ധത്തിൽ പാണ്ഡവൎക്കു സഹാ

യിച്ചു. മഹാപണ്ഡിതനാണ്. വിദുരവാക്യം സുപ്രസിദ്ധമാകുന്നു. കൌരവപാണ്ഡവന്മാർക്ക് വേണ്ടുവോളം സദുപദേശങ്ങൾ നൽകി.

വിദുല(ള)ം-ആററുവഞ്ഞിവൃക്ഷം, വഞ്ഞി.

വിദുലം-അമ്ലവേതസം.

വിദുഷി-അറിവുള്ളവൾ. (വിദ്വാൻ എന്ന പദത്തിന്റെ സ്ത്രീലിംഗരൂപം).

വിദൂര-വി. ഏററവും ദൂരെയുള്ള.

വിദൂരജം-വൈഡൂര്യം.

വിദൂരെ-ഏററവും ദൂരത്തിങ്കൽ.

വിദൂഷക-വി. ഹ. സാമർത്ഥ്യമുള്ള. ൨. കററപ്പെടുത്തുക ശീലമുള്ള.

വിദൂഷകൻ-സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിലും അവയെ അനുസരിച്ചുള്ള ഭാഷാനാടകങ്ങളിലും ഹാസ്യരസത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാത്രം.

കഥകളിയിൽ ഈ പാത്രത്തിന് 'മിത്ര' എന്നു പേർ. രംഗസാമഗ്രികൾ ഒന്നും കൂടാതെ നേരംപോക്കു കളിക്കുന്ന തമിഴ നാടകങ്ങളിൽ 'കട്ടിയക്കാരൻ' എന്നു പേർ. ശാസ്ത്രക്കളിയിലും അതിന്റെ രൂപാന്തരമായ ഏഴാമത്തു കളിയിലും വിഡ്ഢി എന്നു പേർ. ഫലിതമയങ്ങളും അവസരോചിതങ്ങളുമായ സരസവചനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സദസ്യരെ രസിപ്പിക്കുകയാകുന്നു ഇവരുടെ പണി.

വിദൂഷകന്റെ ലക്ഷണം.

'പൃഥ്വീപ്രാണസമന്മഥസ്യ പടുതാസഹാ
ഭോജനാത്യന്തിയമധ്യ-
മിത്രം വൈരൂപ്യമള്ളാകൃതിബഹുസരസ
ഭാഷാവിശേഷിച്ചസത്യം
ചിത്രേസൽപക്ഷപാതം പലതരമുലവാം
മേനി നില്പ്പുജ്ജമോവം
നിത്യം വിഡ്ഢിത്വമാളുംതരവുമറികയി
ല്ലാഢ്യ മിത്രസ്വഭാവം'.

'നന്മട്ടുപേരന്ന വിദൂഷകൻത-
ന്നിമ്മട്ടിലാകുന്നഗുണങ്ങൾതന്നിൽ
ചൊല്ക്കൊമഹീനായകസേവനസ്ഥ്യം
നർമ്മത്തിൽ വമ്പാണധികംപ്രധാനം'

ഈ ഹാസ്യരസപ്രധാനനു കലഹപ്രിയവും സ്വകാര്യതല്പരതയും കൂടിയേ കഴിയൂ.

വിദൂഷണം-നിന്ദ.

വിദേശം-അന്യദേശം. വിദേശം ▷ ◁ സ്വദേശം.

വിദേഹ-വി. ദേഹമില്ലാത്ത.

വിദേഹൻ-മിഥിലയിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജാവ്.

വിദേഹം-മിഥിലം.

ജനകന്റെ രാജ്യം, മിഥില ഇതിന്റെ സ്ഥാനം. ഗംഗയുടെ പോഷകനദിയായ ഗണ്ഡക്കിനും നേപാളിനും മദ്ധ്യേയുള്ള സ്ഥലം. (ടർഹട്ട് എന്നും പൂർണിയാ എന്നുമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ പണ്ടത്തെ മിഥിലയാകുന്നു).

വിദ്ധ-വി. ഹ. തുളയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. അയയ്ക്കപ്പെട്ട. ൩. വിരോധിക്കപ്പെട്ട. ൪. അടിക്കപ്പെട്ട. ൫. സമമായുള്ള.

വിദ്ധകർണ്ണ-വി. ചെവിതുളച്ച, ചെവിതുളഞ്ഞ.

വിദ്ധകർണ്ണാ, വിദ്ധകർണ്ണീ, വിദ്ധകർണ്ണിക-പാടവള്ളി.

വിദ്ധം-ഒരു രോഗം.

ആമാശയം മുതലായവയെ ഒഴിച്ചു യാതൊരാംഗം സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയ ശല്യംകൊണ്ടു മുറികയും അതു ശല്യത്തോടുകൂടിയോ കൂടാതെയോ ഇരിക്കയും ചെയ്താൽ അതിനു 'വിദ്ധം' എന്നു പേർ.

വിദ്ധശാലഭഞ്ജികാ-ഒരു നാടകം. രാജശേഖരൻ ഉണ്ടാക്കിയതാണ്.

വിദ്യ-സ്ത്രീ. അറിവ്. ഉ. പഠിത്തം.

അംഗങ്ങളോടും ഉപാംഗങ്ങളോടും കൂടിയുള്ള വേദം മുതലായ വിദ്യകൾ. വിദ്യകൾ ചിലരുടെ പക്ഷത്തിൽ നാലെണ്ണം ചിലരുടെ പക്ഷത്തിൽ പതിനാലെണ്ണം കാണുന്നു.

'ആന്വീക്ഷികീ ത്രയീ വാർത്താ
ദണ്ഡനീതിശ്ച ശാശ്വതീ'
(എന്നു നാല്).

'ഷഡംഗമിശ്രിതാ വേദാ
ധർമ്മശാസ്ത്രം പുരാണകം
മീമാംസാ തർക്കമപി ച
ഏതാ വിദ്യാ ചതുർദ്ദശ'
(എന്നു പതിനാല്).

ന. മായ.

വിദ്യമാന-ഉള്ള, ഇരിക്കുന്ന.

വിദ്യാഗ്രഹണചതുഷ്ടയം-ഗുരുമുഖേന കാൽഭാഗം, സ്വബുദ്ധിഹേതുവായിട്ടു കാൽഭാഗം, സംസർഗ്ഗംകൊണ്ടു കാൽഭാഗം, കാലപ്പഴക്കത്താൽ കാൽഭാഗം ഇങ്ങനെ അഭ്യസിക്കുക.

'ആചാര്യാൽപാദമാദത്തെ
പാദംശിഷ്യസ്വമേധയാ
പാദംസബ്രഹ്മചാരിഭ്യഃ
പാദംകാലക്രമേണതു'

വിദ്യാദലം-ഭൂർജ്ജമരം.

വിദ്യാധനം-വിദ്യകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ധനം.

വിദ്യാധരധാമ്മചതുഷ്ടയം-(വിദ്യാധരന്മാരെ സംബന്ധിച്ചവ). വിദ്യാഭ്യാസം, വിജ്ഞാനം, ചൌരക്ഷുരിക, ശ്രീപാദ്കീർത്തി.

വിദ്യകൾ 14—ഋക്ക്, യജുസ്സ്, സാമം, അഥർവ്വം, മീമാംസ, ന്യായശാസ്ത്രം, പുരാണം, ധർമ്മശാസ്ത്രം, ശിക്ഷ, കല്പം, വ്യാകരണം, നിരുക്തം, ജ്യോതിഷം, ഛന്ദസ്സ്.

വിദ്യാധരൻ-പു. ഉപദേവന്മാരിൽ ഒരു വർഗ്ഗക്കാരൻ.

ഇന്ദ്രന്റെ പരിചാരകരാണ്. ഇവരിലും രാജാക്കന്മാരുണ്ട്. ഇവർക്കു കാമരൂപികൾ, ഖേചരർ, പ്രിയംവദർ, നഭശ്ചരർ ഇങ്ങിനെയും പേരുകൾ പറയുന്നു. മനുഷ്യരോടു വളരെ അടുപ്പമുണ്ട്.

ഉ. വിഭാൻ.

വിദ്യാഭ്യാസം-വിദ്യ പഠിക്കൽ.

വിദ്യാരണ്യൻ-മാധവാചാര്യൻ.

വിദ്യാരംഭം-വിദ്യ പഠിക്കുന്നതിനു തുടങ്ങുക.

വിദ്യാരംഭത്തിനു ഉത്തമനാളുകൾ 16-ം, തിരുവാതിരയും കൊള്ളാം. അനധ്യായദിവസങ്ങളും സ്ഥിരരാശികളും ഉഭയരാശികളിൽ മീനവും ബുധമൌഢ്യവും വർജ്ജിക്കണം.

വിദ്യാർത്ഥി-ശിഷ്യൻ. (ർത്ഥീ, ർത്ഥിനീ, ർത്ഥി).

വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു നേരിടുന്ന വിഘ്നങ്ങൾ 6 വിധം.—
'ദുരാൽഭയം, ദുരഭിമാനം, മുറക്ക,മേററം
നാരീലയം, മടി, മനസ്സുലതീവചിന്ത'

വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ലക്ഷണം.

'കാകദൃഷ്ടി, ബകധ്യാനം,
ശ്വാനനിദ്രാ, തഥൈവച
അല്പാഹാരം, ജീർണ്ണവസ്ത്ര
മേതദ്വിദ്യാർത്ഥിലക്ഷണം'

വിദ്യാലയം-പള്ളിക്കൂടം.

വിദ്യാവസ്ഥാചതുഷ്ടയം-പഠിക്ക, പഠിപ്പിക്ക, ആചരിക്ക, ആചരിപ്പിക്ക ഇവ ൪-ം.

വിദ്യാവാഗീശൻ-ഒരു സംസ്കൃതകവി. വംഗദേശക്കാരനാണെന്നു സംശയം.

മാതാപിതാക്കന്മാർ ഭീമാമാധവന്മാരാണ്. 'കൌന്തേയവൃത്തം' എന്ന കാവ്യത്തിന്റെ കർത്താവ്.

വിദ്യാവൃദ്ധൻ-വളരെ വിദ്യയുള്ളവൻ.

വിദ്യുച്ഛക്തി-മിന്നലിനും ഇടിക്കും കാരണമായ ശക്തി.

വിദ്യുജ്ജിഹ്വൻ-രാവണന്റെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവായ ഒരു രാക്ഷസൻ.

വിദ്യുജ്ജ്വാലാ-മേത്തോന്നി.

വിദ്യുത്ത്-മിന്നൽപിണർ, ഇടിവാൾ. വിശേഷേണ ശോഭിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വിദ്യുൽപ്രിയം-വെള്ളോട്ട്.

വിദ്യുദ്ദീപം- വിദ്യുച്ഛക്തി (മിന്നൽ) കൊണ്ടുള്ള വിളക്ക്.

വിദ്യുന്മാലാ-മ. മിന്നൽ പിണരിന്റെ കൂട്ടം. വ. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വിദ്യുന്മാലി-ത്രിപുരന്മാരിൽ ഒരുവൻ.

വിദ്യോതമാന-വി. ശോഭിച്ചിയങ്ങുന്ന

വിദ്യോതിത-വി. പ്രകാശിക്കപ്പെട്ട.

വിദ്രധി-ഒരു ദീനം, ഒരുമാതിരി പരുവ്. കലശലായ വേദനയുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

വിദ്രധിനാശനം-കരിമുരിങ്ങ.

വിദ്രം-വേദന.

വിദ്രവം-മ. ഓടിപ്പോക്ക്. വ. ഭയം. ന. അലിച്ചൽ. ര. നിന്ദ. ൫. ബുദ്ധി.

വിദ്രാവണം-മ. ഓടിക്ക. വ. ദ്രവിപ്പിക്ക.

വിദ്രാവിത-വി. മ. ഓടിക്കപ്പെട്ട. വ. ചിതറിയ. ന. ഉരുകിയ.

വിദ്രുത-വി. മ. ഉരുകിയ. വ. ഓടിയ.

വിദ്രുമം-മ. പവിഴം. വിശിഷ്ടമായ ദ്രുവിങ്കൽ ഭേദിച്ചതു് എന്നർത്ഥം. വ. വിലയേറിയ രത്നങ്ങൾ കായ്ക്കുന്ന വൃക്ഷം. ന. മുള, ക്രമ്പ്.

വിദ്രുമലത, വിദ്രുമലതികാ, വിദ്രുമവല്ലി-പവിഴക്കൊടി.

വിദ്വൽ, വിദ്വസ്-വി. വിദ്യയുള്ള. (ദ്വാൻ, ദുഷി, ദ്വൽ).

വിദ്വന്മോദതരംഗിണി-ഒരുപുസ്തകം. ഇതു തത്വസംബന്ധമാണ്. കവി-രാമദേവൻ.

വിദ്വാൻ-മ. അറിവുള്ളവൻ, പണ്ഡിതൻ. വ. ഒരു മഹർഷി. ന. ദൈവത്തിന്റെയും ആത്മാവിന്റെയും സാക്ഷാൽ ലക്ഷണത്തെ അറിയുന്നവൻ.

'വിദ്വാനാത്മവിദിപ്രാജ്ഞേ
പണ്ഡിതേചാഭിധേയവൽ'
(വിശ്വം)

വിദ്വാന്റെ ലക്ഷണം-ജനരഞ്ജന, ഗംഭീരാശയത്വം, സദ്വാക്യഗുണം, ഊഹാപോഹശക്തി, നയം, ജ്ഞാനം, ഔചിത്യം, പറയുന്നതുപോലെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ശീലം, വിനയം, നിശ്ചയബുദ്ധി. (വിദ്വാൻ> <വിദുഷി).

വിദ്വിഷത്ത്-ശത്രു.

വിദ്വേഷം-വൈരം. വിശേഷേണയുള്ള അപ്രീതി എന്നർത്ഥം.

വിദ്വേഷണം-ദ്വേഷിക്ക, നിന്ദിക്ക.

വിദ്വേഷി-വി. വൈരമുള്ള. (ഷീ, ഷിണീ, ഷി).

വിദ്വേഷി-ശത്രു.

വിധനുഷ്കൻ-വില്ലുപൊയ്പ്പോയവൻ.

വിധം, വിധാ-മ. പ്രകാരം. വ. മാതിരി.

വിധർമ്മം- ന്യായക്കേട്, മതവിരുദ്ധത, വിരുദ്ധധർമ്മം.

വിധവാ-ഭൎത്താവു് മരിച്ചവൾ, വിഗതനായ ധവനോടുകൂടിയവൾ എന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-വിശ്വസ്താ.

വിധാ-൧. വേതനം (ശമ്പളം). വിധിക്കപ്പെട്ടതെന്നൎത്ഥം. ൨. ധനാദിസമൃദ്ധി. വേണ്ടപ്രകാരമുള്ള സ്ഥിതി എന്നൎത്ഥം. ൩. വിധി. ൪. പ്രകാരം.

വിധാതാ-മദ്യം.

വിധാതാവു്-ബ്രഹ്മാവു്. എല്ലാംചെയ്യുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വിധാത്രീ-തിപ്പലി.

വിധാനം-൧. പ്രവൃത്തി. ൨. ചട്ടം. ൩. ലഹരിയുണ്ടാകുവാനായി ആനയ്ക്കു കൊടുക്കപ്പെടുന്ന ഭക്ഷണം. ൪. മാതിരി ൫. പറഞ്ഞയയ്ക്കൽ. ൬. സമ്പത്തു്. ൭ വന്ദിക്കൽ.

വിധായക- വി. ൧. ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന. ൨. ഉണ്ടാക്കുന്ന.

വിധായകം-(വ്യാകരണത്തിൽ) 'പ്രകാരം' എന്നതിൽ ഒരുവിധം. ഇതിനെ കുറിക്കുന്ന പ്രത്യയം.

വിധി-൧. വേദവിധി. ൨. ചട്ടം. ൩. ദൈവകല്പിതം. ൪. ഉത്തരം, സൌകൎയ്യം.

'വിൺമങ്കമാൎക്കുകളിവേഷവിധിക്കു'

(കുമാരസംഭവം ഭാഷ)

൫. ബ്രഹ്മാവു്. ൬. സമയം. ൭. വിഷ്ണു. ൮. (വ്യാകരണത്തിൽ) വാക്യങ്ങൾ രണ്ടുള്ളതിൽ ഒന്നു്. (മറെറാന്നു നിഷേധം). ഒരു ഉണ്ടായിരിക്കലിനെ പറയുന്ന വാക്യമാത്ര വിധി. ൯. പൂൎവ്വജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്ത ശുഭാശുഭകൎമ്മങ്ങൾ.

വിധികൎത്താവു്-വിധിക്കുന്നവൻ.

വിധിക്കുന്നു—മേലാൽ നടക്കേണ്ടുന്നതിനെ മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിക്കുന്നു, ഇന്നപ്രകാരം ന്യായമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു തീൎപ്പെഴുതുകയും മററും ചെയ്യുന്നു.

വിധിയന്ത്രത്തിരിപ്പു്-യന്ത്രംപോലെ തിരിഞ്ഞുവരുന്നതായ വിധിയുടെ വിലാസം. (മനുഷ്യൎക്കു സമ്പത്തും ആപത്തും മാറി മാറി വരുന്നതു് കാലചക്രം ചുററുന്നതിനാലാണെന്നു പ്രസിദ്ധി), ചക്രച്ചുററു്.

'തരുണിയെ വിട്ടു കാട്ടിലിരിപ്പുമൂന്നീ—അപരിഹരണീയവിധിയന്ത്രത്തിരിപ്പുമൂന്നീ'

(നളചരിതം കഥകളി)

വിധിദൎശി-വിധികളെ കണ്ടറിയുന്നവൻ, സഭയിൽ പ്രധാനി.

വിധിലിഖിതം-ബ്രഹ്മകല്പിതം.

വിധിവൽ-അ. വിധിപ്രകാരം, വഴിയാംവണ്ണം

വിധിവശ-വി. ദൈവത്തിന്റെ അധീനത്തിലുള്ള. ദൈവത്തിനു കീഴടങ്ങിയ.

വിധിവിഹിത- വി. ബ്രഹ്മാവിനാൽ വിധിക്കപ്പെട്ട.

വിധു-൧. ചന്ദ്രൻ. ൨. വിഷ്ണു. എല്ലാം ചെയ്യുന്നതിനു സമൎത്ഥൻ എന്നൎത്ഥം. ൩. ശിവൻ. ൪. ബ്രഹ്മാവു്. ൫. രാക്ഷസൻ. ൬. പാപഹരമായ ഒരു കൎമ്മം. ൭. കൎപ്പൂരം.

വിധുത-വി. ൧. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട, വിടപ്പെട്ട. ൨. ഇളകപ്പെട്ട.

വിധുന്തുദൻ-രാഹു. ചന്ദ്രനെ ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വിധുര-വി. പരിഭ്രമിച്ച.

വിധുര-ഒരു കറി, രസാള.

വിധുരൻ-൧. പരവശൻ, ദുഃഖിതൻ. ൨. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവൻ.

വിധുരം, വിധുരത-൧. വേൎപാടു്. ൨. പരിഭ്രമം.

വിധുരീഭാവം-മുഴൽച്ച.

വിധുവനം-വിറയൽ, ഇളക്കം.

വിധൂത-വി. ഗ. ഇളക്കപ്പെട്ട. ല. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട, കൈവിടപ്പെട്ട.

വിധൂനനം-വിറയൽ, ഇളക്കുക എന്ന ക്രിയ.

വിധൃത-വി. ഗ. ധരിക്കപ്പെട്ട. ല. പിടിക്കപ്പെട്ട.

വിധൃതം-തൃപ്തികേട്.

വിധേയ-വി. ഗ. ഭരിക്കപ്പെട്ടുവാൻ തക്ക. ല. ചെയ്യപ്പെട്ടുവാൻ തക്ക.

വിധേയം-അധീനം.

വിധേയൻ-അധീനൻ, കീഴ്പ്പെട്ടവൻ, പറഞ്ഞതു കേട്ടുനടക്കുന്നവൻ, വണങ്ങിയവൻ. കൊണ്ടു നടപ്പാൻ കഴിയുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വിധൌ-അ. പോൾ; സമയത്തിൽ.

വിധ്വംസം-ഗ. നാശം. ല. വിരോധം.

വിധ്വസ്തം-വി. ഗ. നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട, ചിതറിക്കപ്പെട്ട. ല. മങ്ങിയ, ഇരുണ്ട.

വിന-ഗ. പാപം. ല. ദുഃഖം. ന. കഷ്ടപ്പാട്. ര. വിപത്ത്. ദ. കർമ്മം.

വിനത-വി. ഗ. നമിച്ച, താണ, കുനിഞ്ഞ, വളഞ്ഞ. ല. അടക്കമുള്ള.

വിനതാ-ഗരുഡന്റെയും അരുണന്റെയും അമ്മ, കശ്യപപ്രജാപതിയുടെ ഒരു ഭാര്യ, ദക്ഷന്റെ പുത്രി.

വിനമ്ര(ക)ം-തകരം. (ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്)

വിനയഗ്രാഹി-വി. വണക്കമുള്ള, പറഞ്ഞതു കേട്ടു നടക്കുന്ന.

വിനയം-ഗ. അടക്കം. ല. ആചാരം. ന. വിനീതി. ര. അഭ്യാസം.

വിനയാ-കുറുന്തോട്ടി.

വിനയാന്തതൻ-വിനയംകൊണ്ടു താണ ശരീരത്തോടുകൂടിയവൻ.

വിനയി-വി. വിനയമുള്ള.

വിനയെച്ചം-(വ്യാകരണത്തിൽ) പിൻവരുന്ന ക്രിയയാൽ അർത്ഥം പൂർണ്ണമായിവരുന്ന അപൂർണ്ണക്രിയയുടെ പേർ. ഇതിന "ക്രിയാംഗം" എന്നും പേരുണ്ട്. (ഒരു ക്രിയയിൽ അന്വയിക്കുന്ന ക്രിയതന്നെ വിനയെച്ചം).

വിനവിൻ-പറഞ്ഞ. (പ-മ.)

വിനവിന്റ—ചെന്ന ന്വേഷിക്കുന്ന (പ-മ.)

വിനവുന്നു-ചോദിക്കുന്നു.

'തന്നോടു വിനവുന്നളവിൽ'

വിനശനം-ഗ. നശിപ്പിക്കുക, നാശം. ല. കുരുക്ഷേത്രമെന്ന ദേശം.

വിനാ-അ. കൂടാതെ, ഒഴിച്ച്.

വിനാഡി, വിനാഡിക-വിനാഴിക.

A measure of time equal to one-sixtieth part of a Ghatika or equal to 24 second എന്നു താല്പ.

വിനായകൻ-ഗ. ഗണപതി. ദുഷ്ടന്മാരെ ശിക്ഷിക്കുന്നവൻ, നായകനില്ലാത്തവൻ (സ്വതന്ത്രൻ), ഇങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ. ല. ബുദ്ധമുനി. വിനയിക്കുന്നവൻ (ശിക്ഷിക്കുന്നവൻ), സർവ്വപ്രാണികൾക്കും ഹിതത്തെ അനുശാസിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ന. ഗരുഡൻ.

വിനായികാ-ഗരുഡന്റെ ഭാര്യ.

വിനാരുഹാ-നാൻകിഴങ്ങ്.

വിനാശക-വി. നശിപ്പിക്കുന്ന.

വിനാശം-കാണാതാവുക, നശിക്കുക.

വിനാശനം-നശിപ്പിക്ക.

വിനാശി-വി. നാശകരമായ, നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

വിനാശോന്മുഖ-വി. ഗ. പഴുത്ത, പാകംവന്ന. ല. നശിപ്പാൻ തുടങ്ങിയ.

വിനാശോന്മുഖം-നശിപ്പാൻ അടുത്തതു്. വിനാശത്തിന്നൊരുങ്ങിയതു് എന്നർത്ഥം.

വിനാഹം-കിണറിന്റെ മുഖബന്ധനം.

വിനാഴിക-ഒരു നാഴികയുടെ അറുപതിലൊരു പങ്കു്.

വിനിക്ഷേപിക്കുന്നു-വെയ്ക്കുന്നു.

വിനിദ്ര-വി. ൧. ഉറക്കമില്ലാത്ത. ൨. വിടിന്ന.

വിനിദ്രത(ത്വം)-ഉറക്കമില്ലായ്ക.

വിനിപാതം-൧. വീഴ്ച. ൨. നഷ്ടം, നാശം, ആപത്തു്. ൩. ജീർണ്ണം, മരണം. ൪. നരകം. ൫. അപമാനം. ൬. വേദന, ബുദ്ധിമുട്ടു്. ൭. സംഭവം.

വിനിമയം-൧. തമ്മിൽ മാറുക. ൨. പണയം.

വിനിയോഗം-൧. ഒരു സങ്കല്പം. ൨. ഉപേക്ഷിക്ക, വിടുക. ൩. വേർപാടു്. ൪. ഉദ്യോഗത്തിന്നും മറ്റും നിയമിക്ക. ൫. പെരുമാററം, ഉപയോഗം.

വിനിർഗ്ഗമിക്കുന്നു-വെളിയിലേയ്ക്കു പുറപ്പെടുന്നു.

വിനിവൎത്തിക്കുന്നു-മാറിപ്പോകുന്നു.

വിനിയോഗിക്കുന്നു — പെരുമാറുന്നു, ഉപയോഗിക്കുന്നു.

വിനിവൃത്ത-വി. നിവൎത്തിച്ച, അവസാനിപ്പിച്ച.

വിനിവൃത്തി-നിവൃത്തി, അവസാനം.

വിനിവേശ്യം - സ്ഥാപിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യം.

വിനിഷ്പേഷം-അരയ്ക്കുക, പൊടിക്കുക, ഞെരുക്കുക.

വിനിഹത-വി. ൧. ഹനിക്കപ്പെട്ട, അടിക്കപ്പെട്ട. ൨. കൊല്ലപ്പെട്ട.

വിനിഹതം-൧. ദുർല്ലക്ഷണം. ൨. ആപൽസൂചകമായ ലക്ഷണം.

വിനിഹതി-പ്രഹരം.

വിനീത-വി. ൧. വിനയമുള്ള, അടക്കമുള്ള, താഴ്മയുള്ള. ൨. ഇണങ്ങിയ.

വിനീതൻ-൧. വിനയമുള്ളവൻ. ൨. തകരാറൊന്നും കൂടാതെ നല്ലവണ്ണം നടപ്പാൻ ശീലിച്ച കുതിര. ൩. കച്ചവടക്കാരൻ.

വിനീതം-൧. ഇണങ്ങിയ മൃഗം, കുതിരയും മററും. ൨. മക്കിപ്പൂവു്.

വിനീതി-വിനയം.

വിനുത-വി. സ്തുതിക്കപ്പെട്ട.

വിനേതാവു് — വിനയിപ്പിക്കുന്നവൻ, വേണ്ടുംപ്രകാരം ശാസിക്കയും രക്ഷിക്കയും ചെയ്യുന്നവൻ.

വിനോദം-൧. കളി. ൨. ഉപേക്ഷിക്ക.

വിനോദി-കളിക്കാരൻ.

വിനോദിക്കുന്നു-കളിക്കുന്നു. (വിനോദിപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വിന്തു-ഒരുമാതിരി കൊതുക്.

വിന്ദു-വി. അറിവുള്ള.

വിന്ദു-൧. തുള്ളി. ൨. പുള്ളി. ൩. പണ്ഡു. ൪. ജ്ഞാനശീലൻ.

വിന്ദുത-ജ്ഞാതൃത്വം.

'വിന്ദുതയതിരുകവിഞ്ഞാൽ'
(ഷഷ്ടിപൂൎത്തിഷഷ്ഠി)

വിന്ദുജാലം-ആനയുടെ പരസരി.

വിന്ദുപുഷ്പകം-ഉച്ചമലരി.

വിന്ദുഫലം-മുത്തു്.

വിന്ദുസരസ്സ്-ഒരു തടാകം.

വിന്ധ്യൻ-ഒരു പൎവ്വതം. വിരോധമായി ധ്യാനിക്കുന്നതു്-സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗ

തിയെ മുടക്കണമെന്നു കരുതിയതത്രെ വിന്ധ്യാന്നം.

ഇതു കുലപർവ്വതങ്ങളിൽ ഒന്നാണു. ഈ പർവ്വതം അഹംകാരംകൊണ്ടു സൂര്യനുമായി പിണങ്ങി. ഹിമാലയത്തോടു വളരെ അസൂയയുണ്ടു. മേരുപർവ്വതത്തെ ചുററി സഞ്ചരിക്കുന്നതുപോലെ തന്നെയും ചുററി സഞ്ചരിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞതിൽ സൂര്യൻ അനുസരിക്കാത്തതിനാൽ സൂര്യന്റെ ഗതിയെ തടപ്പാനായ് വിന്ധ്യൻ ഉയരുന്നതിനാരംഭിച്ചു. ദേവകൾ ഭയപ്പെട്ടു അഗസ്ത്യമഹർഷിയോടു സഹായത്തിനു അഭ്യർത്ഥിച്ചു. അഗസ്ത്യൻ വിന്ധ്യന്റെ ഗുരുവായിരുന്നു. തനിക്കു നിഷ്പ്രയാസം തെക്കോട്ടും അവിടെ നിന്നു തിരിച്ചു വടക്കോട്ടും കടന്നുപോകത്തക്കവണ്ണം കുനിയണമെന്നു അഗസ്ത്യൻ വിന്ധ്യനോടു ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതിന്മണ്ണം വിന്ധ്യൻ കുനിഞ്ഞു. അഗസ്ത്യൻ തെക്കോട്ടു കടന്നുപോയി. അഗസ്ത്യൻ വടക്കോട്ടു തിരിച്ചു ചെല്ലാത്തതു നിമിത്തം വിന്ധ്യൻ കുനിഞ്ഞ രീതിയിൽ ഹിമവാനെക്കാൾ വളരെ പൊക്കം കുറഞ്ഞതായി ഇപ്പോഴും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. വിന്ധ്യൻ മദ്ധ്യദേശത്തിന്റെ തെക്കെ അതിരാണു.

വിന്ധ്യാ-൧. ചിറേറളം ൨. ലവലി എന്ന വൃക്ഷം.

വിന്ധ്യവാസിനി-൧. ദുർഗ്ഗ.

വിന്ധ്യാവലീ-ബലിയുടെ ഭാര്യ.

വിന്ന-വി. ൧. വിചാരിക്കപ്പെട്ട. ൨. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട. ൩. സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട. ൪. അറിയപ്പെട്ട. ൫. വിവാഹം കഴിക്കപ്പെട്ട. ൬. ലഭിച്ച, പ്രാപിക്കപ്പെട്ട.

വിന്നകൻ-അഗസ്ത്യൻ.

വിന്നം-വി. സമ്പാദിച്ച.

വിന്യാസം-൧. വെക്കുക, വേണ്ടുംപ്രകാരമുള്ള നിരത്തൽ. ഉ-ം, ബലവിന്യാസം (സൈന്യങ്ങളെ വേണ്ടുംപ്രകാരം നിരത്തുക). ൨. പണയംവെപ്പ്.

വിപക്ഷത, വിപക്ഷത്വം-ശത്രുത, വിരോധം.

വിപക്ഷൻ-ശത്രു.

വിപഞ്ചി, വിപഞ്ചിക-വീണ. ശബ്ദത്തെ വിസ്തരിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. (വിപഞ്ചീകേളി വീണയോഃ’ എന്നു കോശാന്തരം).

വിപണം-വില്ക്കുക.

വിപണനം-കച്ചവടം ചെയ്യുക.

വിപണി-൧. പീടിക. ൨. ചന്തസ്ഥലം. ൩. തെരുവീഥി, പീടികത്തെരുവ്. ൪. കച്ചവടത്തിനുള്ള വസ്തു.

വിപത്ത്-ആപത്ത്.

വിപത്തി-൧. ആപത്ത്. ൨. വേദന. ൩. മരണം.

വിപഥം-ചീത്തവഴി.

വിപദ്വിദൂരൻ-(വിപത് + വിദൂരൻ) വിപത്തിൽനിന്നു അകന്നിരിക്കുന്നവൻ, ആപത്തിൽ അകപ്പെടാതിരിക്കുന്നവൻ

വിപന്ന-വി. ൧. വൈഷമ്യത്തോടുകൂടിയ, ആപത്തിലകപ്പെട്ട. ൨. നശിക്കപ്പെട്ട.

വിപന്നം-പാമ്പ്.

വിപരീത-വി. വിരോധമുള്ള.

വിപരീതപഥ്യാവക്ത്രം-ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വിപരീതം-വിരോധം.

വിപര്യയം-വിപരീതം, വ്യത്യാസം, മാററം.

വിപര്യാസം-വിപരീതം, വ്യത്യാസം, മാററം.

വിപശ്ചിത്ത്-വിദ്വാൻ, അപ്രത്യക്ഷ

മായ വസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചു അറിയുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വിപാകം-൧. ഫലം,

'പാണ്ഡവബാധിപസുകൃതവിപാകേ'

(കിൎമ്മീരവധം കഥകളി)

പാകം. ൨. പഴുപ്പ്. ഉ-, 'വിപാക പിംഗാസ്തുഹിനസ്ഥലീരുഹോ'.

(മാഘം).

വിപാടനം ചെയ്ക-കീറുക.

വിപാദിക-൧. കാൽവിള്ളൽ. നടപ്പാൻ വയ്യാതാക്കിത്തീൎക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

വിപാശ-ഒരു നദി.

(പഞ്ചാബിലുള്ള അഞ്ചു നദികളിൽ ഒന്നാകുന്നു. ഇം-The Beas. (ബിയാസ്). ഒരിക്കൽ വസിഷ്ഠൻ ഇതിൽ ചാടി ആത്മഹത്യയ്ക്കു ശ്രമിച്ചു.

വിപിനചര-വി. വനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

വിപിനതലം-വനം.

വിപിനം-വനം. ഭയപ്പെടുത്തുന്നതു എന്നൎത്ഥം.

വിപുല-വി. ൧. വലിയ. ൨. തടിച്ച. ൩. വിസ്താരമുള്ള. ൪. ആഴമുള്ള.

വിപുലത-൧. വലിപ്പം. ൨. ആഴം.

വിപുഷ്ടമ-കാശീശന്റെ പുത്രി, ജനമേജയന്റെ ഭാൎയ്യ.

വിപുലാ-ഭൂമി. വിസ്താരമുള്ളതു എന്നൎത്ഥം. (വിപുലം=വിസ്താരം).

വിപുലാസ്രവാ-കററവാഴ.

വിപൃഥുശ്രവസ്സ്-ഒരു യാദവവീരൻ, സുഭദ്രാഹരണത്തിൽ അൎജ്ജുനനോടു എതിൎത്തു.

വിപ്രകാരം-൧. നിന്ദ. ൨. ദുഷ്ടത.

വിപ്രകീൎണ്ണം-വി. ൧. വിടൎത്തപ്പെട്ട, ചിതറിക്കപ്പെട്ട. ൨. അഴിഞ്ഞ (തലമുടി). ൩. വീതിയുള്ള.

വിപ്രകൃത-വി. ൧. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. ൨. ഉപദ്രവിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

വിപ്രകൃഷ്ട-വി. ദൂരമുള്ള, അകലയുള്ള.

വിപ്രകൃഷ്ട(ക)ം-൧. ദൂരത്തുള്ളതു്. ൨. ദൂരം.

വിപ്രചിത്തി-ദാനവരുടെ പ്രധാനി, കശ്യപന്റെ പുത്രൻ.

വിപ്രത, വിപ്രത്വം-ബ്രാഹ്മണത്വം.

വിപ്രതിപത്തി-൧. പരസ്പരവിരുദ്ധം, വിരോധം. ൨. സമ്മതമില്ലായ്മ. ൩. അന്യോന്യ സംബന്ധം. ൪. തൎക്കം.

വിപ്രതിഷേധം-തുല്യബലവിരോധം.

വിപ്ര(തി)തീസാരം-അനുതാപം, കഴിഞ്ഞതു വിചാരിച്ചുള്ള ദുഃഖം.

വിപ്രൻ-ബ്രാഹ്മണൻ.

വേദത്തിൽ 'വിപ്രൻ' എന്ന പദം ബുദ്ധിമാൻ എന്ന അൎത്ഥത്തിലാണു് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

വിശേഷേണ പൂൎത്തിയെ ചെയ്യുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വിപ്രം-൧. അരയാൽ. ൨. നെന്മേനിവാക.

വിപ്രമാഥം-ഉപദ്രവം.

വിപ്രയുക്തം-വി. വേൎപെട്ട.

വിപ്രയോഗം-൧. രാഗികളായിരിക്കുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ പരസ്പരമുള്ള വേൎപാടു്.

'വിപ്രയോഗകൃതമാം
മാലേതുമാലോചിയം'

(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

൨. ബ്രാഹ്മണരുടെ കൂട്ടം.

വിപ്രലബ്ധ-വി. വഞ്ചിക്കപ്പെട്ട.

വിപ്രലംഭം-൧. വേർപാട്. ൨. വഞ്ചന. ൩. രാഗികളായിരിക്കുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ വേർപാട്. ൪. വഴക്ക്.

വിപ്രലാപം-൧. കരച്ചിൽ. ൨. വക്കാണം. ൩. വ്യർത്ഥമായ സംസാരം.

വിപ്രലോഭി-൧. മഞ്ഞക്കുറിഞ്ഞി. ൨. അശോകം.

വിപ്രശ്നികം-പ്രശ്നം പറയുന്നവൾ.

വിപ്രിയ-വി. അനിഷ്ടമായുള്ള.

വിപ്രുൾ(ട്ട്)-൧. നീർത്തുള്ളി. ൨. അടയാളം.

വിപ്ലവം-൧. ഉപദ്രവം. ൨. കലഹം. ൩. പാപം. ൪. ആപത്ത്. ൫. ക്രമമില്ലാത്ത യുദ്ധം. ൬. നാശം.

വിപ്ലുത-വി. ൧. ദുഷ്ടതയുള്ള. ൨. വിരോധമുള്ള. ൩. മുങ്ങിയ.

വിഫല-വി. ൧. ഫലമില്ലാത്ത. ൨. കാര്യമില്ലാത്ത. വിഫലം > <സഫലം.

വിഫലചതുഷ്ടയം— അഗുണന്റെ സൌന്ദര്യം, അസിദ്ധന്റെ വിദ്യ, ദുശ്ശീലന്റെ വംശം, അനുഭവിക്കാത്തവന്റെ ധനം, ഇവ ൪-ം.

വിഫലാ-പൂക്കൈത.

വിബന്ധം-തടവ്.

വിബുധനദി- ദേവലോകത്തെ ആറ്, ഗംഗാനദി.

വിബുധൻ-൧. ദേവൻ. ൨. വിദ്വാൻ.

വിബുധം-കർപ്പൂരം.

വിബുധേന്ദ്രൻ-ദേവേന്ദ്രൻ.

വിബോധം-൧. ഉണർവ്. ൨. ബുദ്ധി.

വിഭക്ത-വി. ൧. വിഭജിക്കപ്പെട്ട, പകുക്കപ്പെട്ട. ൨. വേർപെടുത്തപ്പെട്ട.

വിഭക്തി-൧. പകുതി. ൨. (വ്യാകരണത്തിൽ മററു പദങ്ങളുമായുള്ള സംബന്ധത്തെ കുറിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നാമങ്ങളിൽ ചേർക്കുന്ന പ്രത്യയങ്ങൾക്കു 'വിഭക്തി' എന്നു പേർ.

(ഭാഷയിൽ വിഭക്തികൾ—7)

1. പ്രഥമ (നിർദ്ദേശിക).
2. ദ്വിതീയ (പ്രതിഗ്രാഹിക).
3. തൃതീയ (സംയോജിക).
4. ചതുർത്ഥി (ഉദ്ദേശിക).
5. പഞ്ചമി (പ്രയോജിക).
6. ഷഷ്ഠി (സംബന്ധിക).
7. സപ്തമി (ആധാരിക).

വിഭക്ത്യാഭാസങ്ങൾ-എല്ലാ നാമങ്ങളിലും ചേരാതെയും അർത്ഥത്തിൽ വിഭക്തിക്കു തുല്യങ്ങളായും ചില പ്രത്യയങ്ങൾ ഉണ്ട്. അവയ്ക്കു വിഭക്ത്യാഭാസങ്ങൾ എന്നു പേർ.

വിഭജിക്കുന്നു-പങ്കുവെയ്ക്കുന്നു.

വിഭണ്ഡകൻ-ഒരു മുനി, കശ്യപന്റെ പുത്രൻ, ഋശ്യശൃംഗന്റെ പിതാവ്.

വിഭവം-൧. സാമാനങ്ങൾ, സാധനസാമഗ്രികൾ. ൨. സമ്പത്ത്, പണം മുതലായത്. ൩. മഹാമോഹം, അത്യാഗ്രഹം. ൪. അലങ്കാരം. ൫. പൂർണ്ണശക്തി.

വിഭവസാമഗ്രികൾ-സാധനസമ്പത്തുകൾ.

വിഭാ-൧. ശോഭ. ൨. രശ്മി.

വിഭാകരൻ-൧. ആദിത്യൻ. വിശേഷേണ ശോഭയെ ചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. അഗ്നി. ൩. കൊടുവേലി.

വിഭാകരം-കൊടുവേലി, എരിക്ക്.

വിഭാഗശഃ-പങ്കുപങ്കായിട്ട്.

വിഭാഗം-൧. പങ്ക്. ൨. പ്രദേശം.

വിഭാഗിക്കുന്നു-പകുക്കുന്നു.

വിഭാതം-പ്രഭാതം.

വിഭാനംചെയ്ക-ശോഭിക്ക.

വിഭാജ്യ-വി. പകുക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക.

വിഭാണ്ഡി-ചടച്ചി.

വിഭാവം-(അലങ്കാരശാസ്ത്രത്തിൽ) ശരീരത്തിന്നോ മനസ്സിന്നോ പ്രത്യേക വികാരം വരുത്തുകയോ വൎദ്ധിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന സ്ഥിതി.

വിഭാവകം-വി. ൧. തെളിവായിക്കാണിക്കുന്ന. ൨. വ്യവഹരിക്കുന്ന.

വിഭാവന-൧. ശോധനചെയ്തു നിശ്ചയിക്കൽ. ൨. തിരിച്ചറിവു്. ൩. ഒരലങ്കാരം. പ്രസിദ്ധകാരണം കൂടാതെ തന്നെ കാൎയ്യമുണ്ടാകുന്നതു്.

വിഭാവനം, വിഭാവനാ-൧. തിരിച്ചറിവു്. ൨. വ്യവഹാരം, ശോധന. ൩. സങ്കല്പം.

വിഭാവനംചെയ്യുക-അറിയുക.

വിഭാവൻ-സ്നേഹിതൻ.

വിഭാവരീ-൧. രാത്രി. നക്ഷത്രാദികളെക്കൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. മഞ്ഞൾ. ൩. മേദാ. ൪. സോമന്റെ രാജധാനി.

വിഭാവസു-൧. ആദിത്യൻ. പ്രഭയാകുന്ന ധനമുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം. ൨. അഗ്നി. ൩. എരിക്കു്. ൪. കൊടുവേലി. ൫. ചന്ദ്രൻ. ൬. കഴുത്തിലെ ഒരാഭരണം, ഹാരം.

വിഭാവിത-വി. ഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട. ൨. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട.

വിഭാവിതം-വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടതു്, അറിയപ്പെട്ടതു്.

വിഭാഷണം-ദുൎഭാഷണം.

'ബഹുവിധവിഭാഷണം പിന്നെയും
ചെയ്തതും'
(ഭാഗവതം 24 വൃത്തം)

വിഭാഷിതം-വികല്പം.

വിഭിന്ന-വി. ൧. ചിതറപ്പെട്ട. ൨. കലക്കപ്പെട്ട. ൩. തുളയ്ക്കപ്പെട്ട. ൪. ഉടയ്ക്കപ്പെട്ട. ൫. വ്യവസ്ഥിതമായ.

വിഭിന്നത-വേർപാടു്.

വിഭീത(ക)ം-താന്നിവൃക്ഷം.

വിഭീതകീ-താന്നി.

വിഭീഷണ-വി. ഭയങ്കരമായ.

വിഭീഷണൻ-൧. രാവണന്റെ അനുജൻ. ('രാക്ഷസോല്പത്തി' നോക്കുക) ൨. ശത്രുക്കൾക്കു ഭയങ്കരനായുള്ളവൻ.

വിഭീഷണാത്മാ(വു്)-൧. ഭക്തന്മാരുടെ ഭയത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നവൻ. ൨. പാപികൾക്കു വിശേഷാൽ ഭയങ്കരനായുള്ളവൻ. ൩. വിഭീഷണന്റെ ആത്മാവായിട്ടുള്ളവൻ.

വിഭീഷണൻ വലിയ വിഷ്ണുഭക്തനായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മാവിനോടു വിഷ്ണുഭക്തിയെ വരിച്ചു. ദുഷ്ടനായ രാവണനു വിഭീഷണന്റെ സന്മാൎഗ്ഗനിഷ്ഠ രസിക്കാത്തതിനാൽ അടിച്ചു പുറത്താക്കി. വിഭീഷണൻ കൈലാസത്തിൽ ചെന്നു അഭയം പ്രാപിച്ചു. പിന്നീടു ശ്രീരാമന്റെ സഖ്യതയെ നേടി. രാവണനെ വധിച്ചതിന്റെ ശേഷം ശ്രീരാമൻ വിഭീഷണനെയാണു ലങ്കാധിപതിയാക്കിയതു്.

൨. സൌമ്യൻ.

വിഭീഷണം-വേഴൽ.

വിഭു-വി. സൎവ്വവ്യാപിയായുള്ള. ൨. ഉറപ്പുള്ള. ൩. നിത്യമായുള്ള.

വിഭു-൧. സൎവ്വശക്തൻ, തത്വാവധാരണസമൎത്ഥൻ (ഇന്ന പ്രകാരമെന്നു നിശ്ചയിപ്പാൻ സാമൎത്ഥ്യമുള്ളവൻ), എല്ലാം അറിയുന്നവൻ, പ്രഭു, നാഥൻ. ൨. ശിവൻ. ൩. വിഷ്ണു. ൪. ബ്രഹ്മാവു്.

൫. ഭൃത്യൻ. ൬. ദിക്ക്. ൭. കാലം. ൮. ആത്മാവ്. ൯. ആകാശം.

വിഭൃത(താം)-വാദ്ധ്യവിന്റെ അവസ്ഥ.

വിഭൃതം-വി. ൧. ഉണ്ടായ. ൨. കാണപ്പെട്ട.

വിഭൂതി-൧. ഐശ്വൎയ്യം. ൨. ഭസ്മം. ൩. വലിപ്പം, ശക്തി.

വിഭൂഷണം-ആഭരണം.

വിഭൂഷാ-ആഭരണം.

'ഭൂവരം നിജവിഭൂഷാജാലമെല്ലാം-
മണിഞ്ഞാറം'
(ഭാഷാനൈഷധചമ്പു)

വിഭൂഷിത-വി. അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട.

വിഭൃത-വി ഭരിക്കപ്പെട്ട, രക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

വിഭ്രമം-൧. സ്ത്രീകളുടെ ചില ശൃംഗാരചേഷ്ട, വിലാസം. ൨. കളി. ൩. തെററ്. ൪. തിട്ടക്കം. ൫. സംശയം. ൬. സൌന്ദൎയ്യം. ൭. ചുററിത്തിരിക.

വിഭ്രമമദം-സൌന്ദൎയ്യമദം.

വിഭ്രമിക്കുന്നു-പരിഭ്രമിക്കുന്നു.

വിഭ്രംശം-൧. വീഴ്ച, പതനം. ൨. അധോഗതി, നാശം.

വിഭ്രംശിത-വി. നശിച്ച.

വിഭ്രാജ-വി. ശോഭയുള്ള.

വിഭ്രാണ-ന്നി. ൧. ധരിച്ച.

'വെള്ളം ജടാന്തേ വിഭ്രാണം'
(ബാലപ്രബോധനം)

൨. അനുഭവിക്കുന്ന

വിഭ്രാന്ത-വി. പരിഭ്രമിച്ച.

വിഭ്രാന്തി-൧. പരിഭ്രമം, കുഴപ്പം. ൨. ചുററിത്തിരിയുക.

വിമത-വി. അനിഷ്ടമായ

വിമതൻ-ശത്രു.

വിമതസ്ഥൻ-ഭിന്നമതവിശ്വാസി.

വിമതേന്ദ്രിയൻ-ക്ഷയിച്ച ഇന്ദ്രിയശക്തിയോടു കൂടിയവൻ.

വിമഥൻ-നശിപ്പിക്കുന്നവൻ.

വിമഥം-പൂൎണ്ണനാശം.

വിമനസ്സ്, വിമനസ്ക-വി. മനോദുഃഖമുള്ള, അസ്വാധീനപ്പിലായ.

വിമനായിതൻ-ദുഃഖത്തോടുകൂടിയവൻ.

വിമന്യു-വി. ൧. കോപമില്ലാത്ത. ൨. ദുഃഖമില്ലാത്ത.

വിമൎദ്ദനം-൧. മൎദ്ദിക്കുക. ൨. നശിപ്പിക്കുക.

വിമൎശനം-൧. ചിന്ത, വിചാരണ. ൨. ആലോചിക്കുക (വി-മൎശ്) മൎശ് എന്നുള്ള ധാതുവിൽ നിന്നുണ്ടായതാണ്. ആ ധാതുവിനു സ്പൎശനം, പ്രണിധാനം എന്നു രണ്ടൎത്ഥം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പ്രണിധാനം = ചിന്തനം ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ടു വിമൎശനം, വിശേഷമായ ചിന്തനം. (ഇതുപോലെ 'പരാ' എന്ന ഉപസൎഗ്ഗം ചേൎന്ന് പരാമൎശിക്കുക എന്ന പദമുണ്ടായി. പരാ = പിറകേ.)

വിമൎശം-വിചാരം.

വിമല-വി. ൧. വെടിപ്പുള്ള, മലമില്ലാത്ത. ൨. വെളുത്ത

വിമലം-൧. നിൎമ്മലം ൨. വെള്ളിപ്പൂച്ച്

വിമലത-മലമില്ലായ്ക, വെടിപ്പ്.

വിമലൻ-൧. ജിനമഹൎഷി. ൨. നിൎമ്മലൻ.

വിമലൻ-ഒരു സംസ്കൃതകവി. ജൈനനാണ്. പ്രശ്നോത്തരരത്നമാല നിൎമ്മിച്ചു

വിമലാ-൧. ചന്ദ്രവംശ്യ ൨. കന്യാദ്വീപിന്നുള്ള ഒരു ഉല്‍ക

വിമലാത്മകം-സ്വഭാവേന നിൎമ്മലമായുള്ളത്.

വിമൎഷ-൧. വിചാരം, ആലോചന. ൨. തൃപ്തികേട്. ൩. ക്ഷമയില്ലായ്മ.

വിമളം-മാക്കീരക്കല്ല്.

വിമാതാവ്-ഇളയമ്മ, വിരുദ്ധയായ മാതാ.

വിമാതൃജൻ-അച്ഛൻ വേറെ വേളികഴിച്ച വലിയമ്മ, ചെറിയമ്മ ഇവരുടെ മകൻ. വിമാതാ=വിരുദ്ധയായ മാതാ. അമ്മയുടെ സപത്നിമാർ അമ്മയ്ക്കു വിരുദ്ധകളായിരിക്കുന്നതുപോലെ മക്കൾക്കും വിരുദ്ധയായിരിക്കുമെന്നുള്ളതു കൊണ്ട് ഈ അൎത്ഥം ഭവിച്ചു.

വിമാനം-൧. ദേവരഥം. ദേവന്മാൎക്ക വിശേഷമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതിനുള്ളത് എന്നൎത്ഥം.

മാനം=ഉപമാ, വിമാനം=സാദൃശ്യമില്ലാത്തതു്. പക്ഷിക്കു സദൃശമായി ആകാശത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

൨. അളവ്. ൩. അപമാനം. ൪. രാജധാനി. ൫. കുതിര. ൬. രഥം. ൭. ഏഴുനില മാളിക.

വിമാംസം-അശുദ്ധിയുള്ള മാംസം. (പട്ടിയുടേതുപോലെ).

വിമാൎഗ്ഗണം-അന്വേഷണം.

വിമാൎഗ്ഗം-൧. ചൂൽ. ൨. ചീത്തവഴി. ൩. തെററായുള്ള വഴി.

വിമിശ്ര, വിമിശ്രിത-വി. കലൎന്ന.

വിമുക്ത-വി. ൧. മോചിക്കപ്പെട്ട, ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട. ൨. എറിയപ്പെട്ട.

വിമുക്തി-൧. മോചനം, മോക്ഷം. ൨. വേൎപാട്.

വിമുഖ-വി. ൧. മുഖംതിരിച്ച. ൨. വിരോധമുള്ള, മനസ്സില്ലാത്ത, വെറുപ്പുള്ള, വിലക്ഷണമുഖമുള്ള.

വിമുഖത-വിരോധം, ഇഷ്ടക്കേട്, അഭിമുഖമില്ലായ്മ.

വിമുഖൻ-(സാധാരണ അൎത്ഥം) വെറുപ്പുള്ളവൻ. (ശരിയായ അൎത്ഥം) വിലക്ഷണമുഖമുള്ളവൻ.

വിമുഗ്ദ്ധ-വി. മനം കലങ്ങിയ.

വിമുഗ്ദ്ധൻ-മൂഢൻ, തത്വമറിയാത്തവൻ

വിമൂഢ-വി. ൧. അറിവില്ലാത്ത. ൨. അറിവുള്ള.

വിമോക്ഷണം(ണാ)-വിടുക, സ്വാതന്ത്ര്യമായി വിട്ടേയ്ക്കുക.

വിമോക്ഷം-സ്വാതന്ത്ര്യപ്പെടുത്തുക.

വിമോചനം-ഉപേക്ഷിക്ക, വിടുതൽ.

വിമോചിക്കുന്നു-വിടുന്നു, ഉപേക്ഷിക്കുന്നു.

വിമോഹന-വി. മനസ്സിനെ ഇളക്കുന്ന, മോഹിപ്പിക്കുന്ന.

വിമോഹനം-൧. മനസ്സിന്റെ ഇളക്കം. ൨. ഒരു നരകം.

വിമോഹം-൧. മോഹാലസ്യം, ഓൎമ്മക്കേടും മറവും. ൨. ആഗ്രഹം.

വിംബല, വിമ്മല്ല്യനാട്-തെക്കംകൂറ്.

വിംബല്ല്യാധീശൻ-തെക്കംകൂർ രാജാവ്.

വിംബം-൧. ചന്ദ്രാദിത്യന്മാരുടെ രൂപം. ൨. പ്രതിശരീരം. ൩. കല്ല്, മരം മുതലായവ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ രൂപം. ൪. കോവൽപ്പഴം (കായ്).

വിംബിക-കോവൽവള്ളി.

വിംബ്യ-അടക്കാമരം.

വിമ്മംകടിക്കുന്നു-വപ്പുകടിക്കുന്നു.

വിമ്മല്ല്യനാട്-തെക്കംകൂറരാജ്യം.

വിമ്മല്ല്യാധീശൻ-തെക്കംകൂറരാജാവ്.

വിമ്മാരം, മുന്നാരം, ഉമ്മാരം-വായുടെ മുൻഭാഗം.

വിമ്മിട്ടം-ഞെരുക്കം, ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ചെയ്യുന്നതിലുള്ള ഞെരുക്കം, ബുദ്ധിമുട്ട്, സങ്കടം. (ക്രിയ-വിമ്മുന്നു).

'തമ്മിട്ടനാദങ്ങൾ കേട്ടുതുടങ്ങി
വിമ്മിട്ടമുണ്ടായി ബാലകൾക്കപ്പോൾ'
(അജ്ഞാനകുഠാരം)

വിമ്മുന്നു- ഏങ്ങുന്നു, വിമ്മിട്ടപ്പെടുന്നു. (നാമം-വിമ്മൽ).

വിമ്ലാപനം-പു. വൃത്തിയാക്കുക, ശുചിയാക്കുക. വ. വെളുക്കുക.

വിംശതി-ഇരുപത്.

വിയച്ചുന്നു-പരിഭ്രമിക്കുന്നു. (വിയച്ചു=പരിഭ്രമിച്ചു).

വിയദ്ഗംഗാ—ഗംഗാനദി, ആകാശഗംഗ.

വിയദാപഗാ-ഗംഗാനദി.

വിയന്മണി-സൂര്യൻ.

വിയന്മണ്ഡലം-ആകാശമണ്ഡലം.

വിയമം-പു. പരപീഡാദിപാപങ്ങളൊന്നും ചെയ്യാതെ സ്വസ്ഥമായിരിക്കുക. അടങ്ങുക എന്നർത്ഥം. വ. തടവ്, നിർത്തൽ. ന. സുഖക്കേട്, വേദന, ദുഃഖം.

വിയം-പു. വിശാലത. വ. തന്നത്താൻ സ്തുതി.

വിയൽ, വിയത്ത്-ആകാശം. എല്ലാടവും വ്യാപിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. അവസാനമില്ലാത്തത് എന്നുമാവാം.

വിയൽഭൂതി-ഇരുട്ട്.

വിയർക്കുന്നു-ഉഷ്ണംകൊണ്ട് ശരീരത്തിലുഷ്മാവും നിന്ന് ഒരുമാതിരി വെള്ളം പുറപ്പെടുന്നു.

വിയാത-വി. പു. ധൈര്യമുള്ള. വ. നാണമില്ലാത്ത. ന. ഹീനമായ, അധമമായ.

വിയാമം-പു. പരപീഡാദി പാപകർമ്മങ്ങളൊന്നും ചെയ്യാതെ സ്വസ്ഥമായിരിക്കുക. അടങ്ങുക എന്നർത്ഥം. വ. തടവ്, നിർത്തൽ. ന. സുഖക്കേട്, വേദന, ദുഃഖം.

വിയു-ഉഴമൻ.

വിയുത-വി. കൂടാത്ത, വിട്ടുപോയ.

വിയുക്ത-വി. വേർപെട്ട.

വിയോഗം-പു. വേർപാട്. വ. സ്നേഹമുള്ളവർ തമ്മിൽ കാണാതെ അകന്നിരിക്കു, വിരഹം. വിയോഗം> <സംയോഗം.

വിയോഗി-വി. യോഗമുള്ള.

വിയോഗി-ചക്രവാകപ്പക്ഷി.
ഒരുമാതിരി അരയന്നം എന്നും കാണുന്നുണ്ട്.

വിയോഗിനി-വിരഹമുള്ളവൾ.

'കഷ്ടപ്പെട്ടു വിയോഗിനീ കഥമപി'
(അമരുകശതകം)

വിയോജിക്കുന്നു-വേറെയാക്കുന്നു.

വിയോനി—വിലക്ഷണമായ യോനി, രോഗാദി ദൂഷിതമായ യോനി.

വിര-പു. ഒരുമാതിരി പുഴുവ്. വ. വിത്ത്.

വിരകൽ-കൂട്ടിപ്പിശകൽ.

വിരകുന്നു-കൂട്ടിപ്പിശകുന്നു, കുഴയ്ക്കുന്നു.

'വിരകിവെച്ചാതചോറെടുത്തു'
(നളായണീചരിതം തുള്ളൽ)

വിരക്കൽ-ഒരു ദീനം, (നഖത്തിലുണ്ടാകുന്നത്).

വിരക്ത-വി. ഒന്നിലെങ്കിലും ആഗ്രഹമില്ലാത്ത.

വിരക്തം-ഘനവാദ്യത്തിൽ ഒരിനം.
ഇതു ഗീതം കൂടാതെ മറ്റുള്ള താളങ്ങളെ അനുസരിച്ചു വാദനം ചെയ്യുന്നതാകുന്നു.

വിരക്തി-വെറുപ്പ്, ഇഷ്ടമില്ലായ്ക.

വിരംഗം-കങ്കട്ടം.

വിരചിക്കുന്നു-സൃഷ്ടിക്കുന്നു, ഉണ്ടാക്കുന്നു.

വിരചിത-വി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട.

വിരജൻ-വിഷ്ണു.

വിരജസ്തമസ്കൻ- രജോഗുണവും തമോഗുണവും നിശ്ശേഷം നിവൃത്തിക്കയാൽ ശുദ്ധസത്വഗുണവാന്മാരായവർ.

വിരജാ-സ്ത്രീ. നഹുഷന്റെ ഭാര്യ. ഉ. ദൂർവ.

വിരഞ്ചൻ, വിരിഞ്ചി-ബ്രഹ്മാവ്.

വിരഞ്ഞ്-വേഗം.

'മുരരിപുമതമറിഞ്ഞുമാമുനി
വരന്മാരും വിരഞ്ഞെഴുന്നെള്ളീടിനാർ'
(ഭാരതം)

വിരട്ടുന്നു-ക്രി. ഓട്ടിക്കുന്നു. ഉ. ഭയപ്പെടുത്തുന്നു.

വിരണം-രാമച്ചം.

വിരത-വി. അവസാനിച്ച.

വിരതി-അവസാനം, നിറുത്ത്, ഇളവ്.

വിരന്ന്-വേഗത്തിൽ. (പ. മ.)

വിരപ്പാട്ട്-വിത്തുപാട്ട്.

വിരമം-അവസാനം.

വിരമിക്കുന്നു-ക്രി. അടങ്ങുന്നു, നിറുത്തുന്നു, പിന്തിരിയുന്നു. ഉ. ഇളയ്ക്കുന്നു. ന. അവസാനിക്കുന്നു.

വിരയ-വളരെ വേഗത്തിൽ.

വിരയുന്നു- ആഗ്രഹിക്കുന്നു, ധൃതിവെയ്ക്കുന്നു.

വിരയെ-വി. വളരെ വേഗത്തിൽ.

വിരലായം-വിരലിന്റെ നീളം.

വിരലാഴി-മോതിരം.

'ഇടഞ്ഞിട്ടുന്ന കടകമൊടു മുദ്രക
വിരലാഴി'
(ഒരു പഴയ കൃതി)

വിരലിട-സ്ത്രീ. വിരലുകളുടെ ഇട. ഉ. ഒരു വിരൽവീതി.

വിരൽ-കൈകളുടേയും കാലുകളുടേയും അററത്തെ അയ്യഞ്ചു ശാഖകൾ, അംഗുലി.

വിരൽകടിക്ക-പശ്ചാത്തപിക്ക.

വിരൽചരട്-വിരൽഞൊൺ.

വിരൽച്ചുററ് - വിരലിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം.

വിരൽപ്പാട്ട്-ഒന്നര ഇഞ്ച് (8 യവം).

വിരവ്-അ. വേഗം.

വിരവിൽ-അ. വേഗത്തിൽ.

വിരവോടെ-അ. വേഗത്തോടെ.

വിരശി-ഒരു കണക്ക്.

വിരസ-വി. രസമില്ലാത്ത.

വിരസത-രസമില്ലായ്ക.

വിരസം-രസക്കേട്. (വിരസം > < സരസം).

വിരഹം-വേർപാട്, ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ തമ്മിലുള്ള വേർപാട്, വിയോഗം.

വിരഹി-വി. വിരഹമുള്ള, വേർപെട്ട.

വിരഹിണീ-സ്ത്രീ. ഭർത്താവിൽ നിന്ന് പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന സ്ത്രീ, വിരഹം അനുഭവിക്കുന്നവൾ. ഉ. ശമ്പളം, കൂലി.

വിരഹിത-വി. വേർപിരിഞ്ഞ.

വിരഹീ-ഭാര്യയോടു പിരിഞ്ഞ പുരുഷൻ.

'നിനവൊടു വിരഹീ
നോക്കിട്ടുന്നാക്കമോടെ'
(അമരുകശതകം)

വിരഹോൽക്കണ്ഠിതാ-ഭർത്താവിനോടു വേർപെട്ടവൾ.

വിരള-വി. ക്രി. ഇടവിട്ട. ഉ. ഏററവും കൃശമായ, കറഞ്ഞ. ഉ. ദൂരത്തുള്ള.

വിരളം—വി. ൧. ഇടകലൎന്നുള്ള. ൨. നേരിയ, ലോലമായ ൩. അയഞ്ഞ. ൪. അപൂൎവമായ.

വിരളം-൧. ഇടവിട്ടത്. ൨. ഒഴിവ്.

വിരളി, വെരുളി-ഭയം. വി. വിരളുന്ന പ്രകൃതിയോടുകൂടിയ.

വിരളുന്നു, വെരുളുന്നു-ഭയപ്പെടുന്നു.

വിരൾച്ച-ഭയം.

വിരാഗം—൧. ഇഷ്ടക്കേട്. ൨. നിറം മാററം. ൩. ലോകവ്യവഹാരത്തിൽ മനസ്സില്ലായ്ക.

വിരാഗി—വി. വിരക്തിയുള്ള.

വിരാജൻ—വി. ശോഭിക്കുന്ന.

വിരാജമാനൻ—ശോഭിക്കുന്നവൻ.

വിരാജിത—വി. ശോഭിക്കപ്പെട്ട.

വിരാടജം—രാജാവൎത്തമണി.

വിരാടം—൧. രാജപുതാണയ്ക്കു വടക്കുകിഴക്കുള്ള ദേശം.

വിരാടരാജാവിന്റെ ഈ രാജ്യത്താണു പാണ്ഡവർ ദ്രൌപദിയൊന്നിച്ച് അജ്ഞാതവാസം കഴിച്ചുകൂട്ടിയതു. വിരാടനെ ദ്രോണർ വധിച്ചു. വിരാടരാജാവിന്റെ പുത്രിയാണു ഉത്തര. ഉത്തര അഭിമന്യുവിന്റെ ഭാൎയ്യയും പരീക്ഷിത്തിന്റെ അമ്മയുമാകുന്നു. വിരാടൻ ഭാരതയുദ്ധത്തിൽ പാണ്ഡവൎക്കു സഹായിച്ചു.

(മാൾവായുടെ വടക്കും, രാജപുതാണയുടെ കിഴക്കും, ഡൽഹിക്കു തെക്കും, കോസലത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുമായി കിടക്കുന്ന രാജ്യം)

൨. മഹാഭാരതത്തിലെ ഒരു പൎവം.

വിരാട്ട്—൧. എങ്ങും നിറഞ്ഞു ഏകാകാരനായിക്കാണുന്ന ഈശ്വരൻ. (ഭാഗവതം ദ്വിതീയസ്കന്ധം നോക്കുക). ൨. ക്ഷത്രിയൻ. ൩. ശോഭ.

വിരാധൻ-ഒരു രാക്ഷസൻ.

ശതഹ്രദയിൽ കാലനു ജനിച്ചവൻ. ഏററവും ക്രൂരനാണ്. ദീൎഘശരീരി എന്നു തന്നെയല്ല നരമാംസഭോജിയുമായിരുന്നു. തപസ്സു ഹേതുവായിട്ടു ബ്രഹ്മാവിൽനിന്നു വജ്രശരീരത്തെ പ്രാപിച്ചു. ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽവച്ചു ശ്രീരാമാദികളെ ആക്രമിച്ചു. സീതയെ അപഹരിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചു. ശ്രീരാമന്റെ അസ്ത്രപ്രയോഗത്തെ കൂട്ടാക്കാതെ അവരെ തോളിലെടുത്തുകൊണ്ടു ഓടിക്കളഞ്ഞു. അവനെ കൊല്ലുന്നതിനു അവർ വളരെ പണിപ്പെട്ടു. ഒടുക്കം ജീവനോടെ അവനെ കുഴിയിലിട്ടു മൂടി. അപ്പോൾ കുഴിയിൽനിന്നു വളരെ സുന്ദരനായ ഒരു ഗന്ധൎവൻ എഴുന്നേററു പ്രത്യക്ഷനായി. താൻ ഒരു ഗന്ധൎവനാണെന്നും കുബേരന്റെ ശാപം നിമിത്തം രാക്ഷസനായി എന്നും പറഞ്ഞു ശ്രീരാമന്റെ കാല്ക്കൽ വീണു. വിരാധനെ തുംബുരു എന്നും വിളിക്കും.

തോളിൽ എടുത്തുകൊണ്ടു പോയതായും മററും രാമായണത്തിൽ കാണുന്നില്ല. വിരാധൻ സീതയോടടുത്തപ്പോൾ കൈകളും കാലുകളും തലയും പത്രികൾകൊണ്ടു ഖണ്ഡിച്ചു എന്നും മററുമാണു അതിൽ കാണുന്നത്. ദുൎവ്വാസാവു ശപിച്ചു എന്നാണു ഇതിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്.

വിരാണി—ആന.

വിരാദ്ധ—വി. ൧. ഉപദ്രവിക്കപ്പെട്ട. ൨. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. ൩. തടുക്കപ്പെട്ട, എതിൎക്കപ്പെട്ട.

വിരാധം—൧. എതിൎക്കുക, തടസ്ഥം. ൨. അസഹ്യത, ഉപദ്രവം.

വിരാമം—൧. നിൎത്തു്. ൨. അവസാനം. ൩. സ്വാസ്ഥത.

വിരാലം-പൂച്ച.

വിരാവം-ശബ്ദം.

വിരാട്പുരുഷൻ-സത്യലോകം.

വിരി-൧. ജീനി. ൨. മൂടി. ൩. മറ. ൪. നവരി.

വിരികുന്നു-൧. പരത്തുന്നു. ൨. പക്ഷികൾ മൊട്ടയിൽ നിന്നു കുഞ്ഞിനെ കൊത്തിവിരിക്കുന്നു.

വിരിച്ചൽ-൧. പരത്തൽ. ൨. പക്ഷികളുടെയും മററും മൊട്ടയിൽനിന്നു കുഞ്ഞുവെളിയിൽ തിരിക, ൩. പ്രകാശം. ൪. വിള്ളൽ.

വിരിഞ്ചൻ-൧. ബ്രഹ്മാവ്. അരയന്നങ്ങളാൽ വഹിക്കപ്പെടുന്നവൻ, ലോകങ്ങളെ സൃഷ്ടിചെയ്യുന്നവൻ ഇങ്ങിനെ ശബ്ദാർത്ഥങ്ങൾ. (വിരിഞ്ചി എന്ന പാഠവും കാണുന്നു). ൨. ശിവൻ. ൩. വിഷ്ണു.

'വിരിഞ്ചോ ദ്രുഹിണസ്തത്ര
വിരിഞ്ചിർദ്രുഘണോ മതഃ'
(ശബ്ദാർണ്ണവം)

വിരിഞ്ചി-൧. ബ്രഹ്മാവ്. ൨. വിഷ്ണു. ൩. ശിവൻ.

വിരിണൻ-കൊതിയൻ.

'വിരിണനവനൊരു കരുണവഴുതണം'
(ത്രിപുരദഹനം തുള്ളൽ)

വിരിപന്തൽ-വെയിൽ കൊള്ളാതെ ഇരിപ്പാനായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പണി.

വിരിപ്പ്-൧. പായുടേയും മററും മീതെ മൂടിയിടുന്നത്. ൨. മെത്ത മുതലായത്. ൩. കന്നിമാസത്തിൽ കൊയ്യുന്ന നെല്ല്.

വിരിപ്പാവ്-ഒരുമാതിരി വിശേഷവസ്ത്രം

വിരിയം-൧. ഒരു പക്ഷി. ൨. പന്നി.

വിരിയമ്പാമ്പ് - ഒരുമാതിരി പാമ്പ്, അണലി.

വിരിയുന്നു-൧. വിടരുന്നു. ൨. മൊട്ടയിൽനിന്നു കുഞ്ഞു പുറത്തുവരുന്നു. ൩. പ്രകാശിക്കുന്നു. ൪. പിളരുന്നു.

വിരിയെ-വേഗത്തിൽ.

വിരിയോല - മഴനനയാതെയിരിപ്പാൻ ചിലർ തലയിൽ വെക്കുന്ന പനയോല.

വിരിവ്-൧. വിടരിച്ച. ൨. വിള്ളൽ.

വിരിശ്ശ്-ഒരു വൃക്ഷം.

വിരുക്-ചെന്നാ.

വിരുണൻ-കൊതിയൻ.

വിരുതൻ-വിരുതുള്ളവൻ, സമർത്ഥൻ.

വിരുത്, ബിരുത്-൧. ബഹുമതി. ൨. സമ്മാനം. ൩. ജയത്തിനുള്ള ഒരു അടയാളം. ൪. തിരിച്ചറിവാനുള്ള ഒരു അടയാളം. ൫. സാമർത്ഥ്യം. ൬. സ്ഥാനമാനം, മേന്മ.

വിരുതം-൧. കരയുക. ൨. അലറുക. ൩. ശബ്ദം.

വിരുതുകൊടി — തിരിച്ചറിയിക്കുന്ന കൊടി.

വിരുത്തി-൧. വേലക്കൂലിക്കായി സർക്കാരിൽ നിന്നും കരമൊഴിവായിട്ട് ചില കുടിയാനവന്മാർക്കു കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിലമോ പുരയിടമോ. ൨. പുഞ്ച.

വിരുത്തിക്കാരൻ-വിരുത്തിയുള്ളവൻ.

വിരുദ്ധ-വി. വിരോധിക്കപ്പെട്ട.

വിരുദ്ധബന്ധം — വാക്യദോഷത്തിൽ ഒന്ന്.

വിരുദ്ധബുദ്ധിപ്രദം-വാക്യദോഷത്തിൽ ഒന്ന്.

വിരുദ്ധം-വിരോധം, തടവ്.

വിരുന്ന്, വിരുന്ത്-മാനമുള്ളവരെ ക്ഷണിച്ചു വരുത്തി കൊടുക്കുന്ന ഭക്ഷണം, യദൃച്ഛയാ ഭവനത്തിൽ വരുന്നവർക്കു ആദരവോടെ നൽകുന്ന ഭക്ഷണം.

വിരുന്നുകാരൻ, വിരുന്നൻ-ഭക്ഷണത്തിനായിട്ടു ക്ഷണിക്കയാൽ വന്നവൻ, യദൃച്ഛയാ ഭവനത്തിൽ വന്നവൻ.

വിരുന്നുവാഴി-ഭരിപ്പുകാരൻ.

വിരുന്നൂട്ട്-വിരുന്നുകാൎക്ക് ഭക്ഷണംകൊടുക്ക.

വിരുന്നൂണ്-വിരുന്നിനു വിളിക്കുന്നവരുടെ ഭവനത്തിൽ ചെന്നുള്ള ഭക്ഷണം.

വിരുന്നൂണ്ണി-വിരുന്നുണ്ടു നടക്കുന്നവൻ.

വിരുമ്പുന്നു-ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

വിരൂക്ഷകൻ-കോപവാക്കുകൾ പറയുന്നവൻ.

വിരൂക്ഷണ-വി. രൂക്ഷതയുള്ള.

വിരൂക്ഷണം-൧. നിന്ദ. ൨. ആണ, സത്യം.

വിരൂഢം-വി. ൧. മുളച്ചുണ്ടായ. ൨. ജനിച്ച. ൩. വളൎന്ന. ൪. കയറിയ. ൫. പൂവുണ്ടായ.

വിരൂപ-വി. ഭംഗിയില്ലാത്ത. (വൈരൂപ്യം=ഭംഗിയില്ലായ്ക).

വിരൂപം-൧. അഭംഗി. ൨. തിപ്പലിമൂലം.

വിരൂപാ-൧. യമന്റെ ഭാൎയ്യ. ൨. ചെങ്കൊടിത്തൂവ. ൩. അതിവിടയം.

വിരൂപാക്ഷൻ-൧. ശിവൻ. സൂൎയ്യൻ, ചന്ദ്രൻ, അഗ്നി ഇവ രൂപങ്ങളായ കണ്ണുകളോടു കൂടിയവൻ എന്നൎത്ഥം. വിരൂപന്മാരിൽ പോലും കൃപാദൃഷ്ടിയുള്ളവൻ, അനേകപ്രകാരം ഇന്ദ്രിയവ്യാപാരശക്തിയുള്ളവൻ ഇങ്ങിനെയുമാവാം. ൨. രാവണന്റെ ഭൃത്യനായ ഒരു രാക്ഷസൻ.

വിരേചക(ന)ം-ഉകമരം.

വിരേചനം, വിരേകം-വയറിളക്കം.

വിരേചി-അഴിഞ്ഞിൽ.

വിരേചിക്കുന്നു-വയറിളകുന്നു. (വിരേചിപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വിരോകം-ദ്വാരം.

വിരോചനൻ-൧. ആദിത്യൻ. നല്ലതിന്നും പ്രകാശിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം, ശോഭകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നവൻ എന്നുമാവാം. ൨. ചന്ദ്രൻ. ൩. അഗ്നി. ൪. ദൈത്യരാജാവായ പ്രഹ്ലാദന്റെ പുത്രൻ.

വിരോചനന്റെ പുത്രനാണു മഹാബലി. ഭൂമിയെ അസുരർ കറന്നപ്പോൾ വിരോചനനെയാണ് കിടാവായി ഉപയോഗിച്ചതു്.

വിരോചനം-൧. ചെമ്മരം. ൨. ഘൃതകരഞ്ജം. ൩. വലിയ പലകപ്പയ്യാനി. ൪. എരിക്ക്.

വിരോധനം-വിരോധിക്കൽ. വിശേഷേണ തടുക്കൽ.

വിരോധം-൧. ദ്വേഷം. ൨. വിപരീതം. ൩. തടവ്. ൪. യുദ്ധം ൫. ആപത്ത്.

വിരോധാഭാസം-ഒരലങ്കാരം. 'വാസ്തവത്തിൽ വിരോധമില്ലെങ്കിലും പ്രഥമശ്രവണത്തിൽ വിരോധം തോന്നുന്ന പ്രകാരം പറയുന്നതു്'.

വിരോധി-വി. വിരോധമുള്ള.

വിരോധി-൧. ശത്രു. ൨. അറുപതിൽ ഇരുപത്തുമൂന്നാം സംവത്സരം.

വിരോധികൃൽ-അറുപതിൽ നാല്പത്തഞ്ചാം സംവത്സരം.

വിരോധിക്കുന്നു-തടുക്കുന്നു, മുടക്കുന്നു.

വിരോധോക്തി-ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞതിനു വിരോധമായി പറയുക.

വിൽ-വില്ല്.

വില-വില്ക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ വിറ്റാൽ അതിനു പകരം കിട്ടുന്ന ദ്രവ്യം.

വിലകാരീ-എലി.

വിലകെട്ടുന്നു-വില തീർച്ചയാക്കുന്നു.

വിലക്ക്-൧. വിരോധം, തടവ്. ൨. വിരോധിച്ചെഴുതുന്ന് എഴുത്ത്.

വിലക്കം-൧. ഒരു മീനം. ൨. സ്ത്രീകളുടെ തീണ്ടാരി.

വിലക്കാദനം-ഒരു രാജരോഗം.

വിലക്കുരകോരിക-രണ്ടാമതു വിളയുന്ന ചോറ്.

വിലക്കുന്നു-വിരോധിക്കുന്നു, തടുക്കുന്നു, തടയുന്നു. (പ. മ.) (കാ. ക്രി.-വിലക്കിക്കുന്നു).

'കന്യകാനംഗമനത്തിനല്പമം
വന്നതാശു വിനയം വിലക്കയാൽ'
(മലയാളശാകുന്തളം)

വിലക്ഷ-വി. ൧. അത്ഭുതമായ, ൨. ലജ്ജിച്ച, ൩. ലാക്കില്ലാത്ത.

വിലക്ഷണ-വി. ലക്ഷണമില്ലാത്ത.

വിലക്ഷണം - വികൃതി, വ്യത്യാസപ്പെട്ടത്.

വിലങ്കൽ-മലകൊണ്ടും മറവുള്ള എറി. (പ. മ)

വിലങ്കമാറ്-തെളിവായി.

വിലങ്ങ്-കുററക്കാരുടെ കാല്ലും കയ്യും ഇരുമ്പുകൊണ്ടും മറവും ഉണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു.

വിലങ്ങൻ, വിലങ്ങുകാരൻ - വിലങ്ങിൽ കിടക്കുന്നവൻ.

വിലങ്ങുന്നു-൧. വിലങ്ങത്തിലാകുന്നു. ൨. വിലങ്ങത്തിൽ പോകുന്നു ൩. തോണിയിൽ കേററി മറുകരയിൽ ഇറക്കുന്നു.

വിലങ്ങിക്കുന്നു — തടഞ്ഞുപോകുന്നു. (പ. മ).

വിലങ്ങെ-അ. വിലങ്ങത്തിൽ.

വിലച്ചരക്ക്-വിലയ്ക്കു കൊടുപ്പാനുള്ള വസ്തു, വിലയേറിയ വസ്തു.

വിലജ്ജ-വി. ലജ്ജയില്ലാത്ത.

വിലജ്ജിത-വി. നാണിച്ച.

വിലതീർവ്-വില തീർന്നിരിക്കുന്ന പ്രകാരം എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന ഓല.

വിലത്തരം-നിശ്ചയിച്ച വില.

വിലദ്വാരം-ഗുഹയുടെ വാതിൽ.

വിലനയം-വിലയിലുണ്ടാകുന്ന ഗുണം.

വിലപനം, വിലപിതം-കരച്ചൽ.

വിലപിക്കുന്നു-കരയുന്നു. (നാമം-വിലപനം, വിലാപം, വിലപിതം).

വിലപ്പെരുന്ന-വി. വിലയുള്ള.

വിലമകറ-തേവിടിച്ചി.

വിലമതിക്കുന്നു-വില നിശ്ചയിക്കുന്നു.

വിലമതിപ്പ്-വില നിശ്ചയിക്ക.

വിലമരുന്ന്-വിലയേറിയ മരുന്ന്.

വിലം-൧. ഗുഹ, ൨. ദ്വാരം.

വിലംഭം-അതിദാനം. വിശേഷേണ ലഭിക്കുക എന്നർത്ഥം.

വിലയം-നാശം, പ്രളയം.

വിലയനം-൧. വെള്ളമാക്കുക, അലിക്കുക. ൨. കേടുവരുത്തുക, നശിപ്പിക്കുക.

വിലയിടിയുന്ന-വില താഴുന്നു.

വിലയാലക്കണം-വിലപ്രമാണം.

വിലവാശി-വിലയുടെ വ്യത്യാസം.

വിലസനം-പ്രകാശം.

വിലസൽ-വി. ശോഭിച്ച.

വിലസിത-വി. വിലാസമുള്ള, സന്തോഷവും കളിയുമുള്ള.

വിലസിതം-൧. നേരംപോക്ക്, കളി. ൨. ഫലം.

വിലസുന്നു-൧. ശോഭിക്കുന്നു. ൨. ഉല്ലാസമായി നടക്കുന്നു.

വിലാപം-കരച്ചൽ.

വിലാപിക്കുന്നു-കരയുന്നു.

വിലപിക്കുന്നു എന്നു വേണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമില്ല. മഹാകവിപ്രയോഗം കൊണ്ടു ഇതുതന്നെ സാധുവാണ്.

'എന്നാലും വിലപിക്കുന്ന വിപ്രനോ
ടേതുമെന്നതുമീലാ മുകിൽവർണ്ണൻ
(സന്താനഗോപാലം പാന)

വിലാപ്പുറം-ശരീരത്തിന്റെ ഇടത്തും വലത്തുമുള്ള ഭാഗം, പാർശ്വഭാഗം.

വിലാസകം-കയിൽ.

വിലാസം-പു. സ്ത്രീകളുടെ ചഞ്ചലശീലവും മററും. കാന്തനെ കാണുമ്പോഴുള്ള ഭാവം, (താഴെ വിലാസങ്ങൾ എന്നതു നോക്കുക). ഉ. നേരമ്പോക്ക്.

വിലാസങ്ങൾ-ശൃംഗാരചേഷ്ടകൾ.

1. ഭാവം	10. കിളികിഞ്ചിതം
2. ഹാവം	11. മോട്ടായിതം
3. ഹേല	12. കുട്ടമിതം.
4. മാധുര്യം	13. ബിംബോകം
5. ധൈര്യം	14. ലളിതം
6. ലീല	15. കുതൂഹലം
7. വിലാസം	16. ചകിതം
8. വിച്ഛിത്തി	17. വിഹൃതം
9. വിഭ്രമം	18. ഹാസം

'ഭാവവുംഹാവവുംഹേലാ
മാധുര്യംധൈര്യവും തഥാ
ലീലാവിലാസംവിച്ഛിത്തി
വിഭ്രമംകിളികിഞ്ചിതം
മോട്ടായിതംകുട്ടമിതം
ബിംബോകംലളിതം തഥാ
കുതൂഹലഞ്ചചകിതം
വിഹൃതംഹാസമിങ്ങിനെ
ശൃംഗാരചേഷ്ടപതിനെ-
ട്ടെണ്ണമായ് കണ്ടുകൊള്ളണം'

(ഓരോ ശബ്ദത്തിന്റെയും അർത്ഥത്തിന്ന് അതതു പദം (ഓരോന്നും) നോക്കുക.)

കുതൂഹലം = നല്ലവസ്തുക്കൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടാകുന്ന ചാപല്യം.

സാഹിത്യഗ്രന്ഥകാരന്മാർ പക്ഷത്തിൽ ശൃംഗാരഭാവങ്ങളായ ചേഷ്ടാവിശേഷങ്ങളുടെ സാമാന്യമായ പേർ ഹാവമെന്നല്ല; അത് അലങ്കാരമെന്നാകുന്നു. മുൻ കാണിച്ച 18-നു പുറമേ 10 എണ്ണം കൂടിയുള്ളതു താഴെ ചേർക്കുന്നു.

19. ശോഭ—അംഗങ്ങൾക്കുള്ള ഭംഗി, രൂപം, യൌവനം, ലാളിത്യം, സ്രക്ചന്ദനാദി ഇതരസുഖാനുഭവംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ്.

20. കാന്തി—മേല്പറഞ്ഞ ശോഭ തന്നെ കാമോന്മേഷം നിമിത്തം പുഷ്ടിപ്പെട്ടുവന്നാൽ അതു കാന്തി.

21. ദീപ്തി—മേല്പറഞ്ഞ കാന്തി തന്നെ അത്യന്തം പുഷ്ടിപ്പെട്ടാൽ അതു ദീപ്തി.

22. പ്രഗല്ഭതാ— സമാശ്ലേഷവും ചുംബനദംശനാദികളിൽ യാതൊരു കൂസലും കൂടാതെ കട്ടിലിൽ ഭർത്താവിനെ ഭസ്മനാക്കിച്ചെയ്യുന്നതു.

23. ഔദാര്യം—പരനായി കോപലേശലക്ഷണമായ അപരാധം വെളിപ്പെട്ട സമയത്തും പരുഷഭാഷണങ്ങൾ കൂടാതെയുള്ള സ്ഥിതിതന്നെ വിനയം. അതുതന്നെ ഔദാര്യം.

24. മദം—യൌവനം പ്രിയന്റെ അനുരാഗം മുതലായതു നിമിത്തമുള്ള ഗർവ്വുകൊണ്ടുണ്ടായ വികാരം.

25. തപനം— പ്രിയവിരഹവിവശയായ നായികയുടെ ചേഷ്ടാവിശേഷങ്ങൾ പറയപ്പെടുന്നതു.

26. മൌഗ്ദ്ധ്യം— സാധാരണ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു വസ്തുവിനെക്കുറിച്ചു തനിക്കു യാതൊരറിവും ഇല്ലാത്തമട്ടു നിലയിൽ ഭർത്താവിനോടു ചോദിക്കുന്നതു.

27. വിക്ഷേപം—നായകനോടു കൂടിയിരിക്കുമ്പോൾ, അലങ്കാരങ്ങളെ പൂർത്തിയാക്കാതിരിക്കുക, ആവശ്യമില്ലാതെയും ചെരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കുക, രഹസ്യവചനങ്ങൾ പറയുമ്പോൾ അതിനെ അക്ഷരപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചുരുക്കുക ഇവയത്രെ വിക്ഷേപം.

28. കേളി—കാന്തനോടുകൂടെ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ വിശേഷ ചമല്ക്കാരകാരിയായ നായികാക്രീഡിതം.

ഭാവം, ഹാവം, ഹേലാ, ശോഭാ, കാന്തി, ദീപ്തി, മാധുര്യം, പ്രഗത്ഭതാ, ഔദാര്യം, ധൈര്യം ഇങ്ങിനെ 10 അലങ്കാരങ്ങൾ പുരുഷന്മാർക്കുമുണ്ടാകാം.

വിലാസി-വി. വിലാസമുള്ള, സന്തോഷവും കളിയുമുള്ള (സീ, സിനീ, സി).

വിലാസി-൧. വിഷ്ണു. ൨. ചന്ദ്രൻ. ൩. അഗ്നി. ൪. പാമ്പ്. ൫. ശിവൻ. ൬. കൃഷ്ണൻ. ൭. കാമദേവൻ.

വിലാസിക-ഒരു രൂപകം.

ശൃംഗാരരസപ്രധാനമാണ്. ഒരങ്കമേയുള്ളു.

വിലാസിനീ-൧. സ്ത്രീ. ൨. വ്യഭിചാരിണീ.

വിലാളം-൧. പൂച്ച ൨. യന്ത്രം.

വിലിഖിത-വി. എഴുതപ്പെട്ട.

വിലീന-വി. ൧. ലയിച്ച, ചേൎന്ന. ൨. ഉരുകിയ.

വിലുണ്ഠനം-മോഷണം, കൊള്ള.

വിലുപകൻ-കള്ളൻ.

വിലുളിത-വി. ൧. ഇളക്കപ്പെട്ട. ൨. ചുളുക്കപ്പെട്ട.

വിലൂന-വി. ഛേദിക്കപ്പെട്ട, നുറുക്കിയ.

വിലേഖനം-൧. തോണ്ടൽ. ൨. കീറുക. ൩. വരയ്ക്കുക.

വിലേപനം-൧. പൂശുക. ൨. കുറിക്കൂട്ട്.

വിലേപം-൧. പരിമളം. ൨. കമ്മായപ്പശ. ൩. പൂശുക.

വിലേപി-കഞ്ഞി. പശയുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

വിലേപിനീ-൧. സുഗന്ധംപൂശിയ സ്ത്രീ. ൨. കഞ്ഞി.

വിലേശയം-എലി, പാമ്പ്, മുള്ളൻപന്നി മുതലായ പൊത്തിലിരിക്കുന്ന മൃഗം.

വിലേശയാ-ഉടുമ്പ്.

വിലോകനം-കാഴ്ച.

വിലോകനംചെയ്യുന്നു-നോക്കുന്നു.

വിലോചനം-കണ്ണ്.

വിലോചനാംബു-കണ്ണുനീർ.

വിലോഡനം-ഇളക്കുക, കടകോൽകൊണ്ടു കടയുക.

വിലോഡിതം-൧. ഇളക്കപ്പെട്ടത്. ൨. മോര്.

വിലോപം, വിലോപനം-൧. സംഹാരം, നാശം. ൨. അപഹരണം. ൩. കുറവ്.

വിലോഭനം-മോഹം, വശീകരണം.

വിലോമ-വി. മറുപാടുള്ള, ക്രമത്തിനു വിപരീതമായുള്ള.

വിലോമജിഹ്വാ-ആന.

വിലോമൻ-വരുണൻ.

വിലോമം-൧. വിപരീതമായ വഴി. ൨. പാമ്പ്. ൩. പട്ടി. ൪. വെള്ളംകൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു സൂത്രം.

വിലോമീ-നെല്ലി.

വിലോല-വി. ഇളക്കമുള്ള.

വിലോലനം-ഇളക്കം.

വിലോളിത-വി. ഇളക്കപ്പെട്ട.

വിലോളിതം-൧. ഇളക്കപ്പെട്ടത്. ൨. മോര്.

വില്ലൂഴന്ന്-വില്ലിന്റെ അററം.

വില്ലോശ്ശ്-ഒരുവക പൊൻ നാണയം. കണ്ണാരേണത്തിന് ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്.

വില്ലുന്നു-വില വാങ്ങിച്ചുംകൊണ്ടു കൊടുക്കുന്നു. (വില്പിക്കുന്നു-ക. ക്രി.)

വില്ലുറപ്പ്-വില്ലുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ.

വില്പന—വില്ലുകയെന്നതു്, ക്രയവിക്രയം.

വില്പാട്-ഒരു വില്ലിന്റെ അകലം.

വില്ല്-൧. വളച്ച രണ്ടററത്തുംകൂടെ ഒരു ചരടുകൊണ്ടു് കെട്ടിയിട്ടുള്ള ഒരായുധം. ൨. ധനുമാസം. ൩. ധനുരാശി.

വില്ല-ശിപായിമാർ അടയാളമായി ധരിക്കുന്ന ലോഹത്തകിട്.

വില്ലങ്കക്കാരൻ-൧. പ്രയാസപ്പെടുന്നവൻ. ൨. വില്ലുകൊണ്ടു് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവൻ, ൩. വഴക്കുപറയുന്നവൻ.

വില്ലങ്കം-൧. പ്രയാസം. ൨. ഒരു വാദ്യം.

'വില്ലങ്കം കൊട്ടുവാൻ വില്ലങ്കംതന്നെ
നല്ല പെരുമ്പറ താക്കീത്തുടങ്ങി'
(അജ്ഞാനകുഠാരം)

൩. വില്ലുകൊണ്ടുള്ള യുദ്ധം. ൪. വഴക്ക്.

വില്ലങ്കിക്കുന്നു-൧. പ്രയാസപ്പെടുന്നു. ൨. വഴക്കു പറയുന്നു.

വില്ലൻ - വില്ലുകൊണ്ടു യുദ്ധംചെയ്യുന്നവൻ; വില്ലാളി.

'വില്ലന്മാരിൽ വിരുതൻ ഞാൻ തട-
വില്ലെങ്ങും തവ നാട്ടുമുടിപ്പാൻ'
(പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

വില്ലരക്കർ-ബലവാന്മാരായ രാക്ഷസന്മാർ. (പ. മ.)

വില്ലവൻ-വില്ലാളി. (പ. മ.)

വില്ലാട്ടം-ചലനം.

വില്ലാളൻ, വില്ലാളി—വില്ലുകൊണ്ടു് യുദ്ധം ചെയ്വാൻ സാമർത്ഥ്യമുള്ളവൻ. (ആലീഢം എന്ന പദം നോക്കുക).

വില്ലി-കാട്ടുദേവത.

ആയിരവില്ലി, ഛരുവില്ലി, പൂവില്ലി ഇത്യാദി.

വില്ലിക്കുന്നു-൧. ലഹരിപിടിക്കുന്നു. ൨. വില്ലിനെപ്പോലെ വളയുന്നു.

വില്ലിട-വില്പാട്.

വില്ലുവല്ലോൻ-സാമർത്ഥ്യമുള്ള വില്ലാളി.

വില്ലൂന്നി-ഒരുവക പാമ്പ്.

വില്ലൂസ്-സൂക്ഷ്മപടത്തുണി. (പോർട്ടുഗീസ് ഭാഷ).

വില്ലേവ്-വില്ലിൽ അമ്പുതൊടുത്തു തെറമക.

വില്ലെയ്ത്ത്-വില്ലുകൊണ്ടു എയ്യുക.

വില്ലൊലി-വില്ലിന്റെ ഞാണവലിക്കുമ്പോഴുള്ള ശബ്ദം.

വില്ലൊടിക്കാരൻ-വില്ലാളി.

വില്വം-൧. കൂവളവൃക്ഷം. ൨. കൂവളക്കായ്.

വില്വികാ, വില്വീ-കറിക്കായം.

വിവക്ഷ-൧. പറവാനുള്ള ആഗ്രഹം. ൨. ആഗ്രഹം. ൩. വിചാരം. ൪. അഭിപ്രായം.

വിവക്ഷിക്കുന്നു-ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

വിവക്ഷിത-വി. ൧. ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട. ൨. ഭാവിക്കപ്പെട്ട.

വിവക്ഷിതാ-പറവാനുള്ള ആഗ്രഹം.

വിവക്ഷിതം-ആഗ്രഹിച്ച കാര്യം.

വിവക്ഷു-വി. പറവാനാഗ്രഹമുള്ള.

വിവത്സ-വി. വത്സം (ശിശു) ഇല്ലാതെയുള്ള, സന്താപമുള്ള.

വിവധം-പു. കാവ്. ൨. വഴി, പെരുവഴി ൩. കാവടി. ൪. ചുമട്.

വിവരണം-പു. വിസ്തരിച്ചു പറക, വ്യാഖ്യാനപുസ്തകം. ൨. പരിഭാഷ.

വിവരപ്പെടുത്തുന്നു-വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നു, വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു.

വിവരം-പു. വിസ്താരം. ൨. പൊത്ത്, ദ്വാരം, ഇട. ൩. പൊരുൾതിരിപ്പ്. ൪. കാര്യം. ൫. കാരണം.

വിവരിക്കുന്നു-വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നു.

വിവർജ്ജിതം-ഒഴിച്ചു വിടപ്പെട്ട.

വിവർണ്ണ-വി. പു. ഹീനതയുള്ള ൨. നിറഭേദംവന്ന. ൩. നിറംപോരാത്ത. ൪. ചീത്തനിറമായ.

വിവർണ്ണൻ-ഹീനജാതിക്കാരൻ, നീചൻ

വിവർത്തനം-പ്രദക്ഷിണം.

വിവർത്തം-രൂപഭേദം.

വിവലിതം-തിരിക്കപ്പെട്ടത്.

'ആയാനംചെയ്തനേരം
വിവലിതമഭിഭാഷിക്കവേ'
(അമരുകശതകം)

വിവശ-വി. പു. പരവശതയുള്ള. ൨. സുഖക്കേടുള്ള. ൩. സ്വാധീനമില്ലാത്ത.

വിവശത-പു. പരവശത. ൨. സുഖക്കേട്. ൩. അസ്വാധീനം.

വിവസന-വി. നഗ്നമായ.

വിവസ്വാൻ-പു. ദേവൻ. ൨. ആദിത്യൻ. വൈവസ്വതമനുവിന്റെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം. ൩. അരുണൻ. ൪. എരിക്ക്.

വിവാകൻ-ന്യായാധിപതി.

വിവാദം-തർക്കം വ്യവഹാരം.

"വിവാദോ നൈവ കർത്തവ്യഃ
കർത്തവ്യശ്ചേൽ സമേനഹി,
അസമാന വിവാദേന
ലഘുതൈവോപ ജായതേ."

സാരം—തർക്കിന്നാരുമായിട്ടരുതു. അഥവാ ഒരുമ്പെട്ടുകയാണെങ്കിൽ സമന്മാരോട്ടു വേണം. അസമന്മാരോടുള്ള വിവാദം ലഘുത്വത്തെ (വിലക്കുറവിനെ) ഉണ്ടാക്കുന്നു.

"മാർഗ്ഗേ സത്രേ നദീമദ്ധ്യേ
കേളീഷു ച പരാശ്രയേ,
പരാഷ്ട്രേ പരഗൃഹേ
വിവാദം ന ചരേൽബുധഃ."

സാരം—ബുദ്ധിയുള്ളവർ മാർഗ്ഗം, സത്രം, നദീമദ്ധ്യം, കേളി, പരാശ്രയം, അന്യരാജ്യം, അന്യന്റെ ഗൃഹം ഈ സ്ഥലങ്ങളിൽ വാദത്തിനു പുറപ്പെടരുത്

വിവാദി-തർക്കിക്കുന്ന ആൾ

വിവാദിക്കുന്നു-വ്യവഹരിക്കുന്നു.

വിവാരം-പു. വിരിവ്. ൨. തൊണ്ട തുറന്നക്ഷരങ്ങളെ ശബ്ദിക്കുക.

വിവാസം, വിവാസനം - നാടുകടത്തുക.

വിവാഹചതുഷ്ടയം-കാലക്രീത, ക്രയക്രീത, പിതൃദത്ത, സ്വയംവൃത ഇവ നാലും.

വിവാഹം-പെൺകെട്ട്, വേളി, കല്യാണം. (അഷ്ടവിവാഹം നോക്കുക).

വിവാഹ്യൻ-പു. മകളുടെ ഭർത്താവ്. ൨. മണവാളൻ.

വിവിക്ത-വി. പു. ജനമില്ലാത്ത. ൨. ശുദ്ധമുള്ള.

വിവിക്തം-വിജനം.

വിവിദൻ-ദ്വിവിദൻ.

വിവിധ-വി. പലപ്രകാരമുള്ള. (നാമം-വിവിധത്വം).

വിവിന്ധ്യൻ-കൃഷ്ണന്റെ പുത്രനായ ചാരുദേഷ്ണൻ കൊന്ന ഒരു ദാനവൻ.

വിവൃത-വി. ൧. വിസ്താരമുള്ള. ൨. പ്രകാശിക്കപ്പെട്ട. ൩. പിളർക്കപ്പെട്ട.

വിവൃതം-൧. (വ്യാകരണത്തിൽ) 'ശ്രു' 'തരു' ഇത്യാദികളിലെപ്പോലെ സ്ഫുടമായി തുറന്നു ഉച്ചരിക്കുന്നതു്. ഈ ഉകാരത്തിനു അടുത്തു പിമ്പിൽ വ്യഞ്ജനം വന്നാൽ നിറുത്തി വായിക്കേണ്ടതാണെന്നു കാണുന്നപക്ഷം സംവൃതം വേണം, ഉ-ം. 'ശരിയായി പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയ്ക്കു് വിജയംതന്നെ ലഭിയ്ക്കും'. ൨. വിസ്താരമുള്ളതു്. ൩. തുറന്നതു്. ൪. പ്രകാശിക്കപ്പെട്ടതു്. ൫. വിവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടതു്, പിളർക്കപ്പെട്ടതു്.

വിവൃതാ-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

പിത്തം ഹേതുവായിട്ടു വിടിന്നിരിക്കുന്ന മുഖത്തോടുകൂടി കഠിനമായ ചുട്ടുനീററൽ പനി ഇവയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായി പഴുത്ത അത്തിക്കായുടെ ആകൃതിപോലെയിരിക്കുന്ന ആകൃതിയോടുകൂടി വൃത്താകാരമായി ഉണ്ടാകുന്ന കുരുവത്രെ വിവൃതം.

വിവൃതാക്ഷം-കോഴി.

വിവേകം-തിരിച്ചറിവു്, വിചാരിച്ചറിയുന്ന സ്വഭാവം, സാവധാനതയുള്ള ബുദ്ധി.

വിവേകി-വി. വിവേകമുള്ള.

വിവേകി-നല്ല വിചാരവും ബുദ്ധിയും അറിവുമുള്ളവൻ.

വിവേചനം-തിരിച്ചറിവു്.

വിവേചിച്ചറിയുക-തിരിച്ചറിയുക.

വിവ്വോകം-൧. ശൃംഗാരഭാവജങ്ങളായ ചേഷ്ടാവിശേഷങ്ങളിൽ ഒന്നു്, ഗർവാധിക്യം നിമിത്തം ഇഷ്ടമായ വസ്തുവിൽ കൂടിയുള്ള അനാദരം. ൨. ഭയം.

വിശകണ്ഠാ-വെള്ളിപ്പക്ഷി.

വിശകലനം-൧. പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം വേർതിരിക്കുക. ൨. നുറുക്കു്, കീററു്, ഖണ്ഡം. ൩. ചിതറൽ.

വിശകലിത-വി. ചെറുതാക്കപ്പെട്ട, വിഭജിക്കപ്പെട്ട.

വിശക്കുന്നു-വിശപ്പുണ്ടാകുന്നു.

വിശങ്ക-വി. ശങ്കയില്ലാത്ത.

വിശങ്ക-സംശയം.

വിശദ-വി. ൧. വ്യക്തമായ, നിർമ്മലമായ. ൨. വെളുത്ത.

വിശദം-൧. തെളിവു്. ൨. വെളുപ്പുനിറം.

വിശപ്പു്-ഭക്ഷിച്ചതു ദഹിക്കുമ്പോൾ വയററിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു അവസ്ഥ, ക്ഷുത്തു്, ഭക്ഷിച്ചേകഴിയൂ എന്നു തോന്നുക.

വിശന്നുവലയുന്ന ഒരുവനോടു വല്ലതും ഒരു ഉപകാരം ചെയ്തുതരണമെന്നു ആവശ്യപ്പെടുന്നതു് യുക്തമല്ല. അയാൾ സുഖമായി ഊണുകഴിച്ചു തൃപ്തനായതിനു ശേഷമെങ്കിൽ അയാളോടു എന്തുകാര്യവും ആവശ്യപ്പെടുന്നതിൽ തരക്കേടില്ല. (Sarada 1908 Sept.)

വിശം-൧. താമരവളയം. ൨. നിത്യച്ചെലവു്.

വിശങ്കട-വി. ൧. വലുതായ. ൨. ശക്തിയുള്ള.

വിശയം-൧. സംശയം. ൨. ശരണം.

വിശരം-കൊല, വധം.

വിശല്യ-വി. ൧. മുള്ളില്ലാത്ത. ൨. പ്രയാസമില്ലാത്ത.

വിശല്യ-൧. ചിററമൃതു്. ൨. ഒരുവക ചീര. ൩. നാകദന്തി. ൪. മേത്തോന്നി. ൫. ത്രികോല്പക്കൊന്ന. ൬. ഞാഴൽ.

വിശല്യകരണി- മുറിവുകളിൽ നിന്നും അമ്പിൻമുനകൾ വലിച്ചെടുക്കുന്നതിനുപകരിക്കുന്ന ഔഷധി.

വിശസനം-കൊല, വധം.

വിശറി-വീശിക്കാററുവരുത്തുന്ന ഒരു സാധനം.

'വിരവൊടു ധനപതിവിശറിയെടുത്തു'

(ഐരാവതപൂജ ഓട്ടൻതുള്ളൽ)

വിശറികൾ പണ്ടേക്കാലം മുതല്ക്കു ലോകത്തിൽ നടപ്പായിട്ടുണ്ട്. ചൈനരാജ്യക്കാരാണ് ആദ്യമായി വിശറി ഉണ്ടാക്കിയവർ എന്ന് ഒരു ഐതിഹ്യമുണ്ട്.

വിശാഖ-വി. കൊമ്പില്ലാത്ത. (ഇതു വൃക്ഷത്തോടു ചേരും).

വിശാഖദത്തൻ-മുദ്രാരാക്ഷസത്തിന്റെ കത്താവ്.

ഏഴാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു.

വിശാഖൻ-൧. സുബ്രഹ്മണ്യൻ. ൨. യാചകൻ.

വിശാഖപട്ടണം-ഒരു നഗരം.

വിശാഖം-൧. പതിനാറാം നക്ഷത്രം. ൨. റാട്ടുസൂചി. ൩. എയ്യുന്നവന്റെ ഒരു നില. ൪. വെളുത്ത തഴുതാമ.

വിശാഖാ-൧. പതിനാറാം നക്ഷത്രം. ൨. വെളുത്ത തഴുതാമ.

വിശാഗരി- ഇരിമ്പുകൊണ്ടുള്ള ചെപ്പ്. (പോർട്ടുഗീസ് ഭാഷ).

വിശാമ്പതി-രാജാവ്.

വിശായം-ക്രമത്താലെ ഉറങ്ങുക, തവണവെച്ചുറങ്ങുക, മാറിമാറി ഉറങ്ങുക.

വിശാരദ-വി. ൧. സാമത്ഥ്യമുള്ള. ൨. വിദ്യയുള്ള. ൩. ധൈയ്യമുള്ള. ൪. കീത്തിയുള്ള.

വിശാരദൻ-സമത്ഥൻ.

വിശാരദം-ഇലഞ്ഞി.

വിശാല-വി. ൧. വലിയ. ൨. വിസ്താരമുള്ള.

വിശാല-൧. ഒരു നഗരം. ൨. കമ്മട്ടി. ൩. ചെറിയ കാട്ടുവെള്ളരി, വലിയ കാട്ടുവെള്ളരി. ൪. ആനപ്പീച്ചിൽ. ൫. വലിയ വശളച്ചീര. ൬. സരസ്വതീനദി.

വിശാലത-൧. വലിപ്പം. ൨. വിസ്താരം.

വിശാലതൈലഗർഭം-അഴിഞ്ഞിൽ.

വിശാലത്വക്ക്-ഏഴിലമ്പാലവൃക്ഷം.

വിശാലം-൧. ഒരുമാതിരി മാൻ. ൨. ഒരു പക്ഷി.

വിശാലപത്രം-൧. കണ്ണൻചേമ്പ്. ൨. കടപ്പന.

വിശാലാക്ഷി-നാഗമന്തി.

വിശാവരി-വിശാഗരി.

വിശിഖം-൧. അമ്പ്. ൨. ഇരിമ്പുപാര. ൩. അമ്പൊട്ടൽ.

വിശിഖാ- ഗ്രാമമദ്ധ്യത്തിലുള്ള പ്രധാന വീഥി.

വിശിഷ്ട-വി. വിശേഷമുള്ള.

വിശിഷ്ടത-നന്മ, വിശേഷം.

വിശിഷ്യ-അ. വിശേഷിച്ചും.

വിശീണ്ണപണ്ണം-വേപ്പ്.

വിശീണ്ണം-വി. നശിച്ച

വിശുദ്ധ-വി. ശുദ്ധമുള്ള, വെടിപ്പുള്ള.

വിശുദ്ധനഗരങ്ങൾ-൭.

'അയോദ്ധ്യാമധുരാമായി
കാശീകാഞ്ചിരവന്തികാ
പുരീദ്വാരവതീചൈവ
സപ്തൈതാമോക്ഷദായികാഃ'

വിശുദ്ധി-൧. വിശേഷശുദ്ധി. ൨. ഷഡാധാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്. (അനാഹതത്തിൽ നിന്നു പത്തു വിരൽക്കിടെ മേൽ ഇരിക്കുന്നു. വിശുദ്ധിയിൽ നിന്നു പന്ത്രണ്ടു വിരൽക്കിടെ മേൽ ആജ്ഞ),

വിശൃംഖല-വി. തടവുകൂടാത്ത.

വിശേഷകം-പു. തിലകം, തൊടുകുറി. ൨. ലക്ഷണം. ൩. മയിലെള്ള്.

വിശേഷജ്ഞ-വി. ഭേദങ്ങളെ അറിയുന്ന.

വിശേഷണ-വി. വിശേഷത്തെ അറിയിക്കുന്ന.

വിശേഷണം-വിശേഷത്തെ അറിയിക്കുന്ന പദം.

വിശേഷപരിവൃത്തം—ഒരു കാവ്യദോഷം.

വിശേഷം-വി. നല്ല.

വിശേഷം—പു. കാര്യങ്ങൾക്കും വസ്തുക്കൾക്കും തമ്മിലുണ്ടാകുന്ന ഭേദം. ൨. ഓരോന്നിനെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള അടയാളം.

വിശേഷാൽ-അ. വിശേഷിച്ച്.

വിശേഷിക്കുന്നു-നന്മയാകുന്നു.

വിശേഷിച്ചും-അ. പിന്നെയും, മുൻപിൽ പറഞ്ഞതു കൂടാതെയും.

വിശേഷോക്തി-കവിതകളിൽ പറയുന്ന അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

വിശേഷ്യ-വി. വ്യത്യാസം കാണിപ്പാൻ തക്ക.

വിശേഷ്യം-പ്രധാനനാമം

വിശോകം-പു. അശോകം. ൨. കോഴി.

വിശോദ്ധ്യ-വി. ശോധനചെയ്യത്തക്ക.

വിശോധനം-ശോധനചെയ്യൽ.

വിശ്രം-മാംസം.

വിശ്രംഭം-പു. വിശ്വാസം. ൨. സ്നേഹം. ൩. കലഹംചോദിക്ക. ൪. ആഘോഷം.

വിശ്രമം-ക്ഷീണംതീർക്കൽ, ആശ്വാസം.

വിശ്രമിക്കുന്നു-ആശ്വസിക്കുന്നു. (വിശ്രമിപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വിശ്രവണം-കേൾവി.

വിശ്രവസ്സ്- രാവണന്റെ പിതാവ്, ഒരു മഹർഷി, പുലസ്ത്യന്റെ പുത്രൻ.

വിശ്രവസ്സിന്റെ പുത്രർ.

ഇളിബിളിയിൽ—വൈശ്രവണൻ (കുബേരൻ).

നികഷ (കൈകസി) യിൽ — രാവണൻ, കുംഭകർണ്ണൻ, വിഭീഷണൻ, ശൂർപ്പണഖ.

ഇളിബിളി ബ്രാഹ്മിണിയും നികഷ രാക്ഷസിയും ആണ്. വിഷ്ണുപുരാണപ്രകാരം ഒരു ഭാര്യയുടെ പേർ 'കേശിനി' എന്നാകുന്നു. ഭാരതം അനുസരിച്ചു രാവണന്റെയും കുംഭകർണ്ണന്റെയും അമ്മ — പുഷ്പോൽകടാ. വിഭീഷണന്റെ അമ്മ—മാലിനീ. ഖരന്റെയും ശൂർപ്പണഖയുടെയും അമ്മ—രാക. (രാവണൻ എന്ന പദം നോക്കുക).

വിശ്രാ-അടക്കാവാണിയൻ.

വിശ്രാണനം-ദാനം.

വിശ്രാണിക്കുന്നു-നൽകുന്നു.

'വിശ്രാണിക്കുംതവവിതതമാം
കൌതുകംകാതുകൾക്ക'
(മയൂരസന്ദേശം)

വിശ്രാണിത-വി. കൊടുക്കപ്പെട്ട.

വിശ്രാന്ത-വി. വിശ്രമിച്ച, ആശ്വസിച്ച

വിശ്രാന്തി-വിശ്രമം, ആശ്വാസം.

വിശ്രാമം-വിശ്രമം.

വിശ്രാവം-പു. കേൾവി, കീർത്തി. ൨. ഒഴുക്ക്.

വിശ്രുത-വി. കേൾവിപ്പെട്ട.

വിശ്രുതി-കേൾവി, കീർത്തി.

വിശ്ലേഷം-പു. വേർപാട്. ൨. (വ്യാകരണത്തിൽ) ചിഹ്നനങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

വിശ്ലേഷം നില്ക്കുന്നതിന്റെ മുമ്പും പിൻപും ചില അക്ഷരങ്ങൾ ലോപിച്ചു പോയിട്ടുണ്ടു്. അതിനാൽ ഇവയ്ക്കു ചേരുവയില്ലെന്ന വേർപാട്ടിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു—കേട്ടോ'ളു = കേട്ടുകൊള്ളു.' ഇതാണ് അടയാളം.

വിശ്വ-വി. മുഴുവനായ.

വിശ്വൻ-ദേവകളിൽ ഒരുത്തന്റെ പേർ.

വിശ്വം-നാ. ലോകം മുഴുവനും, പ്രപഞ്ചം. പ്രവേശിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. അശേഷം. ൩. ചുക്കു്.

വിശ്വകദ്രു-വി. ദുഷ്ടതയുള്ള.

വിശ്വകദ്രു-നാ. നായാട്ടുപട്ടി. വിശ്വത്തെ (സകല മൃഗസമൂഹത്തെ) ഓടിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. ൨. പട്ടി.

വിശ്വകൎത്താവു്-ബ്രഹ്മാവു്.

വിശ്വകൎമ്മാവു്-നാ. ആദിത്യൻ. ൨. ദേവകളുടെ ആശാരി.

ഈ ശില്പശാസ്ത്രി പ്രഭാസൻ എന്ന വസുവിന്റെ പുത്രനാണ്. രാമസേതു കെട്ടിയ നളന്റെ പിതാവാകുന്നു. രാക്ഷസന്മാൎക്കുവേണ്ടി ലങ്കാപുരി പണിതു. വിശ്വകൎമ്മാവു് തന്റെ പുത്രിയായ സംജ്ഞയെ സൂൎയ്യനു കൊടുത്തു. സംജ്ഞക്കു സൂൎയ്യന്റെ ശോഭ സഹിക്കായ്കനിമിത്തം വിശ്വകൎമ്മാവു സൂൎയ്യനെ കടഞ്ഞു ശോഭയുടെ അരയ്ക്കാലംശം എടുത്തുകളഞ്ഞു ഈ എടുത്തുകളഞ്ഞ അംശംകൊണ്ടു തീൎത്തതാണ് വിഷ്ണുവിന്റെ ചക്രവും, ശിവന്റെ ശൂലവും, കുബേരന്റെ ആയുധവും, കാൎത്തികേയന്റെ കുന്തവും, മറ്റു ദേവകളുടെ പലവിധ ആയുധങ്ങളും, ആഗ്നേയാസ്ത്രങ്ങളും. വിശ്വകൎമ്മാവിനു തക്ഷകൻ, കാരു, ദേവവൎദ്ധികൻ, സുധന്വാൻ ഈ പേരുകളുമുണ്ടു്.

ഈ ദേവശില്പി രണ്ടു വില്ലുകൾ ഉണ്ടാക്കി വിഷ്ണുവിനും ശിവനുമായി കൊടുത്തുവെന്നും ശിവന്റെ വില്ല് ബലപരീക്ഷക്കായി വിഷ്ണു വാങ്ങി അതിനെ ഞെരിച്ചുവെന്നും പുരാണപ്രസിദ്ധം.

വിശ്വകൃത്ത്-നാ. വിശ്വം മുഴുവനും സൃഷ്ടിച്ചവൻ. ൨. വിശ്വകൎമ്മാവു്.

വിശ്വകേതു-അനിരുദ്ധൻ. എല്ലാടവും കൊടിക്കൂറയുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

വിശ്വ(ഷ്വ)ക്സേനാ-ഞാഴൽ.

വിശ്വഗന്ധാ-ഭൂമി.

വിശ്വജാ-ആദിത്യന്റെ ഒരു ഭാൎയ്യയായ സംജ്ഞ.

വിശ്വജിത്തു്-വി. വിശ്വത്തെ ജയിക്കുന്ന.

വിശ്വജിത്തു്-നാ. ഒരു യാഗം.

വിശ്വജിത്ത് എന്ന യാഗം വിഷുവിന്റെ ൪-ാമതു ദിവസം നടത്തുന്നു.

൨. വരുണപാശം, വരുണന്റെ കണി. ൩. വിഷ്ണു.

വിശ്വദേവകൾ—ദേവകളിൽ ഒരു ജാതി.

ഒരുക്കൂട്ടം ഗണദേവതകൾ-10.

'വസുഃ സത്യഃ ക്രതുൎദ്ദക്ഷഃ
കാലഃ കാമോ ധൃതിഃ കുരുഃ
പുരൂരവാമാദ്രവാശ്ച
വിശ്വദേവാഃ പ്രകീൎത്തിതാഃ'

വസു, സത്യൻ, ക്രതു, ദക്ഷൻ, കാലൻ, കാമൻ, ധൃതി, കുരു, പുരൂരവൻ, മാദ്രൻ (ജോടിയായി സഞ്ചരിക്കുന്നു).

വിശ്വദേവാ-നാ. വലിയ ഊരകം. ൨. ചെമന്ന ആമ്പൽ.

വിശ്വനാഥൻ-ശിവൻ.

വിശ്വനായകൻ-നാ. ശിവൻ. ൨. വിഷ്ണു. ൩. ബ്രഹ്മാവു്.

വിശ്വപാലകൻ-പ്രപഞ്ചത്തെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ, ദൈവം.

വിശ്വഭാവനൻ-വിഷ്ണു.

വിശ്വഭേഷജം-ചുക്ക്.

വിശ്വംഭര-വി. പ്രപഞ്ചത്തെ ഭരിക്കുന്ന.

വിശ്വംഭരൻ-൧. വിഷ്ണു. സകല ലോകങ്ങളെയും ഭരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. ശിവൻ. ൩. ഇന്ദ്രൻ.

വിശ്വംഭരാ-ഭൂമി. വിശ്വം (ജീവരാശികളെ) ഭരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വിശ്വയോനി-ബ്രഹ്മാവ്. ൨. വിഷ്ണു.

വിശ്വരൂപ-വി. പ്രപഞ്ചസ്വരൂപമായ.

വിശ്വരൂപകം-കാരകിൽ.

വിശ്വരൂപൻ-൧. ശിവൻ. ൨. വിഷ്ണു

വിശ്വരൂപം-വിശ്വം മുഴുവനും നിറഞ്ഞ രൂപം.

വിശ്വരേതസ്സ്-ബ്രഹ്മാവ്.

വിശ്വസഹാ-ഭൂമി.

വിശ്വസാക്ഷി-ദൈവം.

വിശ്വസാരകം-ഇലക്കള്ളി.

വിശ്വസിക്കുന്നു-വിചാരിച്ചുറപ്പിക്കുന്നു.

വിശ്വസിത-വി. വിശ്വസിക്കപ്പെട്ട

വിശ്വസൃട്ട്-ബ്രഹ്മാവ്.

വിശ്വസൃട്സാരഥി-പരമേശ്വരൻ.

വിശ്വസൃഷ്ടി-ലോകസൃഷ്ടി.

വിശ്വസ്ത-വി. വിശ്വാസമുള്ള, വിശ്വസിച്ച

വിശ്വസ്തത-വിശ്വാസം.

വിശ്വസ്തൻ-വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടവൻ. വിശ്വസ് എന്ന ധാതുവിനോടു 'ത' പ്രത്യയം ചേർന്നുണ്ടായ രൂപം.

വിശ്വസ്താ-വിധവ.

വിശ്വസ്ഥാ-ശതാവരി.

വിശ്വാ-൧. ചുക്ക്. ൨. തിപ്പലി. ൩. അതിവിടയം. ൪. ശതാവരി.

വിശ്വാത്മാവ്-വിശ്വമയ (സമസ്തമയ) ആത്മാവോടുകൂടിയവൻ, ബ്രഹ്മം, ദൈവം.

വിശ്വാതിശായി-എല്ലാററിനേയും അതിശയിക്കുന്നതു്.

വിശ്വാമിത്രൻ-ഒരു മഹർഷി.

"വിശ്വാമിത്രൻ വാസ്തവത്തിൽ കവിയോദ്ധാവും ഋഷിയുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു കാണുന്ന കെട്ടുകഥയിൽ അദ്ദേഹം ഒരു ക്ഷത്രിയനായിരുന്നു എന്നും പിന്നത്തേതിൽ ബ്രാഹ്മണനായി എന്നും മററും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു സത്യമല്ല വാസ്തവത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു വൈദികനായ ഋഷിയായിരുന്നു. അക്കാലത്തു ബ്രാഹ്മണൻ ക്ഷത്രിയർ എന്നുള്ള ഭേദങ്ങൾ തീരെയില്ലായിരുന്നു".

വിശ്വാമിത്രഗോത്രക്കാരും വസിഷ്ഠഗോത്രക്കാരും വൈദികഋഷിഗോത്രക്കാരിൽ പ്രധാനികളായിരുന്നു. അസൂയനിമിത്തം അവർ കലഹിച്ചും ശപിച്ചും കാലം കഴിച്ചുവന്നു (ഋചീകൻ എന്ന പദം നോക്കുക).

വിശ്വാമിത്രന്റെ തപോവിഘ്നത്തിനായി ഒരിക്കൽ ഇന്ദ്രൻ മേനകയെ അയച്ചു. അവളുടെ മകളാണു ശകുന്തള. ഒരിക്കൽ രംഭ വിശ്വാമിത്രന്റെ തപസ്സിനു വിഘ്നംവരുത്തി. വിശ്വാമിത്രൻ രാമചന്ദ്രനെയും ലക്ഷ്മണനെയും ദശരഥനോടപേക്ഷിച്ചു കാട്ടിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി പല ഗുണങ്ങളും അവരിൽ നിന്നു നേടി. ഹരിശ്ചന്ദ്രനെ അസത്യവാനാക്കാൻ ശ്രമിച്ചതിൽ വിശ്വാമിത്രൻ തന്റെ തപസ്സിന്റെ ഫലത്തിൽ

പകുതിയും വസിഷ്ഠനു കൊടുക്കേണ്ടി വന്നു. ഒരിക്കൽ വിശ്വാമിത്രൻ വസിഷ്ഠനെ തന്റെ സമീപത്തുകൊണ്ടു ചെല്ലുന്നതിനു സരസ്വതീനദിയോടാജ്ഞാപിച്ചു. അതിനുമന്നം ചെയ്തപ്പോൾ വേറൊരുവഴി പൊയ്ക്കളകയാൽ ശപിച്ചു അതിലെ ജലം രക്തമാക്കി. കല്മാഷപാദൻ ഒരു രാക്ഷസനായപ്പോൾ വിശ്വാമിത്രൻ തന്റെ ഉപായംകൊണ്ടു വസിഷ്ഠന്റെ പുത്രന്മാരെ ഭക്ഷിപ്പിച്ചു കളഞ്ഞു. വിശ്വാമിത്രൻ ഒരിക്കൽ ത്രിശങ്കുവിനെ ഉടലോടെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കയച്ചു. ഇതു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ശരീരത്തോടെ പ്രവേശം കിട്ടുന്നതിനു ഒരു യാഗം മനുഷ്ഠിക്കണമെന്നു സത്യവ്രതൻ (ത്രിശങ്കു) വസിഷ്ഠനോടു ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ കഴികയില്ലെന്നു പറഞ്ഞു മടക്കുകയും വസിഷ്ഠന്റെ പുത്രന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ ശപിച്ചു ചണ്ഡാലനാക്കുകയും ചെയ്തു ഉടനെ വിശ്വാമിത്രനു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ കൃപതോന്നുകകൊണ്ടാണെന്നും ഒരിക്കൽ ക്ഷാമം പിടിപെട്ടപ്പോൾ വിശ്വാമിത്രന്റെ ഭാര്യയെയും മക്കളെയും രക്ഷിക്കനിമിത്തമാണെന്നും സത്യവ്രതൻ വസിഷ്ഠന്റെ കാമധേനുവിനെ കൊന്നു തിന്നതുകൊണ്ടു സന്തോഷിച്ചിട്ടാണെന്നും മററും പല കഥകളുമുണ്ട്. വിശ്വാമിത്രൻ ശുനശ്ശേഫനെ ദത്തെടുത്തപ്പോൾ അയാളുടെ പുത്രന്മാരിൽ 50 പേർ സമ്മതിക്കനിമിത്തം അവരെ അനുഗ്രഹിച്ചു. സമ്മതിക്കാത്തവരെ ശപിച്ചു. കാമധേനുവിനെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വിശ്വാമിത്രന്റെ നൂറു പുത്രന്മാരെ വസിഷ്ഠൻ തന്റെ ശ്വാസംകൊണ്ടു ദഹിപ്പിച്ചു. ആ യുദ്ധത്തിൽ വിശ്വാമിത്രൻ തോല്ക്കയാൽ ബ്രാഹ്മണനാവാൻ പ്രയത്നിച്ചു. വിശ്വാമിത്രൻ ഋഗ്വേദപ്രകാരം രാജാവായ കുശികന്റെ പുത്രനാണ്. ഗാധിജൻ, ഗാധിനന്ദനൻ ഈ പേരുകളും വിശ്വാമിത്രനുള്ളവയാകുന്നു.

വിശ്വാമിത്രപ്രിയം—തെങ്ങ്.

വിശ്വാവസു—പു. ഇന്ദ്രസ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഗന്ധർവ്വരുടെ ഒരു പ്രധാനി. ൨. അറുപതിൽ ഒരു വർഷം. ൩. ഒരു മുനി. ൪. രേണുകയുടെ ഒരു പുത്രൻ.

വിശ്വാസഘാതകൻ—വിശ്വസിച്ചവനെ ചതിക്കുന്നവൻ.

വിശ്വാസഘാതകം—വിശ്വസിച്ചവനെ ചതിച്ചാലുള്ള പാപം.

വിശ്വാസഘാതകി. വിശ്വാസഘാതകൻ—വിശ്വസിച്ചവനെ ചതിക്കയാൽ പാപമുള്ളവൻ.

വിശ്വാസഭക്തി—വിശ്വാസംകൊണ്ടുള്ള ഭക്തി.

വിശ്വാസഭംഗം—വിശ്വാസത്തെ ഇല്ലാതാക്കുക.

വിശ്വാസം—രക്ഷിക്കയും മററും ചെയ്യുമെന്നുള്ള ഒരു മനോനിശ്ചയം.

വിശ്വാസവഞ്ചനം—വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്ന ആളിനെ വഞ്ചിക്കുക.

ഇതു് ഇൻഡ്യൻ പീനൽ കോടു് ൪൦൬-ാം വകുപ്പു (തി. ശി. നി. വകുപ്പു ൪൦൬) അനുസരിച്ചു ശിക്ഷിക്കത്തക്ക ഒരു കുററമാണ്. വാറണ്ടുകൂടാതെ പിടിച്ചുകൂടാ. ആദ്യം വാറണ്ടുതന്നെ അയക്കണം. ജാമ്യം എടുത്തുകൂടാ. രാജിയാകാൻ പാടില്ല. മൂന്നുകൊല്ലത്തെ രണ്ടിലേതുവിധമെങ്കിലുമായ തടവോ പിഴയോ രണ്ടുംകൂടിയോ ഉള്ള ശിക്ഷ വിധിക്കാം. വിസ്താരം സെഷ്യൻകോടതിയ്ക്കോ ഒന്നാംക്ലാസ്സ് മജിസ്ട്രേട്ടിനോ ആകാം.

വിശ്വാസി—വി. വിശ്വാസമുള്ള.

വിശ്വാസ്യ-വി. വിശ്വസിക്കപ്പെടുവാന്തക്ക.

വിശ്വേശ്വരൻ-ശിവൻ.

വിശ്വൈകനാഥൻ- വിശ്വേശ്വരൻ.

വിശ്വൌഷധകം-ചുക്ക്.

വിഷ-അതിവിടയം.

വിഷകണ്ഠാ-വെള്ളിപ്പക്ഷി.

വിഷക്രിമിന്യായം — സാമാന്യന്മാൎക്ക ബാധകരമായിട്ടുള്ളത്. അതിൽ പഴകീട്ടുള്ളവൎക്ക സുഖകരമായിരിക്കും.

വിഷക്കല്ല്-വിഷത്തെ പരീക്ഷിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരിക്കല്ല്.

വിഷക്തം-വി. അടുത്തിരിക്കുന്ന, ചേൎന്നിരിക്കുന്ന, പററിയിരിക്കുന്ന, പററിയ.

വിഷഖണ്ഡചൂഡാമണി- വിഷമിറക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മരുന്ന്.

വിഷഘ്നാ-ചിററമൃത്.

വിഷഘ്നം-വി. വിഷത്തെ ശമിപ്പിക്കുന്ന.

വിഷഘ്നം-൧. നിലക്കടമ്പ്. ൨. വെൺകൊടിത്തൂവ. ൩. നെന്മേനിവാക. ൪. ചമ്പകം. ൫. താന്നി. ൬. ചെറുചീര. ൭. കാട്ടുചെറുതുളസി. ൮. വയ്യങ്കതക്.

വിഷചതുഷ്ടയം-മൂഢനവിദ്യ, അജീൎണ്ണിക്ക ഭക്ഷണം, ദരിദ്രന സഭ, ഖലന പരസ്ത്രീ ഇവ ൪-ം.

പക്ഷാന്തരം—രാത്രിസഞ്ചാരം, ലക്ഷ്യമാകാത്ത രോഗം, പരാനുകൂലയായ സ്ത്രീ, രാജാവിന്റെ സ്നേഹം. മററൊന്ന്- വൃദ്ധന അംഗനാരംഗം, ദരിദ്രന സഭ, അജീൎണ്ണിക്ക ഭക്ഷണം, ഗുരുവില്ലാത്ത വിദ്യ.

വിഷജ്വരം-൧. ഒരുവക പനി. ൨. പോത്ത്.

വിഷജ്വാല-വിഷത്തിന്റെ ഊഷ്മാവ്.

വിഷണ്ഡം-താമരവളയം.

വിഷണ്ണ-വി. വിഷാദമുള്ള, വ്യസനിച്ച.

വിഷണ്ണത-വിഷാദം.

വിഷണ്ണൻ—വിഷമിച്ചവൻ, വിഷാദിച്ചവൻ.

വിഷണ്ഡൻ എന്നു പല അച്ചടികളിലും കാണുന്നുണ്ട്. വിഷണ്ണൻ എന്നാണ വേണ്ടത്. 'സന്ന' ശബ്ദത്തിൽ 'വി' എന്ന ഉപസൎഗ്ഗം ചേൎക്കുമ്പോൾ 'സ'കാരം 'ഷ'കാരമായും 'ഷ'കാരത്തിന്റെ പിന്നീടുള്ള 'ന്ന'കാരം 'ണ്ണ'കാരവുമായി 'വിഷണ്ണൻ' എന്നുണ്ടായി.

വിഷദ-വി. ൧. വിഷത്തെക്കൊടുക്കുന്ന. ൨. വെള്ളത്തെക്കൊടുക്കുന്ന.

വിഷദന്തകം-പാമ്പ്.

വിഷദന്തം-വിഷപ്പല്ല്.

വിഷദം-൧. മേഘം. ൨. പച്ചത്തുരിശ്ശ്.

വിഷദംഷ്ട്ര-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, നാഗദന്തി

വിഷദൎശനമൃത്യുകം-ചകോരപ്പക്ഷി.

വിഷദിഗ്ദ്ധബാണം-വിഷംതേച്ചിട്ടുള്ള അമ്പ്.

വിഷദ്രുമം-കാഞ്ഞിരം.

വിഷധര-വി. വിഷമുള്ള.

വിഷധരം-സൎപ്പം

വിഷധൎമ്മ-ചെറുകൊടിത്തൂവ.

വിഷധ്വംസീ-പെരുമുത്തങ്ങ.

വിഷനരി-പേനരി.

വിഷനാരി-ആപൽകരയായ സ്ത്രീ.

വിഷപ്പട്ടി-പേപ്പട്ടി.

വിഷപ്പല്ല്-വിഷമുള്ള പല്ല്.

വിഷഭയം-വിഷംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഭയം.

വിഷഭീരുകം-ചകോരപ്പക്ഷി.

വിഷഭുക്തി-വിഷം ഭക്ഷിക്ക.

വിഷം-൧. പാമ്പിന്റെയും മററും വായിലിരിക്കുന്ന തീക്ഷ്ണതയുള്ള വസ്തു. ൨. വത്സനാഭി മുതലായവ. ൩. വെള്ളം. ൪.

൩. വംപശ ൫. താമരയല്ലി ൬. താമരവളയം.

വിഷംതിണ്ടൽ-പാമ്പു കടിക്കുക.

വിഷമ-വി. ൧. സമമല്ലാത്ത. ൨. പ്രയാസമുള്ള, ഗ്രഹിപ്പാൻ പ്രയാസമുള്ള ൩. ഭയങ്കരമായ. ൪. ദുഷ്ടതയുള്ള.

വിഷമച്ഛദം-ഏഴിലമ്പാലവൃക്ഷം.

വിഷമന്ത്രക്കാരൻ-മന്ത്രംകൊണ്ടു പാമ്പിനെ പിടിക്കുകയും വിഷമിറക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ, വിഷവൈദ്യൻ.

വിഷമന്ത്രം-വിഷമിറക്കുന്നതിനുള്ള മന്ത്രം.

വിഷമപാദങ്ങൾ- ഒരു പദ്യത്തിലെ ൧-ം, ൩-ം പാദങ്ങൾ.

വിഷമം-൧. സമമല്ലാത്തതു. ൨. പ്രയാസമുള്ളതു ൩. ഒരലങ്കാരം.

വിഷമട്ടനി-പേരരത്ത.

വിഷമവൃത്തം-ഒരു പദ്യത്തിന്റെ നാലു പാദങ്ങൾക്കും ലക്ഷണം വെവ്വേറെ വരുന്നതു്.

വിഷമിക്കുന്നു-പ്രയാസപ്പെടുന്നു.

വിഷമുഷ്ടി-ഒരു ഫലശാകം.

വെളുത്ത കാക്കക്കൊടി എന്നു നാട്ടുഭാഷ. ഒരു ഔഷധി.

വിഷമൃത്യു-ചകോരപ്പക്ഷി.

വിഷയൻ-ഭർത്താവു്.

വിഷയം-൧. ലോകവ്യാപാരം. ൨. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ടു അറിയാവുന്നതു്. ൩. ശബ്ദം. ൪. സ്പർശം. ൫. രൂപം. ൬. രസം. ൭. ഗന്ധം. ൮. ഭോഗം. ൯. ഭവനം, സംഗീതം. ൧൦. സങ്കേതം, നിത്യമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സ്ഥാനം. വിശേഷണമുള്ള ബന്ധനം എന്നർത്ഥം. ൧൧. യാവനൊരുത്തനു യാതൊന്നു് അറിയപ്പെട്ടതായിട്ടുണ്ടോ അതു്. ൧൨. ദേശം, രാജ്യം. ൧൩. (മ) സുഖം.

1. ആകാശഗുണമായ ശബ്ദം—ശ്രോത്രേന്ദ്രിയത്തിന്റെ വിഷയം.
2. വായുഗുണമായ സ്പർശം—ത്വഗിന്ദ്രിയത്തിന്റെ വിഷയം.
3. തേജസ്സിന്റെ ഗുണമായ രൂപം—നേത്രേന്ദ്രിയത്തിന്റെ വിഷയം.
4. അപ്പിന്റെ ഗുണമായ രസം—രസനേന്ദ്രിയത്തിന്റെ വിഷയം.
5. പൃഥ്വീഗുണമായ ഗന്ധം—ഘ്രാണേന്ദ്രിയത്തിന്റെ വിഷയം.

വിഷയി-വി. വിഷയമുള്ള, ലോകകാര്യത്തിൽ രുചിയുള്ള. വിഷയി > < മുമുക്ഷു.

വിഷയി-൧. ഇന്ദ്രിയം. ൨. രാജാവു്. ൩. കാമദേവൻ. ൪. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ടറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തതൊക്കയും ഇല്ലാത്തതെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവൻ.

വിഷയീഭവിക്കുന്നു- വിഷയമായിത്തീരുന്നു.

വിഷരൂപാ-അതിവിടയം.

വിഷവൃക്ഷം-വിഷമുള്ള വൃക്ഷം.

വിഷവൃക്ഷന്യായം-താൻ നട്ടുവളർത്തിയ വൃക്ഷം മുറിപ്പാൻ താന്താങ്ങൾക്കു മനസ്സുകേടു തോന്നുക.

വിഷവൈദ്യൻ-വിഷം ഇറക്കുന്നവൻ.

വിഷവൈദ്യം, വിഷവിദ്യ-വിഷചികിത്സ.

വിഷശാലൂകം-താമരക്കിഴങ്ങു്.

വിഷസൂചകം-ചെമ്പോത്തു്, ചകോരപ്പക്ഷി.

വിഷസ്ഥാനചതുഷ്ടയം-തേളിനു വാലിൽ, ഈച്ചക്കു തലയിൽ, സപ്പത്തിനു പല്ലിൽ, ദുഷ്ടനു സവ്വാംഗവും.

വിഷഘ്ന-വി. വിഷത്തെക്കളയുന്ന.

വിഷഹരി-വാസുകിയുടെ സഹോദരി.

വിഷഘ്നാ-൧. ദേവതാളി. ൨. നിർവിഷി.

വിഷധാരി-വിഷവൈദ്യൻ.

വിഷാ-അതിവിടയം.

വിഷാക്ത-വി. വിഷം തേച്ച.

വിഷാണം-൧. പശു ആന മുതലായ നാല്ക്കാലികളുടെ കൊമ്പ്. ൨. കൊട്ടം.

വിഷാണഭൃത്-കാള.

വിഷാണി-൧. ആട്ടുതൊടാപ്പാല. ൨. ഇടവകം. ൩. പോത്ത്. ൪. ആന; ൫. കാള.

വിഷാണിക-൧. ആട്ടുതൊടാപ്പാല. ൨. തേക്കിട. ൩. കർക്കടശൃംഗി. ൪. ചമ്മലന്ത. ൫. ചടച്ചി.

വിഷാദം-ദുഃഖം.

വിഷാദി-വി. വിഷാദമുള്ള.

വിഷാദിക്കുന്നു-ദുഃഖിക്കുന്നു.

വിഷാരം-പാമ്പ്.

വിഷാസ്യം-പാമ്പ്.

വിഷു-൧. മേടമാസം ഒന്നാം തീയതി. ൨. അറുപതിൽ പതിനഞ്ചാം വർഷം.

വിഷുക്കണി-വിഷുനാൾ കാലത്തു കാണുന്ന വസ്തു.

വിഷുക്കൈനേട്ടം-വിഷുദിവസം കാലത്തു വാങ്ങിക്കുന്ന സമ്മാനം.

വിഷുഫലം-വിഷുദിവസത്തെ ഗ്രഹസ്ഥിതികൊണ്ടും മററും അറിവാനുള്ള ഫലം.

വിഷുവത്ത്, വിഷുവം-തുലാം ഒന്നാം തീയതി.

വിഷുസംക്രാന്തി-ആദിത്യൻ മീനം രാശിയിൽ നിന്നു മേടംരാശിയിലേക്കു കടക്കുന്ന ദിവസം.

വിഷൂചി, വിഷൂചിക-നടപ്പുദീനം, നീക്കോയ്യ്.

'സൂചീഭിരിവഗാത്രാണി
വിധ്യതീതിവിഷൂചികാ'
(അഷ്ടാംഗഹൃദയം)

വിഷൂചികക്കുണ്ടാകുന്ന ഒരു വലിയ ഉപദ്രവം 'മീൻപാച്ചൽ' (ഉരുണ്ടുകയററം) ആകുന്നു. ഇതിനു വേപ്പെണ്ണയിൽ വെളുത്തുള്ളിയും കടുകും കൂടി അരച്ചു പുരട്ടിയാൽ ഉടനടി ആശ്വാസം കിട്ടുവാനിടയുണ്ടു.

വിഷൂചികയുടെ ലക്ഷണം—ഇന്ദ്രിയസാദവും, അതിസാരവും, ഛർദ്ദിയും, തണ്ണീർദാഹവും, വയറുനോവും, തലതിരിച്ചലും, കാലിൽനിന്നുരുണ്ടുകയററവും, കോട്ടുവായും, ദാഹവും, ശരീരത്തിൻെറ നിറത്തിനു മാററവും, വിറയലും, നെഞ്ചിൽ വേദനയും, തലവേദനയും ഉണ്ടാകും.

വിഷ്കംഭം-൧. ഇരുപത്തേഴു യോഗങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെ യോഗം. ൨. തടവ്. ൩. പരപ്പ്. ൪. യോഗികളുടെ ഒരു നില. ൫. നാടകത്തിലെ പൂർവാംഗം, നടന്നതോ നടക്കാൻ പോകുന്നതോ ആയ കഥാംശങ്ങളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതും ഒന്നോ അതിലധികമോ നീചമദ്ധ്യമപാത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു കഥാവസ്തുവിനെ വിസ്തരിക്കുന്നതുമാകുന്നു വിഷ്കംഭ(ക)ം.

ഇതു രണ്ടു വിധം—൧. ശുദ്ധം. ൨. സങ്കീർണ്ണം.

വിഷ്കംഭം നാടകത്തിൽ പ്രസ്താവനാനന്തരമോ അങ്കങ്ങളുടെ മദ്ധ്യേയോ വരുന്നതാണു്. നീരസങ്ങളും അനുചിത

ങ്ങളുമായ കഥാംശങ്ങളെ രംഗത്തിൽ അഭിനയിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു വിഷ്കംഭകം മുഖേന ആകുന്നു. വിഷ്കംഭകം എന്നാൽ ഒന്നിച്ചു ബന്ധിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വിഷ്കരം-൧. പക്ഷി. ൨. കോഴി. ൩. മയിൽ.

വിഷ്കലം-നാട്ടുപന്നി.

വിഷ്ട-വി. പ്രവേശിക്കപ്പെട്ട.

വിഷ്ടപം-ലോകം.

വിഷ്ടപേശൻ-രാജാവ്.

വിഷ്ടംഭം-നിറുത്തൽ, തടസ്സം.

വിഷ്ടംഭി-നിറുത്തുന്നവൻ.

വിഷ്ടംഭിനി-നിറുത്തുന്നവൾ.

വിഷ്ടരം-൧. പീഠം.

‘വിഷ്ടരാർത്ഥം നല്ലപല്ലവജാലങ്ങൾ’
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

൨. ദർഭപ്പുല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പീഠം. ൩. വൃക്ഷം. ൪. അശ്വത്ഥം. ൫. വ്യാപനശീലം.

വിഷ്ടരശ്രവസ്സ്-വിഷ്ണു. വിഷ്ടരം=ദർഭപ്പുല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പീഠം. വലിയ കൎണ്ണമുള്ള (ശ്രവസ്സ) ചെവിയുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. കവിഷ്ടരം=വ്യാപനശീലം. ശ്രവസ്സ്=കീർത്തി, സർവത്ര വ്യാപിക്കുന്ന കീർത്തിയുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

വിഷ്ടരഥാ-പൊൻകൈത.

വിഷ്ടി-വി വേലചെയ്യുന്ന.

വിഷ്ടി-൧. നരകത്തിലിടുക. ൨. കൂലിയില്ലാത്ത വേല. ൩. പ്രവൃത്തി. ൪. ശമ്പളം. ൫. ഏഴു കരണങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

വിഷ്ഠാ-മലം. ഉദരത്തിൽ വിശേഷേണ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വിഷ്ഠി-മലം, ഭക്ഷിച്ച വസ്തു, ദഹിച്ചുണ്ടായ മലം.

വിഷ്ഠിക്കുന്നു-മലമിടുന്നു.

വിഷ്ണു-൧. ത്രിമൂർത്തികളിൽ ഒന്ന്. എല്ലായിടവും നിറഞ്ഞവൻ എന്നർത്ഥം.

വിഷ്ണു ത്രിമൂർത്തികളിൽ ഒന്നാകുന്നു. സത്വഗുണപ്രധാനിയാണ്. പരമാത്മാവിന്റെ മൂന്നവസ്ഥകൾ—

൧. ബ്രഹ്മാവ്-വിഷ്ണുവിന്റെ നാഭിയിലെ താമരയിൽ നിന്നുണ്ടായി. തൊഴിൽ-സൃഷ്ടി.

൨. വിഷ്ണു-ലോകരക്ഷാർത്ഥം പല പ്രാവശ്യം അവതരണംചെയ്തു. തൊഴിൽ-രക്ഷ.

൩. ശിവൻ (രുദ്രൻ)-വിഷ്ണുവിന്റെ നെററിയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. സംഹാരമൂർത്തിയാണ്. തൊഴിൽ-സംഹാരം.

ചുരുക്കത്തിൽ ഇവർ മൂവരും സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരമൂർത്തികളാണ്.

വിഷ്ണുവിന്റെ

പത്നി	—ലക്ഷ്മി
ലോകം	—വൈകുണ്ഠം.
വാഹനം	—ഗരുഡൻ
സാരഥി	—ദാരുകൻ
മന്ത്രി	—ഉദ്ധവർ
അശ്വങ്ങൾ	ശൈബ്യൻ, സുഗ്രീവൻ, മേഘപുഷ്പകൻ, വലാഹകൻ
ശംഖം	—പാഞ്ചജന്യം
ചക്രം	—സുദർശനം (വജ്രനാഭം)
ഗദ	—കൌമോദകി
വില്ല്	—ശാർങ്ഗം
വാൾ	—നന്ദകം
മറുക് (നെഞ്ചിൽ)	—ശ്രീവത്സം
രത്നം	—കൌസ്തുഭം

പര്യായങ്ങൾ-വിഷ്ണു, നാരായണൻ, കൃഷ്ണൻ, വൈകുണ്ഠൻ, വിഷ്ടരശ്രവസ്സ്,

ദാമോദരൻ, ഹൃഷീകേശൻ, കേശവൻ, മാധവൻ, സ്വഭൂ, ദൈത്യാരി, പുണ്ഡരീകാക്ഷൻ, ഗോവിന്ദൻ, ഗരുഡധ്വജൻ, പീതാംബരൻ, അച്യുതൻ, ശാർങ്ഗീ, വിഷ്വക്സേനൻ, ജനാർദ്ദനൻ, ഉപേന്ദ്രൻ, ഇന്ദ്രാവരജൻ, ചക്രപാണി, ചതുർഭുജൻ, പത്മനാഭൻ, മധുരിപു, വാസുദേവൻ, ത്രിവിക്രമൻ, ദേവകീനന്ദനൻ, ശൌരി, ശ്രീപതി, പുരുഷോത്തമൻ, വനമാലീ, ബലിധ്വംസീ, കംസാരാതി, അധോക്ഷജൻ, വിശ്വംഭരൻ, കൈടഭജിത്ത്, വിധു, ശ്രീവത്സലാഞ്ഛനൻ, പുരാണപുരുഷൻ, യജ്ഞപുരുഷൻ, നരകാന്തകൻ, ജലശായീ, വിശ്വരൂപൻ, മുകുന്ദൻ, മുരമർദ്ദനൻ. ൨. അഷ്ടവസുക്കളിൽ ഒന്ന്. ൩. അഗ്നി. ൪. വേദവ്യാസൻ. ൫. ഒരു ധർമ്മശാസ്ത്രപുസ്തകത്തിന്റെ കർത്താവ്.

വിഷ്ണുകന്ദം—ശാകവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട മഹാകന്ദം.

(കൊങ്കണദേശത്തിൽ പ്രസിദ്ധം).

വിഷ്ണുകല വിഷ്ണുവിന്റെ അംശം.

വിഷ്ണുക്രാന്ത, വിഷ്ണുക്രാന്തി-൧. ഒരു പച്ചമരുന്ന്. ൨ ഒരു പൂവ്.

(വിഷം, ജ്വരം മുതലായതിനു നന്ന്. നീലപ്പൂവുള്ളതും വെളുത്ത പൂവുള്ളതും ഇങ്ങിനെ രണ്ടുതരമുണ്ട്).

വിഷ്ണുഗുപ്തൻ-ചാണക്യൻ.

വിഷ്ണുജൻ- ബ്രഹ്മാവ്.

വിഷ്ണുദയിതാ-൧ ലക്ഷ്മി. ൨, വിഷ്ണുക്രാന്തി.

വിഷ്ണുപഞ്ചകം - (ഭീഷ്മപഞ്ചകം നോക്കുക).

വിഷ്ണുപദാ-൧. ആകാശം. ൨. കടൽ.

വിഷ്ണുപദി-ഗംഗാനദി. വിഷ്ണുപദത്തിൽ നിന്നു ഉത്ഭവിച്ചതു് എന്നർത്ഥം.

വിഷ്ണുപുരാണം - പഞ്ചലക്ഷണങ്ങളും എല്ലാമുള്ള ഒരു പ്രധാന പുരാണം.

(പരാശരൻ ഉപദേശിച്ചതാണ്).

വിഷ്ണുരാതൻ-പരീക്ഷിത്തു്. വിഷ്ണുവിനാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ടവൻ എന്നർത്ഥം. (പരീക്ഷിത്തു് എന്ന പദം നോക്കുക).

പരീക്ഷിത്തിനെ അശ്വത്ഥാമാവു ബ്രഹ്മാസ്ത്രംകൊണ്ടു കൊന്നു. ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഉജ്ജീവിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ വിഷ്ണുരാതൻ എന്നു പേരുണ്ടായി.

വിഷ്ണുരഥം-ഗരുഡൻ.

വിഷ്ണുവല്ലഭാ-൧. തുളസി. ൨. മേത്തോന്നി.

വിഷ്ഫാരം-൧. ഞാണൊലി.

'ത്രുടനപടുതരസ്ഫാരവിഷ്ഫാരനാദേ'

(ഉത്തരാസ്വയംവരം കഥകളി).

൨. ഇളക്കം. ൩. കലക്കം. ൪. ചലനം.

വിഷ്യ-വി. വിഷംകൊടുത്തു കൊല്ലേണ്ടുന്ന.

വിഷ്വക്ക്-അ. എല്ലാടവും.

വിഷ്വക്സേന-ഞാഴൽവൃക്ഷം.

വിഷ്വക്സേനകാന്താ — പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

വിഷ്വ(ശ്വ)ക്സേനൻ-വിഷ്ണു. എല്ലാടവും വ്യാപിച്ച സേനയോടു (ആജ്ഞയോടു) കൂടിയവൻ എന്നർത്ഥം.

വിഷ്വദ്രൃക്ക്-വി. എല്ലാടവും നടക്കുന്ന.

വിസകണ്ഠാ, വിസകണ്ഠി, വിസകണ്ഠികാ-വെള്ളിപ്പക്ഷി.

വിസകുസുമം-താമര.

വിസനാഭി-താമരപ്പൊയ്ക.

വിസന്ധി-വാക്യദോഷങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

വിസപ്രസൂനം-താമരപ്പൂവ്.

വിസം-താമരവളയം.

വിസംകടം-൧. സിംഹം. ൨. ഓടമരം.

വിസമ്മതം-സമ്മതക്കേട്, ഇഷ്ടക്കേട്.

വിസംവാദം-൧. വിരോധവാക്ക്. ൨. യോജിപ്പില്ലായ്ക.

വിസരണം-നിവിർത്തുക, വിരിക്കുക.

വിസരം-കൂട്ടം.

വിസരിക്കു-വ്യാപിക്കു.

വിസർഗ്ഗം-൧. വിടുക. ൨. വയറിളക്കുക. ൩. ചില സംസ്കൃതവാക്കുകളുടെ ഒടുക്കം വെയ്ക്കുന്ന ഒരടയാളം, സ്വരത്തിനു പിന്നാലെ 'അഃ' എന്നപോലെ വരുന്ന ഉച്ചാരണത്തിന്റെ പേർ. (വിസർഗ്ഗം സംസ്കൃതപദങ്ങളിലേ കാണൂ) വിസർഗ്ഗം പകുതി ഹകാരത്തിന്റെ ഒച്ച പുറപ്പെടുവിക്കും. ഈ അക്ഷരത്തിന്റെ ഉച്ചാരണത്തോടുകൂടി അതു ചേർന്നിരിക്കുന്ന വാക്കു ഉച്ചരിച്ചു തീർത്തു വിടപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഈ പേർ വന്നത്. ൪. ദക്ഷിണായനം.

വിസർജ്ജനം-൧. ഉപേക്ഷിക്കുക. ൨. അയക്കുക. ൩. ദാനം.

വിസർജ്ജനീയ-വി. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടത്തക്ക.

വിസർജ്ജിക്കുന്നു-ഉപേക്ഷിക്കുന്നു.

വിസർപ്പം-൧. പരക്കുക. ൨. ഒരു രോഗം

വിസർപ്പണം-൧. പരത്തുക. ൨. പതുക്കെ സഞ്ചരിക്കുക.

വിസവർത്മം-ഒരു രോഗം.

പോളയുടെ ബഹിർഭാഗത്തിങ്കൽ വീക്കത്തെയും അന്തർഭാഗത്തിങ്കൽ ഛിദ്രങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ ജലമുണ്ടായിരിക്കലിനേയും ചെയ്യും, താമരവളയംപോലെയിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു.

വിസാരം-൧. മത്സ്യം. ൨. ഇഴഞ്ഞുനടക്കുക, ഒഴുകുക.

വിസാരി-വി. ഒഴുകുന്ന. ൨. പരക്കുന്ന.

വിസാരി-മത്സ്യം.

വിസാരിണി-കാട്ടുഴുന്ന്.

വിസാരിത-വി. ൧. പരത്തപ്പെട്ട. ൨. സാധിച്ച.

വിസിനീ-൧. താമരപ്പൊയ്ക. ൨. താമരവളയം.

വിസൃത-വി. പരത്തപ്പെട്ട.

വിസൃത്വര-വി. ൧. സാവധാനത്തിൽ ഇഴഞ്ഞുപോകുന്ന. ൨. പരക്കുന്ന. ൩. ഒഴുകുന്ന.

വിസൃമര-വി. ൧. വിസരിക്കുന്ന (പരക്കുന്ന). ൨. ഒഴുകുന്ന. ൩. ഇഴയുന്ന.

വിസൃഷ്ടൻ-വിടപ്പെട്ടവൻ.

'ഇതിസനൃപതിനാഖഗോവിസൃഷ്ടോ'
(നളചരിതം കഥകളി)

വിസൃഷ്ടം-വി. ൧. പുറപ്പെടുവിച്ച. ൨. സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട. ൩. അയക്കപ്പെട്ട. ൪. കൊടുക്കപ്പെട്ട ൫. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

വിസ്തം-പൊൻതൂക്കം.

ഒരു കർഷം, മൂന്നു കഴഞ്ച്. നാലു പണത്തൂക്കം പൊന്നിന്റെ പേർ.

വിസ്തരം-ശബ്ദത്തിന്റെ പരപ്പ്.

'വിസ്താരോ വിഗ്രഹോ വ്യാസഃ
സ ച ശബ്ദസ്യവിസ്തരഃ'
(അമരം)

വിസ്തരണം-പരത്തൽ.

വിസ്തരിക്കുന്നു-പരത്തുന്നു. (നാമം-വിസ്തരണം. വിസ്തരിപ്പിക്കുന്നു-കാ. ക്രി.)

വിസ്താരം-൧. പരപ്പ്. ൨. അകലം. ൩. വീതി. ൪. വിചാരണം.

വിസ്തീർണ്ണ-വി. വിസ്താരമുള്ള, പരപ്പുള്ള.

വിസ്തീർണ്ണത-വിസ്താരം, പരപ്പ്.

വിസ്തീർണ്ണപർണ്ണം-കപ്പച്ചേമ്പ്.

വിസ്തൃത-വി. ൧. നിവിർത്തപ്പെട്ട. ൨. പരന്ന.

വിസ്തൃതകരം-വിടിർത്തുപിടിച്ച കൈ

വിസ്തൃതി-വീതി, വിശാലത.

വിസ്താരം-ഞാരണാഖി. (വിഷ്ടാരം നോക്കുക).

വിസ്ഫോടം-പരുവ്, കുരുവ്.

വിസ്ഫോടം എന്നതിന്റെ സ്വരൂപം—രക്തപിത്തം ഹേതുവായിട്ടു തീക്കട്ടിയാപോലെ പൊള്ളുകൾ ശരീരത്തിൽ ചിലേടത്തോ എല്ലാടവുമോ ജ്വരത്തോടുകൂടിയുണ്ടാകും.

വിസ്മയനീയൻ-വിസ്മയം (അത്ഭുതം) ജനിപ്പിക്കുന്നവൻ.

വിസ്മയം-അത്ഭുതം.

വിസ്മയപ്പെടുന്നു-അത്ഭുതപ്പെടുന്നു.

വിസ്മയിക്കുന്നു-അത്ഭുതപ്പെടുന്നു.

വിസ്മരിക്കുന്നു-മറക്കുന്നു. (നാമം-വിസ്മരണം).

വിസ്മാപനം-൧. വഞ്ചന, ൨. വശീകരമുള്ള മിടുക്ക്. ൩. ഗന്ധൎവനഗരം. ൪. അത്ഭുതം തോന്നുന്നത്.

വിസ്മിത-വി. വിസ്മയിച്ച.

വിസ്മൃത-വി. മറക്കപ്പെട്ട.

വിസ്മൃതി-മറവി.

വിസ്രം-പച്ചമാംസഗന്ധതുല്യമായ ഗന്ധത്തോടുകൂടിയ വസ്തു.

വിസ്രഗന്ധം-ദുൎഗ്ഗന്ധം.

വിസ്രഗന്ധി-മനയോല.

വിസ്രബ്ധ-വി. ൧. വിശ്വസിക്കപ്പെട്ട. ൨. സ്നേഹിക്കപ്പെട്ട. ൩. ഇളക്കമുള്ള. ൪. ശാന്തതയുള്ള.

വിസ്രബ്ധത-വിശ്വാസം.

വിസ്രംഭം, വിശ്രംഭം-൧. വിശ്വാസം. ൨. പ്രണയം.

വിസ്രംസനം-൧. വീഴ്ച. ൨. ഒഴുക്ക്.

വിസ്രവണം-പ്രവാഹം.

വിസ്രസാ-വാൎദ്ധക്യം.

വിസ്രാ-അടക്കാവാണിയൻ.

വിസ്രാവം-ഒഴുകുക.

വിസ്സ്-൧. പക്ഷി. ൨. കതിർ.

വിഹഗൻ-൧. ആദിത്യൻ. ൨. ചന്ദ്രൻ.

വിഹഗം-൧. പക്ഷി. ൨. അമ്പ്. ൩. മേഘം.

വിഹംഗ-വി. വേഗത്തിൽ പറന്നുപോകുന്ന.

വിഹംഗം-പക്ഷി.

വിഹംഗമൻ-സൂൎയ്യൻ.

വിഹംഗമം-പക്ഷി ആകാശത്തിൽകൂടി ഗമിക്കുന്നത് എന്നൎത്ഥം

വിഹംഗരാജൻ-ഗരുഡൻ

വിഹംഗിക-കാവടി. തോളിൽവെച്ചു ചുമക്കുന്നതിനുപകരിപ്പാൻ മരംകൊണ്ടു ചെയ്ത ഒരു വസ്തു.

വിഹത-വി ൧. കൊല്ലപ്പെട്ട, ഹനിക്കപ്പെട്ട. ൨. വിരോധിക്കപ്പെട്ട.

വിഹതി-താഡനം.

വിഹട-കറിയാട്ട്.

വിഹനനം—൧. കൊല്ലുക. ൨. വിരോധം.

വിഹരണം-൧. കളി, ലീല. ൨. ശുദ്ധിയാക്കുക. ൩. തെണ്ടൽ, മുഴൽച്ച.

വിഹരിക്കുന്നു-൧. കളിക്കുന്നു, ക്രീഡിക്കുന്നു. ൨. ശുദ്ധിയാക്കുന്നു.

വിഹൎഷം-വലിയ സന്തോഷം.

വിഹസനം-പുഞ്ചിരി.

വിഹസിതം-പുഞ്ചിരി.

വിഹസ്ത-വി. ഭ്രമിക്കപ്പെട്ട. (നാമം-വിഹസ്തത).

വിഹാപിത-വി. കൊടുക്കപ്പെട്ട.

വിഹാപിതം-ദാനം.

വിഹായസ്സ്-൧. ആകാശം. ൨. പക്ഷി.

വിഹാരം-൧. കളി, ഉൽപ്ലവനം മുതലായ ക്രീഡ, ക്രീഡ. ൨. സഞ്ചാരം. ൩. ജയിനരുടെയോ ബുദ്ധമതക്കാരുടെയോ സന്യാസിമഠം.

വിഹിത-വി. ൧. ചെയ്യപ്പെട്ട.

'നിങ്കൽസ്നേഹമേ വിഹിതം'
(നളചരിതം കഥകളി)

൨. യോഗ്യമായ. ൩. ചെയ്യപ്പെടേണ്ട

വിഹിതകർമ്മചതുഷ്ടയം—നിത്യം, നൈമിത്തികം, കാമ്യം, പ്രായശ്ചിത്തം ഇവ ൪-ം.

വിഹീന-വി. ൧. വേർപെട്ട. ൨. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

വിഹീരാ-കമിഴ്.

വിഹൃത-വി ൧. വിവരിച്ച ൨. പരത്തപ്പെട്ട.

വിഹൃതം-സ്ത്രീകളുടെ ചില കളി, വിലാസം, വേണ്ടുംസമയത്തു ലജ്ജകൊണ്ടു പറയാതിരിക്കുക. (വിലാസങ്ങൾ നോക്കുക).

വിഹൃതി-൧. വിടിച്ച് ൨. വിഹരിക്കുക, കളി.

വിഹ്വല-വി. പരിഭ്രമിക്കപ്പെട്ട. (നാമം-വിഹ്വലത=പരിഭ്രമം)

വിള-൧. ധാന്യത്തിന്റെ വിളവ്. ൨. ചിലതിന്റെ കായ്. ൩. വിളഭൂമി.

വിളക്കത്തലനായ(വ)ൻ, വിളക്കത്തച്ചൻ, വിളക്കത്തറവൻ-ക്ഷൌരക്കാരൻ. (സ്ത്രീ-വിളക്കത്തച്ചി, വിളക്കത്തലച്ചി=നാപിയത്തി)

വിളക്കം-൧. ശോഭ. ൨. മിനുസം. ൩. വെടിപ്പ്. ൪. കുടിയാനവന്മാരുടെ പറചീട്ടിയും സർക്കാരിലെയും മററും കണക്കും കൂടെ ഒത്തുനോക്കിപ്പതിക്കുക. ൫. ലോഹങ്ങൾ ഉരുക്കിച്ചേർക്കുക.

വിളക്ക്-വെളിച്ചം കാണ്മാനായിട്ട് എണ്ണയും തിരിയും ഇട്ട് തീ കൊളുത്തുന്നതിന ഓട്ടുകൊണ്ടും മററും ഉണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു.

കളിവിളക്ക്, കോലുവിളക്ക്, കമ്പവിളക്ക്, കവരവിളക്ക്, കൊടിവിളക്ക്, കപ്പിവിളക്ക്, കുത്തുവിളക്ക്, നിലവിളക്ക്, ആലുവിളക്ക്, തൂക്കുവിളക്ക്, തുടലുവിളക്ക്, ചങ്ങലവിളക്ക്, മാടമ്പിവിളക്ക് മുതലായവ.

വിളക്കുകൂട്-വിളക്കിന്റെ കൂട്.

വിളക്കുന്നു-൧. ലോഹങ്ങൾ ഉരുക്കിച്ചേർത്ത് നന്നാക്കുന്നു ൨. പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. (പ-മ.)

വിളക്കുമാടം-ക്ഷേത്രത്തിനു പുറമേ ചുറ്റും വിളക്കുവെക്കുന്നതിനുള്ള പുര.

വിളക്കുമാനം-൧. ശോഭ. ൨. വെടിപ്പ്.

വിളക്കൂരം-ഒരു മഹാക്ഷേത്രം.

വിളക്കണി-കേറിനിന്നു വിളക്കുകൊളുത്തുന്നതിനുള്ള കോവണി.

വിളക്കേറ്-വസൂരിവന്നു ചത്തവരെ അടക്കുമ്പോൾ കഴിക്കുന്ന ഒരു കർമ്മം.

വിളംഗം-വിഴാൽവൃക്ഷം.

വിളംഗസാരം-വിഴാലരി.

വിളങ്ങൽ-പ്രകാശം.

വിളങ്ങിക്കൂട്ടുതൽ-കൂട്ടിവെച്ച കരം.

വിളങ്ങിപ്പേർ-പേരുവഴി എഴുതിയ കണക്ക്.

വിളങ്ങുന്നു-൧. പ്രകാശിക്കുന്നു, തെളിയുന്നു. ൨. ലോഹങ്ങൾ തമ്മിൽ ഉരുകിച്ചേരുന്നു. ൩. പേർവഴി കണക്കിൽ പതിക്കുന്നു.

വിളച്ചൽ-൧. ധാന്യങ്ങൾ പഴുക്കാറാകുക. ൨. ധാന്യങ്ങളുണ്ടാകുക. ൩. ഉപ്പുവിളയുക. ൪. പൈതങ്ങളുടെ അഹങ്കാരം.

വിളച്ചൽകേട്-൧. വിളഞ്ഞിട്ടു കൊയ്യാൻ താമസിച്ചാൽ വരുന്ന ചേതം. ൨. നല്ലവണ്ണം വിളയായ്ക.

വിളച്ചിലെടുക്കുക-അനുചിതമായ അധികാരം നടിക്കുക, കാര്യംകൂടാതെ കളിക്കായി ഉപദ്രവിക്കുക.

വിളനിലം, വിളഭൂമി-കൃഷിചെയ്യുന്ന സ്ഥലം, വയൽ.

വിളമ്പൻ- ഊട്ടുവിചാരക്കാരനു ചില ദിക്കിൽ പറയുന്ന പേർ.

വിളമ്പരം-പരസ്യം.

വിളമ്പൽ-ചോറ്, കറി മുതലായവയെ ഭക്ഷിപ്പാനിരിക്കുന്നവരുടെ മുൻപിൽ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കുക.

വിളമ്പുകാരൻ-വിളമ്പുന്നവൻ.

വിളമ്പുന്നു—ഭക്ഷിപ്പാനിരിക്കുന്നവർക്കു ചോറും കറിയും കൊടുക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. വിളമ്പിക്കുന്നു).

വിളംബനം-താമസം.

വിളംബം-൧. താമസം. ൨. തൂങ്ങൽ.

വിളംബി-അറുപതിൽ ൩൨-ാം സംവത്സരം.

വിളംബി-വി. തൂങ്ങിയിരിക്കുന്ന.

വിളംബിത-വി. ൧. താമസിച്ച. ൨. തൂങ്ങിയ.

വിളയച്ഛേദം-വിളവുചേതം.

വിളയാടുന്നു-കളിക്കുന്നു. (സം. ക്രി. വിളയാടിക്കുന്നു).

വിളയാട്ട്-കളി.

വിളയാട്ടം-കളി.

വിളയുന്നു-൧. മൂക്കുന്നു. ൨. ഉണ്ടാകുന്നു. ൩. പടനകളിൽ ഉപ്പുകുമ്പൽ കുമ്പലായിട്ടുണ്ടാകുന്നു (സ ക്രി. വിളയിക്കുന്നു).

വിളയുപ്പ്-ഒരുമാതിരി ഉപ്പ്.

വിളരക്ഷ-വിളവു സൂക്ഷിക്ക.

വിളർക്കുന്നു-വെളുത്ത നിറമാകുന്നു, വിളറുന്നു. (പ-മ)

വിളർച്ച-ശരീരത്തിൽ ദീനംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു നിറഭേദം.

വിളർപ്പ്-വിളർച്ച.

വിളവ്-൧. ധാന്യങ്ങളുടെയും മററും മൂപ്പ്. ൨. വിളഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ധാന്യം.

വിളവിടുന്നു- നിലത്തിൽ കൃഷിചെയ്യുന്നു, വിതയ്ക്കുന്നു, നടുന്നു.

വിളവുകല്ല്-താനേ വിളയുന്ന രത്നം.

വിളവെടുക്കുന്നു-കൊയ്യുന്നു, നട്ടതലയും മററും പറിച്ചെടുക്കുന്നു.

വിളറുന്നു-വെളുത്ത നിറമാകുന്നു.

വിളാകം-൧. തോട്ടം. ൨. രണാങ്കണം.

വിളാമ്പശ-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, വിളാമരത്തിന്റെ കറ.

വിളാവ്-ഒരു വൃക്ഷം.

വിളി-൧. ആരോടെങ്കിലും പറയണമെന്നു വിചാരിച്ചാൽ അവന്റെ പേരിനെ അവൻ കേൾക്കത്തക്കവിധം ഉച്ചരിക്ക. ൨. നിലവിളി. ൩. എന്റെ ഭവനത്തിൽ വരേണമെന്നു അവന്റെ വീട്ടിലൊ മററൊ ചെന്നു പറക, ക്ഷണിക്ക. ൪. കൊമ്പു, കുഴൽ മുതലായ വാദ്യങ്ങളിൽ ഊതി ശബ്ദിപ്പിക്കുക.

വിളികൊള്ളുന്നു-പ്രസിദ്ധമാകുന്നു, കീർത്തികേൾക്കുന്നു.

'വിരുതുള്ളവിജയനെന്നുള്ളൊരു
വിളികൊണ്ടതും കേട്ടീലയോ ഭവാൻ'
(കുമാരാഹരണം)

വിളിക്കുന്നു-൧. ഒരുത്തനെ നോക്കി അവൻെറ പേരു ചൊല്ലി വരാൻ പറയുന്നു. ൨. ദൂരത്തോ മറഞ്ഞോ നില്ക്കുന്നവൻെറ പേരിനെ ഉച്ചത്തിൽ പറയുന്നു. ൩. ക്ഷണിക്കയും മററും ചെയ്യുന്നു. (വിളിപ്പിക്കുന്നു-കാ. ക്രി.)

വിളിപ്പണി-തൊഴിൽ, ഊഴിയം.

വിളിപ്പാടു്-വിളിച്ചാൽ കേൾക്കുന്ന അകലം, കാൽമണിക്കൂർ ദൂരം.

വിളമ്പു്-വിളമ്പു്.

വിളുമ്പു്-അരിക്, വക്ക്.

വിളരുന്നു-വിട്ടിരുന്നു.

വിൾ, വിട്ടു്-൧. മനുഷ്യൻ. ൨. വൈശ്യൻ.

'വിപ്രക്ഷത്രിയവിൾശൂദ്രാഃ'

(അമരം)

൩. മലം. ഗൃഹത്തെ പ്രവേശിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൪. ഗൃഹം.

വിൾഖദിരം-വെളുത്ത കരിങ്ങാലി.

വിൾചരം-നാട്ടുപന്നി.

വിള്ളു്, വിള്ളൽ-പൊട്ടൽ, വിണ്ടിട്ടുള്ള അടയാളം.

വിള്ളിച്ച-വിള്ളൽ.

വിള്ളുന്നു-ചില വസ്തുക്കൾക്കു് വെയിലുകൊണ്ടും മററും അല്പമായിട്ടു് ഒരു പൊട്ടുണ്ടാകുന്നു, പൊട്ടുന്നു, ചീന്തുന്നു, പൊളിയുന്നു.

വിഴാലരി-ഒരു അങ്ങാടിമരുന്നു്.

വിഴാൽ-ഒരു വൃക്ഷം.

വിഴി-(മിഴിയുടെ പൂർവ്വരൂപം).

വിഴുക്കുന്നു-അഴുക്കാകുന്നു.

വിഴുങ്ങൽ-വായിലിട്ടു കടിക്കാതെ ഇറക്കുക.

വിഴുങ്ങുന്നു (മിഴുങ്ങുന്നു) - വായിലിട്ടു കടിക്കാതെ ഇറക്കുന്നു.

വിഴുത്തിടുന്നു-വസ്ത്രം മാറുന്നു.

വിഴുപ്പു്-ഉടുത്തുമുഷിഞ്ഞ വസ്ത്രം, അഴുക്കുവസ്ത്രം.

വിറ-വിറയൽ, വിറയ്ക്കുക.

ഉ-ം, 'വിറകെടുപ്പാൻ വിറകെടുത്തു'

വിറകു്-തീകത്തിപ്പാൻ ചെറുതായിട്ടു കീറിയ മരം. പര്യായങ്ങൾ-ഇന്ധനം, ഏധസ്സ്, ഇദ്ധ്മം, ഏധം, സമിത്ത്.

വിറക്കം-മനസ്സുകേടു്, ചെച്ചുകേടു്.

വിറങ്ങലിക്കുന്നു-തണുത്തു മരവിക്കുന്നു.

വിറങ്ങലിപ്പു്-തണുത്തു മരവിക്കൽ.

വിറപ്പിക്കുന്നു-കലുക്കുന്നു.

വിറയൻ-൧. ഭയമുള്ളവൻ. ൨. വിറക്കുന്നവൻ.

വിറയൽ-കലുക്കം, ഇളക്കം, കിടുക്കം.

വിറയുന്നു-അത്യാഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നു.

വിറയ്ക്കുന്നു-൧. കുളിരുകൊണ്ടും മററും ശരീരം ഇളകുന്നു. ൨. ഇളകുന്നു, കലുങ്ങുന്നു. (സ. ക്രി. വിറപ്പിക്കുന്നു).

വിറവാതം-ഒരു ദീനം.

വിറുമ-മരം തുളയ്ക്കുന്ന ഉളി.

വിറുതീനി-തൻെറ പാത്രങ്ങളേയും മററും വിററു നിത്യച്ചെലവു കഴിക്കുന്നവൻ.

വിറുമുതൽ-വിററു സമ്പാദിച്ച മുതൽ.

വീ

വീ-പക്ഷി.

വീകം-൧. കാററു്. ൨. പക്ഷി.

വീകാശം-൧. വിജനപ്രദേശം, രഹസ്യസ്ഥലം. ൨. പ്രകാശം, പ്രകാശിപ്പിക്കൽ, വെളിപ്പെടുത്തുക.

വീകിക്കുക-മേന്മയുണ്ടാവുക.

വീക്ക്-പ്ര. കുത്ത്, ഇടി, അടി. ൨. ആണി. ൩. ഒരു വാദ്യവാദ്യം.

വീക്കം-നീര്, ഒരുമാതിരി ദീനം.

വീക്കാണി-ഒരുമാതിരി വലിയ ആണി.

വീക്കുന്നു-അടിക്കുന്നു, തല്ലുന്നു. (വീക്കിക്കുന്നു-കാ. ക്രി.)

വീക്ഷ-കാഴ്ച.

വീക്ഷണം-പ്ര. കാഴ്ച, നോട്ടം. ൨. കണ്ണ്.

വീക്ഷം-പ്ര. കാഴ്ച. ൨. അത്ഭുതമായത്, അത്ഭുതം.

വീക്ഷിക്കുന്നു-കാണുന്നു, നോക്കുന്നു.

വീക്ഷിത-വി. വീക്ഷിക്കപ്പെട്ട, കാണപ്പെട്ട.

വീക്ഷ്യ-വി. കാണപ്പെടത്തക്ക.

വീക്ഷ്യൻ-നാട്യക്കാരൻ, നടൻ.

വീക്ഷ്യം-പ്ര. കുതിര. ൨. മയിൽ. ൩. കാഴ്ച. ൪. അത്ഭുതമായത്.

വീക്ഷ്യമാണ-വി. കാണുന്ന.

വീങ്കൻ-തടിയൻ.

വീംഖാ-നായിക്കൊരണ.

വീങ്ങൽ-വീക്കം.

വീങ്ങുന്നു-വീക്കുന്നു.

വീചി, വീചിക-പ്ര. തിര. നെയ്യുന്നതു പോലെ ഉള്ളത് എന്നർത്ഥം. (തിര അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും പോകുന്നതിനെ വസ്ത്രം നെയ്യുന്നതിനോടുപമിക്കുന്നു), തിരമാല. ൨. ഓളം, ചെറിയ തിര. ൩. സന്തോഷം. ൪. അവസരം. ൫. രശ്മി.

വീചിമാലി-കടൽ.

വീചുക-വീഴുക, വീയുക, വീശുക.

വീചുന്നു, വീശുന്നു-പ്ര, കാററുവരുന്നതിനു വിശറികൊണ്ടും മററും ആളി സ്പർശിപ്പിക്കുന്നു. ൨. വലയിടുന്നു.

വീച്ച്-വലയിടുക.

വീച്ചൽക്കാരൻ-വലവീശി മീൻ പിടിക്കുന്നവൻ.

വീച്ചി-വിശറി (വീച്ചുപാള).

വീച്ചുപാള-പാളവിശറി.

വീച്ചുവല-മീൻപിടിക്കുന്ന വല.

വീജകം-പ്ര. മാതളനാരകം. ൨. വേങ്ങ.

വീജകോശം-താമരക്കായ്.

വീജഗണിതം-ഭാസ്കരാചാര്യൻ ഉണ്ടാക്കിയ സിദ്ധാന്തശിരോമണിയുടെ ഒരു ഭാഗം.

വീജഗുപ്തി-ചെറുപയറു മുതലായവ.

വീജനം-പ്ര. വിശറി. ൨. ചക്രവാകപ്പക്ഷി. ൩. വട്ടച്ചാവൽ.

വീജനസാധനം-വിശറി.

വീജം-പ്ര. കാരണം. ൨. വിത്ത്. ൩. ശുക്ലം. ൪. തത്വം. ൫. കലവറ.

വീജരത്നം-ഉഴുന്ന്.

വീജരേചനം-നേർവാളം.

വീജാകൃത-വി. വിതച്ചുടിക്കപ്പെട്ട. (ഉഴുതു കൃഷിസ്ഥലത്തോടു ചേരം).

വീജി-വി. ബീജമുള്ള, വിത്തുള്ള.

വീജോദകം-ആലിപ്പഴം.

വീജ്യ-വി. കുലത്തിൽ ജനിച്ച.

വീഞ്ഞ്-മുന്തിരിങ്ങാച്ചാരായം.

വീട്-ഭവനം.

വീട-പ്ര. ഏകദേശം ഒരുചാൺ നീളത്തിൽ ഉള്ള ഒരുമാതിരി തടിക്കഷണം.

ഇതിനെ ഒരു വടികൊണ്ടടിച്ചു ഒരു മാതിരി കളി കുട്ടികൾ കളിക്കാറുണ്ട്. തണ്ടും പിള്ളയും കളി എന്നും, കുട്ടിയും കോലും കളി എന്നും മലയാളത്തിൽ

പറയുന്ന കളിയ്ക്കു തുല്യമാണ് ഇതു്. വിടം, വിടയം എന്നീ പാഠങ്ങൾ തെററാണ്. തല്ലും പിള്ളും കളിയെന്നു തെക്കൻ ദിക്കിൽ പറഞ്ഞുവരുന്നു.

'വീടയുമതിനോടുകൂടവേ വീണാനേരം'
(ഭാരതം—സംഭവം)

ഉ. പന്തു്.

വീടൻ-പ്ര. വീട്ടുള്ളവൻ. ഉ. പ്രധാനി, ഗൃഹനായകൻ. ന. ഭർത്താവു്.

'വീടരെപ്പേടിച്ചുപോയുള്ള ജാരന്മാർ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

വീടാരം-വീടു്.

വീട്ടുതോറും-വീടായിട്ടു്.

വീടി, ബീഡി, പീടി-പുകവലിക്കും നല്ല ഒരുതരം പുകയിലച്ചുരുൾ.

വീടി, വീടിക-വെററിലച്ചുരുൾ.

'സൈ്വരാശ്ലേഷായ വീടിപ്രണയന'
(അമരുകശതകം)

'ആമോദിനീം വീടികാം
വക്ത്രേണാപഹരൻ'
(കദംബപഞ്ചകം)

വീടിക-പ്ര. വെററിലച്ചുരുൾ.

'വീടികകൈക്കൊണ്ടു വീടന്മുഖം തന്നെ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

ഉ. വെററിലക്കൊടി.

വീട്ടുന്നു-പ്ര. കടം തീരുന്നു. ഉ. പകരം തീരുന്നു. ന. നോമ്പു വീട്ടുന്നു. (വീട്ടുന്നു-സ. ക്രി.)

വീട്ടി-ഒരു വൃക്ഷം.

വീട്ടിപ്പെണ്ണു് — വീട്ടുവേലക്കാരത്തി, ദാസി.

വീട്ടുകാരൻ-വീട്ടിന്റെ ഉടയവൻ. (സ്ത്രീ-വീട്ടുകാരി).

വീട്ടുകാർ, വീട്ടാർ—വീട്ടിലുള്ള സ്ത്രീകളും മററും.

വീട്ടുപക്ഷി-അടക്കളാൻ (കരുവി).

വീട്ടുമിടുക്കു്-വീട്ടിലിരിക്കുമ്പോളുള്ള സാമർത്ഥ്യം.

വീട്ടുമുറി-പ്ര. ഭവനത്തിലെ മുറി. ഉ. കടം തീർത്തതിനുള്ള ഒരെഴുത്തു്.

വീണ്-വി. വെറുതെയുള്ള, പാഴായ, വ്യർത്ഥമായ, കൊള്ളരുതാത്ത.

വീണം-വി. ശർക്കരയും മററും ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ പാകംപിഴച്ച.

വീണ-കമ്പിയുള്ള ഒരുവക വാദ്യം.

ശിവന്റെ	വീണ	അനാലംബി
സരസ്വതിയുടെ	,,	കച്ഛപി
നാരദന്റെ	,,	മഹതി
ഗണങ്ങളുടെ	,,	പ്രഭാവതി
വിശ്വാവസുവിന്റെ	,,	ബൃഹതി
തുംബുരുവിന്റെ	,,	കലാവതി

വീണകൾ മൂന്നുവിധം-തന്ത്രീവീണ, യന്ത്രവീണ, മന്ത്രവീണ. (വാദ്യം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

വ്യാപിക്കുന്നതു്, ശ്രോത്രദ്വാരാ മനസ്സിനെ ഗമിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. സ്വരത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നുമാവാം.

വീണത്തരം-വഷളത്തം.

വീണൻ-വഷളത്തമുള്ളവൻ.

വീണശ്ശർക്കര-കരിമ്പുനീർ കുറുക്കുമ്പോൾ പാകം പിഴയ്ക്കുയാൽ ചീത്തയായ ഒരു മാതിരി ശർക്കര.

വീണാകുന്നു—വ്യർത്ഥമാകുന്നു.

'വീണാക്കീട്ടായതെല്ലാം
ശാന്തഹ്ലാനനവൻ'
(അമരുകശതകം)

വീണാദണ്ഡം-വീണയുടെ തണ്ടു്.

വീണാധരൻ-നാരദമഹർഷി. വീണയെ ധരിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

വീണാവാദൻ-വീണവായിക്കുന്നവൻ.

വീണാസ്യൻ-നാരദൻ.

വീണ്ടു്-അ. ആവൎത്തിച്ചു.

വീണ്ടുചവയ്ക്കുന്നു-അയവിറക്കുന്നു, പശുവും മററും പുല്ലുതിന്നാൽ അതിനെ പിന്നീടും ചവയ്ക്കുന്നു.

വീണ്ടും-അ. പിന്നെയും.

വീണ്ടുവരവു്-തിരിച്ചു വരവു്.

വീണ്ടുവിചാരം-പിന്നീടുള്ള വിചാരം.

വീണ്ടുവിചാരിക്കുന്നു-പിന്നെയും വിചാരിക്കുന്നു.

വീണ്ടുവിടുന്നു-രക്ഷിക്കുന്നു, ആപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുന്നു.

വീണ്ടെടുക്കുന്നു-പോയ വസ്തുവിനെയും മററും പിന്നെയും വരുത്തുന്നു.

വീണ്ടെടുപ്പു്-൧. പോയതിനെ പിന്നീടും വരുത്തുക. ൨. രക്ഷ.

വീണ്ണു്-വീണു്. (വീഴ്ന്നു എന്നതിന്റെ രൂപഭേദം. ഇതു പൂന്താനത്തിന്റെ കാലത്തു പോലും നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീടു 'വീണു' എന്നായി).

വീത്തു് - നെയ്ത്തുകാരന്റെ അച്ചുതട്ടം (പിത്തവു്).

വീത-വി. ൧. പോയ, ഇല്ലാത്ത. ൨. ഒഴിയപ്പെട്ട.

വീതക്കാരൻ-പങ്കുകാരൻ.

വീതങ്ങൾ-ഒഴിഞ്ഞവ, ഇല്ലാത്തവ.

വീതം-൧. യുദ്ധപരിചയമില്ലാത്ത കുതിരയെങ്കിലും ആനയെങ്കിലും. (മ) ൧. പങ്കു്. ൨. മാററം.

വീതംസം-മൃഗങ്ങളെയും പക്ഷികളെയും പിടിക്കുന്നതിനുള്ള സാധനം. ഭംഗിയായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു് എന്നൎത്ഥം.

വീതനൂപുരാ-അഴിച്ചിട്ട ചിലങ്കയോടുകൂടിയ സ്ത്രീ.

വീതശങ്ക-വി. ശങ്കയില്ലാത്ത, ഭയമില്ലാത്ത.

വീതസന്ദേഹം-അ. സംശയംകൂടാതെ.

വീതഹവ്യൻ-ഒരു ഹേഹയ രാജാവു്.

കാശിരാജാവായ ദിവോദാസന്റെ പുത്രൻ പ്രതൎദ്ദനൻ ഹേഹയരെ ആക്രമിച്ചു. ഇതിനു കാരണം വീതഹവ്യന്റെ പുത്രന്മാർ ദിവോദാസന്റെ കുടുംബം മുഴുവൻ നശിപ്പിച്ചതായിരുന്നു. വീതഹവ്യൻ ഭൃഗുവിനെ അഭയം പ്രാപിച്ചു. പ്രതൎദ്ദനൻ അനുഗമിച്ചു. തദനന്തരം ഭൃഗു ഒരു വാക്കുകൊണ്ടു വീതഹവ്യനെ ബ്രഹ്മൎഷിയാക്കി.

വീതാഘാ-വി. പാപരഹിതമായ.

വീതി-മ. വിസ്താരം. ൨. അകലം. (വീഥി) എന്നതാണ വീതിയായതു്. ൩. ഇളക്കം, മാററം. ൪. തിന്നുക. ൫. ഉണ്ടാക്കി ശുദ്ധിവരുത്തുക. ൬. പ്രകാശം, രശ്മി. ൭. കതിര. ൮. പുരോഡാശം മുതലായ ഭക്ഷ്യസാധനം.

വീതിക്കുന്നു-പങ്കുവെയ്ക്കുന്നു.

വീതിഹോത്രൻ-൧. അഗ്നി. പുരോഡാശം മുതലായ ഹോമസാധനം ഭക്ഷ്യമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം. വീത=ഭക്ഷണം, കതിര, ഹോത്രം=ഹവിസ്സ്. ഹവിസ്സാകുന്ന ഹോമസാധനത്തെ കതിരയെപ്പോലെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നവൻ എന്നുമാവാം. ൨. ആദിത്യൻ. ൩. കൊട്ടവേലി.

വീതുക-വീശുക.

വീത്തുളി-ആശാരിമാരുടെ വലിയ ഉളി (വീത്തുളി).

വീഥി-൧. വഴി. ൨. തെരുവു്. ൩. പന്തി. ൪. രൂപകങ്ങളിൽ ഒന്നു്. (ദശരൂപകങ്ങൾ എന്ന പദം നോക്കുക).

വീധ്ര-വി. വെളിച്ചമുള്ള, നിർമ്മലമായ.

വീനാഹം-കോട്ടത്തളം, കിണററിൻെറ മുഖബന്ധനം.

വീപ്പ, വീപ്പക്കററി-ഒരുമാതിരി വലിയ മരപ്പാത്രം.

വീമ്പ്-നന്ദി.

വീയൽ-വീശുക.

വീയുന്നു-വീശുന്നു. (സം. ക്രി.-വീയിക്കുന്നു)

വീര-വി. ൧. ശക്തിയുള്ള, ബലമുള്ള. ൨. ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള.

വീരകർമ്മചതുഷ്ടയം - ദാനം, ധർമ്മം, ദയ, യുദ്ധം ഇവ ൪-ം.

വീരച്ചങ്ങല-രാജാക്കന്മാർ കല്പിച്ചു ബഹുമാനിച്ചു കൊടുക്കുന്ന (സ്വർണ്ണത്തുടലായിട്ടുള്ള) ഒരാഭരണം.

വീരചരിതം-ഒരു കഥാപുസ്തകം.

ഇതിൽ വിക്രമാദിത്യൻെറയും ശാലിവാഹനൻെറയും സന്തതികൾ പരസ്പരം ഉണ്ടായ പോർ വിസ്തരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്താവ്—അനന്തൻ.

വീരടിയാർ-കള്ളന്മാരിൽ ഒരു പ്രധാനി

വീരണം-രാമച്ചം. തൻെറ എതിരാളിയോട്ട് എതിർക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

വീരതരം-൧. രാമച്ചം, ൨. അമ്പൊട്ടൽ.

വീരതരു-൧. നീർമരുതു്. ൨. വയമ്പുള്ളി. ൩. ചേരുമരം. ൪. അമ്പൊട്ടൽ

വീരതൃണം-രാമച്ചം.

വീരത്തണ്ട്-ഭുജത്തിൽ ധരിക്കുന്ന ഒരാഭരണം.

വീരത്വം-വീരൻെറ അവസ്ഥ, സ്ഥിരബുദ്ധി, ഉറപ്പ്.

വീരദ്രു-നീർമരുതു്.

വീരൻ—൧. യോദ്ധാവ്. ൨. നാട്ട്യക്കാരൻ.

വീരനാദം-പടവിളി.

വീരപഞ്ചമി-വീരനായ പുത്രനുണ്ടാകണമെന്നു ഉദ്ദേശിച്ചു അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഒരു വ്രതം.

വീരപത്നി-വീരനായ പുരുഷൻെറ ഭാര്യ.

വീരപത്രാ-൧. ആറമണാവൽ. ൨. കഞ്ചാവ്.

വീരപാനം, വീരപാണം-യുദ്ധത്തിനു പോകുമ്പോഴും പോയി വന്നതിൻെറ ശേഷമോ യോദ്ധാക്കൾ ചെയ്യുന്ന മദ്യപാനം.

വീരപുണ്ഡരീ-വരൾത്താമര.

ചുട്ടുനീറൽ, തണ്ണീർദാഹം, വ്രണം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-പ്രപൌണ്ഡരീകം. ത-വരൾത്താമരെ.

വീരപ്രസൂ-ധൈര്യശാലിയായ പുത്രനെ പ്രസവിക്കുന്നവൾ.

വീരഭദ്രൻ-ഒരു ഭയങ്കരമൂർത്തി.

ഇദ്ദേഹം ശിവൻെറ നെററിയിലെ കണ്ണിൽ ഉള്ള ജ്വാലയേറിയ അഗ്നിയിൽ നിന്നാണു ജനിച്ചതു്. ദക്ഷയാഗത്തിൽ ശിവനുണ്ടായ കോപമാണു ഇദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉത്ഭവത്തിനു കാരണം. ആയിരം തലയും ൨,000 കൈയുമുണ്ട്. ശൂലം തുടങ്ങിയ ഉഗ്രമായ ആയുധങ്ങളെ ഒരു കൈയും ഒഴിയാതെ ധരിച്ചിരുന്നു. നാദം കല്പാന്തമേഘത്തിനു തുല്യമായിരുന്നു. രൌദ്രസ്വരൂപനായ ഈ വീരഭദ്രർ ദക്ഷൻെറ തല വാൾകൊണ്ടറുത്തു് യാഗാഗ്നിയിൽ ഹോമിച്ചു (ദക്ഷയാഗം നോക്കുക).

വീരഭാര്യ-വീരനായ പുരുഷൻെറ ഭാര്യ.

വീരം-൧. നാസ്ക്കണ. ൨. ഇഞ്ചി. ൩. കുരുമുളക്. ൪. രാമച്ചം. ൫. ആരകം.

൬. നീർമരുത്. ൭. തകരം. ൮. പുഷ്കരമൂലം. ൯. കാടി. ൧൦. കഴഞ്ചി. ൧൧. ചെറുചീര. ൧൨. ഇടവകം. ൧൩. പന്നിക്കിഴങ്ങ്.

വീരമദ്ദളം-പെരുമ്പറ.

വീരമാതാ(വ്)-വീരപുരുഷന്റെ അമ്മ

വീരമാനി- വീരനാണെന്നു തന്നത്താൻ നടിക്കുന്നവൻ.

വീരമാർത്താണ്ഡൻ-പണ്ടുള്ള ഒരു രാജാവിന്റെ പേര്.

വീരമുദ്രിക-കാലിന്റെ നടുവിലെ വിരലിലിടുന്ന ഒരു മോതിരം.

വീരയുദ്ധം-വീരന്മാർ തമ്മിലുള്ള യുദ്ധം.

വീരരസചതുഷ്ടയം-ദാനം, ധർമ്മം, ദയ, യുദ്ധം ഈ ൪-ം.

വീരരസം-നവരസങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

വീരരായൻ-ഒരുമാതിരി പൊൻപണം.

വീരവാദം- വീരന്മാർ ധൈര്യത്തോടുകൂടെ പറയുന്ന ചില വാക്ക്.

വീരവാദ്യം-പെരുമ്പറ.

വീരവാളിപ്പട്ട്- ഒരുമാതിരി വിശേഷമായ പട്ട്.

വീരവൃക്ഷം-൧. ചേരുമരം. ൨. നീർമരുത്. ൩. വിടത്തൽ,

വീരശാകം-ചീര.

വീരശൃംഖല-വീരചങ്ങല.

വീരസൂ-വീരന്റെ അമ്മ.

വീരസേനജൻ-നിഷധരാജാവ്, നളൻ

വീരസേനൻ-൧. നളന്റെ അച്ഛൻ. ൨. അഗ്നിമിത്രന്റെ മഹിഷിയായ ധാരിണിയുടെ (ജാതിയിൽ താഴ്ന്ന) ഒരു സോദരൻ, അഗ്നിമിത്രന്റെ ദുർഗ്ഗപാലൻ.

വീരഹത്യ-വീരനെ കൊല്ലുക.

വീരഹത്യാദോഷം-വീരന്മാരെ കൊന്ന ദോഷം.

വീരഹാ(വ്), വീരഹൻ-൧. വീരനെ കൊന്നവൻ. ൨. ഏതൊരഗ്നിഹോത്രിയുടെ അഗ്നിയാണോ പ്രമാദത്താൽ നശിച്ചുപോയതു അയാളുടെ പേർ. ൩. അഗ്നിത്യാഗം ചെയ്ത ബ്രാഹ്മണൻ.

വീരാഖ്യം-കഴഞ്ചി.

വീരാണി-൧. ഒരുമാതിരി സ്ക്രൂ ആണി. ൨. തെക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിൽ ഒരു സ്ഥലത്തിന്റെ പേർ.

വീരായിതസ്ത്രീ - വിപരീത രതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ത്രീ.

വീരാശംസനം-അതിഭയങ്കരമായ പോർക്കളം.

വീരാസനം-൧. വീരന്മാരിരിക്കുന്ന ഒരു സിംഹാസനം. ൨. യോഗികളുടെ ഒരു ഇരുപ്പ്. ൩. യുദ്ധഭൂമി. ൪. മുട്ടുകുത്തിയിരിക്കുന്ന ഒരു ഇരുപ്പ്.

വീരാസനം എന്നതു ഇടത്തേ കാലിന്റെ മുട്ടിന്മേൽ വലത്തേക്കാൽ എടുത്തുവെച്ചു ഇടത്തേക്കയ്യുടെ മുട്ട്, ആ വലത്തേക്കാലിന്റെ പാദത്തിൽ തൂക്കിയിട്ടും വലത്തേക്കയ്യിൽ ജ്ഞാനമുദ്രയെ ധരിച്ചും ഇരിക്കുന്നതാകുന്നു.

വീരാസനസ്ഥൻ - വീരാസനത്തിന്മേലിരിക്കുന്നവൻ.

വീരാളി-വി. പലനിറമുള്ള.

വീരാളിപ്പാ-പലനിറമുള്ള പായ്.

വീരിടുന്നു-വല്ലാതെ ശബ്ദിക്കുന്നു, നിലവിളിക്കുന്നു.

വീരുൽ(ത്ത്) - പടർന്നുപിടിച്ച വള്ളി, ഇലകളും ചുള്ളികളുമുള്ളതായ വള്ളി.

വീരുധാ-൧. പടരുന്ന വള്ളി. ൨. ശാഖ, ഇളയകമ്പു.

വീരേശ്വരൻ-൧. ഒരു പരാക്രമി. ൨. വീരഭദ്രൻ.

വീര്-൧. ആനയുടെ അലച്ച. ൨. പന്നികൾ തൊണ്ടയിൽ നിന്നു ഒരുമാതിരി ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്ക.

വീർക്കുന്നു-൧. നെടുവീർപ്പുവിടുന്നു.

'നെടുതായിവീർത്തു ഞാനാർത്തയായേൻ'
(നളചരിതം കഥകളി)

൨. ശ്വാസംവിടുന്നു, ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ചെയ്യുന്നു, ജീവിക്കുന്നു. ൩. തുടിക്കുന്നു. ൪. ഉഷ്ണിക്കുന്നു. ൫. തടിക്കുന്നു.

വീർപ്പ്-൧. ശ്വാസംവിടുക.

'ഉള്ളിൽ തിങ്ങിന വീർപ്പിനാൽ'
(മലയാളശാകുന്തളം)

൨. തടിക്ക. ൩. ഉഷ്ണം.

വീർപ്പിക്കുന്നു-തടിപ്പിക്കുന്നു.

വീർപ്പുമാത്രം-അ. ശ്വാസമാത്രം.

വീർപ്പുമുട്ട് (മുട്ടൽ)-ശ്വാസത്തിന്റെ തടവ്.

വീര്യപരാക്രമം-ശൂരത.

വീര്യപുരുഷൻ-വീര്യവാൻ.

വീര്യം-൧. പ്രഭാവം. ൨. തേജസ്സ്. ൩. പരാക്രമം. ൪. സാരം. ൫. ബീജം. ൬. ശക്തി, ബലം.

വീര്യവാൻ-വി. ൧. വീര്യമുള്ള ൨. ശക്തിയുള്ള.

വീര്യശാലി-വി വീര്യമുള്ള, അതിശക്തിയുള്ള.

വീര്യസ്തംഭനം-ഇന്ദ്രിയസ്രാവത്തെ തടയുകയെന്നുള്ളതു്.

വീര്യസ്വർഗ്ഗം-ധൈര്യപ്രവൃത്തിചെയ്തു (യുദ്ധംചെയ്തു) മരിക്കുന്നവർക്കു കിട്ടുന്ന മോക്ഷം.

വീൽ-ബിൽ.

വീവധം-൧. ചുമട്. ൨. വഴി. ൩. മൂടക്കൂട്ടുക. ൪. കാവടി.

വീശക്കണക്ക്-കീഴ്കണക്ക്.

വീശത്തൂക്കം-നല്ലവണ്ണം വിളഞ്ഞു ഉണങ്ങിയ ആരിയ നെല്ലിന്റെ ഒരു മണിക്കു ശരിയായ തൂക്കം.

വീശം-അല്പം, ഒരു നെല്ലിട.

'ലക്ഷത്തിനു പുനരർജ്ജുനനോടൊരു
വീശത്തിനു ഞാൻ കുറയുകയില്ല'
(കിരാതം തുള്ളൽ)

വീശൽ-൧. വിശറിയുംമറ്റുംകൊണ്ടു കാറ്റുവരത്തക്കവണ്ണം ചെയ്യുക. ൨. മീൻ പിടിപ്പാനും മറ്റും വലയിടുക. ൩. കൈകാൽ മുതലായവ ആട്ടുക.

വീശുകോൽ-വില്ലടിച്ചാമ്പാട്ടിനു വില്ലിൽ അടിക്കുന്ന കോൽ.

ഇതു ഒരുച്ചാണിൽ അല്പം കൂടിയ നീളവും മൂന്നുവിരൽ വണ്ണവുമുള്ള കമ്പിൽ കിലുക്കവളയം ഇട്ടു ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

വീശുന്നു-വിശറിയും മറ്റുംകൊണ്ടു കാറ്റുവരുവാന്തക്കവണ്ണം ചെയ്യുന്നു. (വീശിക്കുന്നു—കാ. ക്രി.)

വീഥാരം-സന്ന്യാസിമഠം.

വീളാപ്പോര്-പകരം വീട്ടാൻ സാധിക്കാത്ത യുദ്ധം.

വീളി-വഷളൻ.

വീളിത്തം, വീളിത്തരം-വഷളത്തരം.

വീളുന്നു, മീളുന്നു-൧. കൈക്കൊള്ളുന്നു. ൨. രക്ഷിക്കുന്നു. ൩. മടക്കിയെടുക്കുന്നു. ൪. പകരത്തിനു പകരം വീട്ടുന്നു.

വീഴക്ഷരക്കക്ഷി-വീഴക്ഷരം പ്രയോഗിക്ക പതിവുള്ള ആൾ.

വീഴക്ഷരം-തെറ്റായി വന്നുപോയ അക്ഷരം, ഊനക്ഷരം.

വീഴില്ലം-അധിക്ഷേപം, ദൂഷണം.

വീഴുന്നു-൧. താഴെയാകുന്നു. ൨. നശിക്കുന്നു. ൩. മുടങ്ങുന്നു. (സ. ക്രി.-വീഴിക്കുന്നു.) (വിഴുന്നു എന്നുള്ള പ്രയോഗം നന്നല്ല)

വീഴ്കാട്ട്-നഷ്ടം, കുറവ്.

വീഴ്ക്കുക-൧. അഴിച്ചുകളയുക. ൨. അഴുക്കു മാറുക. (പ. മ.)

'പെണ്ണുങ്ങൾ വീഴ്ത്തുള്ള വീഴ്പുകൾ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

വീഴ്ച-൧ വീഴുക. ൨, നാശം. ൩. മുടക്കം.

വീഴ്ചവരുന്നു-മുടങ്ങുന്നു. (സ. ക്രി.-വീഴ്ചവരുത്തുന്നു.)

വീഴ്ത്തൽ-വീഴ്ത്തുക.

വീഴ്ത്തുന്നു-വീഴിക്കുന്നു.

വീഴ്പ്പു-വിഴുപ്പ്. (പ. മ.) (വീഴ്ക്കുക എന്നതു നോക്കുക).

വീറ്-൧. പിൻമാറാത്ത ധൈര്യം. ൨. ശക്തി. ൩. വേഗം. ൪. വെറുപ്പ്, കോപം. ൫. നിഗളം. ൬. വാശി. ൭. വലിപ്പം, മേന്മ. ൮. എരിവ്. ൯. അരുചി.

വീറുന്നു-വീക്കുന്നു.

—:o:—

വു

വുങ്ങ്-കൊക്കമന്താരം.

(പുങ്ങ് എന്നും കാണുന്നു).

—:o:—

വൃ

വൃകൻ-൧. ഒരസുരൻ. ൨. കവച്ചക്കാരൻ.

വൃകധൂപം-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്; തിരുവട്ടപ്പശ.

വൃകധൂർത്തൻ-കുറുക്കൻ.

വൃകം-൧. ചെന്നായ്. ൨. കാക്ക. ൩. കടുവാ. ൪. കുറുക്കൻ. ൫. എലി. ൬. കൊക്കമന്താരം. ൭. തിരുവട്ടപ്പശ. ൮. മൂങ്ങ.

വൃകോദരൻ-൧. ഭീമൻ. ൨. ബ്രഹ്മാവ്.

വൃക്ക-മൂത്രാശയം.

വൃക്ണ-വി. മുറിക്കപ്പെട്ട.

വൃക്ഷകം-കടകപ്പാല.

വൃക്ഷചരം-കരങ്ങ്.

വൃക്ഷച്ഛായ(ം)-വൃക്ഷത്തിന്റെ നിഴൽ, തണൽ.

വൃക്ഷപർണ്ണി-മുതക്ക്.

വൃക്ഷഭേദി-൧. ഉളി. ൨. മഴു.

വൃക്ഷം-മരം. ഛേദിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വൃക്ഷമർക്കടികാ-മരപ്പട്ടി.

വൃക്ഷമാർജ്ജാരം-കറുവപ്പുലി.

വൃക്ഷമൂലം-മരത്തിന്റെ ചുവട്.

വൃക്ഷമൃഗം-കരങ്ങ്.

വൃക്ഷരുഹ-ഇത്തി(ൾ)ക്കണ്ണി. ൨. കരിങ്കച്ചോലം. ൩. അമൃതവള്ളി. ൪. മഹാമേദ.

വൃക്ഷവാടിക-മന്ത്രികളുടേയും വൈശ്യന്മാരുടേയും വേശ്യമാരുടേയും വേനലിനടുത്തുള്ള പൂന്തോട്ടം.

വൃക്ഷശായികാ-മരപ്പട്ടി.

വൃക്ഷാ-മരം.

വൃക്ഷാദനം-൧. ഉളി. ൨. മഴു. ൩. പേരാൽ. ൪. അരയാൽ. ൫. മുരൾമരം.

വൃക്ഷാദനി-൧. ഇത്തി(ൾ)ക്കണ്ണി. ൨. മുതക്ക്.

വൃക്ഷാമയാ-അരക്ക്.

വൃക്ഷാമ്ലം-൧. അമ്പഴം. ൨. മരപ്പുളി. ൩. ചാണപ്പുളി.

വൃക്ഷാവലി-മരക്കൂട്ടം.

വൃക്ഷാശ്രയി-ചെറിയ മൂങ്ങ.

വൃജിന-വി. ൧. വളഞ്ഞ. ൨. ദുഷ്ടതയുള്ള.

വൃജിനം-൧. ദോഷം. ൨. ചെമന്ന തോൽ. ൩. ദുഃഖം. ൪. തലമുടി.

വൃത-വി. ൧. ചുററപ്പെട്ട. ൨. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട. ൩. സമ്മതിക്കപ്പെട്ട. ൪. സേവിക്കപ്പെട്ട. ൫. മറയ്ക്കപ്പെട്ട.

വൃതി-൧. തിരഞ്ഞെടുപ്പ്, അന്വേഷണം. ൨. മറവ്. ൩. വേലി.

വൃത്ത വി. ൧. ഉരുണ്ട, വട്ടത്തിലുള്ള. ൨. നിവർത്തിച്ച ൩. പോയ. ൪. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട. ൫. മരിച്ച. ൬. വായിച്ചുപഠിച്ച. ൭. മറയ്ക്കപ്പെട്ട. ൮. കീർത്തിയുള്ള. ൯. തടയില്ലാത്ത. ൧൦. ഉറപ്പുള്ള, കട്ടിയുള്ള.

വൃത്തം-൧. ശ്ലോകക്രമം. വർണ്ണമാത്രകളുടെ വ്യവസ്ഥകളോടുകൂടിയ വാക്യത്തിന്റെ ബന്ധവിശേഷം, വരികൾ ഓരോന്നിലും ഇത്ര ഇത്ര വർണ്ണങ്ങളോ മാത്രകളോ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നുള്ള നിർബ്ബന്ധത്തിനു കീഴടങ്ങുന്ന വാക്യബന്ധം. (വൃത്തമഞ്ജരി നോക്കുക.)

ഭാഷയിൽ ഉപയോഗിക്കാറുള്ള ഏതാനും

പ്രധാന വൃത്തങ്ങൾ.

(1) മാത്രാവൃത്തങ്ങൾ.

1. ആര്യ. 2. ഗീതി. 3. ഉപഗീതി.

(2) മററു വൃത്തങ്ങൾ.

വൃത്തം.	അക്ഷരം.
1. ശ്രീ	1
2. സ്ത്രീ	2
3. ഭാരതി	3
4. സുഭഗ	4
5. അക്ഷരപങ്ക്തി	5
6. ശശിവദന	6
7. മദലേഖ	7
8. ശ്ലോകം	8
9. മാണവകാക്രീഡ	8
10. പ്രമാണിക	8
11. വിദ്യുന്മാല	8
12. മണിബന്ധം	9
13. ചമ്പകമാല	10
14. ഹംസി	10
15. ചെമ്പകമാലിക	10, 11
16. ശാലിനി	11
17. ദോധകം	11
18. ഇന്ദ്രവജ്ര	11
19. ഉപേന്ദ്രവജ്ര	11
20. ഉപജാതി	11
21. വിപരീതാഖ്യാനിക	11
22. രഥോദ്ധത	11
23. സ്വാഗത	11
24. വസന്തമാലിക	11, 12
25. വൈശ്വദേവി	12
26. തോടകം	12
27. പ്രമിതാക്ഷര	12
28. ഭുജംഗപ്രയാതം	12
29. ദ്രുതവിളംബിതം	12
30. ഹരിണീപ്ലുതം	11, 12
31. വംശസ്ഥം	12
32. ഇന്ദ്രവംശസ്ഥം	12
33. പുഷ്പിതാഗ്ര	12, 13
34. കുസുമവിചിത്ര	12
35. രുചിര	13
36. മഞ്ജുഭാഷിണി	13
37. പ്രഭാവതി	13
38. പ്രഹർഷിണി	13
39. ഇന്ദുവദന	14
40. വസന്തതിലകം	14
41. മണിഗുണനികരം	15
42. മാലിനി	15
43. പഞ്ചചാമരം	16
44. മന്ദാക്രാന്ത	17
45. ഹരിണി	17

46. ശിഖരിണി 17
47. പൃഥ്വീ 17
48. കുസുമിതലതാവേല്ലിത 18
49. ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതം 19
50. സുവദന 20
51. സ്രഗ്ദ്ധര 21
52. കുസുമമഞ്ജരി 21
53. മത്തേഭം 22
54. ഭദ്രകം 22
55. അശ്വലലിതം 23
56. തന്വി 24
57. ശശധരബിംബം 25
58. സുന്ദരനയനം 26

൨. വർത്തമാനം, ഉണ്ടായതു്. ൩. ദിവസവൃത്തി ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള വേല. ൪. വട്ടം. ൫. ആമ. ൬. (മ) പപ്പടം. ൭. വട്ടപ്പുല്ലു്. ൮. ഗുഢം. ൯. ചരിത്രം.

വൃത്തഫലം—൧. മുളകു്. ൨. താളിമാതളം. ൩. ലന്തമരം. ൪. വ്ളാർമരം. ൫. തണ്ണിമത്ത.

വൃത്തമല്ലിക—കടമുല്ല.

വൃത്തരത്നാകരം—ഒരു ഗ്രന്ഥം.

വൃത്തവൽ—വി. വൃത്തമുള്ള. ൨. ജാതിമര്യാദപ്രകാരമുള്ള, നല്ലമുറകളെ ചെയ്യുന്ന.

വൃത്താകാര—വി. വട്ടത്തിലാകൃതിയുള്ള.

വൃത്താക്ഷം—കോഴി.

വൃത്താന്തം—൧. വർത്തമാനം. ൨. കഥ. ൩. ഗുണം. ൪. സമയം. ൫. കാര്യം. ൬. വിധം, പ്രകാരം. ൭. സംഗതി. ൮. മുഴുവൻ, ആകത്തുക. ൯. സംഭവം. ൰. ബുദ്ധി. ൰൧. കണക്കു്. ൰൨. ചരിത്രം. ൰൩. വിശ്രമം.

വൃത്താധ്യയനർദ്ധി—സദാചാരവേദാധ്യയനങ്ങളുടെ പരിപൂർത്തി, ആചാരം വേദാഭ്യാസം ഇവകൊണ്ടുള്ള തേജസ്സു്.

വൃത്തി—൧. ഉപജീവനം, നിത്യവൃത്തി, കാലക്ഷേപം.

'ഋതാമൃതാഭ്യാം ജീവേത
മൃതേന പ്രമൃതേന വാ,
സത്യാനൃതേന വാ ജീവേ-
ന്നശ്വവൃത്ത്യാ കഥഞ്ചന'

ഉഞ്ഛശീലം കൊണ്ടും അയാചിതമായി ദൈവോപനതമായി കിട്ടുന്നതുകൊണ്ടും ഉപജീവിക്കുന്നതാണു് ഉത്തമം. അതു സാധിക്കാത്തപക്ഷം യാചിച്ചു ഭക്ഷിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ കൃഷികൊണ്ടുപജീവിക്കാം. ഇതു മധ്യമപക്ഷം. ഇതൊന്നും സാധിക്കില്ലെങ്കിൽ കച്ചവടം ചെയ്തുപജീവിക്കുക. ഇതിൽ അസത്യം കൂടിച്ചേർന്നു കിടപ്പുള്ളതിനാൽ ഇതു അധമമാണു്. (നശ്വവൃത്ത്യാ കഥഞ്ചന) സേവാവൃത്തികൊണ്ടു ഒരിക്കലും ഉപജീവിക്കരുതു്. ഇതു നീചവൃത്തിയാണെന്നു താൽപര്യം.

൨. ജീവിതം. ൩. വെടിപ്പു്. ൪. വ്യാഖ്യാനം. ൫. ഇരിപ്പു്. ൬. പിടിത്തം.

വൃത്തികെട്ടവൻ—വെടിപ്പില്ലാത്തവൻ.

വൃത്തികേടു്—വെടിപ്പില്ലായ്ക.

വൃത്തിചതുഷ്ടയം—നാലുവിധം വൃത്തികൾ.

1. കൈശികി—നല്ല നല്ല സന്ദർഭങ്ങൾ ശൃംഗാരകരുണങ്ങളാൽ വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്നതു്.
2. ആരഭടി—രൌദ്രബീഭത്സങ്ങൾ കൊണ്ടു അതിപ്രൌഢസന്ദർഭങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്നതു്.
3. ഭാരതി—ഇഷ്ടന്യഭാഷ്യസന്ദർഭങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്നതു്.
4. സാത്വതി—സുകുമാര സന്ദർഭങ്ങളെ ഹാസ്യശാന്താത്ഭുതങ്ങൾ കൊണ്ടു വർണ്ണിക്കുന്നതു്.

'കൈശിക്യാരഭടീ പിന്നെ
ഭാരതീ സാത്വതീ തഥാ'.

വൃത്തിത്രയം-അഭിധാ, ലക്ഷണാ, വ്യഞ്ജനാ ഇവ മൂന്നും. (ഓരോന്നും നോക്കുക).

വൃത്തിദുഃഖം-നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നതിലുള്ള സങ്കടം.

വൃത്തിസാധനം - ഉപജീവനത്തിനുള്ള സമ്പത്ത്.

വൃത്തിഹീന-വി. വൃത്തിയില്ലാത്ത.

വൃത്ത്യനുപ്രാസം-അന്ത്യപ്രാസം എന്ന ശബ്ദാലങ്കാരത്തിന്റെ ഉൾപ്പിരിവ്.

വൃത്ത്യർത്ഥം-അ. വൃത്തിക്കായിട്ട്.

വൃത്രൻ-പു. ഒരസുരൻ.

ഗ്രീഷ്മകാലത്തിൽ മഴ ഇപ്പോൾ പെയ്യും ഇപ്പോൾ പെയ്യും എന്നു മനുഷ്യനു ആഗ്രഹത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതും എന്നാൽ പലപ്പോഴും ആശാഭംഗത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും ആയ കറുത്തിരുണ്ട കാർമേഘപടലത്തിനെ 'വൃത്രഃ' എന്നു വിളിച്ചുവന്നിരുന്നു. ഇതു ഒരു അസുരനെന്നും സങ്കല്പിച്ചുപോന്നു. ഇവൻ വേനൽകാലത്തു വെള്ളമെല്ലാം സംഗ്രഹിച്ചു എങ്ങും വിട്ടയക്കാതെ തന്റെ അധീനത്തിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഇന്ദ്രൻ തന്റെ വജ്രം ഇളക്കി ഇവനെ പ്രഹരിക്കുമ്പോൾ വെള്ളമെല്ലാം വിട്ടയക്കുകയും അതു മഴയായി വീഴുകയും ചെയ്യും. ഇതിനാൽ ജലാശയങ്ങൾ നിറഞ്ഞു പ്രവാഹമുണ്ടാകയും ദേവന്മാരും മനുഷ്യരും സന്തോഷിക്കയും ചെയ്യും. ഇന്ദ്രനും ഈ അസുരനും തമ്മിലുള്ള യുദ്ധം ഋഗ്വേദത്തിൽ ബഹുരസമായി വിസ്തരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (പ്രാചീനാര്യാവർത്തം).

ചിത്രകേതു എന്ന വിദ്യാധരനെ പാർവ്വതി ശപിക്കയാൽ വൃത്രൻ എന്ന അസുരനായി.

ശാപകാരണം—

'അങ്ങുകൈലാസാചലേന്ദ്രവരനുടെ
മീതെ ഗഗനമാർഗ്ഗേ നടക്കുന്നവൻ
പൂതശരീരിതൻ ദേവിയെത്തന്നുടെ
തുഞ്ചുടതന്മേലിരുത്തിയിരിക്കുന്ന
ത്യാമരേണകണ്ടാശു ചൊല്ലീടിനാൻ
വിദ്യാധരികളെ കാണ്മിനിതുമഹാ
വിദ്യാർത്ഥിപരഗനായ മഹേശ്വരൻ
നിത്യം സുരമുനീന്ദ്രാദിസമക്ഷമാം
സത്സഭയിങ്കലചലജകന്യയും
ലജ്ജകൂടാതെ മടിയിലെടുത്തുവെ
ച്ചിജ്ജനത്തെപ്രതിശങ്കയുമെന്നിയെ
വർത്തിപ്പതത്യന്തകഷ്ടമത്രേ തുലോം'

ഇതാണു ദേവി ശപിപ്പാനുള്ള കാരണം.
(ഭാഗവതം)

വ. ശത്രു. നു. ഇന്ദ്രൻ.

വൃത്രം-പു. മേഘം. വ. ഇരുട്ട്. നു. ശബ്ദം. ര്. ഒരു പർവ്വതം.

വൃത്രഹാവ്-ദേവേന്ദ്രൻ. വൃത്രാസുരനെ കൊന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വൃത്രാരി - ദേവേന്ദ്രൻ. വൃത്രാസുരന്റെ ശത്രു എന്നർത്ഥം.

വൃഥാ-അ. വെറുതെ.

വൃഥാടനം-ഉലാത്തൽ, ലാത്തൽ.

വൃഥാട്യാ-അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു നടക്കുക.

വൃഥാദാനം-വേണ്ടാത്ത കൊട, വെറുതെ കൊടുക്ക, വേശ്യമാർക്കും മററും കൊടുക്ക.

വൃഥാമതി-ദുർബ്ബുദ്ധി.

വൃഥാലാപം-പാഴ്വാക്ക്.

വൃഥാവൽ-അ. വെറുതെ.

വൃഥാവാദം-പാഴ്വാക്ക്.

വൃദ്ധ-വി. പു. വളർച്ച, വളർന്ന. ഭൂ. പഴകിയ. നു. ബുദ്ധിയുള്ള. (നാമം-വൃദ്ധത).

വൃദ്ധകാകം-കാവതിക്കാക്ക.

വൃദ്ധചതുഷ്ടയം — വൈരാഗ്യവൃദ്ധൻ, ജ്ഞാനവൃദ്ധൻ, ധൎമ്മവൃദ്ധൻ, വയോവൃദ്ധൻ ഇവർ ൪-ം.

വൃദ്ധത-വൃദ്ധത്വം, വാൎദ്ധക്യം.

വൃദ്ധദാരുകം, വൃദ്ധദാര(ക)ം- മറിക്കുന്നി.

വൃദ്ധനാഭി- വി. കുടവയറുള്ള, പൊക്കിൾക്കുഴിയുള്ള

വൃദ്ധൻ-എഴുപതിനുമേൽ വയസ്സുചെന്നവൻ, മുതുക്കൻ. ൨. ഒരു മഹൎഷി.

വൃദ്ധം-൧. സാമ്പ്രാണി. ൨. ശൈലേയം. ൩. മറിക്കുന്നി.

വൃദ്ധശ്രവസ്സ്-ദേവേന്ദ്രൻ. ബൃഹസ്പതി മുതലായ വൃദ്ധന്മാരിൽ നിന്നും ഹിതത്തെ ശ്രവിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. വൎദ്ധിക്കപ്പെട്ട കീൎത്തിയുള്ളവൻ എന്നുമാവാം.

വൃദ്ധാ-വയസ്സുചെന്നവൾ, മുതുക്കി, പ്രസവംനിന്നു നരച്ചവൾ.

വൃദ്ധി-൧. വളൎച്ച. ൨. സുഖം. ൩. സമ്പത്ത്. ൪. വൃഷണം വീക്കുന്നതായ ഒരു ദീനം. ൫. കറേററം. ൬. ശൂലം. ൭. ഒരു പച്ചമരുന്ന് (വിരുത്തി).

ഗുണം ഋദ്ധിക്കു സമമാണ്. രക്തദോഷം, ചുമ മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. ഋദ്ധിയും വൃദ്ധിയും വെളുത്ത രോമമുള്ള കിഴങ്ങുകളാണ്. രണ്ടും ദുൎല്ലഭങ്ങളാകയാൽ രണ്ടിന്റെ സ്ഥാനത്തും പന്നിക്കിഴങ്ങു ചേൎക്കാം.

൮. വേലിയേററം. ൯. പലിശ. ൰. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന യോഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

വൃദ്ധിജീവിക-പലിശകൊണ്ടു കഴിക്കുക.

വൃദ്ധിദം-ജീവകം.

വൃദ്ധിമൽ-വി. വൎദ്ധനയുള്ള.

വൃദ്ധിമാൻ-ധനവാൻ.

വൃദ്ധിവീക്കം-വൃഷണം വീക്കുക.

വൃദ്ധാക്ഷം-മുതുകാള.

വൃദ്ധ്യാജീവൻ- പലിശകൊണ്ടുപജീവിക്കുന്നവൻ.

വൃന്താം-൧. ഞെട്ടുപ്പ്, ഞെട്ട്. ആവരണം ചെയ്യുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. മുലക്കണ്ണ്. ൩. തിരിക.

വൃന്താകി-൧. ചെറുവഴുതിന. ൨. കണ്ടകാരിവഴുതിന.

വൃന്ദം-കൂട്ടം.

വൃന്ദാ-തുളസി.

വൃന്ദാര(ക)-വി. ൧. സൌന്ദൎയ്യമുള്ള. ൨. ശ്രേഷ്ഠമായുള്ള. ൩. പ്രധാനമായുള്ള.

വൃന്ദാരകൻ- ൧. ദേവൻ. യോഗബലത്തോടുകൂടിയവൻ എന്നൎത്ഥം. ൨. തലവൻ.

വൃന്ദാരകാരാതി- അസുരൻ. വൃന്ദാരകന്മാരുടെ (ദേവന്മാരുടെ) അരാതി (ശത്രു) എന്നൎത്ഥം.

വൃന്ദാവനം- കാളിന്ദീനദിയുടെ അടുക്കലുള്ള ഒരു വനം.

കൃഷ്ണമധുരയിൽ നിന്നു അഞ്ചു മൈൽ വടക്കാണ്. യമുനാതീരത്താകുന്നു ഈ ചെറിയ വനം. അവിടെ അനേകം ക്ഷേത്രങ്ങളും ഉണ്ട്. ഇപ്പോഴും തീൎത്ഥയാത്രക്കാർ ദൎശിച്ചുവരുന്നു. ഇവിടെയാണു കൃഷ്ണൻ ഗോപന്മാരൊന്നിച്ചു പശുക്കളെമേച്ചു കളിച്ചുനടന്നതു്.

കൃഷ്ണൻ ഗോപാലനായി യൌവ്വനം നയിച്ച സ്ഥലം.

വൃന്ദിഷ്ഠ-വി. ൧. ഏററവും സൌന്ദൎയ്യമുള്ള. ൨. പ്രധാനമായുള്ള.

വൃശ(ഷ)ം-൧. എലി. ൨. ആടലോടകം.

വൃശ്ചികം-൧. 8-ാമത്തെ മാസം. ൨. തേൾ. ൩. 8-ാമത്തെ രാശി. ൪. ഞണ്ട്. ൫. ചാണകത്തിലെ വണ്ട്. ൬. ഒരു മുൾച്ചെടി, മലങ്കാര.

വൃശ്ചികാ- ഒരു മരുന്ന്, കാഞ്ഞോറി. (കാഞ്ഞോറി എന്നതു തമിഴാണ്).

വൃശ്ചീരം-വെളുത്ത തഴുതാമ.

വൃശ്ചീവം-വെളുത്ത തഴുതാമ.

വൃഷകൻ-ഒരു ഗാന്ധാരരാജപുത്രൻ.

വൃഷകേതു-൧. ശിവൻ. ൨. പൂച്ച.

വൃഷഗിരി-തൃശ്ശിവപേരൂർ.

പരശുരാമൻ കേരളത്തെ നിർമ്മിച്ച് പരദേശബ്രാഹ്മണർ മുതലായവരെ അവിടെ താമസിപ്പിച്ചതിൻെറശേഷം രക്ഷാർത്ഥം ശ്രീപരമേശ്വരനെക്കൂടി കൈലാസത്തുചെന്ന് ക്ഷണിച്ചു. ശിഷ്യവാത്സല്യം ഹേതുവായിട്ട് അദ്ദേഹം പാർവ്വതീസമേതം വൃഷാരൂഢനായി തെക്കോട്ടേക്ക എഴുന്നെള്ളി. വഴിക്ക വാഹനമായ വൃഷം ഒരു പർവ്വതംകണ്ട് ഭഗവാൻെറ വാസത്തിന്ന സുഖസ്ഥാനമാണ് ഇതു എന്ന് മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു. പരമേശ്വരൻ ഇതറിഞ്ഞു ഉടൻ ഭൂമിയിലേക്ക അവതരിച്ച് അവിടെ നിവാസം ഉറപ്പിച്ചു. വൃഷം കണ്ട പർവ്വതമാകയാൽ 'വൃഷഗിരി' എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു. (നരസിംഹപുരാണം നോക്കുക)

വൃഷണം-അണ്ഡം. ശുക്ലത്തെ വർഷിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

വൃഷണകച്ഛു-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം. വൃഷണത്തിൽ അഴുക്കുനിമിത്തം ചൊറിച്ചിലുകൊണ്ടു പൊള്ളലുണ്ടായി പൊട്ടിയൊലിക്കും.

വൃഷണാശ്വ-ഇന്ദ്രൻെറ ഭണ്ഡാരം.

വൃഷദംശകം-പൂച്ച.

വൃഷധ്വജൻ- ൧. ശിവൻ. വൃഷത്തെ ധ്വജത്തിലാക്കിയവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. ഗണപതി.

വൃഷധ്രകൻ-വൈവസ്വതമനുവിൻെറ ഒരു പുത്രൻ.

വൃഷൻ-൧. കൃഷ്ണൻ. ൨. വിഷ്ണു. ൩. ശത്രു. ൪. കാമൻ. ൫. ശക്തൻ. ൬. ശ്രേഷ്ഠതയുള്ളവരിൽ ചേർക്കുന്ന ഒരു വാക്ക്. ൭. നാലുപ്രകാരമുള്ള മനുഷ്യരിൽ രണ്ടാമത്തവൻ. ൮. ദേവേന്ദ്രൻ.

വൃഷപർവ്വാവു-അസുരാധിപൻ.

വൃഷപർവ്വാശ്രമം-ഒരാശ്രമം. ഗന്ധമാദനത്തിന്നരികെ, ഹിമവാൻെറ പുറത്തു നിർമ്മല ജലാശയങ്ങളോടും, പുഷ്പിതവൃക്ഷലതാദികളോടുംകൂടി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

വൃഷപാലകൻ-ധർമ്മരക്ഷകൻ.

വൃഷഭൻ-കാള.

വൃഷഭം-൧. കാള. ൨. ഇടവകം, ഒരു മരുന്ന്. ൩. ഇടവം രാശി. ൪. ശ്രേഷ്ഠവാചകം.

(വൃഷഭൻ—ശ്രേഷ്ഠവാചകം ഉ-ം, മുനിവൃഷഭന്മാർ)

വൃഷം-൧. ധർമ്മം. ൨. മയിൽപ്പീലി. ൩. കാള. ൪. രതിമഞ്ജരിപ്രകാരമുള്ള പുരുഷന്മാരിൽ ഒരുതരം. ൫. രാശിചക്രത്തിൽ ഒരുഭാഗം. ൬. എലി. ൭. ശുക്ലം. ൮. കതിര. ൯. ഇടവംരാശി. ൰. ഇടവകം എന്ന ഒരു മരുന്ന്. ൰൧. ബലം. ൰൨. ശ്രേഷ്ഠം. ൰൩. ആടലോടകം. ൰൪. സുകൃതം. ൰൫. എലിച്ചെവിയൻ.

വൃഷലൻ-൧. ശൂദ്രൻ. ൨. ചന്ദ്രഗുപ്തൻ. ൩. പാപി, ദുഷ്ടൻ.

വൃഷലം-൧. കതിര. ൨. ചെമന്ന ഉള്ളി.

വൃഷലി-൧. ശൂദ്രസ്ത്രീ. ൨. വിവാഹത്തിന് പിതൃഗൃഹത്തിൽ പ്രായമായി അധിവസിക്കുന്ന യുവതി.

വൃഷലോചനം-എലി.

വൃഷവാഹനൻ-ശിവൻ. കാള വാഹനമായുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

വൃഷസ്യന്തീ-മൈഥുനേച്ഛയുള്ളവൾ.

വൃഷാവ്-൧. ഇന്ദ്രൻ. ൨. കൎണ്ണൻ. ൩. ദുഃഖം. ൪. കാള. ൫. കുതിര.

വൃഷാകപായീ-൧. ലക്ഷ്മി. ൨. ഗൌരി. ൩. ശചി. ൪. സ്വാഹ. ൫. അട്ടപതിയൻ. ൬. ശതാവരി. ൭. സൂൎയ്യഭാൎയ്യയായ ഉഷസ്സ്. ൮. ഇന്ദ്രന്റെ അമ്മ.

വൃഷാകപി-൧. സൂൎയ്യൻ. ൨. വിഷ്ണു. ൩. ശിവൻ ൪. ഇന്ദ്രൻ. ൫. അഗ്നി.

വൃഷാകരം-ഉഴുന്ന്.

വൃഷാങ്കൻ-ശിവൻ.

വൃഷാങ്കം-ചേരുമരം.

വൃഷാഹാരം-പൂച്ച.

വൃഷി-കശകൊണ്ടുള്ള ആസനം.

വൃഷിവല്ലി-ചിററലം.

വൃഷ്ടി-മഴ.

വൃഷ്ടിജീവനം-വേഴാമ്പൽപക്ഷി.

വൃഷ്ണി-൧. കറിയാട്ട്. ൨. മേഘം. ൩. രശ്മി. ൪. വൃഷ്ണിവംശം.

വൃഷ്ണി-൧. മധുവിന്റെ മകൻ. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ ഒരു പൂൎവ്വികൻ.

കൃഷ്ണൻ വൃഷ്ണിയുടെ സന്തതിയിൽ ജനിക്കയാൽ വാൎഷ്ണേയൻ, വൃഷ്ണി ഈ പേരുകൾ സിദ്ധിച്ചു. ൨. ഇന്ദ്രൻ. ൩. അഗ്നി ൪. കൃഷ്ണൻ. ൫. വായു.

വൃഷ്ണി-വി. കോപമുള്ള.

വൃഷ്ണിഗൎഭൻ-കൃഷ്ണൻ.

വൃഷ്ണിവംശം-യദുവംശം.

യാദവന്മാരിൽ ഒമ്പതു വൎഗ്ഗക്കാരുണ്ട്. അവർ ദാശാൎഹർ, വൃഷ്ണികൾ, അന്ധകർ, ഭോജർ, സാത്വതർ, മാധവർ, വിസജ്ജർ, കുകുരർ, കുന്തികൾ ഇവരാകുന്നു.

വൃഷ്ണീശ്വരൻ-ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

വൃഷ്യ-വി. ശുക്ലത്തെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുന്ന, ശരീരപുഷ്ടിയുമാറവുമുണ്ടാക്കുന്ന.

വൃഷ്യം-൧. കരിമ്പ്. ൨. ഉഴുന്ന്.

വൃസി - കശപ്പുല്ലുകൊണ്ട് ചമച്ച ആസനം.

വൃഹച്ഛല്കം-ചിങ്കിടമത്സ്യം.

വൃഹൽ(ത്)-വി. വലിയ.

വൃഹൽകഥാ-പല കഥകൾ അടങ്ങിയ ഒരു പുസ്തകം.

വൃഹൽസംഹിത-വരാഹമിഹിരന്റെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപുസ്തകം.

വൃഹതി-൧ കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട. ൨ ചെറുവഴുതിന. ൩. നാരദന്റെ വീണ ൪. ശ്ലോകത്തിന്റെ ഒരു വൃത്തം. ൫. ഒരു പുതപ്പ്.

വൃഹതിക-൧. ഉത്തരീയം. ൨. ചെറുവഴുതിന.

വൃഹദംഗം-ആന.

വൃഹദ്രാവീ-ചെറിയ മൂങ്ങ.

വെ

വെകിട-ചൂട്, വെക്കം.

വെക്ക-ചൂട്, അനച്ച, തീയുടെ ചൂട്.

വെക്കച്ചാം-ഒരു മൎമ്മം. (കണങ്കാലിനു കീഴെ.)

വെക്കം-അ. വേഗം, നിമിഷം.

വെക്കൽ-൧. വെക്കുക. ൨. ചൂട്, അനച്ച.

വെക്കാലി-ഒരു വൃക്ഷം.

വെക്കുന്നു-൧. വെയ്ക്കുന്നു, മുട്ടപിടിപ്പിക്കുന്നു. ൨. ഏതെങ്കിലും വസ്തു എങ്കിലും ഒരു സ്ഥലത്തിൽ ചേൎക്കുന്നു, സ്ഥാപിക്കുന്നു. ൩. നടുന്നു. (വെപ്പിക്കുന്നു—കാ. ക്രി.)

വെങ്ക, വെങ്കടം-തിരുപ്പതിയിലെ വിഷ്ണുക്ഷേത്രം (വെങ്കിടേശ്വരസ്വാമി).

വെങ്കാടുക്ക്-ഒരു ശിംബിധാന്യം.

(കഫം, കൃമി, അൎശസ്സ് മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-സിദ്ധാൎത്ഥം, ത-വെള്ളക്കാടുക്ക്).

വെങ്കടേശ്വരശാസ്ത്രി-ഒരു സംസ്കൃത കവി. രാമഭദ്രദീക്ഷിത ശിഷ്യൻ, ദക്ഷിണാമൂൎത്തി പുത്രൻ, കൌണ്ഡിന്യവംശം. ശാബ്ദികവിഭാൽ കവിപ്രമോദം, പതഞ്ജലിചരിത വ്യാഖ്യാനം ഇവ നിൎമ്മിച്ചു.

വെങ്കതലി-ഒരുമാതിരി മൈത.

വെങ്കലം-നാകവും ചെമ്പും കൂട്ടി ഉരുക്കിയതു്.

വെങ്കളി-വെള്ളക്കുമ്മായം.

വെങ്കായം-വെള്ളുള്ളി.

വെങ്കാരം-പൊൻകാരംതന്നെ വെളുത്ത തരം.

(ചുമ, വിഷം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-ശ്വേതടങ്കണം. ഇം- White Borax വൈറ്റ് ബോറാക്സ്)

വെങ്കാറ്-വെളുത്ത മേഘം.

വെങ്കൊടിത്തൂവ-വലിയ കൊടിത്തൂവ.

വെങ്കൊറ്റക്കുട-രാജാക്കന്മാരുടെ ഒരു മാതിരി വെള്ളക്കുട. (വെൺകൊറ്റക്കുട എന്നതു നോക്കുക)

വെങ്ങൽ-൧. പോക. ൨. അടുക്കുക. ൩. മുൻപിൽ കാണുക.

വെങ്ങുന്നു-൧. പോകുന്നു. ൨. അടുക്കുന്നു. ൩. മുൻപിൽ കാണുന്നു.

വെച്ചു്-അ. വിഭക്തികളിൽ ഷഷ്ഠിയിലൊ സപ്തമിയിലൊ ചേൎക്കുന്നതു്.

വെച്ചുമുക്ക്-വില്ലു്.

വെച്ചടിക്ക-യാത്രയാവുക.

വെച്ചിങ്ങ-തെങ്ങിൻ പൂക്കുലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ചെറിയ കായ്, വെള്ളക്ക.

വെച്ചിട്ടു് - തല്ക്കാലത്തേയ്ക്കു ഒഴിച്ചു വെച്ചിട്ടു്.

'കാളമെടുത്തു വിളിക്കണമെന്നാൽ
കേളനെവെച്ചിട്ടൊരുവനുമില്ല'
(നളചരിതം തുള്ളൽ)

'സന്താനവേദപ്പൊരുളുകൾവെച്ചിട്ടു്'
(കല്യാണസൌഗന്ധികം തുള്ളൽ)

വെച്ചിരുത്തുന്നു-ആനയെ കോവിലിലെ നടയ്ക്കു വയ്ക്കുന്നു. (നാമം-വെച്ചിരുത്തം).

വെച്ചുപറക-നിസ്സാരമായി സൂചിപ്പിക്കുക.

വെച്ചെത്തി-വെളുത്ത ചെത്തി.

വെടി-൧. വെടിമരുന്നുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രയോഗം. ൨. നേരമ്പോക്കു സംസാരം. ൩. കമ്പവെടി, കതിനാവെടി മുതലായവ.

വെടിക്കയറ്-വെടിത്തിരി, വഴിത്തിരി

വെടിക്കാരൻ-൧. വെടിവെക്കുന്നവൻ, ൨. നേരംപോക്കു പറയുന്നവൻ.

വെടിക്കുന്നു-വിള്ളുന്നു, പൊട്ടുന്നു.

വെടിക്കുഴ-പൈതങ്ങൾ ചില കുരുക്കളിട്ടു് വെടിവെച്ചുകളിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി ഓട്ടക്കുഴൽ.

വെടിക്കുഴൽ-൧. തോക്കിന്റെ കുന്നക്കുഴൽ ൨. വെടിക്കുഴ.

വെടിക്കെട്ടു-കരിമരുന്നുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗം.

വെടിഗ്ഗന്ധകം - വെടിമരുന്നുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി ഗന്ധകം.

വെടിച്ചൽ-ക്രി. വിള്ളുക, പൊട്ടുക. ല. ഉപേക്ഷിക്കുക.

വെടിത്തിരി-വഴിത്തിരി.

വെടിത്തുള-കുറിഞ്ഞിത്തുമ്പ.

വെടിപറയുക-നേരമ്പോക്കു പറയുക.

വെടിപ്പ്-ക്രി. നന്മ. ല. കുററമില്ലായ്മ. ന. സ്വച്ഛത. ര. വിള്ളൽ, പൊട്ടൽ. ('സ്വച്ഛത' എന്ന അൎത്ഥത്തിലാണെങ്കിൽ 'വെടുപ്പ്' എന്നതു നന്ന്.)

വെടിപ്പഴുത്-ക്രി. വെടിവെപ്പാനായിട്ടു കോട്ടയുടെ മുകളിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ദ്വാരം. ല. വെടികൊണ്ടുണ്ടായ ദ്വാരം.

വെടിപ്പാകുന്നു-ക്രി. വൃത്തിയാകുന്നു, നന്നാകുന്നു. ല. മിനുസമാകുന്നു. (സ. ക്രി വെടിപ്പാക്കുന്നു.)

വെടിപ്പാട്-ക്രി. വെടിവെച്ചാൽ ഉണ്ട ചെന്നു വീഴുന്ന അകലം. ഉണ്ടകൊണ്ട വട്ടക്.

വെടിപ്പുര-വെടിമരുന്നുമററും സൂക്ഷിക്കുന്ന ഭവനം.

വെടിപ്പൊട്ടി-പൊങ്ങച്ചക്കാരൻ.

വെടിപ്പൊരുൾ-സ്ഫുടവിവരണം, തെളിവായി വിവരിക്കുക.

വെടിമരുന്ന്-വെടിയുപ്പും ഗന്ധകവും കരിയും കൂട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു. കരിമരുന്നു.

വെടിമ്പു, വെടിയൽ-ക്രി. വിള്ളുക, പൊട്ടുക. ല. ഉപേക്ഷിക്ക.

വെടിയുണ്ട-വെടിവെക്കുന്നതിനു ഈയം കൊണ്ടുംമററും വാൎത്തുണ്ടാക്കുന്ന വസ്തു.

വെടിയുന്നു ക്രി. ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. ല. വിള്ളുന്നു, പൊട്ടുന്നു.

വെടിയുപ്പ്-വെടിമരുന്നുണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ഉപ്പ്.

വെടിയുപ്പു എന്നതു ക്ഷാരമേലും അഗ്നിദ്രാവകവും എന്ന രണ്ടു പോഷണദ്രവ്യങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഒരു വസ്തു ആകുന്നു. ഇതു വളത്തിനു നന്നാണ്. ഇതിനു ശുദ്ധീകരിക്കാത്ത വെടിയുപ്പു മതി. ധാന്യങ്ങൾ പച്ചപിടിക്കാൻ വളരെ നല്ല. ആകാശത്തിൽ നിന്നും വെള്ളം പിടിച്ചുവലിക്കുന്നതിനു ഇതിനു ശക്തിയുണ്ട്.

വെടുത്തല-കതിര്, (നെയ്ത്തുകാരുടെ) വെറുങ്കോല്.

വെടുപ്പ്-സ്വച്ഛത, നന്മ, കുററമില്ലായ്മ.

വെട്ട്-ക്രി. വാൾ, മഴു, കോടാലി മുതലായ ആയുധങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗം. ല. വെട്ടുകൊണ്ടുല്ലുണ്ടാകുന്ന മുറിവ്.

വെട്ടൻ-വെട്ടുന്ന പോത്ത്.

വെട്ടക്കരിയൻ-മലയരുടെ ഒരു ദേവത.

വെട്ടടക്ക-കളിയടക്ക. വെള്ളടക്ക> < വെട്ടടക്ക.

വെട്ടം-വെളിച്ചം.

വെട്ടൽ-ക്രി. വെട്ടുക. ല. ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു വേദന, മിന്നൽ.

വെട്ടരിവാൾ-കാടുമററും വെട്ടുന്നതിനുള്ള അരിവാൾ.

വെട്ടാവാളാൻ-വേട്ടാളൻ. A wasp.

വെട്ടാവെളിവ്(ച്ചം)-വലിയ സൂൎയ്യപ്രകാശം,

വെട്ടി-വി. പ്രയോജനമില്ലാത്ത

വെട്ടി-ഒരു വൃക്ഷം.

വെട്ടിക്കുതിര-കോവർകഴുത.

കുതിരയിൽ കഴുതയാൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു തരം കഴുത. സം- അശ്വതരം. ത- കോവർകഴുതൈ.

വെട്ടിത്താളി-ക്രി. വെട്ടിവൃക്ഷത്തിൻെറ ഇല. ല. വെട്ടിയില ചതച്ചുപിഴിഞ്ഞ ചാർ.

വെട്ടിപ്പിടിക്ക-യുദ്ധംചെയ്തു ജയിക്ക.

വെട്ടിൽ-വെട്ടക്കിളി.

വെട്ടിവാളാൻ-ഒരുമാതിരി കടന്നൽ.

വെട്ടുകത്തി-ഒരായുധം, വെട്ടുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി വലിയ പിച്ചാങ്കത്തി.

വെട്ടുകല്ല്-മണ്ണിന്റെ അടിയിൽനിന്നും വെട്ടിയെടുക്കുന്ന ചെമന്ന കല്ല്.

വെട്ടുചേമ്പ്-ഒരു കന്ദശാകം.

വെട്ടുന്നു-ക്രി. വാൾ, മഴു മുതലായ ആയുധങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രയോഗിക്കുന്നു. ൨. കിണർ, കുളം മുതലായവയെ കുഴിക്കുന്നു. ൩. പ്രകാശിക്കുന്നു.

വെട്ടുപന-കുടപ്പന.

വെട്ടുപാട്-വെട്ടുകൊണ്ടുണ്ടായ മുറിവ്, തഴമ്പ്.

വെട്ടുവഴി-വീതിയുള്ള നല്ല നാട്ടുവഴി.

'വെട്ടുവഴികളടിച്ചുതളിച്ചതിൽ
പട്ടുകളാനീളെവിരിച്ചുകൊണ്ടീടണം'
(ഗണപതിപ്രാതൽ തുള്ളൽ)

വെട്ടേ-അ. വെളിച്ചത്ത്, പരസ്യമായിട്ട്.

വെൺ-വി. ക്രി. വെളുത്ത. ൨. പ്രകാശമുള്ള. ൩. വലിയ. ൪. ഭംഗിയുള്ള.

വെൺകഞ്ജകം-വെളുത്ത തുളസി.

വെൺകടമ്പ്-ഒരു മാതിരി കടമ്പുമരം.

വെൺകതലി, വെൺകനലി-ഒരു വൃക്ഷം.

വെൺകളാവ്-വെള്ളക്കുമ്മായം തേച്ചിട്ടുള്ള ഒരുമാതിരി വലിയഭവനം.

വെൺകളി-വെള്ളക്കുമ്മായം.

വെൺകളിമാടം - വെൺകളിതേച്ച മാളിക.

വെൺകറുക-ഒരുമാതിരി പുല്ല്.

വെൺകാരം-കാരം പലതരമുള്ളതിൽ ഒന്ന്.

വെൺകാമരം-ഒരു വൃക്ഷം.

വെൺകായൽ-വലിയ കായൽ.

വെൺകാര-ഒരു മുൾച്ചെടി.

വെൺകുറിഞ്ഞി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

വെൺകുരുന്തോട്ടി-കുറുന്തോട്ടി മൂന്നുതരമുള്ളതിൽ വെളുത്തത്.

വെൺകൊട്ട-ഒരു വൃക്ഷം.

വെൺകൊററക്കുട-(വെൺ=വെളുത്ത കൊററൻ=രാജാവ്). രാജചിഹ്നമായ വെള്ളക്കുട.

വെൺചമരി, വെൺചമരിമാൻ-ഒരുവകമാൻ.

വെൺചാണായി-വെളുത്ത അമര.

വെൺചാമരം-ക്രി. വെൺചമരിമാനിന്റെ വാലിനു വെള്ളിയോ പൊന്നോ കൊണ്ടു പിടിയിട്ടു വീശുന്നതിനായിട്ടുണ്ടാക്കുന്ന സാധനം. ൨. വെൺചമരിമാനിന്റെ വാൽ.

വെണ്ട-ക്രി. ഓട്ടുകൊണ്ടു വാർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരുമാതിരി ചെറിയ മണി. ൨. ഒരു വക ചീര. ൩. വെണ്ടക്കാ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു തൈ. ('ഭിണ്ഡാ' എന്നതാണ് 'വെണ്ട' എന്നായത്).

വെണ്ടകം-ഒരു വൃക്ഷം, നീർമരുത്.

വെണ്ടക്കാ-വെണ്ടയുടെ കായ്.

വെണ്ടിങ്കൾ - വെൺതിങ്കൾ, വെളുത്ത ചന്ദ്രൻ, പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ. (പ-മ.)

വെണ്ടെല്ല്-പഴക്കംചെന്ന അസ്ഥിക്ക് ചില ദിക്കിൽ പറയുന്ന ഒരു പേർ.

വെണ്ണ-തൈരു കലക്കിയെടുത്ത നെയ്.

രക്തദോഷം, ചുട്ടുനീറൽ, ക്ഷയം, അർശസ്സ്, വ്രണം മുതലായവയെ ശമി

പ്പിക്കും. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. മലത്തെ പിടിപ്പിക്കും. നേത്രത്തിനു ഹിതം.

വെണ്ണക്കല്ല്-ഒരുമാതിരി ചുണ്ണാമ്പുകല്ല്.

വെണ്ണനൈ-ഉരുക്കാത്ത നെയ്.

വെണ്ണാരക്കൽ-വെളുത്ത പാറക്കല്ല്.

വെണ്ണിലം-മണൽപ്രദേശം.

വെണ്ണിലാവ്-വെളുത്ത നിലാവ്.

വെണ്ണീറ്-ചാരം, ഭസ്മം.

വെണ്ണീററൻകന്നൻ-ഒരുവക താണതരം വാഴ, ചാരക്കന്നൻ.

വെണ്ണെഞ്ച്- മൃഗങ്ങളുടെ നെഞ്ചിനു ചിലദിക്കിൽ പറയുന്ന പേർ.

വെണ്ണെല്ല്-൧. വെണ്ടെല്ല്. ൨. ഒരുമാതിരി വെളുത്ത നെല്ല്.

വെൺതകര-ഒരു തകര.

വെൺതന്തലകൊട്ടി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്

വെൺതഴ-വെളുത്ത ശീലകൊണ്ട നിർമ്മിച്ച തഴ.

വെൺതിങ്കൾ-പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ, വെളുത്ത ചന്ദ്രൻ.

വെൺതുലാത്ത്-തൂക്കത്തിലെ പോരായ്മ (കുറവ്).

വെൺനിലാവ്-പൂർണ്ണചന്ദ്രപ്രകാശം.

വെൺപടാവ്-തോൽകൊണ്ടുള്ള കുടം, തോല്ക്കുടം.

വെൺപറമ്പ്- കൃഷിചെയ്യാതെ കിടക്കുന്ന പുരയിടം.

വെൺപാട്ടം-ദ്രവ്യം കൊടുക്കാതെ മുതലാളനോട നിലമോ പുരയിടമോ എഴുതി വാങ്ങിക്കുക, വെറുംപാട്ടം.

വെൺപാതിരി-ഒരുവൃക്ഷം.

വെണ്മ-൧. വെളുപ്പ്. ൨. ശോഭ. ൩. മാർദ്ദവം. ൪. വെടിപ്പ്. ൫. മൂഢതം. (പ-മ). ൬. കീർത്തി.

വെണ്മപെററ-വെളുപ്പുനിറമുള്ള.

'ചുററിനകത്തും പുറത്തും
ബലിശിലകളും വെണ്മ-
പെററവേദികയും പൊന്നിൻ
കൊടിമരവും'

(കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ട്)

വെൺമട്ടം-ചിത്രമില്ലാത്തതായുള്ള മിനുസപ്പണി.

വെണ്മതി-ചന്ദ്രൻ.

വെണ്മല-വെള്ളിമല.

വെണ്മഴു-ഒരായുധം, പ്രകാശമുള്ള മഴു.

വെണ്മാടം-കല്ലുകൊണ്ടോ ഇഷ്ടികകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയ ഭവനം.

വെണ്മീൻ-വെള്ളി, ഉദയനക്ഷത്രം.

വെൺമുരിക്ക്-ഒരു വൃക്ഷം.

വെതുപ്പ്-അനത്തുക, ചൂടുപിടിക്ക.

വെതുപ്പുന്നു-അനതന്നു, ചൂടുപിടിക്കുന്നു. (വെതുപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വെതുമ്പൽ-അനത്തുക, ചൂടുപിടിപ്പിക്ക.

വെതുമ്പുന്നു-അനതുന്നു, ചൂടുപിടിക്കുന്നു. (വെതുപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി.)

വെതുവെത-ഇളംചൂടായിട്ട്.

വെന്തയം-ഉലുവാ.

വെന്തല-തലമണ്ട, തലയോട്ട്.

വെന്തിങ്കൾ-പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ.

വെന്തിങ്ങ-റോമാക്കാർ കഴുത്തിൽ ധരിക്കുന്ന സാധനം.

വെന്തിരുതാളി-ഒരുമാതിരി വള്ളി.

വെന്തുമ്പ-വെളുത്ത തുമ്പ.

വെന്തേക്ക്— ഒരു വൃക്ഷം. (വേവുള എന്നും പറയും).

വെന്നി-൧. കഞ്ഞിക്കു കൂട്ടുന്ന ഒരു കറി.

'കഞ്ഞിക്കൊരുത്തരുവെന്നിയുമസ്രുവും'

(സുഭദ്രാഹരണം പാന)

വെന്നിപ്പറ-പെരുമ്പറ.

വെന്നിമികം-വി. ജയമധികമുള്ള. 'നല്ല' എന്നു താല്പര്യം. ജയിക്കുന്നതായ എന്നും വരും. (പ-മ.)

വെന്നിലാവ്-ശോഭയുള്ള നിലാവ്.

വെന്നീർ-തെളിഞ്ഞ വെള്ളം.

വെന്നൊച്ചി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

വെൻറമ-വെന്ന അവസ്ഥ. (പ-മ).

വെൻറി-ജയം.

വെൻറിക്കൊടി-ജയപതാക.

വെൻറിചേർ-ജയം ചേരുന്ന, വിശിഷ്ടമായ. (പ-മ.)

വെപ്പൻ-അരിയും മററും പാകംചെയ്യുന്നവൻ, വെക്കുന്നവൻ.

വെപ്പ്-ം. വെക്കുക. വ. നിക്ഷേപം. ന. നടുക. ർ. അടുക്കളവേലചെയ്ക. ഇ. പുടത്തിൽവെച്ചു സിന്ദൂരമാക്കുക. (തമിഴിൽ-വെപ്പ് = മല).

വെപ്പാട്ടി-വിവാഹം ചെയ്യാതെ എടുത്ത ഭാര്യ.

വെപ്പുകാടി-ഒരുവക ഔഷധവെള്ളം. (കാടി എന്നതു നോക്കുക). പര്യായങ്ങൾ-ആരനാളകം, സൌവീരം, കുല്മാഷം, അഭിഷുതം, അവന്തിസോമം, ധാന്യാമ്ലം, കുഞ്ജലം, കാഞ്ജികം.

വെപ്പുകാരൻ-വെക്കുന്നവൻ.

വെപ്പുപുര-അടുക്കളപ്പുര.

വെപ്പുപൊടി-ചില സിന്ദൂരപ്പൊടി.

വെപ്പുവള്ളം-ഒരുമാതിരി വലിയവള്ളം

വെപ്പുവെള്ളം-ചില മരുന്നുകൾ ഇട്ടു വെച്ചുണ്ടാക്കുന്ന വെള്ളം.

വെമ്പടാവ്-ശോഭയുള്ള നിലാവ്.

വെമ്പൽ-ം. വ്യാകുലത. വ. തിടുക്കം. ന. ഭയം.

വെമ്പറമ്പ്-കൃഷിചെയ്യാത്ത പറമ്പ്.

വെമ്പാടം-വയൽ.

വെമ്പുന്നു-ം. വ്യാകുലപ്പെടുന്നു. വ. ഭയപ്പെടുന്നു. ന. തിടുക്കപ്പെടുന്നു.

വെയിൽ-ആദിത്യരശ്മി.

പിത്തം, രക്തദോഷം, ദാഹം, വിയർപ്പ്, തളർച്ച, ഭ്രമം, കണ്ണിന്നുദാഹം ... മുതലായതിനെ ഉണ്ടാക്കും. സം-ആതപം.

വെയിൽക്കേട്ട്-വെയിലുകൊണ്ടുണ്ടായ കേട്.

വെരകൽ-അയവു വരുവാനായിട്ടു കൈകൊണ്ടു മട്ടിക്ക.

വെരുക്-ഒരു ചെറിയ മൃഗം (അതിൻെറ ഗുഹ്യത്തിൽനിന്നു പച്ചപ്പുഴ എന്ന ഒരു സുഗന്ധവസ്തു ഉണ്ടാകും).

(മെരുക്, മെരു ഇങ്ങിനെയും പറയുന്നുണ്ട്.) ഇതിൻെറ മാംസം ഗുണംകൊണ്ടു പൂച്ചമാംസത്തിനു തുല്യമാണ്. സം-ഗന്ധമാർജ്ജാരം. ഇം- Civet cat സിവെററ് ക്യാററ്)

വെരുകടി-മൂന്നു വിരൽകൊണ്ടു എടുക്കാവുന്നിടത്തോളമുള്ള അളവ്.

വെരുളുക-ഭയപ്പെടുക. (പ. മ.)

വെമ്മ-മരംതുളയ്ക്കുന്ന ഒരുമാതിരി ഉളി.

വെലി-ശ്രാദ്ധത്തിനും മററും പറയുന്ന ഒരു പേർ, ബലി

വെലിക്കൽ, വെലിക്കല്ല്-ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ബലി തൂകുന്നതിനുള്ള സ്ഥലത്തെ കല്ല്.

വെലിക്കൽപുര-ചില വെലിക്കല്ലു വെക്കുന്നതിനുള്ള പുര.

വെല്കൽ-വെല്ലുക, ജയിക്ക.

വെല്ലം-ശക്കര.

വെല്ലൽ-ജയിക്ക.

വെല്ലുന്നു-ജയിക്കുന്നു.

വെല്ലുവിളി-പോൎക്കുവിളി.

വെല്ലുത്തി-വില്ലുസ്സ്പട്ട്, സൂക്ഷ്മപടം.

വെവ്വേറെ-അ. ഓരോരോന്നോരോന്നായിട്ടു, വേറെ വേറെ.

വെവ്വേറവഴി-അ. ഓരോന്നിനും പ്രത്യേകമായിട്ടു.

വെളഞ്ഞീർ, വെളഞ്ഞിനീർ—മുളഞ്ഞിൽ viscous juice as of a jack-fruit.—(Gundert).

വെളി-൧. വെറുംഭൂമി. ൨. ആകാശം. ൩. വെന്നത്തിന്നപ്പുറം. ൪. പ്രത്യക്ഷം. ൫. വെളിച്ചെമ്പ്.

വെളിച്ചത്താക്കുക-പരസ്യമാക്കുക.

വെളിച്ചപ്പാട്ട്-ദൈവത്തിന്റെ അധിവാസംകൊണ്ടു തുള്ളി കല്പനയെ പറയുന്നവൻ.

വെളിച്ചപ്പെടുന്നു-൧. ദൈവത്തിന്റെ അധിവാസമുണ്ടായി തുള്ളുന്നു. ൨. പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. ൩. പ്രസിദ്ധമാകുന്നു. ൪. ദൃശ്യപ്പെടുന്നു.

വെളിച്ചം-൧. പ്രകാശം. ൨. പ്രത്യക്ഷം.

വെളിച്ചമാകുന്നു-പ്രകാശമുണ്ടാകുന്നു.

വെളിച്ചിമരം-ഒരു വൃക്ഷം, എരിമരം.

വെളിച്ചിൽ(ച്ചിങ്ങ)-വെള്ളക്ക, കൊച്ചങ്ങ, ഇളം കരിക്ക്, (വെച്ചിങ്ങ, മെച്ചിങ്ങ എന്നുമുണ്ട്).

വെളിച്ചെണ്ണ-തേങ്ങായിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന എണ്ണ, തേങ്ങാനെയ്.

വെളിന്താള്ള്-വെളിച്ചെമ്പിന്റെ തണ്ടു.

വെളിപാട്ട്-൧. വെളിച്ചപ്പാടു തുള്ളുക. ൨. പ്രത്യക്ഷത.

വെളിപ്പെടുന്നു-൧. പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. ൨. പ്രസിദ്ധമാകുന്നു. (വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. സ. ക്രി).

വെളിമ്പറമ്പ്-കൃഷിചെയ്യാതെ കിടക്കുന്ന പറമ്പ്.

വെളിയട-വെളിക്കുള്ള അടപ്പു അല്ലെങ്കിൽ വാതിൽ, തിരശ്ശീല.

വെളിയം-വെളിപ്രദേശം.

വെളിയാണിക്കരു - തുറക്കുന്നതിനുള്ള കരു.

വെളിർ-ഒരുമാതിരി വെളുത്ത പക്ഷി, കൊക്ക്.

വെളിവ്-൧. പ്രകാശം. ൨. സുബോധം.

വെളിവാതിൽ-൧. കിളിവാതിൽ. ൨. വെളിയിലേക്കുള്ള വാതിൽ.

വെളിവുകെടുന്നു - ബോധം കെടുന്നു, മോഹാലസ്യമുണ്ടാകുന്നു.

വെളിവുകെട്ടവൻ - കള്ളുകുടിച്ചിട്ടും മററും ബോധമില്ലാതായവൻ.

വെളിവുകേട്ട് - ൧. മോഹാലസ്യം, ബോധമില്ലായ്മ. ൨. ബുദ്ധിഭ്രമം.

വെളുക്കുന്നു-൧. വെളുത്തനിറമാകുന്നു. ൨. വെളിച്ചമാകുന്നു. ൩. നശിക്കുന്നു. സ. ക്രി—വെളുപ്പിക്കുന്നു).

വെളുക്കെ-അ. വെളുക്കത്തക്കവണ്ണം.

വെളുതി-വിളിമ്പ്, വക്ക്.

വെളുത്തമെലി-വസൂരി ൧൮-ൽ ഒന്ന്. ൧൮-ാംദിവസം കളിപ്പിക്കാം.

വെളുത്തപക്ഷം- കറുത്തവാവുകഴിഞ്ഞാൽ വെളുത്തവാവുവരെയുള്ള ദിവസങ്ങൾ 15-ം.

വെളുത്തവാവ്-പൂൎണ്ണചന്ദ്രൻ ഉദിക്കുന്ന ദിവസം.

വെളുത്തവ്യാധി-കുഷ്ഠരോഗം.

വെളുത്തീയം-ഈയം രണ്ടുതരമുള്ളതിൽ ഒന്ന്. (വെളുത്തവങ്കം, ചെമ്പ്രാക്കോടി).

വെളുത്തേടൻ-അലക്കുകാരൻ.

വെളുത്തേടം-അലക്കുന്ന സ്ഥലം (കളം)

വെളുന്നനെ - വെളുപ്പായിട്ട്.

വെളുപ്പ്-൧. വെളുത്തനിറം. ൨. ഒരുമാതിരി കുഷ്ഠരോഗം.

വെളുപ്പിക്കുന്നവൻ-൧. അലക്കുകാരൻ. ൨. ക്ഷൌരകൻ.

വെളുമ്പൻ-വെളുത്തവൻ.

വെളുമ്പി-വെളുത്തവൾ.

വെളുവെളെ - അ. അധികം വെള്ളയായി.

വെൾവയമ്പ്-ഒരങ്ങാടി മരുന്ന്.

(വയമ്പിന്റെ ഏറിയ ഗുണങ്ങളോടുകൂടിയതാണ്. വിശേഷാൽ കൃമി മുതലായതിനു നന്ന്. ഓർമ്മയെ ഉണ്ടാക്കും).

വെൾവേലം-തുശിപോലെ ഇരട്ടമുള്ളുള്ള ഒരു മരം.

(കായ് പുളിഞ്ചിക്കാപോലെയിരിക്കും)

വെള്ള-വി. വെളുത്ത.

വെള്ള-൧. വെളുത്ത നിറം. ൨. വെളുത്ത വസ്ത്രം. ൩. കുമ്മായം ൪. വൃക്ഷങ്ങളുടെ തൊലിയ്ക്കകത്തു കാതലിന്റെ പുറമേയുള്ള ഭാഗം. ൫. മീൻപിടിക്കാനുള്ള ഒരു സൂത്രം. ൬. വെളുത്ത കൊടിക്കൂറ. ൭. സത്യം.

വെള്ളക്കരു - കോഴിമൊട്ടയുടെയുമ്മറവും അകത്തുള്ള ഒരു വസ്തു.

വെള്ളക്കള്ളൻ-ജനങ്ങളെ സമ്മതിപ്പിക്കുന്നതിനായിട്ടു നേരുകാരനെന്നു നടിക്കയും വ്യാജം പ്രവൎത്തിക്കയും ചെയ്യുന്നവൻ.

വെള്ളക്കാച്ചിൽ-ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങ്.

വെള്ളക്കാട്ട്-വളരെ വെള്ളമുള്ള സ്ഥലത്തിനു ചിലർ പറയുന്ന പേർ.

വെള്ളക്കാരൻ-൧. വെളുത്ത മനുഷ്യൻ, സായ്പ്. ൨. വെള്ളം ചുമക്കുന്നവൻ.

വെള്ളക്കാർ-൧. വെളുത്തമേഘം. ൨. സായ്പന്മാർ.

വെള്ളക്കാൽ- ൧. അരുണോദയസമയം, ൨. ഉറവക്കണ്ണ്.

വെള്ളക്കാൽവീശുക- അരുണോദയം ആരംഭിക്ക.

വെള്ളക്കാറ്റ്-മഴക്കാറ്റ്.

വെള്ളക്കിണ്ടി- വെള്ളംകുടിക്കുന്നതിനു വാലുള്ളതായ ഒരു ജലപാത്രം.

വെള്ളക്കുറുവ-൧. വെളുത്തകുറുവ. ൨. കുവന്തറ്.

വെള്ളക്കേട്ട്-വെള്ളത്താൽ ഉണ്ടാകുന്ന നാശം.

വെള്ളക്കൊടി-൧. വെളുത്ത കൊടിക്കൂറ. ൨. യുദ്ധക്കൊടി.

വെള്ളക്കൊപ്പര-നല്ല കൊപ്രാ.

വെള്ളച്ചായം-വെളുത്ത ചായം.

വെള്ളച്ചാഴി-ഒരുവക ചെറിയ കൃമി.

ഇതു നിലത്തിൽ നെല്ലുകിടക്കുമ്പോൾ അതിനു ദോഷംചെയ്യുന്ന ഒരുവക ജന്തുവാണ്.

വെള്ളച്ചോറ്-വെള്ളത്തിലിട്ട് വെച്ചിരിക്കുന്ന ചോറ്. കാലത്തെ ഭക്ഷണത്തിനുള്ള ചോറ്.

വെള്ളടക്ക-ഉണക്കപ്പാക്ക്, കൊട്ടടക്ക. വെള്ളടക്ക> <വെട്ടടക്ക. (വെട്ടടക്ക നോക്കുക).

വെള്ളട്ടമ്പ്-ഒരു മരുന്നുവള്ളി.

വെള്ളത്തുത്ത്-പാൽതുത്ത്.

വെള്ളൻ-നേരുള്ളവൻ.

വെള്ളപ്പാഷാണം - ഒരുവക പാഷാണം.

വെള്ളപ്പോള-൧. നീർക്കുമിള. ൨. ഒരു മരം.

വെള്ളം-൧. ജലം.

വെള്ളത്തുള്ളി—പൃഷതഃ, ബിന്ദു, പൃഷതം, വിപ്രുട്ട്.

വ. നീർ. ന. ഒരു വലിയ തുക, വെള്ളംപട.

വെള്ളംപട—ഈ പദം രാമായണത്തിലും ത്രിപുരദഹനം തുള്ളക്കഥയിലും മററും കാണുന്നുണ്ട്.

നൂറുനൂറായിരം-ഒരു കോടി.
നൂറുനൂറായിരംകോടി-ഒരു മഹാകോടി
നൂറുനൂറായിരം മഹാകോടി-ഒരു ശംഖ്.
നൂറുനൂറായിരം ശംഖ-ഒരു മഹാശംഖ്.
നൂറുനൂറായിരം മഹാശംഖ്-ഒരു വൃന്ദം.
നൂറുനൂറായിരം വൃന്ദം-ഒരു മഹാവൃന്ദം.
നൂറുനൂറായിരം മഹാവൃന്ദം-ഒരു പത്മം
നൂറുനൂറായിരം പത്മം-ഒരു മഹാപത്മം
നൂറുനൂറായിരം മഹാപത്മം-ഒരു ഖർവം
നൂറുനൂറായിരം ഖർവം-ഒരു മഹാഖർവം.
നൂറുനൂറായിരം മഹാഖർവം-ഒരു സമുദ്രം
നൂറുനൂറായിരം സമുദ്രം-ഒരു ഓഘം.
നൂറുനൂറായിരം ഓഘം-ഒരു മഹൌഘം
നൂറുനൂറായിരം മഹൌഘം-ഒരു വെള്ളം

വെള്ളംകുടി-നാ. വെള്ളം കുടിക്ക. വ. ഒരു വിധം ഭക്ഷണം.

വെള്ളംകുടിക്കുന്നു-ക്രി. വെള്ളം വായിലൊഴിച്ചിറക്കുന്നു, ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു (വെള്ളം കുടിപ്പിക്കുന്നു-സ. ക്രി).

വെള്ളമാനം-വെളുക്കെ.

വെള്ളയടിക്ക-ഉള്ള ദോഷത്തെ വെളിപ്പെടുത്താതെ ഇല്ലാത്ത ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിപ്പറയുക.

വെള്ളർ-നേരുള്ളവർ, സത്യവാന്മാർ.

വെള്ളരി-നാ. ഒരു കറിസ്സാധനമുണ്ടാകുന്ന വള്ളി.

പര്യായങ്ങൾ—ഉർവാരു, കർക്കടി.

ഇതു പിത്തഹരവും ശീതളവുമാണ്. മൂത്രരോഗം, അരോചകം, ചുട്ടുനീറൽ, മോഹാലസ്യം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. അധികം ഭക്ഷിക്കരുത്. ഭക്ഷിച്ചാൽ വാതകോപനമാണ്. വെള്ളരിക്കാക്കുരു വസ്തിപ്രദേശത്തിട്ടാൽ മൂത്രകൃച്ഛ്റം ശമിക്കും.

വ. വെളുത്തഅരി, ഉണക്കലരി. (പ. മ.)

വെള്ളവിരിക്കുന്നു-വെളുത്തവസ്ത്രം വിരിക്കുന്നു.

വെള്ളവീശുന്നു-ക്രി. സൂര്യരശ്മി പ്രകാശിച്ചു തുടങ്ങുന്നു. വ. യുദ്ധത്തിൽ സമാധാനത്തിന്നായിട്ടു വെളുത്ത കൊടി തൂക്കുന്നു.

വെള്ളവെങ്കായം-വെളുത്ത ഉള്ളി.

വെള്ളാട്ട്-വസൂരി പ്രമാണിച്ചു കുംഭമാസത്തിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതിക്കു വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന വിധിപൂർവകമായ ഒരു കൃത്ത്.

വെള്ളാട്ടി-ദാസി.

വെള്ളാന-നാ. ഇന്ദ്രന്റെ ഐരാവതം. വ. വെളുത്ത ആന.

വെള്ളാണ്മ-കൃഷി.

വെള്ളാണ്മക്കാർ-കൃഷിക്കാർ.

വെള്ളാരക്കല്ല്, വെള്ളാരമ്പാറ-വെളുത്ത പാറക്കല്ല്.

വെള്ളാവി-വസ്ത്രങ്ങൾ വെളുപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ആവി

വെള്ളാളർ-ചെട്ടികളിൽ ഒരു നല്ലജാതി തമിഴ് ശൂദ്രർ.

വെള്ളി-നാ. ഒരു ലോഹം. പര്യായങ്ങൾ ദുർവർണ്ണം, രജതം, രൂപ്യം, ഖർജ്ജൂരം, ശ്വേതം.

പ്രമേഹം, ചുമ, ക്ഷയം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. രുചികരമാണ്. ബുദ്ധിയും മാരണവും ശരിയാകാതെയിരിക്കുന്ന

വെള്ളി അറിയാതെ ഭക്ഷിച്ചാലുള്ള വികാരത്തിന് തേനും പഞ്ചസാരയും സമമായി എടുത്തു മൂന്നുദിവസം സേവിക്കുക. സം-രൂപ്യകം. ത-വെള്ളി. ഇം-Silver.

൨. വെള്ളിയാഴ്ച. ൩. ശുക്രൻ. ൪. കണ്ണിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദീനം, ശുക്ലം. ൫. ഒരു വെള്ളിനാണയം.

വെള്ളിക്കച്ചപ്പുറം- വെള്ളികൊണ്ടുള്ള പടിയരഞ്ഞാണം.

വെള്ളിക്കട്ടൻ, വെള്ളിക്കണ്ടൻ- ഒരുവക പാമ്പ്.

വെള്ളിക്കമ്പി-വെള്ളിനൂൽ.

വെള്ളിക്കാരം-പൊൻകാരം.

വെള്ളിക്കാശ്-ഒരു നാണയം.

വെള്ളിക്കാറ-വെള്ളികൊണ്ടുള്ള ഒരു ആഭരണം.

വെള്ളിക്കോൽ - ഒരു തുലാംവരെയും തൂക്കുന്നതിനുള്ള കോൽ.

വെള്ളിത്തകിട്-വെള്ളി കനം കുറച്ചു അടിച്ചു പരത്തിയത്.

വെള്ളിത്തടി - ൧. വെള്ളിവടി. ൨. വെള്ളിവടിയെടുത്തു സേവിക്കുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗം.

വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ-൧. കൈയിൽ ജോലിയുടെ അടയാളമായ വെള്ളിവടിയോടുകൂടി പ്രഭുക്കന്മാർ മുതലായവരുടെ വാതിൽ കാത്തു നില്ക്കുന്നവൻ.

വെള്ളിനാണയം - വെള്ളികൊണ്ടുള്ള രൂപായും മറ്റും.

വെള്ളിനൂൽ-വെള്ളികൊണ്ടുള്ള നൂൽ.

വെള്ളിപ്പക്ഷി-ഒരുമാതിരി വെളുത്ത പക്ഷി, വെളിര്.

മാംസം കൊക്കിൻമാംസത്തിനു തുല്യമാണ്. തെളിഞ്ഞ മദ്യത്തോടും പുഴുങ്ങിയ ചെറുപയറു മുതലായവയോടും ഇതു ഭക്ഷിക്കരുത്. ഒരിക്കലും പന്നിനെയ്യിൽ വറുത്തു തിന്നരുതു. സം-വലാകാ.

വെള്ളിപ്പണം-വെള്ളികൊണ്ടുള്ള ഒരു ചെറിയ നാണയം.

വെള്ളിപ്പത്താക്ക് - ഒരുവക വലിയ വെള്ളിനാണയം.

വെള്ളിപ്പാത്രം-വെള്ളികൊണ്ടുള്ള പാത്രം.

വെള്ളിമാമല-ഹിമവാൻ പർവ്വതം.

വെള്ളിയാഴ്ച-ആറാമത്തെ ആഴ്ച.

വെള്ളിരൂപാ-ഒരു നാണയം, വെള്ളികൊണ്ടുള്ള രൂപ.

വെള്ളില-വെളുത്ത ഇലയുണ്ടാകുന്ന ഒരു തൈ. ൨. ഉണങ്ങിയ ഇല.

'വെള്ളിലകണ്ണീർകണക്കചൊരിയുന്നു'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

വെള്ളിലാവ്-ഒരു വൃക്ഷം, ചുണ്ണാമ്പുവള്ളി.

വെള്ളീയം- വെളുത്തീയം.

വെള്ളുള്ളി-വെളുത്ത ഉള്ളി.

വെള്ളൂരകം, വെള്ളൂരൽ-വെള്ളുപ്പം, വെളുത്ത ഉറുപ്പം (ഒരു തൈ).

വെള്ളൂരം-ഒരുവക മത്സ്യം.

വെള്ളൂർപാട്-൩,൦൦൦ നായന്മാരോടു കൂടിയ ഒരു പ്രഭു.

വെള്ളെരിക്ക്-വെളുത്ത എരിക്ക്, ഒരു പൂച്ചെടി.

വെള്ളെഴുത്ത്-നാല്പതു വയസ്സുമുതൽ അൻപതുവയസ്സുവരെയും മനുഷ്യർക്ക് കണ്ണിനുണ്ടാകുന്ന ഒരു കാഴ്ചക്കുറവ്.

വെള്ളെഴുത്തുകാൽ — ഉത്തരത്തിനുകളിൽ നിരത്തി നാട്ടിനിറുത്തുന്ന മരക്കഷണം.

വെള്ളോട്ട-ചെമ്പും വെളുത്തീയവും കൂട്ടി ഉരുക്കിയ ഒരു ലോഹം.

വെള്ളോവരം-പെരുങ്കുരമ്പ. ('വെള്ളോം പരം' എന്നു കോല്ലിൻസ്.)

വെഴ്, വെഠം-വെണ്മയുള്ള, ഭംഗിയുള്ള

വെഠപ്പുളകൻ-വസൂരി പതിനെട്ടിൽ ഒന്ന്.

പതിനെട്ടാം ദിവസം കുളിപ്പിക്കാം.

വെഠചിലന്തി-വസൂരി ൧൮-ൽ ഒന്ന്.

ഇതിനു കണ്ണിൽ പൂ പുറപ്പെടും, രക്തം പൊട്ടക്കും. പതിനൊന്നുദിവസം നല്ലവണ്ണം രക്ഷിക്കണം. ഇതു അസാദ്ധ്യമെന്നു ശാസ്ത്രം.

വെറി-ദ. കലഹം, കോപം. ൨. മദ്യപാനം നിമിത്തമുള്ള തലക്കിറുക്കം. ൩. പഞ്ഞം. ൪. ഇളക്കം.

'വെറിമൂക്കുമ്പോൾ തെറിമൂക്കും'.
(പഴഞ്ചൊല്ല്)

വെറിപ്പെടുന്നു-ദ. കലഹിക്കുന്നു, കോപിക്കുന്നു. ൨. കള്ളുകുടിച്ചു മദിക്കുന്നു.

വെറിയൻ-ദ. കോപശീലൻ, പെട്ടെന്നു കോപമുണ്ടാകുന്നവൻ. ൨. കള്ളുകുടിക്കുന്നവൻ. ൩. ദോഷൻ. ൪. ഇരപ്പാളി.

വെറിയാകുന്നു-ദ. വഷളാകുന്നു. ൨. കള്ളുകുടിച്ചു മദമുണ്ടാകുന്നു. (വെറിയാക്കുന്നു-സ ക്രി.)

വെറു-വി. ഒഴിഞ്ഞ, ഒഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന.

വെറുക്കുന്നു-ദ. അനിഷ്ടമുണ്ടാകുന്നു, വിരോധമാകുന്നു, കോപിക്കുന്നു. ൨ അറയ്ക്കുന്നു.

വെറുങ്കഥ കെട്ടുകഥ.

വെറുംകാൽ-പാദരക്ഷക്കായി ഒന്നും ധരിച്ചിരിക്കാത്ത കാൽ.

വെറുതെ-അ. ദ. ഉപകാരം കൂടാതെ. ൨. സൌജന്യമായി.

വെറുപ്പ്-ദ. അനിഷ്ടം, കോപം. ൨. അറയ്പ്പ്.

വെറുപ്പാകുന്നു - ദ. അനിഷ്ടപ്പെടുന്നു, അറയ്പ്പു തോന്നുന്നു, (വെറുപ്പാക്കുന്നു-സ ക്രി).

വെറും-വി. ഒന്നുമില്ലാത്ത, ഒഴിഞ്ഞ.

വെറുമ-ഒന്നുമില്ലായ്ക, ഒഴിഞ്ഞിരിക്ക.

വെറുമത്തിടുന്നു - ചുവരു ചുണ്ണാമ്പിട്ടതിൽ പിന്നെ മിനുക്കുന്നു.

വെറുമുഖം-വെറുപ്പ്.

വെറുമ്പാട്ടച്ചീട്ടു— ദ്രവ്യംകൊടുക്കാതെ മുതലാളനോടു നിലം പുരയിടങ്ങൾക്കു എഴുതിവാങ്ങിച്ച ഉടമ്പടി. (ഈ ഉടമ്പടി പ്രകാരമുള്ള വസ്തുക്കളുടെ കരത്തിനു 'വെറുംപാട്ടം' എന്നു പേർ)

വെറുംപോക്കിരി—ഇരപ്പാളി, യാചകൻ.

വെറുവെറെ-അ. ഒന്നിൽ ഒന്നു പററാതെ.

വെററൻ-ദരിദ്രൻ.

വെററത്തരം-ദാരിദ്ര്യം, ദരിദ്രത.

വെററി-ജയം, വെല്ലുക. (പ. മ.)

'നമ്മോട്ട് ഒഴിവു തെനി-
മറെറല്ലാം വെററി'
(രാമചരിതം)

വെററില-പാക്കും ചുണ്ണാമ്പും കൂട്ടി തിന്നുന്ന ഒരുമാതിരി ഇല.

വെററിലക്കൊടി-വെററിലയുണ്ടാകുന്ന വള്ളി. പര്യായങ്ങൾ—താംബൂലവല്ലി, താംബൂലി, നാഗവല്ലി.

വെററിലച്ചെറുക്കൻ-ഭൃത്യൻ.

വെററിലപ്പാട്ടി-വെററിലസഞ്ചി.

വേ

വേകാ-വേകുക, വേവുക.

വേകട-ഒരു രാഗം.

വേകടൻ-൧. വൈരൽ. ൨. ആട്ടക്കാരൻ. ൩. രത്നങ്ങൾ വില്ക്കുന്നവൻ.

വേകൽ-വേകുക.

വേകുന്നു-൧. തീകൊണ്ടു പാകംവരുന്നു. ൨. ഉഷ്ണിക്കുന്നു.

വേകരാ, വേവുരം-കോപം, കലശലായ ഭാവഭേദം.

വേയ്ക്കുന്നു-ഇടറുന്നു, ഒരു സാധനം ഒരിടത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നു. ൨. കാലിന്റെ ശക്തിക്കുറവുകൊണ്ടു വിഴുവാൻ തുടങ്ങുന്നു.

വേഗം-൧. കാലതാമസംകൂടാതെ. പര്യായങ്ങൾ—ശീഘ്രം, ത്വരിതം, ലഘു, ക്ഷിപ്രം, അരം, ദ്രുതം, സത്വരം, ചപലം, തൂർണ്ണം, അവിളംബിതം, ആശു, ൨. നിമിഷം. ൩. മലമൂത്രാദി. ൪. വെള്ളത്തിന്റെ ഒഴുക്ക്. ൫. കാഞ്ഞിരം. ൬. ആവശ്യം. ൭. മുട്ടൽ.

വേഗങ്ങൾ 14.

ഉദ്ഗാരം, അധോവായു, പുരീഷം, മൂത്രം, ക്ഷവം, തൃഷ്ണ, ക്ഷുത്തു, നിദ്ര, കാസം, ശ്രമശ്വാസം, ജൃംഭ, അശ്രു, ഛർദ്ദി, രേതസ്സ് ഇവയെ തടയുകയും ബലാൽ വിസർജ്ജിക്കയും അരുത്.

"വേഗാന്നധാരയേജ്ജാത
വിണ്മൂത്രക്ഷവതൃഡ്ക്ഷുധാം
നിദ്രാകാസശ്രമശ്വാസ
ജൃംഭാശ്രുഛർദ്ദിരേതസാം.
(അഷ്ടാംഗഹൃദയം)

വേഗവൽ-വി. വേഗമുള്ള.

വേഗവാൻ-൧. പുലി. ൨. കൃഷ്ണന്റെ ഒരു പുത്രൻ. ൩. ശാല്വരുടെ ഭാഗം നിന്നു കൃഷ്ണനോടു യുദ്ധം ചെയ്ത ഒരസുരൻ (സാംബൻ വധിച്ചു).

വേഗസാരം-കോവർകഴുത, വെട്ടിക്കുതിര.

വേഗി-വി. വേഗമുള്ള.

വേഗി-പരുന്ത്.

വേഗേന-അ. വേഗത്തിൽ, ചുറുക്കെ.

വേങ്ങ-ഒരു വൃക്ഷം.

വേങ്ങപ്പുലി-ഒരുമാതിരി വലിയ പുലി.

വേട്-൧. ചില വൃക്ഷത്തിന്റെ കൊമ്പിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ട വേർ. ൨. പാത്രങ്ങൾ മൂടുന്ന ശീല.

വേടത്തി-വേടന്റെ സ്ത്രീ.

വേടൻ-മൃഗങ്ങളെ കൊന്നുതിന്നുന്ന ഒരു ജാതിക്കാരൻ, കാട്ടാളൻ.

വേടുന്നു-മുട്ടികകൊണ്ടടിക്കുന്നു, കിഴുക്കുന്നു.

വേട്ട-നായാട്ട്.

വേട്ടകാട്ടുന്നു-നായാടിപ്പിടിച്ച മൃഗത്തെ നഗരങ്ങളിൽ കൊണ്ടുചെന്നു ജനങ്ങളെ കാണിക്കുന്നു.

വേട്ടകോലുന്നു-നായാടുന്നു.

വേട്ടക്കരുമകൻ — വേട്ടക്കൊരുമകൻ, ഒരു മൂർത്തി.

വേട്ടക്കാരൻ-നായാട്ടുകാരൻ.

വേട്ടക്കൊരുമകൻ-ശിവന്റെ ഒരു പുത്രൻ.

വേട്ടവൻ-വിവാഹം ചെയ്തവൻ, ഭർത്താവ്.

വേട്ടവൾ-വിവാഹം ചെയ്യപ്പെട്ടവൾ, ഭാര്യ.

വേട്ടവിളി-നായാട്ടുവിളി.

വേട്ടാവളയൻ, വേട്ടാളൻ-പറക്കുന്ന ഒരുവക ചെറിയ ജന്തു.

വേട്ടി-വേഷ്ടി, സോമൻ.

വേട്ടുവൻ-കാട്ടുമനുഷ്യരിൽ ഒരു ജാതിക്കാരൻ, വേടൻ.

വേണൻ, വേനൻ-അംഗരാജാവിന്റെ പുത്രൻ.

വേണൻ രാജാവായ ഉടനെ 'ആരും തനിക്കല്ലാതെ ബലികൾ കഴിച്ചുകൂടാ' എന്ന ഒരു വിളംബരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി ജാതിവ്യത്യാസം ഇല്ലാതാക്കി. ഋഷികളെ വകവയ്ക്കായ്കയാൽ അവർ വേനനെ ദർഭകൊണ്ടു കൊന്നു. പുത്രനില്ലാതെയാണു പരലോകപ്രാപ്തനായതു്. തന്നിമിത്തം രാജ്യം അനാഥമായി. പിന്നെ ആ നിവൃത്തിക്കു ഋഷികൾ വേനന്റെ തുടമഥിക്കയാൽ കരിപോലെ കറുത്തു പരന്ന മുഖമുള്ള ഒരുവൻ പ്രത്യക്ഷനായി. നിഷീദ (ഇരിക്ക) എന്നു മുനികൾ അവനോടു് അരുളിച്ചെയ്തു അതുകൊണ്ടു അവൻ നിഷാദനായി. അനന്തരം ഋഷികൾ വേനന്റെ വലങ്കൈ മഥിച്ചു പൃഥുവിനെ പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഇദ്ദേഹം അഗ്നിപ്രഭനായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തെ രാജാവാക്കി അഭിഷേകം കഴിച്ചു.

വേണം-അ. ആവശ്യമുണ്ടു്.

വേണാട്ടു, വേണാട്ടുകര-തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യത്തിനു പണ്ടേയുള്ള ഒരു പേർ, വഞ്ചിനാട്.

വേണാട്ടുരാജാവു്-തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവ്.

വേണി(ണീ)-സ്ത്രീ. തലമുടി, കെട്ടിയ തലമുടി. ചിന്താവിശേഷത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഉ. ഇടപ്പിരിയൻമുടി ൨. ദേവനദി. ൩. വെള്ളക്കൂട്ടം. ൪. ഒഴുക്കു. ൫. കൃഷ്ണവേണി, കൃഷ്ണാനദി. ൬. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

വേണീസംഹാരം-ഒരു നാടകം.

കവി ഭട്ടനാരായണൻ. ദുശ്ശാസനൻ പാഞ്ചാലിയുടെ വസ്ത്രാപഹരണം ചെയ്തതാണു കഥ. പാഞ്ചാലി ദുശ്ശാസനവധം കഴിഞ്ഞു തലമുടി കെട്ടുന്നതുവരെയുള്ള ഭാഗം ഇതിലുണ്ടു്.

വേണീസീമ്നി-തലമുടിയുടെ അറ്റം.

വേണു-പു. ഓടക്കുഴൽ. ഉ. മുള. ൩. ഒരു രാജാവിന്റെ പേർ.

വേണുകാ-ആനവടി.

വേണുഗാനം-ഓടക്കുഴൽ ഊതുക.

വേണുധ്മൻ-പു. ഓടക്കുഴലൂതുന്നവൻ. വേണു വിളിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ഉ. തട്ടാൻ.

വേണുനം-മുളക്.

വേണുധ്മൻ-ഓടക്കുഴലൂതുന്നവൻ.

വേണുന്ന-അ. വേണ്ടുന്ന, ആവശ്യമുള്ള. (പ. മ).

വേൺ, വേൾ-പു. ആഗ്രഹം. ഉ. ആവശ്യം.

വേണ്ട-ആവശ്യമില്ല.

വേണ്ട-വി, ആവശ്യമുള്ള.

വേണ്ടതു്-അ. ആവശ്യമുള്ളതു്.

വേണ്ടതില്ല, വേണ്ടുവതില്ല, വേണ്ടില്ല-തരക്കേടില്ല.

വേണ്ടത്തക്കവൻ-കൊള്ളാവുന്നവൻ.

വേണ്ടാതനം, വേണ്ടാസനം-തെറ്റായ പ്രവൃത്തി, കസൃതി, വേണ്ടാത്തതു്.

വേണ്ടാത്ത-വി. ആവശ്യമില്ലാത്ത.

വേണ്ടാത്തരം-വഷളത്വം.

വേണ്ടായ്ക-അ. ആവശ്യമില്ലായ്ക.

വേണ്ടാസനക്കാരൻ— വഷളത്തമുള്ളവൻ.

വേണ്ടി-ആവശ്യമായിട്ടു്.

വേണ്ടിക-സ്ത്രീ. ഉപകാരം. ഉ. ചേച്ച്.

വേണ്ടില്ല-തരക്കേടില്ല.

വേണ്ടു-വേണം, ഉ-ം, എന്തുവേണ്ടു.

വേണ്ടുക-ചേച്ച്. (പ മ.)

വേണ്ടുന്ന, വേണ്ടും-വി. ആവശ്യമുള്ള.

വേണ്ടുംപ്രകാരം, വേണ്ടുംവണ്ണം-അ. വേണ്ടതുപോലെ.

വേണ്ടുവതില്ല-തരക്കേടില്ലാ.

വേണ്ടുവോളം - അ. മതിയാകുന്നതുവരെയും.

വേതു്-പ്രസവിച്ച സ്ത്രീകളേയും, ദീനക്കാരേയും കളിപ്പിക്കുന്നതിനു വയ്ക്കുന്ന ജലത്തിലിടുന്ന ഇലകൾ.

വേതണ്ഡം-കട്ടിയാന, ആനക്കുട്ടി.

'വേതണ്ഡവീരരിഹഗണ്ഡതടത്തെരിപ്പു'

(ഭാഷാകുമാരസംഭവം)

വേതനം-ന്ന. ശമ്പളം. വ. കൂലി. ന. വെള്ളി. ൪. വൃത്തി.

വേതം-ചൂരൽ.

വേതസം-ആററുവഞ്ചിവൃക്ഷം.

വേതസ്വാൻ-വഞ്ചിവൃക്ഷം ധാരാളമുള്ള ഭൂമി.

വേതാട്ടം-വേതിനുള്ള ഇലകളിട്ടു തിളപ്പിച്ച ജലംകൊണ്ടു കളിപ്പിക്കുക.

വേതാട്ടുകുഴി-വേതാടി കളിക്കുന്ന വെള്ളം കിടക്കുന്ന കുഴി.

വേതാളപഞ്ചവിംശതി-ജംഭലദത്തൻ ഉണ്ടാക്കിയ ഇരുപത്തഞ്ചു കഥകൾ.

വേതാളൻ-ന്ന. ഒരു പിശാചു്. വ. വാതിൽ കാവല്ക്കാരൻ.

വേതാളം-പിശാചു്.

വേത്താ-ന്ന. ഒരു സന്ന്യാസി. വ. ജ്ഞാതാവു്

വേത്ത്യ-വി. അറിയുന്ന.

വേത്രധരൻ-ന്ന. കാവല്ക്കാരൻ. വ. വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ.

വേത്രം-ന്ന. ചൂരൽ, പുരമ്പു്. വ. വഞ്ചി

വേത്രയഷ്ടി-ചൂരൽവടി.

വേത്രവതി-ന്ന. വാതിൽ കാവല്ക്കാരത്തി വ. വടക്കു അവന്തിദേശത്തിൽ (മാളവം Malva) ഉള്ള ഒരു നദി. ഇപ്പോഴത്തെ പേർ ബിത്വാ (Betwa River)

ഈ നദി വിന്ധ്യൻ പർവ്വതത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചു യമുനാ നദിയിൽ ചെന്നു വീഴുന്നു.

വേത്രി-ന്ന. കാവൽക്കാരൻ. വ. വെള്ളിത്തടിക്കാരൻ.

വേദക്കാരൻ-വേദം അനുസരിച്ചു നടക്കുന്നവൻ.

വേദചതുഷ്ടയം-ഋക്, യജുസ്സ്, സാമം, അഥർവ്വണം. ഇവ ൪-ം.

വേദജപം-വേദം ചൊല്ലുക.

വേദജ്ഞൻ-വേദത്തെ അറിയുന്നവൻ.

വേദന-ഉപദ്രവം, നൊവു്, നൊമ്പരം.

വേദനപ്പെടുന്നു-ഉപദ്രവപ്പെടുന്നു, നൊമ്പരപ്പെടുന്നു. (സ. ക്രി.—വേദനപ്പെടുത്തുന്നു.)

വേദനം-പറച്ചൽ.

വേദനിന്ദകൻ-വേദത്തെ നിന്ദിക്കുന്നവൻ, മ്ലേച്ഛൻ.

വേദൻ-വിഷ്ണു.

വേദപാഠകൻ-ന്ന. വേദത്തെ പഠിക്കുന്നവൻ. വ. വേദത്തെ ചൊല്ലുന്നവൻ.

വേദപാരഗൻ-വേദത്തെ മുഴുവനും പഠിച്ചവൻ.

വേദപാരായണം-വേദത്തെ പഠിക്ക.

വേദപുസ്തകം-ചില മാർഗ്ഗക്കാരുടെ ഒരു മതതിരി പുസ്തകം. ന്യായപ്രമാണവും മററും.

വേദപ്രമാണദ്വയം - (ക്രിസ്തുമതപ്രകാരം) എല്ലാത്തിനേയുംകാൾ ദൈവത്തെ സ്നേഹിക്ക, തന്നെപ്പോലെ അന്യനെ സ്നേഹിക്ക.

വേദം-ന്ന. ദൈവവചനം. വേദങ്ങൾ-൪. ഋക്ക്, യജുസ്സ്, സാമം, അഥർവ്വണം.

പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ ശ്വാസത്തിൽ നിന്നാണ് വേദങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം. ഓരോ വേദവും മന്ത്രം, ബ്രാഹ്മണം ഇങ്ങിനെ രണ്ടായി പകുത്തിരിക്കുന്നു. (പദ്യം—സ്തുതികളും പ്രാർത്ഥനകളും അടങ്ങിയ മന്ത്രം. ഗദ്യം—ആചാരക്രമങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും കഥകളുമായ ബ്രാഹ്മണം

രണ്ടും ശ്രുതികളായിത്തന്നെ കരുതി വരുന്നു. നാലു വേദങ്ങളിലും പ്രാധാന്യമായതു ഋഗ്വേദമാണ്. അഥർവവേദം പുരാതനമായതല്ലാ. അതാണു മൂന്നു വേദങ്ങൾഎന്നു മനു പറവാനുണ്ടായകാരണം.

ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശം—വേദം കൃതകൃത്യങ്ങൾ ഇന്നതാണെന്നും അതുകളെ ലംഘിച്ചാൽ ഇന്ന ഇന്ന ശിക്ഷകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുമെന്നും രാജശാസനപോലെ കല്പിക്കയാണു ചെയ്യുന്നതു്.

വേദം—പലവിധമായ അറിവിനെ നൽകുന്നതും ഉച്ചാരണത്തിൽ പോലും മഹാമഹിമയറിയതും പരിശുദ്ധവുമായ ഹിന്തുക്കളുടെ ആദ്യത്തെ സാഹിത്യം.

1. ഋക്—ദേവതകളുടെ സ്തോത്രങ്ങളായ മന്ത്രങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഭാഗം.
2. യജുസ്സ്—പല വിധങ്ങളായിരിക്കുന്ന വൈദിക കർമ്മങ്ങളുടെ ചടങ്ങ്, അതിനാവശ്യ ദ്രവ്യങ്ങൾ, അതാതു കർമ്മങ്ങളിൽ ആരാധിക്കേണ്ട ദേവതകൾ, ആ കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലങ്ങൾ ഇവയെപ്പററി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഭാഗം.
3. സാമം—യാഗങ്ങളിൽ ദേവതകളെ സ്തുതിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഋഗ്വേദത്തിലെ സ്തോത്രമന്ത്രങ്ങളെ തന്നെ ഗാനരീതിയിലാക്കി വെച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം.
4. അഥർവം—ശത്രുക്കളിൽ നിന്നു തങ്ങൾക്കു പരാജയം ഉണ്ടാകാതിരിക്കാനായി തങ്ങൾക്കു ബലത്തെയും എതിരാളികളുടെ ബലക്കുറവിനേയും ഉണ്ടാക്കുന്നതിനായി വേണ്ട കർമ്മങ്ങളേയും ഉപായങ്ങളേയും പററി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഭാഗം.

ആയുർവേദം, ധനുർവേദം, ഗാന്ധർവവേദം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഉപവേദങ്ങളിൽ ആയുർവേദവും ധനുർവേദവും അഥർവവേദത്തിന്റെയും, ഗാന്ധർവവേദം സാമവേദത്തിന്റെയും ഉപവേദങ്ങളാകയാൽ അവയിൽതന്നെ അന്തർഭവിക്കുന്നു (അടങ്ങുന്നു).

സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിന്റെയും, ഹിന്ദുമതത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനം ഋഗ്വേദമാകുന്നു. വേദത്തിലെ മന്ത്രങ്ങളുടെ ഗൂഢാർത്ഥത്തെ കാണിക്കുന്ന വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കു ഉപനിഷത്തു് എന്നു പേർ. (ജ്ഞാനഭാഗം ഗദ്യം).

സാമവും യജുസ്സും ഋക്കിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചവയാകുന്നു. ചില ഭാഗങ്ങൾ ഋക്കിൽനിന്നെടുത്തിട്ടുമുണ്ട്.

മ. അറിവ്. ന. വ്യാഖ്യാനം. ര. (മ) കൃസ്ത്യാനികളുടേയും മററും ചില പുസ്തകം.

വേദമന്ത്രം-വേദത്തിലുള്ള മന്ത്രം.

വേദമാതാവ്-ഒരു മന്ത്രം, ഗായത്രി.

വേദവല്ലി-ലക്ഷ്മണന്റെ ഭാര്യ.

'വേദശാസ്ത്രാദികോവിദൻ
വേദവല്ലീജാനീ'

വേദവാക്ക്-വേദവാക്ക്.

വേദവിൽ, വേദവിത്ത്-വേദത്തെ അറിയുന്നവൻ.

വേദവതി-കുശധ്വജന്റെ പുത്രി.

വേദവതി—ബൃഹസ്പതിയുടെ പുത്രൻ കുശധ്വജൻ എന്ന മഹർഷിയുടെ മുഖത്തിൽനിന്നു വേദാഭ്യാസം ചെയ്യുന്ന സമയത്തിൽ ശ്രീഭഗവതി 'വേദവതി' എന്ന പേരോടുകൂടി അവതരിച്ചു. ഈ സ്ത്രീരത്നത്തെ വിഷ്ണുവിനുകൊടുപ്പാൻ അച്ഛൻ തീർച്ചയാക്കി. അതി സുന്ദരിയാ

യിരുന്നു. രാവണൻ ഹിമാലയത്തിൽ ഒരു വനത്തിൽവച്ചു ഇവളെ കാംക്ഷിച്ചതിൽ സാധിച്ചില്ല. ദൈത്യരാജാവായ ശംഭു ഒരിക്കൽ ഈ സ്ത്രീയെ വശീകരിപ്പാൻ ഭാവിച്ചു. അപ്പോൾതന്നെ വിഷ്ണുവിനായിക്കൊണ്ടു പിതാവു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം അവൾ പറഞ്ഞു. ഉടൻ കുശധ്വജനെ ശംഭു വധിച്ചു. അഗ്നിസാക്ഷ്യത്തിൽ വിഷ്ണുവിനെ തന്റെ ഭർത്താവായി ലഭിക്കുന്നതിന വേദവതി ദീർഘകാലം ഘോരതപസ്സുചെയ്തു. വീണ്ടും രാവണൻ ദിഗ്വിജയം കഴിച്ചുവരുന്നമദ്ധ്യേ ചെന്നു ഭാര്യയാവാൻ നിർബന്ധിച്ചു. വിഷ്ണുവിനെക്കാൾ യോഗ്യനായ തന്റെ വിരൽകൊണ്ടു അവളുടെ തലമുടി തൊട്ടുനോക്കി. ആ മുടിയെ ഉടൻ കോപിഷ്ടയായ വേദവതി മുറിച്ചുകളഞ്ഞു 'നിന്റെ വധത്തിന കാരണഭൂതയായി ഞാൻ ജനിക്കും' എന്നു ശപിച്ചിട്ടു രാവണന്റെ മുമ്പാകെ അവൾ അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്തു. സീതയായതു ഈ വേദവതിതന്നെ.

വേദവാക്യം-ഇനിയൊരാൾ പറഞ്ഞറിയേണ്ടതായ ആവശ്യമില്ലെന്നും സ്ഥിരമായി വിശ്വസിപ്പാനുള്ളതു ഈ പറയുന്നതുതന്നെന്നും മറ്റൊരാളെ ധരിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഒരാൾ പറയുന്ന വാക്ക്

വേദവിധി - വേദങ്ങളിലുള്ള ശാസനങ്ങൾ

വേദവിഹിത-വി വേദത്താൽ വിധിക്കപ്പെട്ട.

വേദവ്യാസശിഷ്യന്മാർ- സുമന്തു, ജൈമിനി, പൈലൻ, ശുകൻ. (ഇവർ നാലുപേരും പ്രധാനികൾ).

വേദശാഖാചതുഷ്ടയം-ഋക്കിന ശാഖ 21, യജുസ്സിന 150, സാമത്തിന 1000, അഥർവ്വത്തിന 50. (ഓരോ ശാഖയ്ക്കു ഓരോ ഉപനിഷത്തുമുണ്ട്).

വേദവ്യാസൻ -വേദത്തെ നാലാക്കി പകുത്ത ഒരു മഹർഷി. വേദങ്ങളെ വിഭജിച്ചതുകൊണ്ടു ഈ പേർ വന്നു.

'ബ്രഹ്മാദേവർഷികളായ ഋഷിമാരെയൊട്ടകവാൻ നിർമ്മലൻജമദഗ്നിനന്ദനനായശേഷം * ധർമ്മസ്ഥാപനകരൻ ചിന്മയൻ ജഗന്മയൻ കന്മഷഹരൻ വേദവ്യാസനായതും നാഥൻ'

(ഭാഗവതം)

വേദസാരം, വേദസിദ്ധാന്തം-വേദാന്തം.

വേദാംഗഷൾക്കം—ശിക്ഷ, വ്യാകരണം, ഛന്ദസ്സ്, നിരുക്തം, ജ്യോതിഷം, കല്പം ഇവ ആറും വേദാംഗങ്ങൾ—വേദത്തിനുള്ള അവയവങ്ങൾ ആകുന്നു. വേദാർത്ഥതത്വം ഗ്രഹിച്ചു വേദോക്തമായ കർമ്മത്തെ വഴിപോലെ അനുഷ്ഠിച്ചു മേന്മയെ നേടുന്നതിന നമ്മെ സഹായിക്കുന്ന മറ്റ ചില സാഹിത്യങ്ങൾ ആകുന്നു വേദാംഗങ്ങൾ,-അവയിൽ

1. ശിക്ഷ—ഇതു വേദങ്ങളുടെ ശരിയായ ഉച്ചാരണക്രമത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

2. വ്യാകരണം—വേദവാക്യങ്ങളുടെ പ്രയോഗത്തെയും പദങ്ങൾക്കുള്ള അർത്ഥവിശേഷങ്ങളെയും വാക്കുകളുടെ സാധുത്വാസാധുത്വത്തെയും പററി പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

3. ഛന്ദസ്സ് — വേദസൂക്തങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണത്തിലുള്ള വിശേഷപ്പെട്ട മട്ടുകളെപ്പററി പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

4. നിരുക്തം — വാക്യങ്ങളിൽ വേദാർത്ഥം ഗ്രഹിക്കാൻ പ്രയാസമായുള്ള പദങ്ങളുടെ അർത്ഥവിശേഷങ്ങളെ വിസ്താരമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു.

5. ജ്യോതിഷം—വേദോക്തങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനു ശുഭാശുഭങ്ങളായ കാലവിശേഷങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഗ്രഹനക്ഷത്രാദികളുടെ ഗതിവിശേഷത്തെയും തന്നിമിത്തം കണക്കാക്കപ്പെടുന്ന സമയക്കണക്കിനെയും പററി പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

6. കല്പം—വൈദിക കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിൽ യജുർവേദത്തിൽ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കർമ്മച്ചടങ്ങുകളെ തന്നെ വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കു ശ്രൗതസൂത്രങ്ങൾ എന്നും പറയാറുണ്ട്.

വേദാഗ്രണീ(ണി)-സരസ്വതീനദി.

വേദാത്മക-വി. വേദം ആത്മാവായുള്ള

വേദാത്മിക-സരസ്വതി. വേദംതന്നെ ആത്മാവായുള്ളവൾ എന്നർത്ഥം. (അക്ഷരരൂപിണി എന്നു ഇതുകൊണ്ടു വ്യക്തം).

വേദാദിവർണ്ണൻ-പു. വേദാന്തം പഠിച്ചവൻ. ഉ. ദൈവം.

വേദാന്തക്കാരൻ-വേദാന്തം പഠിച്ചവൻ

വേദാന്തം-ഒരു ദർശനം, വേദസാരം, വേദത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം.

വേദാന്തം—വേദത്തിന്റെ അന്തം. (അവസാനഭാഗം). പ്രധാനമായ ആദർശനങ്ങൾ വേദത്തിനുള്ളതിൽ ഒടുവിലത്തേതു്, ഒരു ഉപനിഷത്തു്. ഇങ്ങിനെ ഇതിനു പേർ പറയുന്നതു വേദസാരങ്ങൾ മുഴുവനും ഇതിൽ അടങ്ങുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. ജൈമിനി മഹർഷിയുടെ പൂർവ്വമീമാംസയുടെ ഉത്തരഭാഗമാണെന്നു ഭ്രമിച്ചു ചിലർ ഈ ഭാഗത്തെ ഉത്തരമീമാംസ എന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നതു ശരിയല്ലാത്തതാകുന്നു. വേദാന്തമെന്നു ഈ ഭാഗത്തെ പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയുന്നതു വേദാന്തങ്ങളുടെ അവസാനത്തിൽ ഉപനിഷത്തുകൾ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ സ്ഥാപിതമായ ഭാഗമായതുകൊണ്ടാകുന്നു.

വേദാന്തസംഗ്രഹം-ഒരു പുസ്തകം.

വേദാന്തി-വേദസാരത്തെ പഠിച്ചവൻ.

വേദാഭ്യാസം-വേദത്തെ പഠിക്ക.

വേദി-പു. ഹോമത്തിനായി കെട്ടിപ്പൊക്കിട്ടുള്ള സ്ഥലം, പരിഷ്കൃതഭൂമി. ഉ. രാജധാനിയുടെയും മററും നടുമുററത്തു സമചതുരമായുണ്ടാക്കി അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള തറ. ന. ബലി കഴിക്കുന്നതിനുള്ള തറ. ർ. മുദ്രമോതിരം. ൫ സരസ്വതി. ൬. പണ്ഡിതൻ.

വേദിക-പു. പരിശുദ്ധമായ ചുററിലുമുള്ള തറ. ഉ. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ചുററും ഭിത്തിയോടു ചേർത്തു വിളക്കു തറപ്പാൻ ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ള മരക്കൂട്ടു്.

വേദിക്കുന്നു-അറിയുന്നു, വിചാരിക്കുന്നു.

വേദിയൻ-ബ്രാഹ്മണൻ.

വേദോക്ത-വി. വേദത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന.

വേദ്യ, വേദനീയ-വി. അറിയത്തക്ക, അറിയപ്പെടേണ്ടുന്ന.

വേധകൻ-തുളക്കുന്നവൻ.

വേധകം-പു. കൊത്തമ്പാലരി (ഉണങ്ങിയതു്). ഉ. കർപ്പൂരം, ഞെരിഞ്ഞാമ്പുളി.

വേധനം-തുളയ്ക്കൽ.

വേധനി, വേധനിക-സ്ത്രീ. തുളയ്ക്കുന്ന സൂചി.

വേധനിക-പു. കസ്തൂരി. ഉ. ഉലുവാ

വേധം-തുളയ്ക്കൽ.

വേധമുഖ്യ(ക)ം — ചെറുകച്ചോലം, കച്ചോലം.

വേധമുഖ്യാ-കസ്തൂരി.

വേധസ്സ്-നാ. ബ്രഹ്മാവ്. സൃഷ്ടിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ഉ. വിഷ്ണു. വിധാനം ചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

'വേധാഃ പുംസി ഹൃഷീകേശേ
ബുധേ ച പരമേഷ്ഠിനി'
(മേദിനി)

വേധാവ്-ബ്രഹ്മാവ്.

വേധി-വി. വേധിക്കുന്ന. (ധീ, ധിനി, ധി).

വേധിക്കുന്നു-തുളയ്ക്കുന്നു.

വേധിത-വി. തുളയ്ക്കപ്പെട്ട.

വേധിനി-നാ. അട്ട. ഉ. ഉലുവാ.

വേധ്യ-വി. തുളയ്ക്കത്തക്ക.

വേധ്യം-ലാക്ക്.

വേനൻ-അംഗൻ എന്ന നൃപനു സുനീഥയിൽ ജനിച്ചവൻ. (വേണൻ എന്നതു നോക്കുക).

വേനപ്പച്ച-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

കഫപിത്തങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. രുചികരമാണ്. സം-ഗ്രീഷ്മസുന്ദരകം.

വേനൽ-മഴ കുറയുന്ന കാലം. വൃശ്ചികം മുതൽ ആറുമാസം.

വേനൽച്ചേരി-ചെരിപ്പുന്തൽ.

വേൻ-ത്രാസ്സിനുണ്ടാകുന്ന ഒരു വ്യത്യാസം, കള്ളത്രാസ്സിന്റെ അവസ്ഥ.

വേന്തൻ-നാ. രാജാവ്. ഉ-ം, വേന്തർകോൻ (രാമചരിതം). ഉ. വ്യാഴൻ.

വേന്തിരൻ, വേന്ത്രു, വേന്തരൻ-ഒരുവക പാമ്പ്. (പാമ്പ് എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

വേപഥു-വിറയൽ.

വേപനം-വിറയൽ.

വേപമാനൻ-വിറയലോടു കൂടിയിരിക്കുന്നവൻ.

വേപിക്കുന്നു-വിറയ്ക്കുന്നു.

വേപിത-വി. വിറയ്ക്കുന്ന.

'ആമീലിതസ്മരപരിതാപവേപിതാംഗീ'
(നളചരിതം കഥകളി)

വേപ്പ്-ഒരു വൃക്ഷം, ആര്യവേപ്പ്.

തണ്ണീർദാഹം, ചുമ, ജ്വരം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. ഇല-കണ്ണിനു നന്ന്. പഴുത്തയില-വ്രണത്തിനു അത്യുത്തമം. സം-നിംബം. ത-വേപ്പമരം. ഇം-Nimb-tree നിംബ് ട്രീ.

വേപ്പെണ്ണ-കഫം, വ്രണം, കുഷ്ഠം, ജ്വരം, പ്രമേഹം, അർശ്ശസ്സ്, ശിരോരോഗം, വീക്കം, കൃമി ഇവയ്ക്കു നന്ന്.

വേപ്പൽ-വേക്കുക, ആടിനടക്കുക.

വേപ്പില-വേപ്പുവൃക്ഷത്തിന്റെ ഇല.

വേപ്പിലക്കട്ടി-നാരകത്തിലയും മുളകും ഉപ്പുംകൂടി ഉരലിലിട്ടു ഇടിച്ചുപൊടിച്ചു വെക്കുന്നതു്.

കറുവേപ്പിലയും മററും കൂട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ചമ്മന്തിക്കറിയെന്നും, ഉപ്പും വററൽമുളകും കൂട്ടി പൊടിച്ചുണ്ടാക്കിയ ചമ്മന്തിക്കറിയെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നുണ്ട്.

വേപ്പെണ്ണ-വേപ്പിൻ കുരുവിൽ നിന്നും എടുക്കുന്ന എണ്ണ.

വേമാവ്-നെയ്ത്തുകോൽ.

വേമ്പ്-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, വേപ്പ്.

വേമ്പ്-ഒരു വൃക്ഷം.

വേമ്പാട-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്.

വേരു-ഒരു പക്ഷി.

വേരണിമൂലം-രാമച്ചം.

വേരാ-നാ. തക്കാരിവഴുതിന. ഉ. കുങ്കുമം.

വേരറം-സൂലം. (പ-മ)

വേരി-മധു, തേൻ.

വേരിച്ചൊല്ലാർ-തേന്മൊഴി, സുന്ദരി എന്നർത്ഥം.

'വേരിച്ചൊല്ലാർ മനസിജ
കയൽക്കണ്ണനെ'
(ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം)

വേരൂന്നുക-അടിസ്ഥാനമിടുക.

വേർ(രു)-വൃക്ഷങ്ങളുടേയും മററും ചുവട്ടിൽ മണ്ണിൽ താണിരിക്കുന്ന അംശം. പര്യായങ്ങൾ-ശിഫാ, ജടാ.

വേർ എന്നതു വൃക്ഷത്തിൻെറ മൂട്ടിൽനിന്നും കീഴ്പ്പോട്ടു ഭൂമിയിലേക്കു പോകുന്ന അംശമാകുന്നു. ഇതിൽനിന്നും ഉപവേരുകൾ പുറപ്പെട്ടു പലവഴിയും പോകുന്നു. നേരെ കീഴ്പ്പോട്ടു പോകുന്നതിനെ നാരായവേരെന്നും തള്ളവേരെന്നും പറയുന്നു. വേരുകൊണ്ടുള്ള ഉപയോഗങ്ങൾ വൃക്ഷങ്ങളെ ഭൂമിയിൽ സ്ഥിരമായി നിറുത്തുകയും മററുമാകുന്നു.

൨. മൂലം. ൩. ചുവട്. ൪. കാരണം.

വേർ, വിയർ-മധുരമുള്ള.

വേർതിരിയുന്നു- വേർപെടുന്നു. (സ. ക്രി. വേർതിരിക്കുന്നു).

വേർതിരിവ്-൧. വേർപാട്. ൨. ഒന്നിച്ചിരിക്കുന്ന സാധനം പലതായിട്ടു തീരുക ൩. അടുത്തിരിക്കുന്നവരിൽ ആരെങ്കിലും അകലേപോവുക.

വേർപാട്-വേറെ ആയിത്തീരുക.

വേർപിരിയുന്നു- വേർപെടുന്നു. (സ. ക്രി. വേർപിരിക്കുന്നു).

വേർപെടുന്നു, വേർവിടുന്നു-വേറെ ആകുന്നു. (സ. ക്രി. വേർപെടുക്കുന്നു, വേർപെടുത്തുന്നു). (വേർവിടുക്കുന്നു, വേർവിടുത്തുന്നു).

വേല-൧. തൊഴിൽ, ജോലി. ൨. അദ്ധ്വാനം, പ്രയത്നം, പ്രയാസം. ൩. തീരം. ൪. വേള, സമയം. ൫, സമുദ്രം. ൬. ആറുമട്ട. ൭. അരിക്. ൮. സമുദ്രതീരം. ൯. രാജഭോജനം. ൰. അനായാസമരണം.

വേലകം- വലിയ തടിയുള്ള ഒരുവക വൃക്ഷം.

വേലക്കാരൻ-ദാസൻ, വേല ചെയ്യുന്നവൻ. (സ്ത്രീ-വേലക്കാരി).

വേലതുള്ളൽ-വേലകളി, ഒരുവക കളി.

വേലത്തി-വേലൻെറ സ്ത്രീ.

വേലൻ-൧. പറകൊട്ടി ഓതുന്നവൻ. ൨. ചുണ്ണാമ്പുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

വേലപ്പാട്-പ്രയത്നം.

വേലപ്പെടാതെ-പണിപ്പെടാതെ.

വേലപ്പെണ്ണ്-൧. മഹാലക്ഷ്മി, കടൽകന്യാം.

'വേലപ്പെൺ കാന്തൻതന്നാണചൊല്ലി'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

൨. ദാസി. (പ-മ.)

വേലയിറക്കം-൧. വേലതുള്ളൽ ആരംഭിക്കൽ. ൨. വേലിയിറക്കം.

വേലയേററം-൧. വേല തുള്ളിക്കേറുക. ൨. വേലിയേററം.

വേലായുധൻ-സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

വേലാതടം-സമുദ്രതീരം.

വേലാവിലംഘി-സമുദ്രത്തെ ലംഘിക്കുന്നത്, ധാരാളമായുള്ളത്.

വേലി-പറമ്പിലും മററും കന്നുകാലികൾ കടക്കാതിരിപ്പാൻ പത്തൽ, മുള, മുള്ളു മുതലായവകൊണ്ടു ചുററും വളച്ചു കെട്ടുന്നത്. പര്യായം-പ്രാചീനം.

വേലിക്കടമ്പ-വേലി കടപ്പാനുള്ള ഒരു പണി.

വേലിക്കഴാ(യി)-൧. നീക്കുവാതൽ. ൨. ഉഴാൽപടി.

വേലിക്കിഴങ്ങ്-ഒരു മരം.

വേലിത്തിത്ത-ഒരു പക്ഷി.

വേലിപ്പരുത്തി-ഒരു വള്ളി.

ചുമ, കുഷ്ഠം, ജ്വരം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം—ഇന്ദീവരം. ത-ഉത്താമണി.

ഇം-Asparagus Racemoses.

വേലിപ്പുഴ-വേലി പൊളിഞ്ഞ സ്ഥലം.

വേലിയിറക്കം - കടലിറക്കം, വലിച്ചിൽ.

വേലിയേററം-സമുദ്രജലം പൊങ്ങുക, ചാന്ദ്രോദയത്തിങ്കലുണ്ടാകുന്ന സമുദ്രജലവൎദ്ധന.

നിത്യവും കിഴക്കോട്ടു തിരിയുന്ന ഭൂമിയെ ചുററുന്നതിനായി പടിഞ്ഞാറായിട്ടു ഗമിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ ആ വഴിയായി ജലങ്ങളെ ആകൎഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വേലിയേററവും ഇറക്കവുമുണ്ടാകുന്നു.

വേൽ-ഒരായുധം.

വേൽക്കാരൻ-വേലുള്ളവൻ.

വേല്ലജം-കൊടിമുളക്, മുളക്.

വേല്ലം-വിഴാൽവൃക്ഷം, വിഴാലരി.

വേല്ലിത-വി. ൧. ചുററും അയക്കപ്പെട്ട.

'വേല്ലിതഭ്രൂ വേശ്മവിജനം'
(അമരുകശതകം)

൨. ഇളക്കപ്പെട്ട. ൩. ഇളക്കുന്ന. ൪. വളഞ്ഞ.

വേവ്-൧. അഗ്നികൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന പാകം. ൨. ഉഷ്ണം, ചൂട്.

വേവലാതി(ധി)-൧. പരിഭ്രമം. ൨. വ്യാകുലം, തിടുക്കം. ൩. സംഭ്രമം, ശങ്ക.

വേവുന്നു-തീകൊണ്ടു പാകം വരുന്നു. (സ. ക്രി. വേവിക്കുന്നു).

വേവുവടി-ഉത്തരത്തിനു താഴെ പണിത്തു വെക്കുന്ന ഒരു പലക.

വേവുള്ള-ഒരു വൃക്ഷം, വെന്തേക്ക്.

വേവുററു്-ചൂടുണ്ടായിട്ട്. (പ-മ.)

വേവെട്ടുക്കുന്നു-ഉഷ്ണിക്കുന്നു, ചുടുന്നു.

വേശ-മറ.

വേശന്തം - അല്പസരസ്സ്, ചെറുകുളം, ചിറക്കുഴി.

വേശം-൧. പ്രവേശനം. ൨. വേശ്യാഭവനം. ൩. ഭവനം. ൪. അലങ്കാരം.

വേശ(സ)രം-വെട്ടിക്കുതിര.

വേശാന്തം-ചിറക്കുഴി.

വേശ്മഭ്രുവ്-പുരയുടെ മുററം.

വേശ്മം-ഭവനം.

വേശ്യാ-൧. തേവിടിച്ചി. എല്ലാടവും ചെല്ലുന്നവൾ എന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ-വാരസ്ത്രീ, ഗണിക, രൂപാജീവ.

പണം ഒന്നിനെമാത്രം നോക്കി പുറത്തേക്കുമാത്രം അനുരാഗത്തെ കാണിക്കുന്നതാണ് വേശ്യയുടെ പ്രധാന ലക്ഷണം.

'ധീരം കലം പ്രഗത്ഭാസ്യാമേശ്യാം
സാമാന്യനായികാം നിൎഗ്ഗുണാമപി ന
ദ്വേഷ്ടി ന രജ്യതി ഗുണിഷ്വപി * വി
ത്തമാത്രം സമാലോക്യ സാരാഗം ദൎ
ശയേൽ ബഹിഃ കാമമംഗീകൃതമപിപരി
ക്ഷീണധനം നരം * മാത്രാ നിഷ്കാ
സയേദേഷാ പുനസ്സന്ധാനകാംക്ഷയാ
തസ്കരാഃ പണ്ഡകാ മൂഢാഃ സുഖപ്രാപ്തധ
നാസ്തഥാ * ലിംഗിനശ്ഛന്ന കാമാദ്യാ
ആസാം പ്രായേണ വല്ലഭാഃ'
(സാഹിത്യദൎപ്പണം)

൨. അതിവിടയം.

വേശ്യാജനസമാശ്രയം-തേവിടിശ്ശിത്തെരുവ്,

വേശ്യാപതി-വിടൻ.

വേശ്യാപ്രിയ-മഞ്ഞൾ.

വേശ്യാവൃത്തി-വേശ്യകളുടെ ആചാരം.

വേശ്യാസംഗം-വ്യഭിചാരം.

വേഷണം-പ. പ്രവേശനം. വ. ചെമ്പ നാംവീരം.

വേഷണാ-കൊത്തമ്പാലയരി (ഉണങ്ങിയത്).

വേഷധാരി, വേഷധൃക്ക്-മറുവേഷം ചമഞ്ഞു നടക്കുന്നവൻ.

വേഷം-പ. അലങ്കാരം. വ. ആഭരണം, ന. മറുവേഷം.

വേഷവാരം-കറികളെ പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള ഏതാനും സാധനങ്ങൾ. (വേസവാരം എന്നതു നോക്കുക).

വേഷ്ട(ക)ം-തിരുവട്ടപ്പശ.

വേഷ്ടക-വി. ചുററുന്ന.

വേഷ്ടകാ-പ. തലപ്പാവ്. വ. വേലി. ന. ഇലവിൻപശ, ര. മുത്തങ്ങ.

വേഷ്ടനം-പ. ചുററൽ. വ. വേലി. ന. തലപ്പാവ്. ര. ഗുഗ്ഗുലു. ഇ. അരഞ്ഞാൺ.

വേഷ്ടം-പ. ചുററൽ. വ. വേലി. ന. തലപ്പാവ്. ര. മരക്കറ, പശ. ഇ. പയിനെണ്ണ.

വേഷ്ടി-അംഗവസ്ത്രം, ഉത്തരീയം.

വേഷ്ടിക്കുന്നു-ചുററുന്നു.

വേഷ്ടിത-വി. ചുററപ്പെട്ട.

വേഷ്ടിതം-ചുററുക.

വേസവാരം-കറികളെ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനായി അവയിൽ ചേൎത്തുവരുന്ന മുളകുപൊടി, മഞ്ഞൾപ്പൊടി, കായം, ജീരകം, കടുവറവു മുതലായതു്. വേശവാരം, വേഷവാരം ഇവ പാഠങ്ങൾ.

വേഹൽ-ഇടകിടവിട്ട പുള്ളി (മച്ചിപ്പുള്ളി).

വേള-പ. അവസരം. വ. ഒരു കര.

വേളാൻ-കുശവൻ.

വേളി-പ. വിവാഹം. വ. ചില ബ്രാഹ്മണർക്കു മാത്രം വിവാഹത്തിനു പറയുന്ന പേർ. ന. വിവാഹം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ത്രീ. ര. ഒരു കായലിന്റെ പേർ.

വേളിക്കൂട്ടുന്നു-ബന്ധുക്കൾ തമ്മിൽ ചേരുന്നു.

വേൾക്കുന്നു-പ. കല്യാണം കഴിക്കുന്നു, സംബന്ധം ചെയ്യുന്നു. വ. ബ്രാഹ്മണൻ വിവാഹം ചെയ്യുന്നു. (കാ. ക്രി. വേൾപ്പിക്കുന്നു).

വേൾച്ച-സംബന്ധം.

വേറാകുന്നു-വേർപെടുന്നു. (സ. ക്രി. വേറാക്കുന്നു).

വേറിടുന്നു-വേർപെടുന്നു. (സ. ക്രി. വേറിടുവിക്കുന്നു).

വേറിട്ടാകുന്നു-വേറെയാകുന്നു.

വേറു്-വി. വേറെയുള്ള.

വേറുക്കൂറു്-പ. മറെറാരു പങ്ക്. വ. മറുപക്ഷം.

വേറുക്കൂറു്-വേർതിരിയുക, പക്ഷഭേദം.

വേറെ-വി. മററു.

വേറെ-അ. വേറായി.

വേറൊരുത്തൻ-മറെറാരുത്തൻ. (സ്ത്രീ-മറെറാരുത്തി).

വേറുര-പ. വെറുപ്പോടുകൂടിയ വാക്ക്. വ. വേലന്റെ ഒത്ത്.

വേഴച്ചെന്നെല്ല്-ഒരുവക നെല്ല് (ഭോജ്യവൎഗ്ഗത്തിൽ ചേൎന്ന ശാലി).

വേഴംപുല്ല്, വേഴൽ-ഒരുമാതിരി വലിയ പുല്ല്.

രക്തമോക്ഷം, ചുട്ടുനീറൽ, തണ്ണീർദാഹം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. സം-നളം. ത-കൊരുക്കൈ, തണ്ടുപുല്ല്. ഇം-Reed.

വേഴാമ്പൽ-ഒരു പക്ഷി.
സം-ചാതകം. ത-ചാതകപ്പുള്ള്.

വേഴ്ച-സ്നേഹം, ബന്ധുത.

വേഴ്വി, വേൾവി-യാഗം.
'കൈവചികമുനികവേഴ്വികാത്തരുളും'
(രാമചരിതം)

വൈ

വൈ-അ. പാദപൂരണത്തിനും മററും പ്രയോഗിക്കുന്നതു്.

വൈകക്ഷകം, വൈകക്ഷ്യകം-മാറിടത്തിൽ വിലങ്ങത്തിലിട്ട മാല. വികക്ഷത്തിൽ (ഉരസ്സിൽ) ഭവിച്ചതു വൈകക്ഷകം. വൈകക്ഷികം, വൈകക്ഷ്യകം ഇവ പാഠങ്ങൾ. പൂണനൂൽ മാതിരി ഇടുന്ന മാല.

വൈകടികൻ-രത്നങ്ങൾ തേച്ചു നന്നാക്കുന്നവൻ.

വൈകർത്തനാലയം-യമപുരി.

വൈകർത്തനൻ-(സൂര്യന്റെ പുത്രൻ). ൧. കർണ്ണൻ. ൨. കാലൻ.

വൈകല്യം-൧. വികലത, കുറവ്. ൨. മുടന്തു്, അംഗഹീനത. ൩. ശേഷിയില്ലായ്മ.

വൈകാംകത-വയ്യാകത.

വൈകാതെ-അ. താമസിക്കാതെ, വേഗത്തിൽ.

വൈകാര്യം-മാററം.
'വൈകാര്യമെന്നിയേഭസ്മമാക്കീടിനാൻ'
(ഭാഗവതം 24 വൃത്തം)

വൈകാലാ-വൈകുന്നേരം.

വൈകാശി- ഇടവമാസം, വൈശാഖമാസം.

വൈകീടാതെ-അ. വേഗത്തിൽ.

വൈകുക-താമസിക്കുക, നേരമാവുക.

വൈകുണ്ഠൻ-വിഷ്ണു. വികുണ്ഠയുടെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം. (വികുണ്ഠ, ശുഭ്രൻ എന്ന മഹർഷിയുടെ ഭാര്യയാണ്).

വൈകുണ്ഠം-൧. വിഷ്ണുലോകം, വിഷ്ണുസ്വർഗ്ഗം (വൈഭം). ൨. (വെളുത്ത) ചെറുതുളസി.

വൈകുന്നു-൧. താമസിക്കുന്നു. ൨. നേരമാകുന്നു. (സ. ക്രി. വൈകിക്കുന്നു).

വൈകുന്നേരം-അ. അസ്തമനസന്ധ്യാസമയം.

വൈകൃത-വി. മാറപ്പെട്ട.

വൈകൃതം-൧. നീരസം. ൨. വികാരം.

വൈകൃതിക-വി. ൧. മാററിയ. ൨. വികൃതിയെ സംബന്ധിച്ച.

വൈകൃത്യ-വി. ആകൃതികൊണ്ടോ മനസ്സുകൊണ്ടോ മാററംവന്ന.

വൈകൃത്യം-൧. മാററം. ൨. നീരസം.

വൈക്കം-വൈകുക, താമസിക്കുക.

വൈക്രാന്തം-ഒരുവക രത്നം, ചൊടിവൈരം.
ക്ഷയം, കുഷ്ഠം, വിഷം, ജ്വരം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്.

വൈക്ലബ്യാ-പാരവശ്യം, ദുഃഖം, മനസ്സുമടുപ്പ്. (വൈക്ലവ്യം എന്നുമാകാം).

വൈഖരി-വാക്കിന്റെ ഒരു പുറപ്പാട്, സാധാരണ സംസാരം.

വൈഖാനസൻ-വാനപ്രസ്ഥൻ.

വൈഖാനസം-മീൻ.

വൈഖാനസിക-ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം കഴിഞ്ഞു വാനപ്രസ്ഥാശ്രമം സ്വീകരിച്ചു വനത്തിൽ വന്നു താമസിക്കുന്ന സ്ത്രീ.

വൈഗുണ്യം-൧. ഗുണമില്ലായ്മ. ൨. താഴ്ന്ന നില.

വൈചിത്ര്യം-വ്യസനം, ദുഃഖം.

വൈചിത്ര്യം-൧. വിചിത്രത, കൂടിക്കലർച്ച നിമിത്തമുള്ള ഒരു ഭംഗി. ൨. അത്ഭുതം. ൩. ദുഃഖം. ൪. നിരാശ.

വൈജനനം-പ്രസവമാസം.

വൈജയന്തൻ-ഇന്ദ്രൻ.

വൈജയന്തം-൧. ഇന്ദ്രന്റെ കൊടി. ൨. ഇന്ദ്രന്റെ മാളിക. ൩. കൊടി. ൪. ഗൃഹം.

വൈജയന്തി-൧. കൊടിക്കൂറ, ൨. പുഴമുഞ്ഞ. ൩. ഒരു നീതിശാസ്ത്രപുസ്തകം, ഒരഭിധാനഗ്രന്ഥം. ൪. മുഞ്ഞ. ൫. വിഷ്ണുവിന്റെ മാല.

വൈജയന്തി, വൈജയന്തികാ-പുഴമുഞ്ഞ (തഴുതാവൽ).

വൈജയന്തികൻ-കൊടിക്കൂറക്കാരൻ.

വൈജയന്തികം-കൊടി.

വൈജാത്യം-൧. ജാതിവ്യത്യാസം, ഭിന്നജാതിത്വം. ൨. സാധാരണയുള്ള സ്വഭാവത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസം. ൩. അഴിമതി. ൪. ദുർന്നടപ്പു.

വൈജ്ഞാനിക-വി. സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

വൈഡാലവ്രതികൻ-കപടഭക്തിയുള്ളവൻ.

വൈഡൂര്യം-നവരത്നങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ശൂലം, നേത്രരോഗം, ഗുല്മം, വിഷം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. ധരിച്ചാൽ പാപഹരമാണ്. സം-വൈഡൂര്യം. ത-വൈഡൂരിയം. ഇം-Cat's eye.

വൈണവ-വി. വേണുവെ (മുളയെ) സംബന്ധിച്ച.

വൈണവം-മുളംകമ്പ്; ഇല്ലിക്കമ്പ്, മുളനെല്ല്.

വൈണവികൻ-കുഴൽ വിളിക്കുന്നവൻ, വേണുവാദ്യക്കാരൻ.

വൈണികൻ-വീണവായിക്കുന്നവൻ.

വൈണുകം-ആനത്തോട്ടി.

വൈതണ്ഡ്യം-കള്ളം.

വൈതനികൻ-സേവിക്കുന്നവൻ, വേലക്കാരൻ.

വൈതംസികൻ-൧. കണിയിൽ പക്ഷിമൃഗങ്ങളെ പിടിക്കുന്നവൻ. ൨. മാംസം തിന്നുന്നവൻ.

വൈതരണി-൧. യമലോകത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള നദി, (നരകം), നരകത്തിലുള്ള ഒരു നദി. അക്കരെകടക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

'വഴിമദ്ധ്യത്തിൽക്കൂടിയൊഴുകീടുന്നതായി ഭയമാം വൈതരണിപ്പുഴയുണ്ടവിടത്തിൽ * ഘോരമായതുകണ്ടാൽസന്താപമേറെയുണ്ടാം പാരംപേടിയാമതിൻവാർത്തകളോർത്തുകണ്ടാൽ * നുരയോടനയുണ്ടവിസ്താരമതിന്നഹോ ചോരയും ചലമിവനിറഞ്ഞങ്ങൊഴുകുന്നു * അസ്ഥികൾക്കൂട്ടമല്ലോതീരമായീടുന്നതു അത്യന്തം ദുർഗ്ഗന്ധമെന്നറികവൈനതേയ * കേശക്കെട്ടാം ചളിയതിൽ രക്തമാംസങ്ങളുമല്ലോ കാൺകിലോപാപികൾക്കുകടക്കാനേറ്റംപണി * ലോഷ്ടല്പകേശങ്ങളും ചണ്ടിപ്പായലുമങ്ങത്യഗാധമായേറ്റം ദുസ്തരമെന്നോവേണ്ടു * ഉഗ്രങ്ങളായീടുന്ന നക്രങ്ങൾ വളരെയുണ്ടത്രയുംഘോരമായപക്ഷിക്കൂട്ടവുമുണ്ടു * പൊയ്യുല്ലഖഗേശര വരുന്നപാപിയെക്കണ്ടയുള്ളോപാരമാവിപൊങ്ങിത്തുംപുകയുന്ന * തീയുകത്തിട്ടമേട്ടപ്പുത്തിരിക്കുന്നപാത്രൊ നെയ്യതുപോലെയെന്നുധരിക്കമന താരിൽ * സൂചിതാപാലവെയുള്ളമുഖങ്ങളോടുമതിഘോരങ്ങളായീടുന്നപുഴുക്കളേറെയുണ്ടു * വലുതാംകഴുകുകൾകാക്കകളിവകളും വളരെയുണ്ടവറ്റിൻകൊക്കുകൾവജ്രംപോലാം * അട്ടകൾമത്സ്യങ്ങളുമാമകൾമകരങ്ങൾ ഓട്ടരെട്ടിംഗുമാരങ്ങളുമങ്ങതി

ലുണ്ടു് * കളിയല്ലേററം മാംസംപഴിക്കുന്നവകളാം ജലജന്തുക്കളെല്ലാമുണ്ടല്ലോ നദിയതിൽ' (ഇത്യാദി നോക്കുക.)

(ഗംഗാശ്രാദ്ധപുരാണം ഭാഷ.)

൨. രാക്ഷസജാതിയുടെ അമ്മ. ൩. (മ) ദുർഘടസ്ഥലം. ൪. കലിംഗരാജ്യത്തെ ഒരു നദി.

വൈതാണ്ഡം-ആനക്കൂട്ടം.

വൈതാന-വി. യാഗസംബന്ധമുള്ള, ശൂലമുള്ള.

വൈതാനം-പു. മേൽക്കെട്ടി. ൨. വിസ്താരം. ൩. വേലി.

വൈതാളികൻ-പു. രാജാക്കന്മാരെ പാടിയുണൎത്തുന്നവൻ. ൨. വേതാളത്തിന്റെ ദാസൻ. ൩. ക്ഷുദ്രക്കാരൻ.

വൈതുവിളി-ശകാരം.

വൈത്യൻ-വേലൻ.

വൈദ-വി. വിദ്വാനെ സംബന്ധിച്ച. (സ്ത്രീ-വൈദി).

വൈദഗ്ദ്ധ്യം - പു. സാമൎത്ഥ്യം. ൨. ബുദ്ധി. ൩. നിമിഷം.

വൈദൻ-ധൌമ്യമഹൎഷിയുടെ ഒരു ശിഷ്യൻ.

'ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യൻ ഉദങ്കമഹൎഷി'

വൈദൎഭൻ-വിദൎഭരാജാവു്.

വൈദൎഭാ-ഉപായവാക്കു്.

വൈദൎഭി-സ്ത്രീ. വിദൎഭന്റെ മകൾ, ദമയന്തി.

'വൈദൎഭീസാവധാനം മിഥിലയിലവനീപുത്രിപണ്ടെന്നപോലെ'

(ഭാഷാനൈഷധചമ്പു)

൨. രുക്മിണി. ൩. അഗസ്ത്യന്റെ ഭാൎയ്യ. ൪. വിദൎഭരാജാവിന്റെ ഒരു പ്രമാണം.

വൈദലം-ഒരുവക അപ്പം.

വൈദികം-വി. വേദത്തെ സംബന്ധിച്ച.

വൈദികകാലം-1101—1701.

ആൎയ്യന്മാർ സിന്ധുനദീതീരത്തിൽ, അധിവസിച്ചു തുടങ്ങിയതും, ഋഗ്വേദസൂക്തങ്ങളെ രചിച്ചതും ഇക്കാലത്താണ്.

വൈദികത്വം - വൈദികന്റെ അവസ്ഥ.

വൈദികൻ-പു. വേദം വേണ്ടുംവണ്ണം അഭ്യസിച്ചവൻ. ൨. മലയാളബ്രാഹ്മണൎക്കു വിധിനിശ്ചയിക്കുന്ന ആറു ബ്രാഹ്മണൎക്കും കൂടെയുള്ള പേർ.

വൈദിഷ്ടൻ-വൈവസ്വതമനുവിന്റെ ഒരു പുത്രൻ.

വൈദുഷ്യം-വിദുഷത, വിദ്വത്വം, അറിവു്, പഠിപ്പു്.

വൈദൂൎയ്യം-വൈഡൂൎയ്യം.

വൈദേശികൻ-അന്യദേശക്കാരൻ.

വൈദേഹകൻ-പു. ചെട്ടി, കച്ചവടക്കാരൻ. ൨. വൈശ്യൻ.

വൈദേഹൻ - വിദേഹരാജാവിന്റെ മകൻ.

വൈദേഹി-സ്ത്രീ. സീത, ശ്രീരാമന്റെ ഭാൎയ്യ. ൨. വൈശ്യസ്ത്രീ. ൩. തിപ്പലി. ൪. ഗോരോചന. ൫. ആറമണാവൽ.

വൈദ്യ-വി. പു വേദസംബന്ധമായുള്ള. ൨. വൈദ്യസംബന്ധമായുള്ള, ഔഷധത്തെ സംബന്ധിച്ച.

വൈദ്യകൻ-വൈദ്യൻ.

വൈദ്യകപഞ്ചാംഗം-തൊലി, ഇല, പൂവു്, കായു്, വേരു് ഇവ ൫-ം.

വൈദ്യക്കാരൻ-ചികിത്സക്കാരൻ.

വൈദ്യഗ്രന്ഥം-അഷ്ടാംഗഹൃദയം, ചിന്താമണി മുതലായ വൈദ്യപുസ്തകങ്ങൾ.

വൈദ്യചിന്താമണി - ഒരു വൈദ്യഗ്രന്ഥം.

വൈദ്യനാഥൻ-പു. വൈദ്യശ്രേഷ്ഠൻ. ഉ. ശിവൻ. ര. ധന്വന്തരി.

വൈദ്യൻ-പു. ചികിത്സക്കാരൻ, ആയുർവേദവിദ്യയെ അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ഉ. വിദ്വാൻ. ര. വേദത്തെ അനുസരിച്ചു നടക്കുന്നവൻ.

വൈദ്യപരീക്ഷാത്രയം— ദർശനം, സ്പർശനം, പ്രശ്നം.

'ദർശനസ്പർശനപ്രശ്നൈഃ
പരീക്ഷേത ച രോഗിണഃ'
(അഷ്ടാംഗഹൃദയം)

വൈദ്യബന്ധു-വൻകൊന്ന.

വൈദ്യം-ചികിത്സ.

വൈദ്യമാതാവ്-ആടലോടകം.

വൈദ്യലക്ഷണചതുഷ്ടയം- ശാസ്ത്രജ്ഞത്വം, നിസ്സന്ദേഹത്വം, പാപവൈമുഖ്യം, കർമ്മകൗശലം ഇവ ൪-ം.

വൈദ്യശാസ്ത്രം— അഷ്ടാംഗഹൃദയവും മററും.

വൈദ്യശാസ്ത്രശീതക്രിയ-ധാര, പിഴിച്ചിൽ, കളിതേപ്പ്, കിഴി ഇവ ൪-ം.

വൈദ്യസിംഹീ-ആടലോടകം.

വൈദ്യാ-കാകോളി.

വൈദ്യുതം-വി. ഇടിവാളിനെ സംബന്ധിച്ച.

'വൈദ്യുതമായ വിഭ്രമം'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

വൈദ്യുതി- വിദ്യുത്തിൽ (മിന്നലിൽ) നിന്ന് ഉണ്ടാകുന്നത്.

വൈധർമ്മ്യം-പു. വിധർമ്മത, വ്യത്യാസം. ഉ. മത്സരക്കേട്. ര. ധർമ്മവ്യത്യാസം. ൪. ഗുണവ്യത്യാസം, വ്യത്യാസപ്പെട്ട ഗുണം. വൈധർമ്മ്യം > < സാധർമ്മ്യം.

വൈധവേയൻ-വിധവയുടെ പുത്രൻ.

വൈധവ്യം-വിധവയുടെ അവസ്ഥ.

വൈധാത്രൻ-ഒരു മഹർഷി, സനൽക്കുമാരൻ. വിധാതാവിൻെറ (ബ്രഹ്മാവിൻെറ) പുത്രൻ എന്നർത്ഥം.

വൈധാത്രി-ബ്രഹ്മി.

വൈധുര്യം— വിധുരത, ക്ഷോഭം, കലക്കം.

വൈധൃതയോഗം, വൈധൃതി- ദുഃഖാനുഭവത്തിനു ഇടയാകത്തക്കവണ്ണമുള്ള സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ നില.

വൈധേയ-വി. പു. വിധി അനുസരിച്ച. ഉ. മൂഢതയുള്ള.

വൈധേയൻ-മൂഢൻ. (അജ്ഞത എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

വൈനതേയൻ-പു. വിനതയുടെ പുത്രൻ, അരുണൻ. ഉ. ഗരുഡൻ.

വൈനതേയാ-കഴുവൻ.

വൈനൻ-ശൂദ്രന് ക്ഷത്രിയസ്ത്രീയിൽ ഉണ്ടായ പുത്രൻ.

വൈനാശികൻ-പു. ജ്യോതിഷക്കാരൻ. ഉ. ദാസൻ. ര. ചിലന്തി(ന്നി).

വൈനീതകം-വാഹനം.

വൈപഞ്ചികൻ-നാരദൻ, വിപഞ്ചി (വീണ)യെ ധരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വൈപരീതത്വം-വിപരീതം.

വൈപ്പാടി-വൈപ്പാട്ടി.

വൈഭണ്ഡകൻ- ഋശ്യശൃംഗൻ എന്ന മഹർഷി. വിഭണ്ഡകൻെറ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം.

ലോമപാദൻ എന്ന നൃപൻെറ രാജ്യത്തിൽ 12 സംവത്സരം മഴയില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഋശ്യശൃംഗമുനിയെ വരുത്തുന്നതിനു രാജാവു കല്പിച്ചു കല്പനപ്രകാരം ദാസികൾ പുറപ്പെട്ടു. അവർ പല

ഹാരങ്ങളെ ഫലങ്ങളാക്കിക്കൊടുത്തു വഞ്ചിച്ച തന്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ രാജ്യത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ മഴയുണ്ടായി. അനന്തരം രാജാവു സന്തോഷിച്ചു 'ശാന്ത' എന്ന ഒരു കന്യകയെ കല്യാണംകഴിച്ചുകൊടുത്തു. (ഈ കന്യക ദശരഥന്റെ മകളാണെന്നും രോമപാദൻ വളൎത്തിവന്നിരുന്നുഎന്നും കാണുന്നുണ്ട്.)

വൈഭവം-൧. സാമൎത്ഥ്യം, ശക്തി, പ്രാപ്തി. ൨. ഭാഗ്യം. ൩. സമ്പത്തു. ൪. മാഹാത്മ്യം.

വൈഭോഗം-ധനം, സുഖാനുഭവം.

വൈഭ്രം-വിഷ്ണുസ്വൎഗ്ഗം.

വൈഭ്രാജകം-മഹാമേരുവിനു ഊന്നായിട്ടുള്ള നാലു പൎവ്വതങ്ങളിൽ ഒന്നിലുള്ള ഉദ്യാനം.

വൈമനസ്യം-൧. വിമനസത, മനസ്സുഖമില്ലായ്ക, മനസ്സിന്റെ ക്ഷീണത, മടി, ദുഃഖം. ൨. രോഗം.

വൈമല്യം-വിമലത, നിൎമ്മലത, തെളിവ്.

വൈമാത്രൻ, വൈമാത്രേയൻ—കൊച്ചമ്മയുടെ മകൻ, പിതാവ് വേറെ വേളികഴിച്ച വലിയമ്മ, ചെറിയമ്മ ഇവരുടെ മകൻ. (വിമാതാ=വിരുദ്ധയായ മാതാ).

വൈമാനിക-വി. വിമാനത്തെ സംബന്ധിച്ച.

വൈമുക്ത-വി. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

വൈമുഖ്യം-വിമുഖത, നിരസഭാവം.

വൈമേയം-തമ്മിൽ മാററം.

വൈയം, വൈയകം-ഭൂലോകം, ഭൂമി. (പ-മ).

'വൈയകത്താരും തിരിപ്പോരില്ല'
(അഞ്ചടി)

വൈയങ്കര(ക്)-ഒരു വൃക്ഷം.

വൈയങ്കൻ, വൈയവൻ, വൈയ്യോൻ-സൂൎയ്യൻ.

വൈയാകരണ-വി. ൧. വ്യാകരണത്തെ പഠിച്ച. ൨. വ്യാകരണത്തെ സംബന്ധിച്ച.

വൈയാകരണൻ വ്യാകരണം മതിയാകുംവണ്ണം പഠിച്ചവൻ. (സ്ത്രീ-വൈയാകരണീ).

വൈയാഗ്ര്യം-വേല.

'പകലോ മഹാനസത്തിൽ
പാകവൈയാഗ്ര്യമല്ലോ'
(നളചരിതം കഥകളി)

വൈയാഘ്ര-വി. പുലിത്തോൽകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞ, (ഘ്രൻ, ഘ്രീ, ഘ്രം).

വൈയാത്യം-൧. ലജ്ജയില്ലായ്ക. ൨. മുരട്ടുസ്വഭാവം.

വൈയാസിക-വി. വ്യാസനെ സംബന്ധിച്ച.

വൈയാറു്-മധുരയിലെ ഒരു നദി..

വൈയാൻ-ആദിത്യൻ.

വൈയ്യവൻ-സൂൎയ്യൻ.

വൈയ്യവസായിക-വി. വ്യവസായസംബന്ധമായ.

വൈരക്കല്ലു്-ഒരുവക രത്നം.

വൈരക്കള്ളി-ഒരു പച്ചമരുന്നു്.

വൈരച്ചാണ-രത്നങ്ങൾ ഉരച്ചു നന്നാക്കുന്നതിനുള്ള കല്ലു്.

വൈരത്തൂശി - വൈരംകൊണ്ടുള്ള സൂചി, രത്നങ്ങൾ തുളക്കുന്ന സൂചി.

വൈരനിൎയ്യാതനം-പകവീട്ടൽ, ഉപദ്രവിച്ചതിനു പകരം ഉപദ്രവിക്കുക.

വൈരപ്പുളി-ആരൻപുളി, ഇലുംപ. സം-കൎമ്മരംഗം. ഇം- Carambola കരംബോലം.

വൈരം—പ്ര. വിരോധം. ൨. ശണ്ഠ ൩. വജ്രം, ഒരു രത്നം.

എല്ലാ രോഗങ്ങളേയും ശമിപ്പിക്കും. മാരണവും ശോധനവും ശരിയാകാതെയിരിക്കുന്ന വൈരം ഭക്ഷിച്ചുപോയാൽ ആ വികാരത്തിൽ പശുവിൻപാലിൽ നെയ്യും തേനും പഞ്ചസാരയും ചേൎത്തു സേവിക്ക. സം—ഹീരകം. ത—വയിരം, വച്ചിരം. ഇം— Diamond ഡയമണ്ഡ്.

വൈരശുദ്ധി — പകവീട്ടുക, ഇങ്ങോട്ടു ചെയ്ത ഉപദ്രവത്തിനു തക്കവിധം അങ്ങോട്ടും പകരംവീട്ടുക.

വൈരസൂചി—രത്നങ്ങൾ തുളെക്കുന്ന സൂചി.

വൈരസേനി-നളൻ, പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജാവ്. വീരസേനന്റെ മകൻ എന്നൎത്ഥം.

വൈരസ്യം-വിരസത, നീരസഭാവം.

വൈരാകരൻ-ശത്രു.

വൈരാകരം-ഭൂമിയിൽ നിന്നു വൈരക്കല്ലു കുഴിച്ചെടുക്കുന്ന സ്ഥലം.

വൈരാജ- വിരാട്ടിനെ (രാജാവിനെ) സംബന്ധിച്ച.

വൈരാഗി-ഒന്നിനെക്കുറിച്ചും സ്നേഹവും ആഗ്രഹവും ഇല്ലാത്തവൻ, സന്യാസി.

വൈരാഗ്യക്കാരൻ— വൈരാഗ്യമുള്ളവൻ.

വൈരാഗ്യചതുഷ്ടയം-യതമാനം, വ്യതിരേകം, ഏകേന്ദ്രിയം, വശീകാരം ഇവ ൪-ം.

വൈരാഗ്യം-ഒന്നിനെക്കുറിച്ചും സ്നേഹവും ആഗ്രഹവും ഇല്ലായ്ക.

വൈരാഗ്യശതകം— ഭൎത്തൃഹരിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു ഗ്രന്ഥം.

വൈരാടം-ഉനംഗം, ഇന്ദ്രഗോപം.

വൈരാന്തകം-നീർമരുതു്.

വൈരി-വി. ശത്രു.

വൈരിഞ്ച-വി വിരിഞ്ചനെ (ബ്രഹ്മാവിനെ) സംബന്ധിച്ച.

വൈരിഞ്ചി-ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുത്രൻ

വൈരിത-വൈരിയുടെ അവസ്ഥ.

വൈരൂപ്യം-വിരൂപത, അഭംഗി.

വൈരോചനൻ, വൈരോചനി, വൈരോചി-മഹാബലി.

വൈരോചനി-പ്ര. മഹാബലി. ൨. ബുദ്ധൻ. ൩. സൂൎയ്യന്റെ പുത്രൻ.

വൈലക്ഷണ്യം- പ്ര. വിലക്ഷണത. ൨. അത്ഭുതം. ൩. വൈപരീത്യം.

വൈവധികൻ-എണ്ണയും മററും വില്ക്കുന്നവൻ. വീവധത്തെ വഹിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

വൈവൎണ്ണ്യം-പ്ര. നിറംകെടൽ, നിറഭേദം. ൨. ജാതിഹീനത്വം.

വൈവസ്വതൻ-പ്ര. ഏഴാമത്തെ മനു.

സൂൎയ്യന്റെ പുത്രനും സൂൎയ്യകുലസ്ഥാപകനുമായ ഇക്ഷ്വാകുവിന്റെ പിതാവുമാണ്.

വൈവസ്വതമനുവിന്റെ പുത്രന്മാർ—ഇളൻ, ഇക്ഷ്വാകു, കുശനാഭൻ, ധൃഷ്ടൻ, നരിഷ്യന്തൻ, കരൂഷൻ, ശൎയ്യാതി, പൃഷധ്രൻ, നാഭാഗൻ.

൨. അന്തകൻ. ൩. രുദ്രന്മാരിൽ ഒരുത്തൻ. ൪. വിവസ്വാന്റെ പുത്രൻ, സൂൎയ്യപുത്രൻ, യമൻ.

വൈവസ്വതം— ഇപ്പോഴത്തെ മന്വന്തരം.

വൈവാഹ, വൈവാഹിക-വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ച.

വൈവശ്യം-വിവശത, ക്ഷീണം.

വൈവിധ്യം-വിവിധത്വം.

വൈശദ്യം-വിശദത, വെളുപ്പുനിറം, തെളിവു്, പ്രസന്നത.

വൈശമ്പായനൻ- വ്യാസന്റെ ശിഷ്യൻ.

ഒരു മഹർഷിയാണു്. വൈവസ്വതമന്വന്തരത്തിൽ പ്രഥമമഹായുഗത്തിലെ സ്വായംഭുവനാമകനായ വ്യാസന്റെ പ്രധാന ശിഷ്യൻ. യാജ്ഞവല്ക്യന്റെ മാതുലനും ഗുരുവുമാകുന്നു. ഇദ്ദേഹമാണു മഹാഭാരതം ജനമേജയനോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. മഹാഭാരതകഥ വൈശമ്പായനമുനി പറഞ്ഞുകേട്ടതിൽ പിന്നെ രാജാവിനു ബ്രഹ്മഹത്യാപാപത്തിൽ നിന്നു മോചനം ലഭിച്ചു.

വൈശസം-പു. നാശം. വ. കൊല. ന. ദുഃഖം.

വൈശാഖം-പു. ഇടവമാസം. വ. ഏറുകാരന്റെ ഒരു നില. ന. കടകോൽ.

വൈശാഖമാസം-ഇടവമാസം.

വൈശാഖസ്നാനം-സുകൃതത്തിനായി വൈശാഖമാസം മുഴുവനും നേരത്തെ കുളിക്കുക.

വൈശാഖാ-ചെമന്ന തഴുതാമ.

വൈശാരദ്യം-വിശാരദത, ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം.

വൈശികം-വേശ്യാവൃത്തി.

വൈശിഷ്ട്യം-വിശേഷത.

വൈശിഷ്ട്യം-വിശിഷ്ടത.

വൈശിഷ്ട്യങ്ങൾ 8 വിധം—വൃക്ഷങ്ങളിൽ പിച്ചകം, നഗരങ്ങളിൽ കാഞ്ചി, നദികളിൽ ഗംഗ, കാവ്യങ്ങളിൽ മാഘം, പുരുഷന്മാരിൽ വിഷ്ണു, രാജാക്കന്മാരിൽ ശ്രീരാമൻ, കവികളിൽ കാളിദാസൻ, സ്ത്രീകളിൽ രംഭ.

വൈശേഷികൻ-വൈശേഷികമതക്കാരൻ.

വൈശേഷികം-വൈശേഷികമതം, കണാദന്റെ ദർശനങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

വൈശ്യാ-വേശ്യാസ്ത്രീ.

വൈശ്യൻ—നാലുജാതിയുള്ളവരിൽ മൂന്നാമത്തേവൻ. മററു പര്യായങ്ങൾ-ഊരവ്യൻ, ഊരുജൻ, ആര്യൻ, ഭൂമിസ്പൃക്. (കൃഷി, കച്ചവടം മുതലായവ തൊഴിൽ).

വൈശ്യനെ 'ബാഹുജൻ' എന്നു പറയുന്നതിന്റെ താല്പര്യം കൈകൊണ്ടു വേലചെയ്യുന്നവൻ എന്നാകുന്നു. വ്യാപാരാദികളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവൻ വൈശ്യൻ.

വൈശ്യവൃത്തി-കൃഷി, കച്ചവടം മുതലായവ.

കൃഷി, പശുപാല്യം, വാണിജ്യം ഇവയെ വൈശ്യവൃത്തിത്രയം എന്നു പറയുന്നു.

വൈശ്രവണൻ-പു. കുബേരൻ. മററു പര്യായങ്ങൾ—കുബേരൻ, ത്ര്യംബകസഖൻ, യക്ഷരാട്ട്, ഗുഹ്യകേശ്വരൻ, മനുഷ്യധർമ്മാവു്, ധനദൻ, രാജരാജൻ, ധനാധിപൻ, കിന്നരേശൻ, പൌലസ്ത്യൻ, നരവാഹനൻ, യക്ഷൻ, ഏകപിംഗൻ, ഐലവിലൻ, ശ്രീദൻ, പുണ്യജനേശ്വരൻ. വിശ്രവസ്സിന്റെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം. വടക്കേ ദിക്പാലകൻ, രാവണന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ. (രാവണൻ എന്ന പദം നോക്കുക). വ. രാവണൻ.

വൈശ്രവണാവാസം-പേരാലു്.

വൈശ്വദേവ-വിശ്വദേവന്മാരെ സംബന്ധിച്ച.

വൈശ്വദേവ —ബ്രാഹ്മണരുടെ ഒരു കൎമ്മം. ഇതു നടത്തുന്നതിനു ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഹവിസ്സിനെ ആഹുതി ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

വൈശ്വസിക-വിശ്വസിക്കത്തക്ക.

വൈശ്വാനരൻ-പു. അഗ്നി. വിശ്വാനരമുനിയുടെ പുത്രൻ എന്നൎത്ഥം. വ. പരബ്രഹ്മം

വൈശ്വാനരം-പു. ജനങ്ങളില്ലാത്ത ദിക്ക്. വ. ക്ഷാമമുള്ള ദിക്ക്. ന. കൊടുവേലി. ർ. ജഠരാഗ്നി.

വൈശ്വി-ഉത്രാടം നക്ഷത്രം.

വൈഷമ്മിക്കുന്നു-പു. സമമല്ലാതെയാകുന്നു. വ. പ്രയാസപ്പെടുന്നു. ന. മരിക്കുന്നു.

വൈഷമ്മിക്കുക എന്ന പദം സാധുവാണെന്ന് എനിക്ക തോന്നുന്നില്ല.

വൈഷമ്യം-പു, സമമല്ലായ്ക. വ. പ്രയാസം, മരണം. ന. കഷ്ടപ്പാട്.

വൈഷയികൻ-ലോകത്തുള്ള ഇമ്പങ്ങളിൽ താല്പൎയ്യമുള്ളവൻ.

വൈഷുതം-ദഹിച്ച ശവച്ചാമ്പൽ.

വൈഷ്ടം-ഒരു ലോകം.

വൈഷ്ണവ-വി. വിഷ്ണുവിനെ സംബന്ധിച്ച.

വൈഷ്ണവൻ-വിഷ്ണുമതക്കാരൻ.

വൈഷ്ണവം- അഷ്ടാദശപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്. വരാഹകല്പത്തിൽ പരാശരൻ ധൎമ്മമെല്ലാം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളതു. വിഷ്ണുവിനെ പുകഴ്ത്തുന്നു. അവയവം വിഷ്ണുവിന്റെ വലതുകൈയാണ്. സാത്വികപ്രധാനമാകുന്നു. ഗ്രന്ഥ ള്ള ക 23,000.

വൈഷ്ണവീ-പു. ഏഴ മാതൃക്കളിൽ ഒന്ന്. വ. ശതാവരി. (ശംഖുപുഷ്പി എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു).

വൈസാരിണം- മത്സ്യം. വിഷമമാകുംവണ്ണം സഞ്ചരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഈ അൎത്ഥം വന്നു.

വൈഹാസികൻ- പു. നേരംപോക്കുകാരൻ. വ. നടൻ.

വോ

വോഢൻ-വഹിക്കുന്നവൻ.

വോഢാവ്-പു. ചുമക്കുന്നവൻ, വ. മണവാളൻ, ഭൎത്താവ്. ന. തേർ നടത്തുന്നവൻ. ർ. വഴികാണിക്കുന്നവൻ.

വോപദേവൻ- മുഗ്ദ്ധബോധവ്യാകരണത്തിന്റെ കൎത്താവ്.

വോരടം-കുരുക്കുത്തിമുല്ല.

വോളം-നറുംപശ.

വൌ

വൌഷൽ- അ. ദേവകൾക്കും പിതൃക്കൾക്കും ബലികഴിക്കുമ്പോൾ പറയുന്ന ഒരു വാക്ക്.

വ്യ

വ്യക്ത-വി. പു. സ്പഷ്ടമായുള്ള, വെളിപ്പെട്ട. വ. പ്രത്യേകമായുള്ള. ന. വിദ്യയുള്ള.

വ്യക്തത, വ്യക്തത്വം-സ്ഫുടത.

വ്യക്തമാകുന്നു-സ്പഷ്ടമാകുന്നു, തെളിയുന്നു. (സ. ക്രി. വ്യക്തമാക്കുന്നു).

വ്യക്തി-പു. തെളിവ്, സ്ഫുടത. വ. (വ്യാകരണത്തിൽ) പൊതുവേ പല എണ്ണങ്ങൾക്ക ചേരുന്ന ഒറ്റപ്പെട്ടൎത്ഥത്തെ 'ജാതി' എന്നും ആ ജാതിയിലുൾപ്പെ

ടുന്ന ഓരോ എണ്ണത്തെയും 'വ്യക്തി' എന്നും പറയുന്നു. ഉ-ം, (ജാതി) പട്ടണം. (വ്യക്തി) തിരുവനന്തപുരം. ന. മൂൎത്തി.

വ്യഗ്ര-വി. ഭ്രമിച്ച, വ്യാകുലപ്പെട്ട, മറെറാരു കാൎയ്യത്തിൽ പ്രവൎത്തിച്ച മനസ്സോടുകൂടിയ.

വ്യഗ്രത-വ്യാകുലത, പരിഭ്രമം, ഭയം, കുഴപ്പം, ദുഃഖം.

വ്യഗ്രപ്പെടുന്നു-വ്യാകുലപ്പെടുന്നു.

വ്യഗ്രം-അ. താൽപൎയ്യത്തോടെ.

'വ്യഗ്രംവനത്തിനുപോയതവനല്ലോ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

വ്യംഗൻ-കാൽ മുടവൻ.

വ്യംഗം-പു. തവള. വ. മറുക്. ന. മുഖത്തുള്ള നിറഭേദം. ദ. ഉരുക്ക്. ഇ. ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

മുഖത്തിൽ കരുവാളിച്ച മണ്ഡലത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

വ്യംഗ്യ-വി. അംഗത്തിനു കുറവുള്ള.

വ്യംഗ്യം- വാചകങ്ങളിൽ സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അൎത്ഥം. ഒന്നു പറയുമ്പോൾ ഒന്നുകൂടെ തോന്നുക.

'വ്യംഗ്യപ്രയോഗാലതിലെന്നെയുംകൊ-
ണ്ടങ്ങുന്നുചാടിച്ചതുപാൎത്തുകാണ്കിൽ,
തുംഗപ്രമോദംകളിയാടിടുന്നു
മംഗല്യമൂൎത്തെ മഹനീയകീൎത്തേ'

ഇതു നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സ്വന്തം 'പാണ്ഡവവിജയ'ത്തിനു തന്നെ അനുമോദനത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു പദ്യമാണ്.

ആ വ്യംഗ്യപ്രയോഗമുള്ള പദ്യം താഴെ ചേൎക്കുന്നു.

'പുത്രൻതാനന്നിതെല്ലാമരുളുമവനുടവ-
ച്ഛനുംവിസ്തരിപ്പാ-
നാളേശാൽസ്പഷ്ടമാടീന്നവരൊടുഭഗവ-
ല്ലുവൎണ്ണിച്ചുനന്നായ്',
അദ്ദേഹത്തിങ്കൽവാത്സല്യംസ്വരുചിരരചനാ
ചാതുരിപ്രാഭവത്തെ
വാൎത്താവേന്നല്പവാഗീശ്വരിയുടെനടന
പ്പന്തലാണന്തരംഗം'

വ്യജനം-വിശറി, ആലവട്ടം.

വ്യഞ്ജകം- പു. കൈക്രിയ, ഹസ്തസംജ്ഞ. വ. സാഹിത്യശാസ്ത്രപ്രകാരം ശബ്ദത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗം.

വ്യഞ്ജനപ്പുര-കലവറമുറി.

വ്യഞ്ജനം-പു. കറി. വ. ക മുതൽ ഹ വരെയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ (ന.).

ക ഖ ഗ ഘ ങ
ച ഛ ജ ഝ ഞ
ട ഠ ഡ ഢ ണ
ത ഥ ദ ധ ന ഩ
പ ഫ ബ ഭ മ
യ ര റ ല വ ള ഴ
ശ ഷ സ ഹ.

വ്യഞ്ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ചേൎച്ചകൊണ്ടു ഒരേ സ്വരാക്ഷരത്തിനു തന്നെ ഭിന്നഭിന്നമായ ഒച്ചയെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കയാൽ (സൂചിപ്പിക്കയാൽ) ആണ് ഇ പേർ കല്പിച്ചതു്.

ഉ-ം, ക് + അ = ക. ഖ് + അ = ഖ ഇത്യാദി.

ന. അടയാളം. ദ. മുഖരോമം. ഇ. ലിംഗം.

വ്യഞ്ജനാ- സാഹിത്യശാസ്ത്രപ്രകാരം ശബ്ദത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗം.

വ്യഞ്ജനം-അഭിധയും ലക്ഷണയും ക്രമംപോലെ വാച്യലക്ഷ്യാൎത്ഥങ്ങളെ പ്രതിപാദിച്ചതിൽ പിന്നെ അതിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു അൎത്ഥത്തെ ഏതു പ്രവൃത്തിയുടെ ഒരു സഹായം നിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്നുവോ അതു്.

വ്യഞ്ജനീപതി-സൂൎയ്യൻ.

വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു-പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു.

വ്യഡംബകം-വെളുത്തആവണക്ക്. (വ്യഡംബകം).

വ്യഡംബനം-വെളുത്ത ആവണക്ക്.

വ്യതികര-വി. അന്യോന്യമുള്ള.

വ്യതികരം-ന. നിൎഭാഗ്യം, ആപത്തു്. ൨. അന്യോന്യമുള്ള മാററം.

വ്യതികൃതം-വ്യത്യാസപ്പെട്ടതു.

വ്യതിക്രമം-ന. പ്രതിലോമം, മറപാട്ട്. ൨. വിപരീതം. ൩. മാററം. ൪. ലംഘനം.

വ്യതിയാനം - മാററം; മാറിനടക്കുക. വേറൊരു വഴിയിൽക്കൂടിയുള്ള പോക്ക്.

വ്യതിരിക്ത-വി. വേർപെട്ട, വേറായ.

വ്യതിരേകം-ന. വ്യത്യാസം. ൨. കവിതകളിലെ ഒരലങ്കാരം, ഉപമാനോപമേയങ്ങൾക്കു ഒരു ധൎമ്മത്തിൽ മാത്രം തങ്ങളിൽ ഭേദമുണ്ടെന്നു ചൊല്ലുന്നതു്.

വ്യതിഹാരം-പരസ്പരസംബന്ധം.

വ്യതീപാതം-ന. ആപത്തു്. ൨. ധിക്കാരം. ൩. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം അനുസരിച്ചുള്ള യോഗങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

വ്യത്യയം-വിപരീതം.

വ്യത്യസ്ത-വി. ന. വിപരീതമായ. ൨. ഭേദമുള്ള.

വ്യത്യാസം-ന. വിപരീതം. ൨. വ്യത്യാസം, ക്രമംതെററിയതു്.

വ്യഥ-വേദന, ദുഃഖം.

വ്യഥിത-വി. വേദനപ്പെട്ട, ദുഃഖിച്ച.

വ്യധം-തുളയ്ക്കൂ.

വ്യധ്യ-വി. മുറിക്കപ്പെടുവാൻതക്ക, തുളയ്ക്കപ്പെടുവാൻതക്ക.

വ്യധ്യം-ലാക്ക്.

വ്യധ്വാ-ചീത്തവഴി.

വ്യപദേശം-ന. കൌശലം, ഉപായം. ൨. വഞ്ചന. ൩. മുന്നറിവു്. ൪. പേർ, സ്ഥാനപ്പേർ. ൫. പേർപറക. ൬. കീൎത്തി. ൭. ഒളിച്ചുവെക്കുക ൮. കുടുംബം, വൎഗ്ഗം.

വ്യഭിചാരം-ന. വേശ്യാസംഗം, ൨. തെററു്.

വ്യഭിചാരി-വി. വ്യഭിചാരം ചെയ്യുന്ന

വ്യഭിചാരിണി- വ്യഭിചരിക്കുന്നവൾ. പൎയ്യായങ്ങൾ-പുംശ്ചലി, ധൎഷിണി, ബന്ധകി, അസതി, കുലട, ഇത്വരി, സ്വൈരിണി, പാംസുല.

വ്യയബഹുലം-വി. അധികം ചെലവുള്ള.

വ്യയം-ന. ചെലവു്. ൨. നാശം. ൩. നാട്യത്തിൽ വരുന്ന ഭാവഭേദങ്ങൾ മുപ്പത്തുരണ്ടും. ൪. ൧൨-ാം രാശി.

വ്യയനം-നാശം, ചെലവു്.

വ്യയിത-വി. ചെലവാക്കപ്പെട്ട, നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

വ്യയീകൃത-വി. ചെലവുചെയ്യപ്പെട്ട.

വ്യൎത്ഥ-വി. പ്രയോജനമില്ലാത്ത.

വ്യൎത്ഥക-വി. വെറുതെയുള്ള.

വ്യൎത്ഥത-പ്രയോജനമില്ലായ്ക.

വ്യവകലനം, വ്യവകലിതം-വലിയ സംഖ്യയിൽ നിന്നു ചെറിയ സംഖ്യയെ തട്ടിക്കഴിക്ക, കുറയ്ക്ക.

വ്യവച്ഛേദനം-(കണക്കശാസ്ത്രത്തിൽ) ഒരു സംഖ്യയിലുള്ള പല ഭാഗങ്ങളേയും അതായതു് അതിൽ അടങ്ങീട്ടുള്ള പല തരം കൂട്ടങ്ങളേയും കണ്ടുപിടിക്കുന്ന മാൎഗ്ഗം.

വ്യവച്ഛേദിക്ക—ഖണ്ഡിതമായി ഗ്രഹിക്ക.

വ്യവധ-൧. മറ, മൂടി. ൨. മറവ്. ൩. തടസ്സം.

വ്യവധാനം-൧. മറ. ൨. മറവ്, തടസ്സം.

വ്യവധായക-വി. ൧. മറയ്ക്കുന്ന, ൨. മദ്ധ്യസ്ഥമായ.

വ്യവസായം-൧. അദ്ധ്വാനം, പരിശ്രമം. ൨. കൃഷി. ൩. ഒരുമ്പാട്ട്. ൪. ഉപായം.

വ്യവസായി-വി. വ്യവസായമുള്ള, ഉത്സാഹമുള്ള. (യീ, യിനീ, യി).

വ്യവസിത-വി. ൧. ഉത്സാഹമുള്ള. ൨. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട. ൩. വഞ്ചിക്കപ്പെട്ട.

വ്യവസ്ഥ-നിശ്ചയം, ഉറപ്പ്.

വ്യവസ്ഥിത- വി. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട, ഉറപ്പാക്കപ്പെട്ട.

വ്യവസ്ഥിതി-നിശ്ചയം, തീർപ്പ്.

വ്യവഹരിക്കുന്നു- വാദിക്കുന്നു, തർക്കിക്കുന്നു.

വ്യവഹർത്താവ്-വ്യവഹരിക്കുന്നവൻ.

വ്യവഹാരകൻ-കച്ചവടക്കാരൻ.

വ്യവഹാരജ്ഞൻ-വ്യവഹാരത്തെ അറിയുന്നവൻ.

വ്യവഹാരദർശനം-വിചാരണചെയ്ക.

വ്യവഹാരപദം-വ്യവഹരിപ്പാനുള്ള സ്ഥാനം.

വ്യവഹാരപാദം-൧. വാദി. ൨. പ്രതി. ൩. സാക്ഷി. ൪. വിധി, തീർപ്പ്.

വ്യവഹാരം-൧. തർക്കം, വഴക്ക്. ൨. ഓടമരം.

വ്യവഹാരമാതൃക-വ്യവഹാരത്തിന്റെ മുറ.

വ്യവഹാരമാല - വ്യവഹാരത്തെ അറിയുന്നതിനുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥം.

വ്യവഹാരവിധി-തീർപ്പ്.

വ്യവഹാരവിഷയം-൧. സ്ത്രീസംഗ്രഹണം ൨. സ്ത്രീപുംസധർമ്മം ൩. വാക്പാരുഷ്യം. ൪. ദണ്ഡപാരുഷ്യം. ൫. ഋണാദാനം. ൬. നിക്ഷേപം. ൭. സംവിദ്വ്യതിക്രമം. ൮. ക്രയവിക്രയാനുശയം. ൯. അസ്വാമിവിക്രയം. ൰. സംഭൂയസമുത്ഥാനം. ൧൧. ദത്തസ്യാനപാകർമ്മം ൧൨. വേതനാദാനം. ൧൩. സീമവിവാദം. ൧൪. സ്തേയം. ൧൫. സാഹസം. ൧൬. വിഭാഗം. ൧൭. ദ്യൂതം. ൧൮. സ്വാമിപാലയോർവിവാദം.

വ്യവഹാരസഭ, വ്യവഹാരസ്ഥലം ന്യായസ്ഥലം, വ്യവഹരിപ്പാനുള്ളസ്ഥലം

വ്യവഹാരി-വി. വ്യവഹാരമുള്ള.

വ്യവഹാരിക-വി. ൧. വേലയിൽ ഏർപ്പെട്ട. ൨. വ്യവഹാരത്തെ സംബന്ധിച്ച. ൩. മര്യാദയുള്ള ൪ മര്യാദയിൽപ്പെട്ട.

വ്യവഹാരിക-൧. ചൂൽ. ൨. ആചാരം

വ്യവഹാര്യ-വ്യവഹാരപ്പെടത്തക്ക.

വ്യവഹിത-വി. ൧. ചേർന്ന. ൨. ഉറപ്പെട്ട. ൩. മറയ്ക്കപ്പെട്ട, മറഞ്ഞ.

വ്യവായം-൧. സംയോഗം. ൨. മറവ്.

വ്യാവൃത-൧. വ്യത്യാസമുള്ള. ൨. വേർപെടുത്തിയ.

വ്യഷ്ടി, വ്യക്തി-൧, ഒരു ജാതിയിൽപ്പെട്ട ഓരോപ്രത്യേക എണ്ണം. ൨. പ്രത്യേകത.

വ്യസനപ്പെടുന്നു- ദുഃഖിക്കുന്നു, വേദനപ്പെടുന്നു.

വ്യസനം-൧. ദുഃഖം ൨. ആപത്ത്. ൩. കാമമോ കോപമോ കൊണ്ടുണ്ടായ ദോഷം.

വ്യസനാർത്ത-വി. ദുഃഖിക്കുന്ന, വ്യസനിക്കുന്ന.

വ്യസനി-വി. വ്യസനമുള്ള.

വ്യസ്ത-വി. വേർതിരിക്കപ്പെട്ട.

വ്യസ്തപദം - തെളിവുകുറഞ്ഞ വ്യവഹാരം.

വ്യളീക-വി. ൧. ഇഷ്ടക്കേടുള്ള. ൨. അപൂർവമായ. ൩. യോഗ്യമല്ലാത്ത.

വ്യളീകം-വി. ൧. വ്യസനം. ൨. വഞ്ചന. ൩. കുററം, അപരാധം.

'കഠിനഹൃദയേമുഞ്ചഭ്രാന്തിം
വ്യളീകകഥാശ്രയാം'
(അമരുകശതകം മൂലം)

൪. ഇഷ്ടക്കേടുള്ള വസ്തു. ൫. മര്യാദയില്ലാത്ത പ്രവൃത്തി. ൬. അപ്രിയം. ൭. അകാര്യം. ൮. ലജ്ജ..ൻ. കളവ്. ൯. സ്ത്രീകളാലുണ്ടാകുന്ന അപരാധം.

വ്യാ

വ്യാകരണക്കാരൻ- ൧. വ്യാകരണമുണ്ടാക്കിയവൻ. ൨. വ്യാകരണം പഠിച്ചവൻ.

വ്യാകരണം-ആറുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒന്ന്, ശബ്ദശാസ്ത്രം, ഒരു ഭാഷയെ തെററുകൂടാതെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രം.

സംസ്കൃതത്തിൽ പല വ്യാകരണങ്ങളുണ്ട്. ഏററവും വിശിഷ്ടമായതു പാണിനിയുടേതാണ്.

വ്യാകരിക്കുന്നു- ൧. സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. ൨. പിരിക്കുന്നു. ൩. വ്യാകരണപ്രകാരം ഒരു വാക്യത്തിലെ പദങ്ങൾക്കു ശബ്ദനിർണ്ണയം ചെയ്യുന്നു.

വ്യാകാരം-രൂപംമാററൽ.

വ്യാകീർണ്ണ-വി. ചിതറപ്പെട്ട.

വ്യാകുല-വി. ൧. ദുഃഖിക്കുന്ന. ൨. ഭയമുള്ള.

വ്യാകുലത-൧. ദുഃഖം, താപം. ൨. ഭയം.

വ്യാകുലപ്പെടുന്നു-ദുഃഖിക്കുന്നു.

വ്യാക്രുതി-വഞ്ചന.

വ്യാക്രുറ്-വ്യാള്ളണ്.

വ്യാകൃതി-സ്വരൂപത്തിനു വരുത്തുന്ന മാററം, ആകൃതിയുടെ മാററം.

വ്യാകോശ-വി. വിടർന്ന.

വ്യാക്രൂൺ- ഗർഭിണികൾക്കു ഭക്ഷണസാധനങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന ഓരോതരം അഭിലാഷങ്ങൾ (കൊതികൾ).

വ്യാക്ഷേപം- ൧. പ്രതിബന്ധം. ൨. എതിർപ്പ്. ൩. കാലവിളംബം.

വ്യാക്ഷേപകം, വ്യാക്ഷേപകനിപാതം-(വ്യാകരണത്തിൽ) വാക്യത്തിലുള്ള ഓരോ പദത്തോടും നേരെ ചേരാതെ നിന്നുകൊണ്ടു സ്വതന്ത്രവാക്യത്തിന്റെ ഫലത്തെ ചെയ്യുന്നതു. ഉ-ം, ഉവ്വ്, അയ്യോ, ആ് ഇത്യാദി.

വ്യാഖ്യ-വ്യാഖ്യാനം.

വ്യാഖ്യാത-വി. ൧. വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ട, വിസ്തരിച്ചുപറയപ്പെട്ട. ൨. വിസ്തരിക്കപ്പെട്ട.

വ്യാഖ്യാതാവ്-വ്യാഖ്യാനത്തെ ഉണ്ടാക്കിയവൻ.

വ്യാഖ്യാനം—സംസ്കൃതകവികളുടെ അൎത്ഥങ്ങളെ തെളിയിച്ചു പറയുന്ന ഗ്രന്ഥം.

വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു—വ്യാഖ്യാനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു, വിവരിക്കുന്നു.

വ്യാഘാതം—൧. അടി. ൨. തടവ്. ൩. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന യോഗങ്ങളിൽ ഒന്നു്. ൪. കൊന്നവൃക്ഷം. ൫. ഒരലങ്കാരം. ഒരുവൻ തനിക്കു ഇഷ്ടമായ കാൎയ്യത്തിനു കാരണമായി വിവക്ഷിക്കുന്ന സംഗതിയെത്തന്നെ മറ്റൊരുവൻ അതിനു വിപരീതമായ കാൎയ്യത്തിനു കാരണമാക്കി സമൎപ്പിക്കുന്നതു്.

വ്യാഘ്രനഖം—൧. പുലിച്ചുവടി എന്ന മരുന്നു്. ൨. നാഗണം. ൩. ചതുരക്കള്ളി.

വ്യാഘ്രനായകൻ—കുറുക്കൻ.

വ്യാഘ്രപാൽ (ത്തു്, ദം)— വയ്യംകത വൃക്ഷം.

വ്യാഘ്രപുച്ഛം—വെളുത്താവണക്കു്, ചെമന്നാവണക്കു്.

വ്യാഘ്രം—൧. കടുവാ. ൨. ചെമന്നാവണക്കു്, വെളുത്താവണക്കു്. ൩. ഉങ്ങു്. ൪. പുലി. ൫. (സമാസങ്ങളിൽ) ശ്രേഷ്ഠം എന്നൎത്ഥം. ഉ—ം, പുരുഷവ്യാഘ്രൻ.

വ്യാഘ്രസേവകൻ—കുറുക്കൻ.

വ്യാഘ്രാടം—൧. ചെമ്പോത്തു്. ൨. വാനമ്പാടിപ്പക്ഷി.

വ്യാഘ്രാലയം—വൈക്കം (വെൺപുലിനാട്ടു്).

വ്യാഘ്രാസ്യം—പൂച്ച.

വ്യാഘ്രി—൧. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട, ചെറുവഴുതിന. ൨. വ്യാഘ്രജാതിസ്ത്രീ.

വ്യാജക്കാരൻ—കള്ളൻ, കള്ളംപറയുന്നവൻ.

വ്യാജനിന്ദ—കവിതയിലെ ഒരലങ്കാരം, സ്തുതിക്കുന്ന ഭാവത്തിൽ നിന്ദിക്കുക.

വ്യാജം—൧. കള്ളം. ൨. വഞ്ചന.

വ്യാജസ്തുതി— ഒരു അലങ്കാരം, സ്തുതിയിൽ പൎയ്യവസാനിക്കുന്ന നിന്ദയും നിന്ദയിൽ പൎയ്യവസാനിക്കുന്ന സ്തുതിയും.

വ്യാജോക്തി—അലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്നു്, വെളിപ്പെടാൻ പോകുന്ന രഹസ്യത്തെ മറയ്ക്കാനായി ചൊല്ലുന്നതോ പ്രവൎത്തിക്കുന്നതോ ആയ വ്യാജം.

വ്യാജ്യം—കോടതിയിൽ നടത്തുന്ന വ്യവഹാരം.

വ്യാഡൻ—൧. ഇന്ദ്രൻ. ൨. കള്ളൻ.

വ്യാഡം—൧. പാമ്പു്. ൨. മാംസം തിന്നുന്ന ദുഷ്ടമൃഗങ്ങൾ. ൩. വനമൃഗം. ൪. കടുവാ.

വ്യാഡി—ഒരു വ്യാകരണത്തിന്റെയും നിഘണ്ടുവിന്റെയും കൎത്താവു്.

വ്യാദീൎണ്ണാസ്യം—സിംഹം.

വ്യാധൻ—കാട്ടാളൻ, വേടൻ.

വ്യാധഭീതം—മാൻ.

വ്യാധി—൧. ദീനം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ—രുക്ക്, രുജ, ഉപതാപം, രോഗം, ഗദം, ആമയം. ൨. കൊട്ടം. ൩. ശൃംഗാരരസം സംബന്ധിച്ച പൂൎവ്വരാഗാവസ്ഥയിലുണ്ടാകുന്ന കാമാവസ്ഥകൾ പത്തുള്ളതിൽ ഒന്നു്. (ദീൎഘമായി നിശ്വസിക്കുക, ദേഹം വിളൎക്കുക, മെലിയുക മുതലായതു്).

വ്യാധിഘാതം—൧. വൻകൊന്നവൃക്ഷം. ൨. ആററുവഞ്ചി.

വ്യാധിത—വി. വ്യാധിയുള്ള, ദീനമുള്ള.

വ്യാധൂത—വി. ഇളക്കമുള്ള.

വ്യാനൻ-പഞ്ചവായുക്കളിൽ ഒന്നു്.

വ്യാപക-വി: വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന, പരന്ന.

വ്യാപത്തി-ദുരദൃഷ്ടം.

വ്യാപനം-വ്യാപിക്കുക, പരക്കുക.

വ്യാപന്ന-വി. ൧. മരിച്ച. ൨. കൊല്ലപ്പെട്ട.

വ്യാപാദം-ചൊല്ലിപോക.

വ്യാപരിക്കുന്നു-പ്രവൎത്തിക്കുന്നു.

വ്യാപാദ(ന)ം- ൧. കൊല്ലുക. ൨. നാശം.

വ്യാപാദം-ദ്രോഹചിന്തനം, ഉപദ്രവിപ്പാനുള്ള മനസ്സ്.

വ്യാപാരം-൧. (മ) കച്ചവടം. ൨. പ്രവൃത്തി. ൩. ക്ഷൗരം.

വ്യാപാരി-കച്ചവടക്കാരൻ.

വ്യാപി-വി. വ്യാപിക്കുന്ന, പരക്കുന്ന.

വ്യാപിക്കുന്നു- പരക്കുന്നു. (വ്യാപിപ്പിക്കുന്നു-കാ. ക്രി.)

വ്യാപൃതൻ-ഏൎപ്പെട്ടു പ്രവൎത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ.

വ്യാപരിക്കയിൽ നിന്നാണു വ്യാപാരവും വ്യാപൃതവും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു്.

വ്യാപൃതി-വ്യാപാരം.

വ്യാപ്ത-വി. പരക്കപ്പെട്ട.

വ്യാപ്തി- വ്യാപിക്കുക, പരക്കുക. (മ) വ്യാജം.

വ്യാപ്യ-വി. പരത്തപ്പെടുവാൻ തക്ക. (നാമം-വ്യാപ്യത്വം).

വ്യാപ്യം-കൊട്ടം.

വ്യാമം, വ്യാമനം-ഒരു മാറളവു്.

വ്യാമിശ്ര-വി. ഇടകലൎന്ന.

വ്യാമോഹം- മോഹം, അന്ധാളിപ്പു്, കളിപ്പിപ്പു്.

വ്യായത-വി. ൧. ബദ്ധപ്പാടുള്ള. ൨. നീളമുള്ള. ൩. ഉറപ്പുള്ള.

വ്യായാമം-൧. അഭ്യാസം. ൨. കച്ചകെട്ടു്. ൩. പൗരുഷത്വം.

വ്യാലീഢം-ആഹരിക്കപ്പെട്ടതു്.

വ്യായോഗം- ദശരൂപകങ്ങളിൽ ഒന്നു്. (ദശരൂപകങ്ങൾ എന്ന പദം നോക്കുക).

വ്യാവക്രോശി-തമ്മിൽ ശപിക്ക.

വ്യാവൎത്തനം, വ്യാവൃത്തി-൧. സ്തുതി. ൨. തിരഞ്ഞെടുപ്പു്. ൩. തള്ളൽ.

വ്യാവൎത്തിക്ക-മാറുക.

വ്യാവൎത്തിച്ചറിക-തിരിച്ചറിക.

വ്യാവഹാരിക-വി. ൧. വ്യവഹാരത്തെ സംബന്ധിച്ച. ൨. മൎയ്യാദയുള്ള.

വ്യാവഹാരികൻ-മന്ത്രി.

വ്യാവഹാസി-തമ്മിൽ ചിരിക്ക.

വ്യാവൃത്ത-വി. ൧. മാറപ്പെട്ട. ൨. വളയപ്പെട്ട. ൩. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട. ൪. സ്തുതിക്കപ്പെട്ട.

വ്യാസക്ത-വി. ൧. ചേൎന്നിരിക്കുന്ന. ൨. ആകുലതയുള്ള ൩. വേർപെട്ട.

വ്യാസൻ-ഒരു മഹൎഷി, വേദവ്യാസൻ (വസിഷ്ഠൻ എന്ന പദത്തിലെ പട്ടിക നോക്കുക). വ്യാസൻ എന്നാൽ പിരിച്ചവൻ എന്നൎത്ഥം.

ചേദിരാജാവായ വസുവിനു് ഇന്ദ്രസേവകൊണ്ടു മാല, ദണ്ഡ്, വിമാനം, വിജ്ഞാനം ഇവ കിട്ടി. ആകാശസഞ്ചാരിയായിത്തീൎന്നതിനാൽ ഉപരിചരൻ എന്നു പേരുണ്ടായി. ഗിരികയെ വേട്ടു. ഇവൎക്കു മകളായി കാളി (മത്സ്യഗന്ധി) ജനിച്ചു. മത്സ്യഗന്ധിയെ സത്യവതി എന്നും പറയും. വ്യാസനെ ജനിച്ചുടൻ യൌവനം വന്നു.

സത്യവതി വ്യാസനെ പ്രസവിച്ചതിന്റെ ശേഷം ശന്തനുരാജാവിൽ രണ്ടു പുത്രന്മാരെ സമ്പാദിച്ചു. പക്ഷേ മക്കളില്ലാതെയാണു മൃതരായതു്. തന്നിമിത്തം അവർ രണ്ടുപേരും മരിച്ചുപോയവരുടെ വിധവകളെ പരിഗ്രഹിച്ചു. ധൃതരാഷ്ട്രർ, പാണ്ഡു ഈ പുത്രന്മാരെ ജനിപ്പിച്ചു. ബ്രഹ്മാവു 28 പ്രാവശ്യം വ്യാസനായി അവതരിച്ചു. ഇതു വേദങ്ങളെ ക്രമപ്പെടുത്തുവാനും മററുമായിരുന്നു. മഹാഭാരതമുണ്ടാക്കി, പുരാണങ്ങളെ ശരിപ്പെടുത്തി.

പേർ—1. കാനീനൻ-ന്യായമായുണ്ടായ പുത്രനല്ലായ്കയാൽ ഈ പേർ വന്നു 2. കൃഷ്ണൻ-കറുത്തവനാകയാൽ 3. ദ്വൈപായനൻ-ഒരു ദ്വീപിൽ ജനിച്ചതുകൊണ്ടു്.

വ്യാസശിഷ്യന്മാർ— ൪. പൈലൻ (ഋഗ്വേദം പഠിച്ചു). വൈശമ്പായനൻ (യജുർവേദം പഠിച്ചു). ജൈമിനി (സാമം പഠിച്ചു). സുമന്തു (അഥർവം പഠിച്ചു).

വ്യാസം- ൧. വീച്ചു്, വിസ്താരം. ൨. വേർതിരിപ്പു്. ൩. ഒരളവു്. (വ്യാസം എന്നതു സമാസം എന്നതിന്റെ വിപരീതപദമാകുന്നു).

വ്യാസിദ്ധ-വി. ൧. വിരോധിക്കപ്പെട്ട. ൨. അനുവദിക്കപ്പെടാത്ത.

വ്യാഹതം-ഒരു കാവ്യദോഷം.

വ്യാഹരിക്കുന്നു-പറയുന്നു.

വ്യാഹാരം-൧. വാക്കു്, ശബ്ദം. ൨. ഫലിതവാക്കു്.

വ്യാഹൃത-വി, പറയപ്പെട്ട.

വ്യാഹൃതം-വാക്കുപറയുക, സംസാരം.

വ്യാഹൃതി-൧. വാക്കു്. ൨. ശബ്ദം.

വ്യാഹൃതികൾ-വേദങ്ങളിൽ നിന്നു പ്രജാപതി കറന്നെടുത്ത മൂന്നു വാക്കുകൾ.

സന്ധ്യാവന്ദനത്തിൽ ബ്രാഹ്മണർ ഇവയെ 'ഓം' എന്ന പദത്തിന്റെ പിംകെ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഋഗ്വേദത്തിൽ നിന്നെടുത്ത 'ഭൂ' ഭൂമിയായി. യജുർവേദത്തിൽ നിന്നെടുത്ത 'ഭുവ' ആകാശമായി. സാമവേദത്തിൽ നിന്നെടുത്ത 'സ്വഃ' സ്വർഗ്ഗമായി. അഥർവവേദത്തിൽ നിന്നെടുത്ത പദം 'മഹഃ' എന്നാകുന്നു.

വ്യാളഗ്രാഹി- പാമ്പിനെ പിടിക്കുന്നവൻ.

വ്യാളൻ-൧. രാജാവു്. ൨. വിഷ്ണു. ൩. കള്ളൻ.

വ്യാളം-൧. പാമ്പു്. ൨. സിംഹം, കടുവാ, പുലി. ൩. മദയാന. ൪. ചെമന്ന കൊടുവേലി, കൊടുവേലി. ൫. ചതി. ൬. മുള്ളൻപന്നി.

വ്യാളായുധം-൧. പുലിച്ചുവടി ൨. നംഗ്ഗുണം.

വ്യാളി-൧. പിടിയാന. ൨. ശരഭം (ഒരു ഭയങ്കരമൃഗം).

'ശരഭസ്തു ഗജാരാതിഃ വ്യാളീതു ചാഷ്ടപാദകഃ' എന്നുള്ള ശ്ലോകാർദ്ധപ്രകാരം ഇതു ഗജത്തിനു ശത്രുവാണെന്നും ഇതിനു വ്യാളീശബ്ദം പര്യായശബ്ദമാണെന്നും കൂടി തെളിയുന്നു. വ്യാളി, ശരഭം, എട്ടടിമാൻ, അമഗൗകസ്സ് ഇതൊക്കെ 'വ്യാളി' എന്നതിന്റെ പര്യായമായി സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാണു്.

വ്യാഴം-൧. നവഗ്രഹങ്ങളിൽ ഒന്നു്. ൨. വ്യാഴാഴ്ച.

വ്യാഴവട്ടം-൧൨ കൊല്ലവർഷം.

വ്യാഴാഴ്ച-അഞ്ചാമത്തെ ആഴ്ച.

വ്യു

വ്യുത്ഥാനം-പ്ര. സ്വാതന്ത്ര്യം. ദ്വി. വിരോധം. തൃ. സമാധിനിവൃത്തി.

വ്യുൽക്കട-വി. വളരെ അധികമായ, ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള.

വ്യുല്പത്തി-വിദ്യ.

വ്യുൽപത്തി.

'ശബ്ദധർമ്മാർത്ഥകാമാദി
ശാസ്ത്രേഷ്വാചാര്യപൂർവികാ,
പ്രതിപത്തിരസാമാന്യാ
വ്യുൽപത്തിരഭിധീയതേ'

ശബ്ദശാസ്ത്രമായ വ്യാകരണം, ധർമ്മശാസ്ത്രമായ സ്മൃത്യാദികൾ, അർത്ഥശാസ്ത്രം, കാമശാസ്ത്രം എന്നിവയിലും ആദിശബ്ദംകൊണ്ടു സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഛന്ദശ്ശാസ്ത്രം അലങ്കാരശാസ്ത്രം എന്നിവയിലുമുള്ള സവിശേഷമായ പ്രതിപത്തിയാണ് വ്യുൽപത്തി

വ്യുഷ്ട-വി. പ്ര. ദഹിച്ച. ദ്വി, ഉദിച്ച

വ്യുഷ്ടം-പ്ര. പ്രഭാതകാലം. ദ്വി. ഫലം, സാഫല്യം

വ്യുഷ്ടി-പ്ര. ഫലം. ദ്വി. വർദ്ധന. തൃ. സ്തുതി

വ്യൂ

വ്യൂഢ-വി. പ്ര. അണിനിരത്തപ്പെട്ട ദ്വി. പരന്ന. തൃ. നന്നായ് യോജിച്ച.

വ്യൂഢകങ്കടൻ-കവചം (ചട്ട) ഇട്ടവൻ.

വ്യൂഢി-അണിനിരപ്പ്.

വ്യൂത-വി. നെയ്യപ്പെട്ട.

വ്യൂതി-നെയ്യുക.

വ്യൂഷിതാശ്വൻ-പൂരുവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവ്.

വ്യൂഹപാർഷ്ണി-പിമ്പട.

വ്യൂഹം-പ്ര. യുദ്ധത്തിൽ സൈന്യങ്ങളെ ഓരോമാതിരി നിരത്തുന്നതിന്റെ ക്രമം. (മകരവ്യൂഹം എന്ന ശബ്ദം നോക്കുക).

അനേകവിധം ബലവിന്യാസങ്ങൾ പ്രാചീനയുദ്ധസമ്പ്രദായത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതായി ഭാരതയുദ്ധത്തിൽ തന്നെ കാണുന്നുണ്ട്. ദണ്ഡവ്യൂഹം, ഭോഗവ്യൂഹം, മണ്ഡലവ്യൂഹം, വജ്രവ്യൂഹം, പത്മവ്യൂഹം, ക്രൗഞ്ചവ്യൂഹം, അസംഹതവ്യൂഹം, മകരവ്യൂഹം മുതലായി അനേകവിധവ്യൂഹങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നത്രേ. ഇപ്പോഴത്തെ രീതിയിലുള്ള യുദ്ധകവാത്തുകൾ, ഫാർമേഷൻ മുതലായവയുടെ പ്രാചീനനാമധേയങ്ങളിലൊന്നാണ് വ്യൂഹമെന്നത്.

ദ്വി. സമൂഹം.

വ്യോ

വ്യോകാരൻ- കൊല്ലൻ. ലോഹബീജം കൊണ്ടുള്ള വേല ചെയ്യുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

വ്യോമകടാഹം-ഗോളാകൃതിയിലുള്ള ആകാശമണ്ഡലം.

വ്യോമകേശൻ-ശിവൻ. ആകാശം തലമുടിയായുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

വ്യോമദേവൻ-ശിവൻ.

വ്യോമം-പ്ര. ആകാശം ദ്വി. വെള്ളം.

വ്യോമയാനം- വിമാനം, ആകാശക്കപ്പൽ.

വ്യോമോദകം-മഴവെള്ളം.

വ്യോഷം-ചുക്ക്, മുളക്, തിപ്പലി (ത്രികടു)

വ്ര

വ്രജകൻ-ഭിക്ഷക്കു നടക്കുന്ന സന്യാസി.

വ്രജകിശോരൻ-കൃഷ്ണൻ.

വ്രജൽ-വി സഞ്ചരിക്കുന്ന.

വ്രജദേശം-ഒരു വിശേഷസ്ഥലം.

ഇവിടെയാണു കൃഷ്ണൻ ഗോപന്മാരോടുകൂടി തന്റെ ബാല്യം കഴിച്ചതു്.

വ്രജനം-സഞ്ചരിക്കുക.

വ്രജനാഥൻ-കൃഷ്ണൻ

വ്രജം-൧. അമ്പാടി, പശുത്തൊഴുത്തു്. ൨. കൂട്ടം. ൩. വഴി.

വ്രജമണ്ഡലം-ഒരു പ്രദേശം. ഇതു കൃഷ്ണമധുരയിലാണു്. അവിടെ ഇതു വളരെ മുഖ്യമാകുന്നു.

വ്രജമോഹനൻ-കൃഷ്ണൻ.

വ്രജവരൻ-കൃഷ്ണൻ

വ്രജവല്ലഭൻ-കൃഷ്ണൻ.

വ്രജിക്കുന്നു-പ്രാപിക്കുന്നു, പോകുന്നു.

വ്രജിനം-൧. ദുഃഖം. ൨. പാപം. ൩. തലമുടി. ൪ പാമ്പു്. ൫. വളഞ്ഞതു്.

വ്രജ്യ-൧. തീർത്ഥയാത്ര. ൨. യുദ്ധയാത്ര യുമ്മറമം. ൩. സഞ്ചാരയാത്ര

വ്രണകാരി-വി. വ്രണത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്ന.

വ്രണകൃത്ത് -ചേരുമരം.

വ്രണം-ശരീരത്തിൽ പൊട്ടി അളിഞ്ഞുള്ള ദീനം, മുറിവുമറവം.

വ്രണാശം-൧. നവാംപശം. ൨. അകത്തി.

വ്രതതി-൧. വള്ളി, ലത. ൨. പരപ്പു്.

വ്രതം-ഉപവാസം, നോൻപു്. ശരീരം, വാക്കു്, മനസ്സു് എന്നീ ത്രിവിധകരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു അനന്യപരമായ സേവയിൽ ഉള്ള നിഷ്ഠ, ശരീരത്തിന്നും മനസ്സിന്നും പകാതവരുത്തുന്ന നിഷ്ഠാവിശേഷം.

വ്രതി-വി. വ്രതമുള്ള.

വ്രതീ-ഉപവസിക്കുന്നവൻ.

വ്രശ്ചനം-൧. അരം. ൨. കത്തിരി (കത്രി). ൩. കണ്ടിക്കു.

വ്രാജം-നാട്ടുകോഴി.

വ്രാജിതാവു്-തേർ നടത്തുന്നവൻ.

വ്രാതം-കൂട്ടം.

വ്രാത്യൻ-ജാതിമര്യാദപ്രകാരമുള്ള കർമ്മങ്ങൾ ഒന്നും അനുഷ്ഠിക്കാത്ത ബ്രാഹ്മണൻ.

വ്രീഡ-ലജ്ജ, നാണം.

വ്രീഹി-ധാന്യങ്ങളിൽ നെല്ലും മററും.

വ്രീഹികാഞ്ചനം-കറുത്ത ചണംപയറു്

വ്രീഹിഭേദം-ഒരുവക നെല്ലു്.

വ്രീഹിശ്രേഷ്ഠം-ചെന്നെല്ലു്.

വ്രീള-ലജ്ജ, നാണം.

വ്രീളാവൽ-വി. ലജ്ജയുള്ള.

വ്രൈഹേയ-വി. വിളയുന്ന

വ്ള

വ്ളാങ്കു്-ഒരുവക മത്സ്യം.

സർപ്പാകൃതിയുള്ളതും നദിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതുമാണു്. ഇതിന്റെ മാംസം വിശേഷാൽ വാതത്തിനു നന്നു്. രുചികരമാണു്. പതിവായി ഉപയോഗിക്കരുതു്. സാ-ഭീരു. ത-വിലാങ്കുമീൻ.

വ്ളാമരം-വിളാവു്.

ഇതിന്റെ കായ് പാലിനോടൊരുമിച്ചു ഭക്ഷിക്കരുതു്. പച്ചക്കായ് കഫത്തെയും വിഷത്തെയും ശമിപ്പിക്കും. സം-കപിത്ഥം. ത-വിളാമരം. ഇം-Wood-apple വുഡ് ആപ്പിൾ, Elephant-apple എലിഫന്റ് ആപ്പിൾ.

This PDF edition is generated from the scanned images of Śabdatārāvali, volume 2, edition 2, made available by a team of volunteers comprising of Shiju Alex, Byju Ramakrishnan, VS Sunil, Vishva Prabha and Benjamin Varghese. This can be downloaded or read online at http://stv.sayahna.org
under the terms of Creative Commons Attribution-ShareAlike License.

Sayahna Foundation, JWRA 34, Jagathy, Trivandrum 695014 • ⟨info@sayahna.org⟩